

משרד ראש הממשלה
אגף המפקח הכללי לענייני ביקורת המדינה

דוח מעקב אחר תיקון ליקויים וביצוע החלטות ועדת השרים לענייני ביקורת המדינה

פרק ב'

דוחות מבקר המדינה

61 א' 61 כ' מעקב ראשון

60 א' 60 כ' מעקב שני

59 א' 59 כ' מעקב שלישי

58 כ' מעקב רביעי

משרד ראש הממשלה
אגף המפקח הכללי לענייני ביקורת המדינה

דוח מעקב אחר תיקון ליקויים וביצוע החלטות ועדת השרים לענייני ביקורת המדינה

פרק ב'

דוחות מבקר המדינה

61 א' 61ב' מעקב ראשון

60 א' 60ב' מעקב שני

59 א' 59ב' מעקב שלישי

58ב' מעקב רביעי

תוכן העניינים

חלק שישי

מעקב אחר תיקון ליקויים מדוח 95ב של מבקר המדינה מעקב שלישי

מטלות רחב – פרק ראשון

המאבק בארגוני הפשיעה987.....

משרדי ממשלה – פרק שני

משרד האוצר

טיפול ועדת הפשרות בהסכמי פשרה והליכים משפטיים נגד משרד האוצר 1001

אגף החשב הכללי

היבטים בניהול פרויקט "ממשל זמין"1005.....

רשות המסים בישראל

פעילות יחידת שירות עיבודים ממוכנים (שע"מ)1011.....

פעולות למניעת הברחות של טובין1013.....

משרד הבינוי והשיכון

הקצאת דיור ציבורי לזכאים1021.....

הטיפול בפינוי כפר שלם1024.....

מינהל מקרקעי ישראל

גביית כספים ממתישבים ב"הרחבות" ביישובים חקלאיים1031.....

פיתוח היישוב כפר ורדים1033.....

משרד הבריאות

כוח אדם רפואי סיעודי – תמונת מצב1037.....

תאגידי בריאות ליד בתי החולים הכללים הממשלתיים1048.....

התקשרויות עם האגודה למען שירותי בריאות הציבור1055.....

עבודות מחוץ לתפקיד של מנהלי בתי חולים1057.....

.....1061..... הקצאת הקצאת מכשירי שיקום וניידות לנכים

משרד החוץ

ממצאי מעקב

.....1067..... מינויים וקידום עובדים

משרד החינוך

.....1073..... בינוי כיתות לימוד במזרח ירושלים
.....1080..... שירותי חינוך ורווחה.
.....1087..... ענייני מינהל ושכר ברשותות גני ילדים במגזר החרדי
.....1092..... טיולים במערכת החינוך
.....1095..... הפיקוח על הוראת תחומי דעת

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

.....1101..... הפיקוח על מזון לבעלי חיים

המשרד לפיתוח הנגב והגליל

.....1107..... פעילות המשרד לפיתוח הנגב והגליל

משרד התרבות והספורט

.....1111..... ענייני מינהל ומתן תמיכות

משרד הפנים

.....1115..... הגנת הפרטיות – אבטחת מידע ואיכותו במאגרי מידע ממשלתיים

המשרד לקליטת העלייה

.....1121..... הדיור לעולים – מקבצי דיור ומרכזי קליטה

משרד הרווחה והשירותים החברתיים

.....1125..... רשות חסות הנוער
.....1129..... מעונות לאנשים עם פיגור שכלי – הליכי הפרטה וסדרי בקרה

המשרד לשירותי דת

.....1133..... הפיקוח על כשרות המזון
.....1138..... שירותי קבורה ליהודים ומצוקת הקבורה בגוש דן

משרד התחבורה והבטיחות בדרכים

.....1145..... השירות לנוסע באוטובוסים
.....1149..... הרפורמה בנמלי הים

משרד התיירות

ירידת מפלס ים המלח ותופעת הבולענים1159.....

משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה

האגף לאיגוד שיתופי1169.....
היבטים בפעילות המכון הממשלתי להכשרה בטכנולוגיה ובמדע1173

משרד התשתיות הלאומיות

היערכות להתמודדות עם מחסור בחשמל1179.....
שימור אנרגיה וניצול אנרגיות מתחדשות במשק החשמל1185

מוסדות המדינה ותאגידים – פרק שלישי

החברה למפעלי כלכלה ותרבות לעובדי המדינה בע"מ

היבטים בפעולות החברה1193.....

המוסד לביטוח לאומי

סדרי הטיפול בחשדות לעבירות מרמה כלפי המוסד לביטוח לאומי 1199
ממצאי מעקב
הבקרה על תשלומים לזכאים שנעשים בסיוע מערכות ממוחשבות 1203

חברת דואר ישראל בע"מ

שירות העברה מאובטחת של דרכונים1209.....

חברת נתיבי איילון בע"מ

תקצוב פרויקטים וביצועם1213.....

הרשות הממשלתית למים ולביוב

בת קולחים הש1217.....

רשות שדות התעופה

הכנסותיה של רשות שדות התעופה ממסחר1229.....

חלק שביעי

מעקב אחר תיקון ליקויים מדוח 95א של מבקר המדינה מעקב שלישי

מוכנות לזמן חירום

תהליך קבלת ההחלטות לפיתוח ולהצטיידות במערכות להגנה אקטיבית	
כנגד רקטות קרקע - קרקע	1235.....
במשק ערכות המגן כנגד חומרי לחימה כימייםהטיפול	1238.....
מוכנות כוחות היבשה ללחימה בעת תקיפה בחומרי לחימה כימיים	1242

פעילות שוטפת

היבטים בהעסקת קצינים פורשי צה"ל בתעשיות הביטחוניות	
ובמשרד הביטחון	1244.....

פרויקטים של פיתוח

מערכות להתרעה על התנגשות במסוקים	1247.....
----------------------------------	-----------

קורות מעקבממצאי בי

הספקת שירותי רפואה לחיילים על ידי צה"ל ומשרד הביטחון	1249.....
התחייבויות משרד הביטחון בנושאים הקשורים לשיקום נכים	
ולמשפחות שכולות	1253.....
היבטים בפעולות היחידה להתיישבות ותשתית לאומית שבמשרד הביטחון	1264
הכשרת הקצונה הבכירה בצה"ל	1265.....

חלק שמיני

קב אחר תיקון ליקויים מדוח 85ב של מבקר המדינה מע מעקב רביעי

פרק ראשון – משרדי ממשלה

משרד הבריאות

סוגיות בנושא אשפוז סיעודי

.....1275.....

משרד הרווחה והשירותים החברתיים

הטיפול של שירות המבחן לנוער בקטינים העוברים על החוק

.....1279

משרד התשתיות הלאומיות

תחומי תשתיות האנרגיה והמים היערכות לשעת חירום ב

.....1283

חלק תשיעי

הוראות חוק, החלטות ממשלה

הוראות חוק והחלטות ממשלה

.....1289.....

חלק שישי

**מעקב אחר תיקון ליקויים
מדוח 59ב' של מבקר המדינה**

מעקב שלישי

מעקב אחר תיקון הליקויים

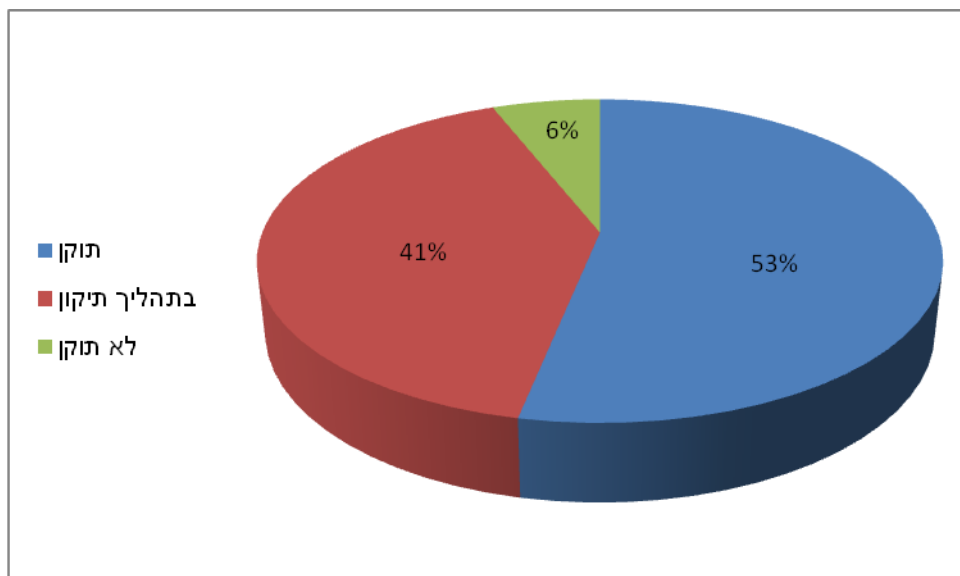
דוח 59ב' – מעקב שלישי

סיכום מצרפי כללי משרדי

גוף מבוקר	סה"כ ליקויים	א	ב	ג	א%	ב%	ג%
מטלות רוחב	43	21	21	1	49%	49%	2%
אוצר - רשות החברות	9	6	1	2	67%	11%	22%
אוצר – אגף החשב הכללי	11	6	5	0	55%	45%	0%
ראש הממשלה	1	0	1	0	0%	100%	0%
אוצר - כללי	23	14	8	1	61%	35%	4%
אוצר - רשות המסים	16	7	5	4	44%	31%	25%
בינוי והשיכון	13	6	6	1	46%	46%	8%
מינהל מקרקעי ישראל	18	5	13	0	28%	72%	0%
המוסד לביטוח לאומי	20	6	13	1	30%	65%	5%
בריאות	80	35	43	2	44%	54%	2%
חברת דואר ישראל	11	11	0	0	100%	0%	0%
המשרד לשירותי דת	49	34	14	1	69%	29%	2%
הגנת הסביבה	10	5	4	1	50%	40%	10%
הנגב והגליל	3	2	1	0	67%	33%	0%
חוץ	16	13	3	0	81%	19%	0%
חינוך	101	70	29	2	69%	29%	2%
החקלאות ופיתוח הכפר	13	7	6	0	54%	46%	0%
החברה למפעלי כלכלה	18	12	3	3	67%	17%	16%
נתיבי איילון	7	7	0	0	100%	0%	0%
פנים	12	8	3	1	67%	25%	8%
צה"ל	6	5	1	0	83%	17%	0%
הרווחה והשירותים החברתיים	19	11	8	0	58%	42%	0%
רשות המים והביוב	11	7	3	1	64%	27%	9%
תחבורה	21	8	8	5	38%	38%	24%
תיירות	10	3	5	2	30%	50%	20%
מדע, תרבות וספורט	6	5	1	0	83%	17%	0%
תשתיות	23	9	14	0	39%	61%	0%
שדות תעופה	13	12	0	1	92%	0%	8%
קליטה	7	6	1	0	86%	14%	0%
תעשייה המסחר והתעסוקה	25	8	15	2	32%	60%	8%
אוצר - משנה	5	0	4	1	0%	80%	20%

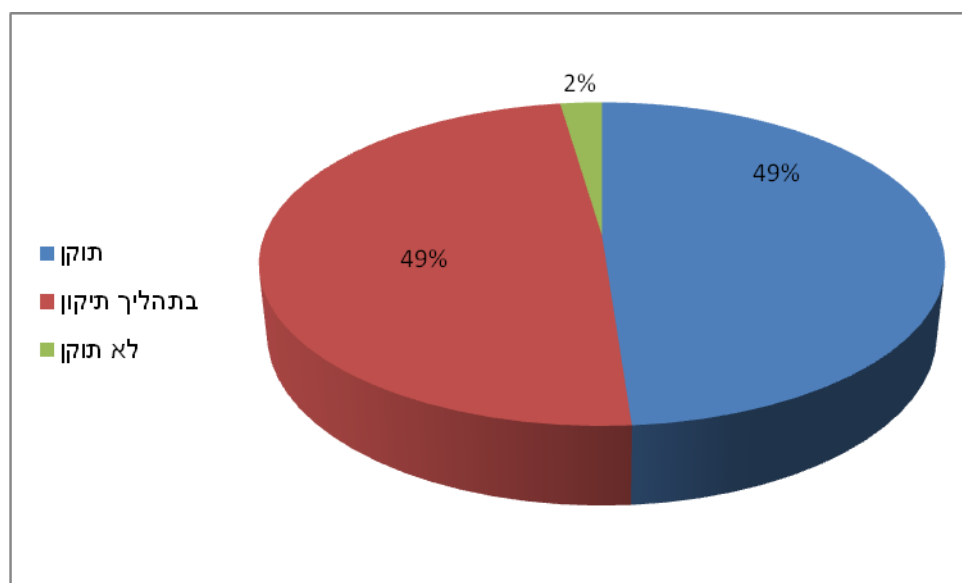
גוף מבוקר	סה"כ ליקויים	א	ב	ג	א%	ב%	ג%
ביטוח לאומי - משנה	4	2	1	1	50%	25%	25%
בראות - משנה	5	2	3	0	40%	60%	0%
הגנת הסביבה - משנה	3	0	2	1	0%	67%	33%
חלמיש - משנה	5	0	5	0	0%	100%	0%
חקלאות - משנה	3	0	3	0	0%	100%	0%
כללית שירותי בריאות	1	1	0	0	100%	0%	0%
מל"ג משנה	1	0	1	0	0%	100%	0%
מ. מ. י - משנה	6	0	6	0	0%	100%	0%
מקורות - משנה	2	0	2	0	0%	100%	0%
משטרה - משנה	3	0	3	0	0%	100%	0%
נמל אשדוד - משנה	5	0	5	0	0%	100%	0%
נמלי ישראל - משנה	7	0	2	5	0%	29%	71%
נציבות שירות המדינה - משנה	1	1	0	0	100%	0%	0%
פנים - משנה	1	0	1	0	0%	100%	0%
רשות החברות - משנה	1	0	1	0	0%	100%	0%
רשות הספנות - משנה	1	0	1	0	0%	100%	0%
סיכום כללי 59ב'	669	355	275	39	53%	41%	6%

מעקב אחר תיקון הליקויים
דוח 59ב' – מעקב שלישי
סיכום מצרפי כללי משרדי

מטלות רוחב

המאבק בארגוני הפשיעה

פרק ראשון

מטלות רוחב

המאבק בארגוני הפשיעה

הגופים המבוקרים: המשרד לביטחון הפנים – משטרת ישראל, רשות להגנה על עדים; משרד האוצר – רשות המסים בישראל; משרד המשפטים – הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור

ליקוי

1. בסוף שנת 2003 החליטה הממשלה להעמיד את המאבק בארגוני הפשיעה בראש סדר העדיפות הלאומי. בתכניות הודגש שעל מנת לפגוע בארגוני הפשיעה על העוסקים באכיפה להיערך למאבק משולב, רב-ממדי, יזום וארוך טווח לפירוק התשתיות של הארגונים, בייחוד התשתיות הכלכליות. ארגוני הפשיעה המשיכו להרחיב את פעילותם הפלילית בארץ ובחו"ל ולצבור הון ונכסים. על כל העוסקים באכיפה – המשטרה, רשות המסים, הפרקליטות, משרד המשפטים, המשרד לביטחון הפנים והרשות לאיסור הלבנת הון – לסיים בדחיפות את היערכותם המשולבת למאבק בארגוני הפשיעה. עליהם לאייש את כוחות המשימה ולהקים מערך משלים למאבק בכל הארגונים, להתמקד בפגיעה בבסיס הכלכלי שלהם, לגבש יעדים ונוהלי עבודה ולהטמיעם ביחידות השטח של כל אחד מהגופים העוסקים באכיפה. משרד מבקר המדינה בדק את ההיערכות של שלוש יחידות מרכזיות ויחידה ארצית אחת שעליהן הוטל לטפל בארגוני פשיעה. הבקרה העלתה כי אף לא אחת מהן הקימה כוח תקיפה כלכלית. הם טיפלו בארגוני פשיעה באמצעות צוותי חקירה מיוחדים של חוקרי משטרה לעתים בשיתוף אנשי רשות המסים ובליוי של פרקליטים. צוותי החקירה הוקמו לפרק זמן קצוב, והם לא כללו שלד פיקודי-ניהולי קבוע וקצינים שהוכשרו לעסוק בתחומי הלבנת הון, חילוט וארגוני פשיעה. הטיפול בארגוני הפשיעה לא נעשה במתכונת ובעצמה המיטביות.

מעקב

רשות המיסים בישראל

1. שיתוף הפעולה בין רשות המיסים ומשטרת ישראל בכל הקשור למלחמה בפשיעה המאורגנת שופר משמעותית. עשרות צוותי חקירה עובדים במקביל בניסיון לשלב ידיים בין גורמי האכיפה במלחמה בפשיעה המאורגנת. כוחות משימה אוישו במלואם על ידי עובדי רשות המיסים. בכל הקשור להעברת מידע שוטף בין הגופים הוקם צוות

במשטרת ישראל לבחינת העברת מידע הקשור בעבירות פיסקאליות לרשות המיסים, לכשיתקבל המידע ברשות המיסים ינותב לגורם הרלוונטי (פלילי/אזרחי). קו תקשורת מאובטח עד לרמה של "סודי ביותר", בין מטה חקירות והמודיעין של רשות המיסים לבין מדור לתקיפה כלכלית במטה אח"מ/חטיבת המודיעין של משטרת ישראל הורחב. הקו משפר את התקשורת עם משטרת ישראל ומאפשר מעקב יעיל יותר בנושאים שבטיפול שני הגופים.

כיום קיימות 5 עמדות מאובטחות כדלקמן :

- מטה חקירות מס הכנסה
- מטה מודיעין מס הכנסה
- מטה מודיעין מע"מ
- מטה חקירות מע"מ
- היחידה למלחמה בסמים והלבנת הון

מעקב

משטרת ישראל

1. הקמת יכולת תקיפה כלכלית ביחידות למאבק בארגוני פשיעה - בכל יחידה מרכזית (ימ"ר) פועל קצין הלבנת הון מוסמך, השותף בטיפול בארגוני הפשיעה שבאחריות היחידה. כמו כן, בכל מחוז פועל קצין חילוט מוסמך המעורב בפעילות הימ"ר כנגד הארגון עוד משלב החקירה הסמויה, במטרה לעבות ולבסס את תמונת המודיעין הכלכלי אודות הארגון ולפעול למען חילוט רכושם של פעילי הארגון. על פי הצורך, המשטרה מקימה צוותי חקירה משותפים (צח"מים) עם רשות המיסים. למעשה, מאז הקמת יחידת "יהלום" ברשות המיסים, מתקיימת מסגרת פעילות משותפת למשטרת ישראל ולרשות המיסים ביחס לכלל ארגוני הפשיעה. על בסיס קבוע, מתכנסים פורומים מקצועיים שונים לצורכי הנחיה, פיקוח ובקרה, במסגרתם מציגות היחידות המטפלות בארגוני הפשיעה את פעילותן בתחום התקיפה הכלכלית.

ליקוי

2. בינואר 2006 חזרה הממשלה והחליטה לחזק את שיתוף הפעולה בין גורמי האכיפה במאבק בארגוני הפשיעה. מכוח החלטה זו הקימו באותה שנה גורמי האכיפה "צוות-על" להיגוי בראשות היועץ המשפטי לממשלה ו"ועדה מתמדת" להכוונת הפעילות האופרטיבית נגד ארגוני הפשיעה בראשות ראש אגף חקירות ומודיעין במשטרה ובהשתתפות נציגי הגופים האחרים. במרס

2007 הקימה הוועדה המתמדת באגף חקירות מודיעין מוקד מודיעין משולב לשיפור התמונה המודיעינית בנוגע לארגוני הפשיעה. הוחלט להקים שישה כוחות משימה כדי לשפר את המאבק בארגונים – שלושה שיפעלו נגד הארגונים, ושלושה – נגד תופעות פשיעה. נקבע כי בכל כוח משימה ישתתפו בקביעות קציני משטרה ואנשי רשות המסים, וילוו אותו פרקליטים קבועים ועובד של הרשות לאיסור הלבנת הון. הועלה כי חמישה מששת כוחות המשימה הוקמו רק בינואר 2008, כשנה וחצי לאחר שהחליטה הוועדה המתמדת על הקמתם, ועד מועד סיום הביקורת, אוגוסט 2008, טרם הוקם הכוח השישי. במועד זה עדיין פעלו כוחות המשימה בלא שאוישו כל התפקידים שנקבעו בתקן שלהם: המשטרה איישה רק כמחצית התפקידים שנדרשה לאייש, רשות המסים לא איישה אף אחד מהתפקידים שנדרשה לאייש, ולא הושלם גיוסם של כל הפרקליטים המלווים.

מעקב

רשות המיסים בישראל

2. יחידה "יהלום" – היחידה הייעודית לטיפול בארגוני פשיעה, החלה פעילותה בתחילת 2011 והתוצאות כבר ניכרות בשטח. היחידה השתתפה במספר פרשיות שטופלו במשותף עם משטרת ישראל נגד ארגוני פשיעה ו/או יעדי אדם נבחרים, בחלק מהמקרים התבצעו מעצרים עד לתום ההליכים והוגשו כתבי אישום.

מעקב

משרד המשפטים

2. לכל צוות משימה הוצמד פרקליט אזרחי ובחלק מהצוותים כבר נעשו פעולות אכיפה משמעותיות בתחום זה. בנוסף, כוח המשימה השישי הוקם. התקנים, בכל הנוגע לפרקליטות, אוישו, והפרקליטים מצויים בהליכי החקירה ומלווים את כוח המשימה על פי הצורך והמתווה שנקבע.

מעקב**משטרת ישראל**

2. כוח המשימה השישי הוקם בתאריך 01.02.2010. כיום מאוישים 90% מכלל תקני המשטרה ורשות המיסים בשישה כוחות המשימה: 14 מתוך 15 תקני רשות המיסים, ו-43 מתוך 48 תקני המשטרה.

ליקוי

3. בחודשים הראשונים להפעלת המתווה של יעד המפכ"ל, יחידות המשטרה מיפו רכוש בשווי של כ-62 מיליון ש"ח, אך לאחר מכן הפסיקו מרביתן למפות את רכוש הארגונים; בשנים 2004-2008 תפסו יחידות המשטרה לצורכי חילוט רכוש בשווי של כ-24 מיליון ש"ח בלבד, אך הוא לא חולט אם משום שבשלבי החקירה התגלו קשיים מודיעיניים וראייתיים, אם משום שבמסגרת הסדרי טיעון שעשתה הפרקליטות לא נכללה סנקציה זאת ואם משום שטרם הסתיימו שלבי בירור עילות החילוט במסגרת ההעמדה לדין של חברי ארגוני פשיעה. אמנם, בתחילת שנת 2004 מופו חלק מהעסקים הבלתי-חוקיים והוחל בסגירתם, אולם מאז חדלה המשטרה לפעול נגדם באופן שיטתי גם לאחר שהסתיים שלב איסוף המודיעין ולא היה חשש שפעילות זאת תפגע בהצלחת החקירה נגד הארגונים.

מעקב**משרד המשפטים**

3. מתבצעת עבודה על חוק חילוט חדש שישמש גם באכיפה בתחום ארגוני הפשיעה.

מעקב**משטרת ישראל**

3. הימ"רים ויחידות "להב" משקיעות מאמצים רבים למפות את הרכוש של ראשי ארגוני הפשיעה ושל הפעילים בהם. החל מתחילת 2009 חלה עלייה חדה בתפיסות רכוש לצורכי חילוט. מאחר והחילוט מתבצע בסיום הליך משפטי ארוך (ככלל, בין 3 ל-5 שנים), לא ניתן להעריך כמה מתוך הרכוש שנתפס מאז 2009 יחולט בפועל.

ליקוי

4. בתכנית העבודה של רשות המסים לשנת 2005 הוחלט לבצע שינויים ארגוניים בתחום המודיעין והחקירות ולהקים מערך מודיעין שיאחד את יחידות המודיעין של המכס ומס ערך מוסף עם יחידות המודיעין של מס הכנסה שיתמחה גם בארגוני הפשיעה. במועד סיום הביקורת, אוגוסט 2008, עדיין לא הקימה רשות המסים את מערך המודיעין והחקירות החדש. למעט הקמת פורומים משותפים לא השלימו רשות המסים והמשטרה את היערכותם להגברת שיתוף הפעולה ביניהם. משנת 2007 פחתה הפעילות של רשות המסים במאבק בארגוני הפשיעה בשל סכסוך עבודה ברשות; המשטרה ורשות המסים לא הקימו מאז צח"מים משותפים חדשים לטיפול בארגוני פשיעה, ואנשי הרשות לא השתתפו בכוחות המשימה.

מעקב**רשות המיסים בישראל**

4. בשנת 2011 הושלמה פריסת רכזי המודיעין בכל משרדי אגף המכס ומע"מ במגמה לשדרג את היכולות המודיעיניות של הרשות בכל הקשור לפקידי שומה האזרחיים במס הכנסה משיקולי תקינה וכח אדם, בשלב זה לא גויסו רכזי מודיעין ליחידות. הושלם שלב א' של פיתוח מערכת מודיעין חדשה בשע"מ בשם "אבן סמך" המשלבת את מערכות המודיעין הקיימות במע"מ ובמס הכנסה. בחודש נובמבר 2011 ייערכו השתלמויות לכל אנשי המודיעין בחטיבת החקירות במע"מ ובמס הכנסה וכן של רכזי המודיעין בתחנות המע"מ בתי המכס והמעברים. בתום ההכשרה יחל פיילוט של המערכת באחת מיחידות החקירות.

מעקב**משטרת ישראל**

4. בהתייחס לעניין הצח"מים, מאז ינואר 2010 ועד היום הוקמו 44 צח"מים של משטרת ישראל ורשות המיסים, כאשר שבעה מתוכם הוקמו לצורך טיפול משותף בארגוני פשיעה. זאת בנוסף לפעילות כוחות המשימה ופעילות משותפת עם יחידת "יהלום" של רשות המיסים.

ליקוי

5. משנת 2004 קבעה פרקליטות המדינה כי המאבק בארגוני פשיעה הוא יעד מרכזי וקבעה קווים מנחים, ובכלל זה מינוי פרקליטים קבועים לליווי חקירת ארגוני הפשיעה משלביה המוקדמים. במסגרת ליווי חקירת שני ארגוני פשיעה משמונת הארגונים שנבדקו החליפה הפרקליטות כמה פעמים את הפרקליטים שמינתה. מצב זה יש בו כדי לפגוע בתפקודם של הפרקליטים ולעכב את התקדמות החקירה ואת גיבוש כתב האישום. עוד עלה שהפרקליטות יזמה באפריל 2007 תיקון חקיקה שנועד להתאים את הוראות סדרי הדין הפלילי למאפיינים הייחודיים של המאבק בארגוני הפשיעה, ואולם משרד המשפטים טרם גיבש הצעת חוק בנושא. בנסיבות אלה נפגעת היכולת של גורמי האכיפה להשתמש בחוק זה ככלי מרתיע ואפקטיבי. על הפרקליטות והמשטרה להשלים ההטמעה בפרקליטות המחוז וביחידות המשטרה, שילוב פרקליטים מלווים כבר בשלבים מוקדמים של חקירות הנוגעות לארגוני פשיעה, ואת החשיבות של טיפול רצוף בחומר.

מעקב**משרד המשפטים**

5. התקבלה פניה מהפרקליטות בצורך בתיקון סעיפים 61 – 62 לחוק סדר הדין הפלילי, לא בהקשר של ארגוני פשיעה בהכרח, אלא בהתייחס לכלל העבירות, באופן שיקנה לבית המשפט סמכות, במקרים מיוחדים, להאריך את המעצר לא ב-90 יום בלבד כל פעם, כפי שנקבע בסעיף 62, אלא לתקופה של 150 ימים. הצעה לתיקון לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו – 1996, נדונה בפני הועדה המייעצת לשר המשפטים בענייני סדר דין פלילי, בראשות השופטת מרים נאור. בעקבות הדיון גובשה הצעת חוק שנדונה בכנסת והתקבלה ב 14 מרץ, 2011.

מעקב**משטרת ישראל**

5. ליווי הפרקליטות בתיק ארגון פשיעה הינו רציף ומקיף, כמו בתיקי חקירה מורכבים אחרים, ונעשה ככלל בשלבים מוקדמים של החקירה.

ליקוי

6. הרשות לאיסור הלבנת הון מנהלת מאגר מידע של דיווחים המתקבלים מנותני שירותים פיננסיים ומעבדת אותו כדי לסייע לגורמי האכיפה במניעה ובחקירה של עברות הלבנת הון-עברות שארגוני הפשיעה מרבים לבצע כדי להסתיר את מקור ההכנסות שהשיגו מפעילותם הפלילית. המשטרה רשאית לקבל מידע ממאגר הרשות, והיא נדרשת להגיש לה מבעוד מועד את בקשותיה למידע ולסווגן באופן שיאפשר לרשות למסור לה מידע מודיעיני איכותי ומדויק. הועלה שהמשטרה לא השתמשה במידע שבידי הרשות לאיסור הלבנת הון באופן מיטבי; בשל הנסיבות שבהן הגישה המשטרה לרשות את רוב הבקשות בנושא, הרשות לא העבירה אליה, במרבית המקרים, מידע מעובד ומנותח בנוגע לארגונים. המשטרה אינה ממצה את מכלול הכלים שהועמדו לרשותה בנושא, ומשרד המשפטים לא סיים גיבושם של תיקוני חקיקה.

מעקב**משרד המשפטים**

6. התיקונים בנושא זה נדונו בוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת במסגרת הצעת חוק איסור הלבנת הון (תיקון מס' 7), התשס"ז-2007, במהלך 2010-2011. הדיונים בוועדה בהצעת החוק האמורה טרם הסתיימו. המשרד ביקש מיו"ר ועדת חוקה לקדם את הדיונים בנושא זה.

מעקב**משטרת ישראל**

6. מאז ביקורת מבקר המדינה חודדה ההנחיה ליחידות המשטרה לפנות לרשות לאיסור הלבנת הון בשלבים מוקדמים של החקירה הסמויה, וכך הן עושות בפועל. היקף וסוג מוצר המודיעין שמבקשות יחידות המשטרה מהרשות נקבעים על פי מיקוד החקירה ודחיפות קבלת המידע. יובהר כי, ככל שמדובר בבקשה הנוגעת לאובייקטים רבים, דרישה לקבלת מידע מעובד מהרשות עלולה לעכב את מענה הרשות במספר חודשים. בשל הצורך להתאים את תהליך קבלת המידע לקצב החקירה, מחד, ולהבטיח חשיפת המידע שבידי הרשות באופן מידתי, מאידך, הוסכם בין הגופים כי במקרים המתאימים יועבר מידע בלתי מעובד למשטרה; ככל שיידרש בעיני היחידה או הרשות יועבר בהמשך מוצר מודיעין מעובד-משלים.

ליקוי

7. ביולי 2002 מונה צוות בין-משרדי לבחינת הקמתה של רשות להגנה על עדים. בספטמבר 2004 המליץ הצוות להקים רשות כזאת, ובינואר 2006 אימצה הממשלה את המלצותיו והטילה על המשרד לביטחון הפנים, בתיאום עם ועדת היגוי בראשות פרקליט המדינה, להגיש לה תכנית ארגונית ותקציבית להקמתה. במקביל, פעלה ועדת ההיגוי להסדיר את פעילות הרשות בחוק מיוחד ובמרס 2008 הגישה הממשלה הצעת חוק בנושא. בנובמבר 2008 נחקק החוק להגנה על עדים, התשס"ט-2008. הועלה שבפברואר 2009, כשלוש שנים לאחר שהחליטה הממשלה על הקמת הרשות, טרם הסתיים תהליך הקמתה. לפיכך האחריות להגנה על עדים מאוימים נותרה בידי המשטרה, אף שאין ביכולתה לספק מענה הולם לאותם עדים מאוימים. התוצאה היא מכשול נוסף במאבק בארגוני פשיעה.

מעקב**משרד המשפטים**

7. תהליך הקמת הרשות להגנת עדים הסתיים, ומספר עדים מוגנים נקלטו ברשות. בין הרשות לפרקליטות קיים שיתוף פעולה מלא, הן באמצעות ועדת ההיגוי בראשות פרקליט המדינה והן במסגרת ליווי פרטני של הנושאים הקשורים בעדים מוגנים אינדיבידואליים, על ידי המשנה לפרקליט המדינה (עניינים פליליים) ופרקליטי המחוז הרלוונטיים.

ליקוי

8. על רשות המסים, על הפרקליטות, על המשרד לביטחון הפנים ועל הרשות לאיסור הלבנת הון לשפר את שיתוף הפעולה והתיאום ביניהם ועם המשטרה ולמסדו, לקבוע יעדים ותכניות עבודה משותפים ולפעול יחד נגד ארגוני הפשיעה תוך מיצוי הסנקציות הפליליות והאזרחיות-כלכליות.

מעקב**משרד המשפטים**

8. הפרקליטות ממשיכה בשנתיים האחרונות למצב היבטים מנהליים, כלכליים ואזרחיים בנוסף לאלו הפליליים בתוכניות העבודה, ופרקליט המדינה שם דגש במחוזות על אכיפה כלכלית משולבת, תוך

מתן תשומת לב מיוחדת לארגוני פשיעה. לכל צוות משימה הוצמד פרקליט אזרחי ובחלק מהצוותים כבר נעשו פעולות אכיפה משמעותיות בתחום זה. במקביל, מתקיים תהליך של הקמת שולחן עגול בכל פרקליטות אזרחית ככלי לשילוב כלי האכיפה במלחמה בפשיעה. נושא האכיפה הכלכלית המשולבת עומד במוקד מאמץ ההשתלמויות של הפרקליטות, הן במסגרת המכון להשתלמות פרקליטים והן במסגרת השתלמויות "דע את העמית" במתכונת בין משרדית, שנערכו בכל המחוזות וליחידות הארציות. עוד הוקם פורום בריכוז של המשנה לפרקליט המדינה (אכיפה כלכלית) לריכוז שאלות ומתן מענה מקצועי בכל השאלות הנוגעות לחילוט, במסגרת האכיפה הכלכלית המשולבת.

מעקב

משטרת ישראל

8. כוחות המשימה פועלים על פי תוכניות עבודה משותפות באישור ובפיקוח הועדה המתמדת; ואילו הפעילות במסגרת צח"מים ויעדים משותפים עם יחידת "יהלום" של רשות המיסים מתבצעת על פי תוכניות עבודה משותפות ליחידת "יהלום" וליחידת המשטרה הרלוונטית. מרכז הדרכות בחסות הועדה המתמדת מקיים הכשרות סדירות, בהשתתפות עובדי כל הרשויות, למיסוד שיטות וכלים למיצוי אפשרויות האכיפה הפליליות והאזרחיות כאחת.

מעקב

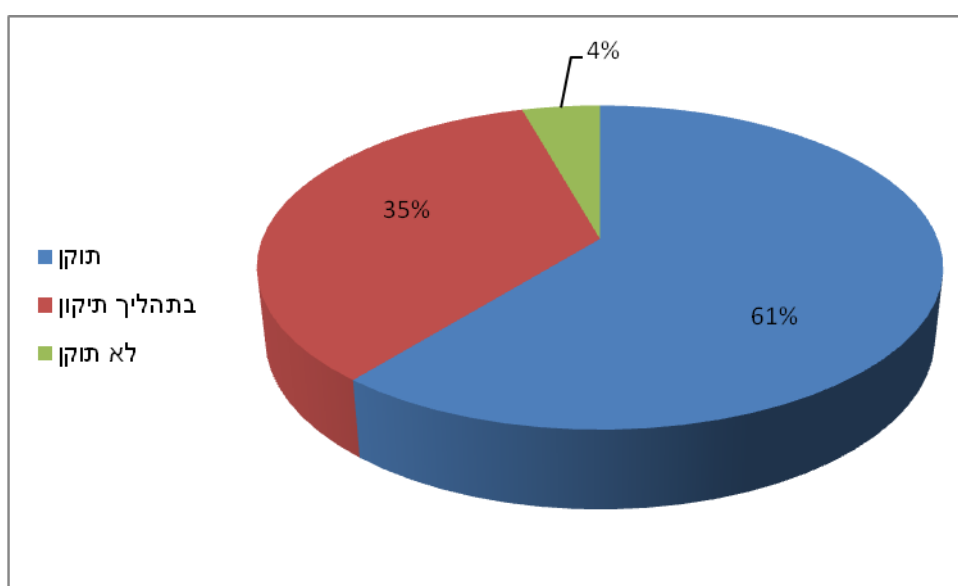
רשות המיסים בישראל

8. ראה מעקב לליקוי 1.

פרק שני

משרדי ממשלה

משרד האוצר כללי

משרד האוצר טיפול ועדת הפשרות בהסכמי פשרה בהליכים משפטיים נגד משרד האוצר

הגופים המבוקרים: משרד האוצר; משרד המשפטים

ליקויים 1,3-5, תוקנו. ראה הערות רה"מ 59'ב' עמ' 42-43. ראה דוח מעקב 59 ב עמ' 180.

ליקוי

2. אין בוועדת הפשרות נציג של נציבות שירות המדינה, ואין הנחיה המחייבת את קבלת התייחסותה של הנציבות להסכם הפשרה המובא לאישור במקרים שבהם ההליכים המשפטיים הם סביב עניינים שבתחום עיסוקה.

מעקב

משרד האוצר, נציבות שירות המדינה

2. לא דווח על התקדמות בתיקון הליקוי.

ליקוי

6. לא אותר אישור של מנכ"ל המשרד להסכמי הפשרה כנדרש על פי הנחיות היועץ המשפטי לממשלה.

מעקב

6. לא דווח על התקדמות בתיקון הליקוי.

ליקוי

7. במספר מקרים התבקש החשכ"ל לאשר הסכם פשרה, ברשות המיסים, שכבר נחתם והוגש לבית המשפט.

מעקב

7. לא דווח על התקדמות בתיקון הליקוי.

ליקוי

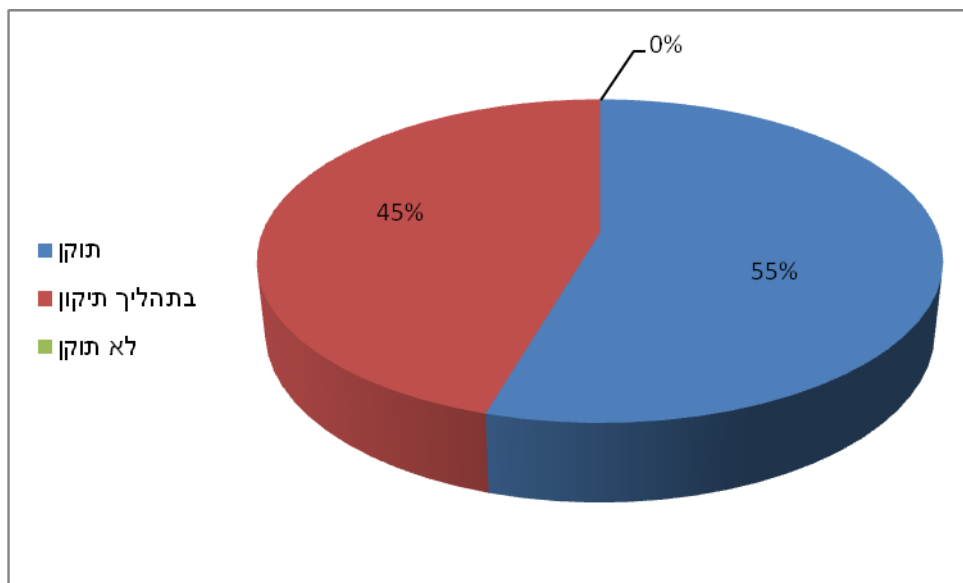
8. בפועל ועדת הפשרות אינה עומדת על קבלת כתב ויתור וסילוקין מתביעות כנדרש בהוראת תכ"ס.

מעקב

משרד האוצר – אגף החשב הכללי

8. החל מתאריך 25.1.11 נכנסה לתוקפה הוראת תכ"ס חדשה בנושא. הוראה מספר 4.2.1 "פשרות במחלוקות כספיות שהמדינה צד להן".

משרד האוצר – אגף החשב הכללי

אגף החשב הכללי

היבטים בניהול פרויקט "ממשל זמין"

הגוף המבוקר: משרד האוצר – אגף החשב הכללי

ליקויים 2,5,8,11 תוקנו. ראה הערות רה"מ 59' עמ' 46, ובדוח מעקב 59' עמ' 17.

ליקויים 1,3 תוקנו בדוח מעקב שני 59' עמ' 647.

ליקוי

4. הבקרה על ביצוע הפרויקט והדיווח על התקדמותו: בהחלטת הממשלה מ-2004, שעניינה פרויקט ממשל זמין ופרויקט מרכב"ה, נאמר שיש להנחות את הממונה על התקציבים במשרד להקצות את התקציבים לפרויקטים אלה בהתאם לתפוקות ולהשגת היעדים של התכנית. אין במשרד כלי בקרה ודיווח המספק מידע אמין על תכניותיו המפורטות של הפרויקט ועל ההתקדמות בביצועו, כמקובל בפרויקטים של מחשוב וכפי שהונהג בפרויקט מרכב"ה. ב-2004 גם נקבע שתוקם מינהלת בקרה לפרויקט, ותפקידה יהיה לקבל דיווחים מאגף החשב"ל ולאשר "כל חריגה מהתכנית, מקצועית, תקציבית או אחרת". מינהלת הבקרה לא הוקמה. אין בהוראות תכ"ם נהלים הקובעים את סדרי הפיקוח והבקרה על הניהול והביצוע של פרויקטים של מחשוב בכלל ושל פרויקט ממשל זמין בפרט. נוהל כזה אמור לעלות בקנה אחד עם נוהל מפת"ח (מתודולוגיה לפיתוח ותחזוקה של מערכות מידע).

מעקב

משרד האוצר

4. לא דווח על התקדמות בתיקון הליקוי

ליקוי

6. שירות הטפסים – תת-פרויקט אחר שנמנה בהחלטת הממשלה מ-2002 היה "מערכת פסים שתאפשר לכל אזרח למלא ולחתום אלקטרונית ובאופן מקוון על מרבית הטפסים הקיימים היום בממשלה". במסגרת תת-הפרויקט מוחשבו במשך ארבע שנים מאות טפסים שבשימוש הגופים הממשלתיים, והתאפשרה לציבור גישה אליהם באמצעות אתר השירותים

והמידע הממשלתי. אלא שאת רובם המכריע של הטפסים באתר השירותים והמידע הממשלתי לא ניתן למלא ולשלוח באמצעות המחשב – במקוון – למשרד הממשלתי. אמנם אפשר להורידם מן האתר, אך לאחר מילויים יש להדפיסם ולשלוח אותם בדואר. ביולי 2005, בדיון על פרויקט המרכב"ה ופגמיו, הודיע החשב הכללי לוועדה לענייני ביקורת המדינה של הכנסת, כי נקט שורה של צעדים לשיפור הבקרה ולתיקון הליקויים בניהול הפרויקט. בפרויקט ממשל זמין עולים ליקויים דומים בתחום הבקרה והפיקוח. החשב הכללי לא יישם לקחים מהביקורת הקודמת.

מעקב

משרד האוצר

6. לא דווח על התקדמות בתיקון הליקוי.

ליקוי

7. ניהול הפרויקט באמצעות עובדי חברות כוח אדם, בתי תכנה ויועצים: בביצוע תפקידים מקצועיים בתחום המחשוב נעזר המשרד בעובדים שאינם עובדי מדינה, אלא עובדים של חברות כוח אדם ובתי תכנה. ביוני 2008 הועסקו באגף החשב"ל במסגרת הפרויקט כ-100 עובדים חיצוניים. ההוצאה על שירותי כוח אדם היוותה בשנת 2007 כ-77% מעלותו הכוללת של פרויקט ממשל זמין. עובדים חיצוניים המשולבים בפרויקט ממשל זמין מופרים ומוצגים באגף החשב"ל ובמשרד כבעלי סמכויות ניהול בפרויקט, אף שלא מינו אותם לתפקידים אלה בהליכים מקובלים, ולא חתמו עמם על הסכמים שמכוחם מונו לתפקידיהם. המשרד יצר מצב שבו הפקיד בידי עובדים חיצוניים סמכויות ניהול והחלטה ביחס לפעולות שהיקף עלותן מיליוני ש"ח מידי שנה. העובדים החיצוניים עסקו בקליטת עובדים, קביעת תנאי שכרם ורכישת שירותים מחברות, בכללם חברות שמעסיקות אותם עצמם. מצב זה אינו עולה בקנה אחד עם כללי מינהל תקין, קיים חשש שההחלטות התקבלו בידי עובדים חיצוניים שהיו נגועים בניגוד עניינים.

מעקב**משרד האוצר**

7. לא דווח על התקדמות בתיקון הליקוי.

ליקוי

9. פרויקט ממשל זמין התנהל ללא הגדרה פורמאלית של תפקידים וסמכויות, ולא התקיים הליך נאות למינוי מנהל הפרויקט. בפרויקט תהיל"ה, המספק שירותי אבטחה לאתרי אינטרנט ממשלתיים מחצרי המשרד ובמימונו, לא הוגדרו עד כה באופן רשמי ומוסמך תחומי הפעולה, הסמכויות, התפקידים, התקן וכוח האדם, כמקובל לכל פעילות שהממשלה מחליטה לבצע באופן קבוע.

מעקב**משרד האוצר, נציבות שירות המדינה**

9. לא דווח על התקדמות בתיקון הליקוי.

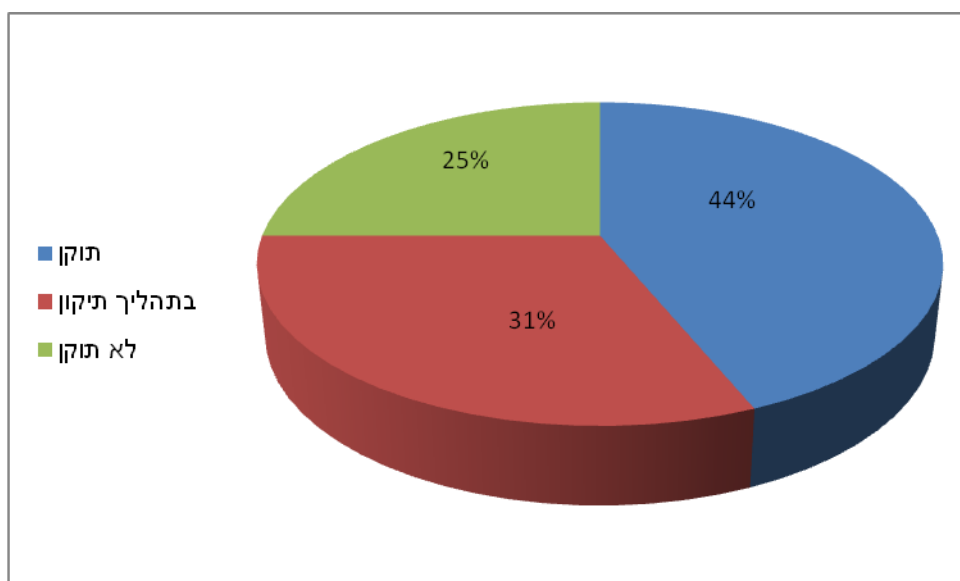
ליקוי

10. במשך שנים העביר המשרד תשלומים במיליוני ש"ח מתקציב ממשל זמין לחברות שלא זכו במכרז ושלא כרת עמן הסכם, וכן העביר תשלומים תמורת עבודתם של עובדים חיצוניים שלא כרת עמם הסכם ואשר לא היו עובדי חברות כוח האדם או בתי התכנה שזכו במכרז. חברות שזכו במכרזים להספקת כוח אדם במקצועות המחשוב שימשו צינור להעברת תשלומים לחברות שלא זכו במכרזים. אגף החשב"ל אפשר לחברות ולבודדים לצרף חשבוניות או חשבוניות לחשבוניות שמגישות חברות שזכו במכרז ושילם את תמורתן, לרבות עמלה בשיעור 1.5% לחברות כוח אדם שזכו במכרז.

מעקב**משרד האוצר**

10. לא דווח על התקדמות בתיקון הליקוי.

משרד האוצר – רשות המסים בישראל

רשות המיסים בישראל

פעילות יחידת שירות עיבודים ממוכנים (שע"ם)

הגופים המבוקרים: משרד האוצר – רשות המיסים בישראל, שירות עיבודים ממוכנים

ליקוי 2 תוקן. ראה הערות רה"מ 59 ב' עמ' 61.
ליקויים 6-7 תוקנו. ראה הערות רה"מ 59 ב' עמ' 63.
ליקוי 5 תוקן. ראה דוח מעקב שני 59 ב' עמ' 662.

ליקוי

1. רוב מערכות שירות עיבודים ממוכנים (להלן – שע"ם), פותחו לפני שנים רבות, עקב כך קרוב למחצית ממשאבי התכנות מופנים לתחזוקת המערכות על חשבון פיתוחן. במשך השנים נוצר כשל מהותי בעבודת שע"ם ובקשר שלו עם הרשות, שביטוייו המרכזיים הם ליקויים בתכנון, בהקצאת התשומות ובבקרה. בשנת 2000 הוגשו למנכ"ל משרד האוצר המלצות ועדה מקצועית שדנה במבנה שע"ם; לא היה טיפול בהמלצות אלה. על רשות המיסים להכין תכנית כוללת, על מנת לגבש מערך מחשוב יעיל, אפקטיבי ועדכני בתחום המסים, ככלי מרכזי של מערכת גביית המסים בישראל. יש לקבוע גוף מטה לנושא מיחשוב, תוך בחינה מערכתית ומעמיקה של צרכי המחשוב, מול היכולות הנוכחיות.

ליקוי

3. הקצאת תשומות העבודה של שע"ם למערכי המס השונים נעשתה בלי התאמה לצרכים האובייקטיביים שלהם. שע"ם מסוגל לבצע לכל היותר כשליש מהדרישות לפיתוח תוכנה להן זקוקה הרשות. אין לשע"ם תמריץ לשיפור השירות להתייעלות ולחסכון.

מעקב**רשות המיסים בישראל – שע"מ**

- 1,3. מדובר במערכות גדולות הדורשות התאמות לסביבות טכנולוגיות חדשות. הערכה שהתהליך יימשך בין ארבע לחמש שנים.

ליקוי

4. למידע שבידי שע"מ אין תחליף לצורך ניהול מערכי המס במדינת ישראל. להבטחת רציפות הפעולות, יש לגבות בקביעות את בסיס הנתונים באתר פיזי חלופי ומאובטח, אולם הדבר לא נעשה.

מעקב

4. שע"מ סיים את שלב א' שכלל רכישת STORAG ותהליך לקראת העברתו לאתר מרוחק שבו תתבצע הכפלת נתונים באופן מיידי, ואליו יכתבו גיבויים של הנתונים. לגבי המשך פעילות הקמת אתר חלופי, הדבר מותנה בהקצאה תקציבית שטרם אושרה.

פעולות למניעת הברחות של טובין

הגופים המבוקרים: משטרת ישראל, רשות הספנות והנמלים, חברת נמל אשדוד, משרד החקלאות, משטרת ישראל, עיריית אשדוד, מינהל הדיור הממשלתי, נמל אילת

ליקוי 3 תוקן. ראה דוח מעקב 59 ב' עמ' 195.
ליקויים 11-12 תוקנו. ראה הערות רה"מ 59 ב' עמ' 70.

ליקוי

1. בבדיקת משרד מבקר המדינה נמצאו כשלים רבים בתהליך איתור ההברחות. בשל כך מתאפשרת הברחות טובין ובהם סמים. האגף מעביר לבדיקה עד 5% מכלל המכולות והמטענים המגיעים לארץ ביבוא מסחרי. כדי לטייב את איתור הטובין האסורים ביבוא מפעיל האגף משנת 2002 מערכת ממוחשבת לבחירת המטענים שייבדקו. האגף פועל רק באופן חלקי לעדכון המערכת במאפיינים מחשידים של מי שנתפסו בהברחות ולניתוח פרטי הטובין המוברחים שנתפסו. על אגף המכס לפעול לתיקון הליקויים כדי למנוע הברחות.

מעקב

רשות המיסים בישראל

1. במטה מינהל המכס קיים מרכז להערכת סיכונים, בראש המרכז עומד מנהל תחום תהליך שחרור ותחתיו שלושה אנליסטים. נוסף על כך גויסו ואוישו שש משרות של אנליסטים בכל בית מכס: חיפה, אשדוד, נתב"ג, אילת, מרכז ומעברי גבול, למעט בית מכס ירושלים עקב היקף פעילות קטן. כל משלוחי היבוא והיצוא (100% עוברים בדיקה באמצעות מערכת הפרופילינג על סמך הסמח"ים הקיימים. 10% מהמשלוחים מנותבים לבדיקת מסמכים על ידי מעריך. 5% מהמשלוחים נשלחים לבדיקה פיזית על ידי בודקים.

ליקוי

2. בתי המכס אינם מוסרים זה לזה מידע על הברחות, אלא אם כן מדובר בהברחות סמים. עקב כך יכלו יבואנים שנתפסו בהברחת טובין בנמל אחד לייבא טובין דרך נמל אחר בלי שהמכס בדק אותם.

מעקב

2. כל הברחה מקבלת אינדיקציה במערך המודיעין הארצי. קיים לכך ביטוי מיידי במערכת סחר חוץ ובמערכת הפרופיילינג. כמו כן, קיים מנגנון דיווח של אירועים חריגים באופן מיידי.

ליקוי

4. על פי החלטת ממשלה מיוני 1994, הוקמה באגף יחידת מטה למניעת הברחות סמים שכפופים לה מדורים בבתי המכס. במאי 2002 הטיל האגף על המדורים שבבתי המכס, תפקידים נוספים, והכפיף אותם לגובי המכס. בכך, החלטת הממשלה לא קוימה למעשה. בעקבות השינוי פחתו הפעולות למניעת הברחות סמים.

מעקב

4. לא דווח על התקדמות בתיקון הליקוי

ליקוי

6. מאז 2003, עת הוחל בבית המכס אשדוד בהפעלת מתקן בידוק רדיוגרפי המאפשר לשקף תוכן מכולות באופן שמפענחים מיומנים יכולים לאתר הברחות, לא נמצאו באמצעותו סמים מוברחים. ככל הנראה הסיבה לכך היא מחסור במפענחים מיומנים.

מעקב

6. לא דווח על התקדמות בתיקון הליקוי.

ליקוי

7. כאשר משטרת ישראל פונה לאגף בנוגע להברחות סמים, נדרש האגף לספק למשטרה מידע במהירות. אולם בפועל משך הטיפול בבקשה למסירת המידע אורך בדרך כלל כמה ימים.

מעקב**משטרת ישראל**

7. עם תיקוף נוהל מספר 03.346.003 – בשיתוף הפעולה בין משטרת ישראל ויחידת הסמים של המכס, מועבר מידע בין שני הגופים על פי הצורך העולה בטווח זמן סביר ומהיר המאפשר פעילות אופרטיבית אודות המידע המועבר. הפעילות המבצעית יכולה להתקיים על ידי שני הצדדים או אחד מהם על פי הצורך ועל פי התיאום הנעשה בין שני הגופים.

ליקוי

8. בנמל אשדוד פועלות דרך קבע כמה עשרות סירות דיג בלי שנעשה למניעת קרבה בינן לאניות, אף על פי שבעבר נתפסו בעלי סירות דיג שהבריחו טובין מהאניות בשטח הנמל.

מעקב**משרד החקלאות ופיתוח הכפר**

8. לבקשת יו"ר ומנכ"ל חברת נמל אשדוד (חנא"ש), מנכ"ל חברת נמלי ישראל (חנ"י) ומנהל רשות הספנות והנמלים (רספ"ן), פעל אגף הדיג במשרד להסדרת פעילותם של הדייגים במיזם תחת הכותרת: "ייצירת מציאות אחרת ברציפי הדייגים", תוך ייזום שיתופי פעולה עם הגורמים: מנכ"ל משרד החקלאות וצוותו, יו"ר ומנכ"ל חברת נמל אשדוד וצוותו, מנכ"ל חברת נמלי ישראל וצוותו, מנהל רשות הספנות וצוותו וועד דייגי נמל אשדוד.

להלן עיקרי הפעולות שבוצעו ברציף 11 דרום :
סקר בטיחות ברציף 11 דרום ומיפוי כל מפגעי הבטיחות. בניית תוכנית שדרוג בתיאום חנ"י וחנא"ש. פירוק מכלול מרכזי ברציף 11 דרום. בניית רציף (60 מ') – בעלות של כ-1,200,000 ₪ במימון חנ"י.

הכנה לבניית מערכת עגינה (תכנון, מכרז) צפי להתקנה דצמבר 2011 עלות כ- 700,000 ₪ במימון חנ"י. הכנה להתקנת מערכת תאורה (תכנון) בעלות של 150,000 ₪ במימון חנ"י. בגמר התקנת מערכת העגינה + התאורה – יפורקו 2 המסלולים הנוספים (כ-30 מ'). מועד צפוי בשליש ראשון של 2012. יש לציין כי ועד הדייגים שותף ומעורב בתהליך עבודת המטה.

להלן פעולות שבוצעו ברמת שיתופי הפעולה:

הוקם ועד דייגים המייצג את כל דייגי הסירות הקטנות (כ-30 במספר) המקיים מפגשי עבודה עם מנהל הנמל וצוות חנא"ש. גובשה אמנה לניהול חיי השגרה אשר נמצאת בעבודת מטה בשיתוף ועד הדייגים ומחלקת תפוזרת חנא"ש וכן עם היועצים המשפטיים של משרד החקלאות, חנא"ש, חנ"י ורספ"ן. גובשו עיקרי תוכנית "פינוי פיצוי" לרווחתם של דייגים המעוניינים להפסיק לעסוק בנושא הדיג. בחינת התכנות למימוש תתבצע במהלך 2012. חנ"י בצעה סקר שיגומים וטיפול בחזית הים, ברציף 9 מזרח. קיימת תוכנית בסיסית ועקרונית לשדרוג רציף הדייגים 9 מזרח. (מיפוי צרכים, מקורות המימון האפשריים, תשתיות וכו'). שדרוג רציף 9 מזרח ימומש רק לאחר יישום תוכנית "פינוי פיצוי" ויצירת מחויבות הגופים למימון המיזם "מציאות אחרת ברציפי הדייגים".

מעקב

רשות הספנות והנמלים

8. הרשות פעלה להסדרת פעילותם של הדייגים תוך ייזום שיתופי פעולה עם משרד החקלאות, חברת נמל אשדוד, חברת נמלי ישראל, וועד דייגי נמל אשדוד. (עיקרי הפעילות, ראה מעקב לעיל של משרד החקלאות ופיתוח הכפר לסעיף זה).

מעקב

חברת נמל אשדוד

8. מנהל נמל אשדוד הרגולטור מטעם רשות הספנות והנמלים, פועל להסדרת פעילות הדייגים בנמל אשדוד בשיתוף עם חברת נמלי ישראל (חנ"י), חברת הנמל ואגף הדיג במשרד החקלאות. במסגרת פעילות זו מתגבש נספח להסכם החכירה וכן כתב אמנה שמטרתם לעגן מחויבויות הדייגים ואגף הדיג כלפי חנ"י וחברת הנמל ולהיפך.

מעקב**משטרת ישראל**

8. עובדי רשות המיסים מוסמכים לפעול כנגד מבריחי טובין. בין היתר סמכויותיהם כוללות סמכות חיפוש, מעצר, תפיסת מוצגים ועוד. צוות בשיתוף מנכ"ל חופית ועירית אשדוד פועלים למציאת פתרון שיאפשר מעגן הספינות מחוץ לנמל, אך טרם נמצא פתרון. משטרת ישראל מסייעת לגופי האכיפה הפועלים למניעת הברחת טובין. השיטור הימי של משטרת ישראל פועל בנמל אשדוד באמצעות סיורים ימיים. בנוסף, קיימים נהלים המסדירים את שיתוף הפעולה בין יחידות המכס למשטרת ישראל בכל הקשור להברחות. כל בקשת סיוע המופנית למשטרה על ידי כל אחד מגופי האכיפה מקבלת מענה מידי.

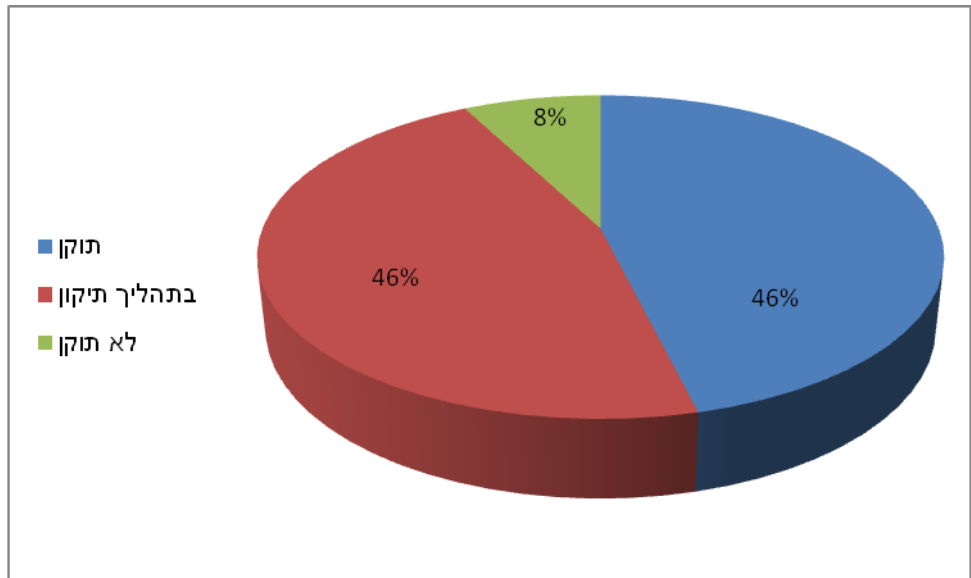
ליקוי

10. הרשות הפלסטינית מייבאת מנמל אילת כלי רכב, בעיקר משומשים. אין בנמל מתקן לבדיקת כלי רכב המועברים לרשות. בדיקה חשובה משום שיש לגביהם חשש להברחות ובכלל זה הברחת אמצעי לחימה.

מעקב**רשות המיסים בישראל**

10. בנמל אילת מתבצעת בדיקת רכבים גם ללא בור בדיקה באמצעות ערכה מתאימה. במקרים חשודים, הרכבים מועברים לבדיקה במעבר "רביץ", שם קיימת תשתית מתאימה. עדיין אין בור בידוק בשל מחלוקת הקיימת בין נמל אילת ומינהל הדיור הממשלתי.

משרד הבינוי והשיכון

משרד הבינוי והשיכון

הקצאת דיור ציבורי לזכאים

הגופים המבוקרים: משרד הבינוי והשיכון; חברת "עמידר" - החברה הלאומית לשיכון בישראל בע"מ; חברת "חלמיש" - חברה ממשלתית-עירונית לדיור, לשיקום ולהתחדשות שכונות בתל אביב-יפו בע"מ

ליקויים 1,5 תוקנו בדוח מעקב 59 ב' עמ' 669.

ליקוי

4. זמן ההמתנה להקצאת דירה - בידי המשרד לא היו נתונים על זמן ההמתנה השכיח והממוצע להקצאת דירה, ועל זמן ההמתנה לפי אזורים. בידי המשרד לא היו גם נתונים על מספר הזכאים לדיור ציבורי בשנים קודמות ועל מספר הזכאים שקיבלו דירות מהחברות הממשלתיות-עירוניות בירושלים, בתל-אביב-יפו, בחיפה ובפתח תקווה. היעדר נתונים פגם בתהליך קבלת ההחלטות בנושא מדיניות הסיוע. בדיקת 21 תיקים של זכאים חסרי דיור, שזכאותם אושרה בשנים 1995-2006, ובמועד הביקורת (אפריל 2008) עדיין המתינו לקבלת דירה, העלתה כי חמישה מהם המתינו בין שנתיים לחמש שנים מיום אישור זכאותם; מרביתם (11 זכאים) המתינו חמש עד שבע שנים, ושישה - אף יותר מעשר שנים.

מעקב

משרד הבינוי והשיכון

4. אגף אכלוס מנהל כבר דוח ממוחשב של הידע על משך ההמתנה. מערכת המחשוב החדשה תעלה לאוויר בתחילת 2012, ורמת המידע הכמותי שנכלל בה תהיה ברמה גבוהה יותר.

ליקוי

6. פרקי הזמן לתיקון הדירות המיועדות לאכלוס - פרקי הזמן לתיקון הליקויים בדירות המיועדות לאכלוס בחברת עמידר ובחברת חלמיש לא היו בהתאם לנהלים הן מצד החברות והן מצד משרד הבינוי והשיכון.

מעקב

6. המשרד פועל בשני מישורים לצמצום לוחות הזמנים לתיקון והשגשת דירות המיועדות לאכלוס כדלקמן:

א. באזורי ביקוש השיפוץ מתחיל מיד עם פינוי הדירה וטרם הקצאתה למועמד.

ב. שתי חברות בקרה פועלות בכל ישובי הארץ לבדיקת דירות שעלות שיפוצן גבוהה במיוחד. הבדיקה מתבצעת תוך 10 ימים ועם תום הבדיקה ובכפוף לתוצאותיה, החברה משפצת את הדירה ללא צורך באישור נוסף מהמשרד. לעניין ההסכם עם "עמידר", הושגו הסכמות עקרוניות בנושאים שהיו שנויים במחלוקת בין משרד הבינוי והשיכון, "עמידר" והאוצר. טיוטה סופית הוכנה והיא נמצאת בבדיקת החברה.

ליקוי

7. הטיפול במחזיקים שלא כדן בדירות ציבוריות - בחברת עמידר נערכה בדיקה בשלושה סניפים (איילון, פתח תקווה ונתניה). נבדקו 33 מ-123 (26.8%) תיקי דירות שמסיגי גבול (להלן - גם פולשים) פלשו אליהן בעשר השנים האחרונות. ב-15 תיקים (45%) העלתה הבדיקה ליקויים בסדרי הטיפול. בחברת חלמיש נבדקו עשרה מ-46 (22%) תיקי דירות שפלשו אליהן משנת 1988 עד אמצע 2007. שיעור גבוה של ליקויים מלמד על פגמי תפעול בטיפול בנושא.

מעקב

7. במסגרת הניסיון של מינהל מקרקעי ישראל בפינוי פולשים, המשרד שלח עובדים לקורס ייעודי בנושא, אשר נערך על ידי אגף האכיפה במינהל מקרקעי ישראל (ממ"י). 4 עובדי מחוזות המשרד סיימו בהצלחה את הקורס וקיבלו הסמכה לטפל בפולשים. הביצוע מחייב שיתוף פעולה רציף והדוק עם אגף האכיפה של ממ"י בכל פינוי, שכן החוק מסמך רק את ראש ממ"י לחתום על הוצאת צווים לפולשים ומסיגי גבול לתחום דירות בשיכון הציבורי המנוהלות על ידם. מאחר ומדובר בפעולה מורכבת המחייבת ניסיון, הוחלט כי החל מספטמבר 2011 המשרד יתחיל בפילוט במרחב ירושלים. סוכם עם ממ"י על שילובם של 5 עובדי משרד נוספים בקורס הבא שיפתח על ידי ממ"י בנושא.

ליקוי

8. היקף הסיוע באמצעות משכנתאות - הסיוע של המדינה, שניתן באמצעות מענקים וסבסוד של המשכנתאות, קטן בתקופה 2001 עד 2007, ושיעור הסיוע שניתן בשנת 2007 - על פי ההוצאה למעשה - כ-10% בלבד מזה שבשנת 2001. בכל אחת מהשנים 2001-2007 היה שיעור ביצוע התקציב נמוך, ובשנת 2007 הגיע לכ-55% בלבד. בשל אי-ניצול התקציבים במלואם היה ראוי שמשרד האוצר והמשרד ינתחו את ההשלכות של ירידה זו על השכבות החלשות הזקוקות לסיוע בדיור ויבחנו שימוש במקורות שהתפנו או במקצתם לשם שיפור תנאי הדיור שלהן. דבר זה לא נעשה. משנת 2003 עד אפריל 2008 לא עודכן מחיר דירות נ"ר והזכאים התקשו לרכוש דירות.

מעקב

8. לא דווח על התקדמות בתיקון הליקוי.

ליקוי

9. שיעור הריבית על משכנתאות לזכאים - מאז שנת 1998 עד מועד סיכום הביקורת לא עדכנו משרד האוצר והמשרד את שיעור הריבית לזכאים; שיעור הסובסידיה שקיבלו הזכאים, שהוא ההפרש בין הריבית הממוצעת במשק למשכנתאות לבין הריבית שהם שילמו, הלך וקטן. משנת 2007 עד אוקטובר 2008 הריבית שניתנה לזכאים שקיבלו משכנתאות בגין מצוקת דיור אף הייתה גבוהה מהריבית הממוצעת במשק. כלומר, בשל אי-עדכון הריבית הלכה ונשחקה התמיכה שניתנה לזכאים באמצעות ריבית מסובסדת, ולעתים הריבית שנקבעה לזכאים הייתה גבוהה מהריבית הממוצעת.

מעקב

9. למרות דרישות משרד הבינוי והשיכון, לא חל שינוי ביחס האוצר לנושא.

מעקב**משרד האוצר**

9. לא דווח על התקדמות בתיקון הליקוי.

הטיפול בפינוי כפר שלם

הגופים המבוקרים: מינהל מקרקעי ישראל, עיריית ת"א, משטרת ישראל, משרד המשפטים, חברת "חלמיש"

ליקויים 5-6 תוקנו. ראה הערות 59 ב' עמ' 78.

ליקוי

1. תנופת הפינוי של כפר שלם, אשר אפיינה את התקופה מ-1962 עד -1996 נעצרה משנת 1997. בשנת 2005 קיבלו ממ"י וחלמיש החלטות ששינו את הקריטריונים לזכאות לקבל דמי פינוי באופן שצמצם את ההגדרה של מיהו זכאי; כן שונה סדר העדיפות לפינוי התושבים, וניתנה עדיפות לפינוי תושבים מקרקע בעלת פוטנציאל לשיווק ונקבע שפינוי של תושב יתבצע רק אם תתפנה חלקת הקרקע כולה מכל המחזיקים בה. על כן נמנע או נדחה פינויים של זכאים שלא נכללו בסדר העדיפות החדש. נוסף לכך, דמי הפינוי שנקבעו הלכו ונשחקו ביותר מ-30% מערכם הריאלי בעשר השנים האחרונות, העיכוב בפינוי, שינוי הקריטריונים לזכאות לדמי פינוי ושחיקת דמי הפינוי גרמו להתמרמרות בקרב תושבי כפר שלם ופגעו בנכונות שלהם להתפנות.

ליקוי

2. בשנת 2007 ובשנת 2008 קיימו שר הבינוי והשיכון מאיר שטרית ושר הבינוי והשיכון זאב בויס דיונים אחדים הנוגעים לפינוי כפר שלם, ובהם הנוו לנקוט פעולות מסוימות כדי לקדם את הפינוי, תוך הפעלת קריטריונים חדשים לפינוי ושיווק הקרקעות. עד סוף שנת 2008 לא סיכמו חלמיש וממ"י את גיבוש הקריטריונים החדשים.

ליקוי

3. על פי החלטת מועצת מקרקעי ישראל מיוני 1993, פינוי כפר שלם נעשה במתכונת של "משק סגור". לפי ההחלטה, על ההוצאות בגין הפינוי להיות ממומנות מתוך ההכנסות שיתקבלו בגין שיווק הקרקעות המתפנות. המועצה חזרה ואשרה זאת בהחלטות ב-2001 ו-2004. ההחלטות התקבלו בלי שעשה ממ"י עבודת מטה שבחנה את כל השלכותיהן. גם לאחר שהתברר לחלמיש כי הפרויקט מצוי בגירעון, לא נבחנה הכדאיות הכלכלית של מתכונת זו, לא בוצעו אומדנים בנוגע להכנסות ולהוצאות הצפויות, לא נקבעו מקורות מימון לתקופות ביניים עד קבלת ההכנסות ולא הוכנה תכנית לביצוע הפינוי. ההחלטה גרמה לכך שממ"י וחלמיש פעלו בהתאם לשיקולים כלכליים, בלא

לתת את הדעת להיבט השיקום של השכונה ובלי להתחשב בראייה החברתית ובהתפתחות האורבאנית של האזור. חלמיש העדיפה לקדם פינוי של שטחים הצפויים להניב את מרב ההכנסות, ונמנעה מלקדם פינוי של תושבים שמתגוררים בשטחים המיועדים לשטחי ציבור. סדר עדיפות זה פגע בפיתוח של שטחי ציבור ואף בתושבים.

מעקב

חברת חלמיש - חברה ממשלתית-עירונית לדיור, לשיקום ולהתחדשות שכונות בתל אביב-יפו

1-3. חברת "חלמיש" גיבשה "הצעה לקריטריונים 2011" (בנוסף לשתי הצעות קודמות: "הצעה לקריטריונים 2008" ו-"הצעה לקריטריונים 2009"). מזה מספר שנים מנהלת חלמיש תביעות לפינוי המחזיקים בקרקעות. עד כה התקבלו 23 פסקי דין, כאשר 11 הינם פסקי דין מנומקים, קרי, בית המשפט הכריע בסוגיות שהועלו והורה לנתבעים לפנות את המקרקעין. החל מאמצע שנת 2009 החלה "חלמיש" לקיים פגישות בשיתוף הציבור. הפגישות נערכו עם כ- 250 משפחות המחזיקות במקרקעין בשכונת כפר שלם. לפגישות הוזמנו כלל המחזיקים. בשנת 2010 קיימה "חלמיש" פגישות עם נציגי ועד השכונה, אשר לא נשאו פרי עקב מחלוקות ופערים גדולים בין דרישות ועד השכונה ליכולות הפרויקט.

ליקוי

4. בכפר שלם יש שטחים שלא הועברו לניהול חלמיש. מינהל מקרקעי ישראל (ממ"י) מנהל חלק מהם. רוב השטחים נהיו משכנות עוני ובכמה מהם מתגוררים פולשים. ממ"י אינו מטפל בפינוי המחזיקים בשטחים שבניהולו ושלא הועברו לחלמיש. ממ"י גם אינו מקיים פיקוח בקרקעות אלה, הדרוש למניעת פלישות.

מעקב

4. חלמיש הודיעה כי ניתן להעביר אליה שטחים שלא הועברו לטיפול בעבר.

ליקוי

7. הצורך בפינוי כפר שלם ושיקום תושביו נמצא על סדר היום הציבורי עשרות שנים. רוב השטח פונה וגם מרבית התושבים התפנו וזכו לאיכות חיים משופרת; אולם נותר גרעין של תושבים שלא נמצא לו פתרון. ראוי שכל הגורמים המטפלים בפינוי כפר שלם – משרד הבינוי והשיכון, חברת חלמיש, מינהל מקרקעי ישראל ועיריית תל אביב – יקבעו הדרך להמשך הטיפול

בכפר שלם, כך שיינתן מענה לכלל תושביו. יש להחליט על היקף השיקום, לעדכן אמות המידה לקביעת זכאות, ומנגנון לקביעת דמי הפינוי, תוך שיתוף בתהליך את נציגי התושבים. על הגורמים המטפלים, בשיתוף גורמי האכיפה - משטרת ישראל ופרקליטות המדינה - לפעול בנחרצות נגד פולשים למקרקעין המנסים לקבוע עובדות בשטח.

מעקב

חברת חלמיש - חברה ממשלתית-עירונית לדיור, לשיקום ולהתחדשות שכונות בתל אביב-יפו

7. חלמיש קידמה שיתוף פעולה עם הגורמים הרלוונטיים וקיימה פגישות וסיוור עם עיריית תל אביב יפו, משטרת ישראל ומינהל מקרקעי ישראל. "חלמיש" כתבה תכנית מטה, פרויקט פינוי מתחם חלמיש בשכונת כפר שלם (ביוני 2011).

מעקב

משטרת ישראל

7. להלן הפעולות שננקטו על ידי משטרת ישראל:

- מפגשי עבודה שוטפים של משטרת תחנות השכונות עם מנכ"ל חברת חלמיש לתאום דרכי תקשורת, ומענה מבצעי בביצוע צווי הפינוי.
- פגישה של משטרת תחנות השכונות עם ועד שכונת כפר שלם לצורך היכרות ועבודה משותפת והצגת עמדת המשטרה בסוגיה המשפטית.
- טיפול שוטף על פי החוק בפגישות טריות כפי שדווחו על ידי נציג חברת חלמיש.
- טיפול שוטף למנכ"ל חברת חלמיש שדיווח על איומים לפגיעה. נפתחה חקירה כנגד החשוד לרבות מתן סיוע בביצוע צו הפינוי והריסה.
- הערכות משטרתיות בשלוש מחאות של תושבי שכונת כפר שלם בנושא פינוי ובינוי.
- הוגשו למרחב יפתח בקשות לביצוע צווי פינוי על ידי נציג חברת חלמיש. מתקיימת בנושא עבודת מטה סדורה לטיפול בנושא.

מעקב

מינהל מקרקעי ישראל

1-4,7. מקרקעי מתחם כפר שלם הוקצו על ידי מינהל מקרקעי ישראל בתחילת שנות ה-60 של המאה הקודמת, לחלמיש חברה ממשלתית-עירונית לשיקום משכנות עוני, תל-אביב-יפו. בהסכם שנחתם בין הצדדים בשנת 1962 נקבע: "המינהל יעמיד לרשות החברה את הקרקע הדרושה למטרת חיסול ו/או שקום משכנות עוני... יעשה חוזה בין החברה לבין המינהל, שיענה לצרכים המשפטיים הכרוכים בהעמדת קרקע כנ"ל ודרכי שמושה...".

מסירת הקרקע לחלמיש, במסגרת ההסכם הנ"ל, נעשתה בשתי דרכים - בתנאי חכירה ובתנאי רכישה. בהסכם נקבע, כי "הפינוי, ההריסה והפיתוח יבוצעו על- ידי החברה וכן החברה תממן את הוצאות הפעולות הנ"ל".

בשנת 2004 התקבלה החלטת מועצת מקרקעי ישראל מס' 995, במסגרתה הוחלט לחדש את תוקף החלטת מועצה מס' 909, מתאריך 30/9/01, בשינויים, ולאשר את עקרונות ההסכם בין המינהל לבין חלמיש. להלן פירוט החלטת המועצה בנושאים הרלוונטיים:

- חלמיש תהיה הגורם היחיד שיעסוק בפינוי, שיווק ופיתוח של מקרקעי המתחם.
- ההכנסות משיווק המגרשים ישמשו את חלמיש לצורך מימון הפינויים, השיווק והפיתוח במתחם.
- חלמיש תבצע פינויים במתחם על פי הקריטריונים לפינוי בכפר שלם הנקובים במסמך מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון מתאריך 6/6/96, בשינויים המפורטים בהחלטת המועצה.
- חלמיש תגיש כנגד מחזיקים, אשר המשא ומתן לפינויים מוצה ללא שהושגה עימם הסכמה, תביעות לסילוק יד ולתשלום דמי שימוש ראויים.
- תשלומים חורגים בגין פינויים ו/או פינויים חורגים יובאו לאישור ועדת פינויים בראשות מנהל מחוז ת"א או סגנו, מנכ"ל חלמיש, נציג משרד הבינוי והשיכון וחשב המינהל.

בתאריך 15/3/2010 התקבלה החלטת מועצת מקרקעי ישראל מס' 1198, במסגרתה הוסמכה ועדת המשנה לבחון את הקריטריונים לפינוי כפר שלם, כפי שנקבעו בהחלטת מועצה מס' 995, ולהחליט בדבר אופן המשך הטיפול בפינוי המתחם, בין בהתאם לקריטריונים הנ"ל ובין בהתאם לכללים אחרים, אשר ייקבעו על ידה.

ועדת המשנה קיימה מספר דיונים בנושא, במסגרתם קיבלה עמדות בכתב מנציגות התושבים, עיריית ת"א וחברת חלמיש וכן קיימה שימוע בעל פה לנציגי חלמיש, עיריית ת"א וועד התושבים.

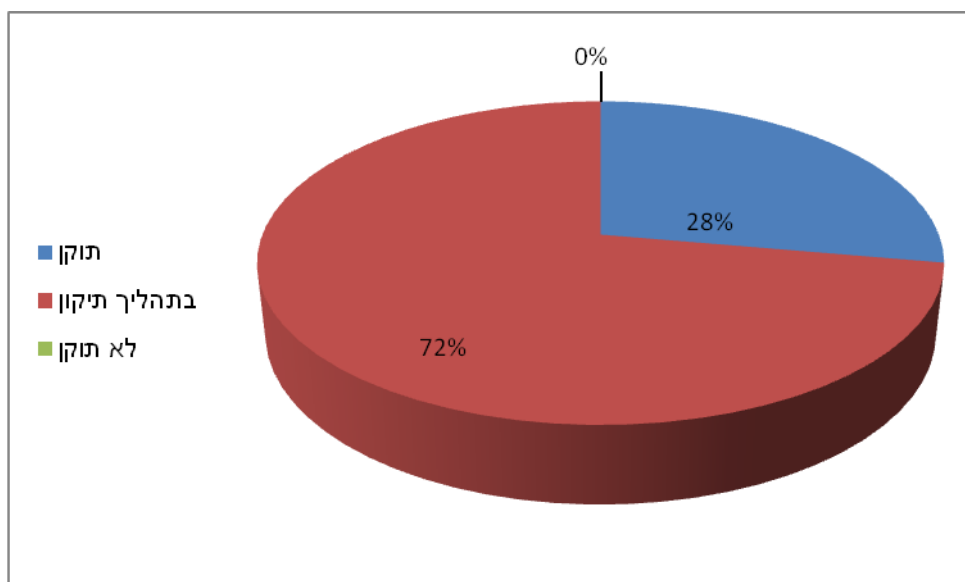
בישיבה שקיימה ועדת המשנה בתאריך 3/8/11 הטילה הועדה על הנהלת המינהל לבוא בדין ודברים עם עיריית ת"א לניהול הפרויקט, זאת תוך פרק זמן של עד חודש ימים. הועדה המליצה, כי בדין ישתתפו נציגי אגף תקציבים, רשות החברות ומשרד הבינוי והשיכון.

חלמיש פועלת בהתאם להחלטת מועצת מקרקעי ישראל. בעדכון של "חלמיש", מתאריך 1/8/11, נכתב, כי במהלך שנת 2010 המשיכה "חלמיש" לטפל בתיקים משפטיים שנפתחו בשנים קודמות וכן הגישה 17 תביעות חדשות. כמו כן התקבלו 6 פסקי דין בתביעות בגין מחזיקים במתחם דנן, מהם 3 פסקי דין מנומקים לפינוי.

במכתב שר הבינוי והשיכון ליו"ר הועדה לענייני ביקורת המדינה בכנסת, מתאריך 12/4/10, נכתב בעניין ההליכים המשפטיים: "מינהל מקרקעי ישראל וחלמיש הונחו לפעול בהתאם להוראות הדין והחלטות מועצת מקרקעי ישראל לנהל הליכים משפטיים כנגד מחזיקים המסרבים להתפנות ו/או מסרבים להתפנות כנגד הפיצוי המוצע להם על-ידי הרשויות המוסמכות לכך עד להשלמתם. עם זאת יובהר, כי מחזיקים אשר יתקבל בעניינם פסק דין (לא כל שכן, פסק דין בהסכמה) לפינוי ו/או לסילוק יד בטרם תכריע המועצה בשאלת הפיצוי לא יופלו על-ידה לרעה וקיומו של פסק דין ו/או פינויים בפועל בהתאם לפסק הדין, לא יעמדו להם לרועץ בקבלת פיצוי על-פי החלטת מועצת מקרקעי ישראל (ככל שזו תקבל החלטה בדבר שינוי הקריטריונים), בניכוי ההוצאות המשפטיות שהוסבו לקופה הציבורית בשל ניהול ההליכים כנגדם (ככל שאין מדובר בפסק דין אשר ניתן בהסכמה)".

ממכתב יועץ שר הבינוי והשיכון מתאריך 12/7/11 עולה, כי השר לא הודיע על הקפאת ההליכים המשפטיים המתנהלים כנגד משפחות בכפר שלם. יחד עם זאת השר פועל לזרז את ועדת המשנה והעומד בראשה לסיים את עבודתה בעניין גובה הפיצויים הראוי למשפחות שיפנו, וכי המינהל מעריך כי הוועדה תסיים את עבודתה עד סוף שנת 2011.

מינהל מקרקעי ישראל

מינהל מקרקעי ישראל

גביית כספים ממתיישרים ב"הרחבות" ביישובים חקלאיים

הגופים המבוקרים: מינהל מקרקעי ישראל; משרד הבינוי והשיכון; המועצה האזורית גליל עליון; המועצה האזורית עמק הירדן

ליקוי 8 תוקן. ראה דוח מעקב 59ב' עמ' 271.

ליקוי

9. החלטות המינהל העניקו למנהלי המחוזות במינהל את האחריות המנהלית לאשר ולבחון פרטנית את עלויות הבנייה של כל דגם בית אשר הציגו יזמים ואגודות בטרם קבלת אישור המינהל לבנייה מרוכזת. בה בעת, הנהלת המינהל לא הקצתה למנהלי המחוזות את המשאבים הנדרשים כדי לבדוק את עלויות הבנייה של הבתים במסגרת זו. סוף דבר - מנהלי המחוזות אישרו ללא בדיקה ואף ללא בקשת הסבר מחירי בנייה חריגים בכל קנה מידה הגבוהים בעשרות אחוזים מהמחירים המקובלים בענף הנדל"ן. במספר יישובים שנבדקו הגיע הפער עד 60%.

ליקוי

10. בשל הפוטנציאל הכלכלי הטמון בפרויקט ההרחבות, ולנוכח העובדה ששיווק הקרקע בפטור ממכרז וההוראות שנקבעו בעניין שיווקה לא היה בכוח למנוע גביית כספים שלא כדין - אין מנוס מהמסקנה שהמינהל צריך לנהוג במגרשי ההרחבות מנהג בעלים, כמו בכל קרקע אחרת שבניהולו: את המגרשים במרכז הארץ עליו לשווק במכרז פומבי, ואילו בפריפריה ובקו העימות עליו להפעיל מנגנוני פיקוח ובקרה שיבטיחו כי המשתכן הוא שיהנה מהסובסידיות שנותנת המדינה בהנחות בקרקע ובדמי פיתוח.

ליקוי

11. אשר לאגודות שגבו כספים שלא כדין, מן הראוי שהמינהל ישקול עם יועציו המשפטיים את האפשרות של ביטול החוזים והשבת הכספים למתיישרים.

מעקב מינהל מקרקעי ישראל

9-11. המינהל פעל בהתאם להחלטת מועצת מקרקעי ישראל מס' 1180 (סעיף 5.2.2.1), על פיו ייערך שיווק מקדים של 10% מכלל המגרשים בתוכנית, וזאת על מנת לצמצם ככל שניתן את האפשרות לגביית כספים אסורים ע"י ישובים חקלאיים (השיווק נערך בשני ישובים האחד במרכז הארץ והשני בצפון הארץ). בנוסף, ועל מנת להגביר את מנגנון האכיפה, החליט המינהל כי לא תותר למקבל מגרש בפטור ממכרז העברת זכויות במשך 5 שנים מיום חתימת חוזה חכירה רק במקרים חריגים ובתנאים מסוימים.

ראה דוח מעקב 59ב' מעקב שני עמ' 684.

פיתוח היישוב כפר ורדים

הגופים המבוקרים: מינהל מקרקעי ישראל; המועצה המקומית כפר ורדים; החברה לפיתוח כפר ורדים בע"מ

ליקוי 7 תוקן. ראה דוח מעקב 59ב' עמ' 221.

ליקוי

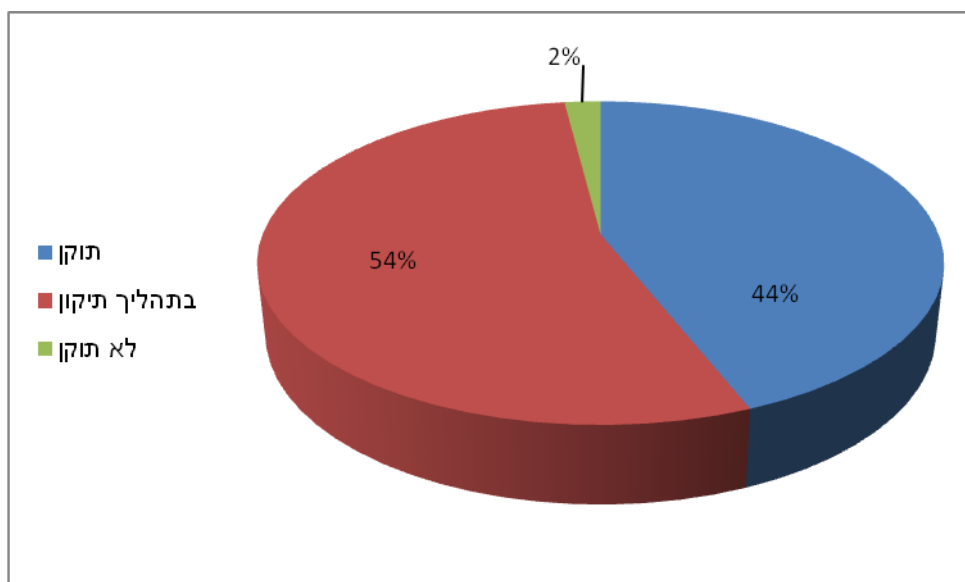
2. בשנת 1993 הוקמה המועצה המקומית כפר ורדים. משנת 2003 ואילך הביעה המועצה המקומית את רצונה לקבל מהחברה לפיתוח את האחריות להמשך פיתוח היישוב, כמקובל ביישובים אחרים. רק ביולי 2007 הודיע מנהל המינהל כי תם תוקפו של הסכם ההרשאה, וכי המועצה המקומית תורשה לפתח ולשווק את יתרת המגרשים (בשלב ב') ביישוב. עד סיום הביקורת, אוגוסט 2008, יותר משנה לאחר שהנהלת המינהל החליטה לבטל את ההרשאה, לא מימש המינהל החלטות חוזרות ונשנות של הנהלתו בנדון ולא הוסדרה שאלת האחריות להמשך פיתוח היישוב אשר הואט מאד.

מעקב

מינהל מקרקעי ישראל

2. טיוטת הסכם הרשאה לתכנון ופיתוח הועברה לחתימת המועצה המקומית כפר ורדים. ההסכם טרם נחתם. נמשכים המגעים בין המועצה המקומית כפר ורדים והמינהל לקראת חתימה על ההסכם. תיקבע ישיבה בין חשבת המינהל לנציגי המועצה המקומית על מנת לקבוע את הדרך להעברת התשלומים למועצה המקומית.

משרד הבריאות

משרד הבריאות

כוח אדם רפואי וסיעודי - תמונת מצב

הגופים המבוקרים: משרד הבריאות; משרד האוצר; נציבות שירות המדינה; המועצה להשכלה גבוהה; שירותי בריאות כללית

ליקוי

1. המקצועות הרפואיים הרדמה, טיפול נמרץ לסוגיו, נאונטולוגיה וגריאטריה כבר מצויים במצוקה, הנובעת ממחסור במתמחים וברופאים מומחים, וכי במקצועות הרפואיים פתולוגיה, כירורגיה כללית ורפואה פנימית יש" חשש להתפתחות מצוקה. "בשל מחסור זה בתי החולים מצויים במצוקה, והיא באה לידי ביטוי בקושי באיוש משרות פנויות, בהיצע קטן של מתמחים ובמחסור ברופאים ביחס להיקף המטלות הקליניות הנדרש במחלקות, כך שמוטל על הרופאים עומס עבודה רב. עומס זה גורם להתארכות משך ההמתנה לקבלת שירותים במקצועות אלה. למשרד הבריאות אין נתונים על מספר העוסקים בפועל במקצועות הרפואה הללו, ועל היקפה של המצוקה ועל מידת חומרתה.

מעקב

משרד הבריאות

1. למשרד אין עדיין נתונים על מספר העוסקים בפועל במקצועות הרפואה ועל היקפה של המצוקה ומידת חומרתה. הנושא יטופל עם הקמת גוף התכנון לכוח אדם במשרד.

ליקוי

2. על פי נתוני משרד הבריאות, שיעור האחיות שגילן עד 60 שנה הולך ויורד עם השנים 6: אחיות לאלף נפש בשנת 2004 לעומת 5.7 אחיות לאלף נפש בסוף 2007. באחיות כבר יש מחסור בבתי החולים, בעיקר בחדרי ניתוח, במחלקות לטיפול נמרץ ובפגיות, והדבר עלול לפגוע באיכות השירות הרפואי ובתפעול מערכת הבריאות. נוכח המחסור באחיות קבעה ועדה ביולי 2007 שיש להגדיל את מספר הבוגרות, שהיה אז כ-1,200 בכ-850-בוגרות בכל שנה, כך שסך כל הבוגרות יהיה כ-2,050; אך עד נובמבר 2008 מספר הבוגרות היה 1,200 בלבד.

מעקב

2. להלן הפעולות שהמשרד נקט בנושא תוספת תקנים לאחיות :
 - א. נוספו 190 תקנים לאחיות במחלקות הפנימיות.
 - ב. הוגשה הצעה לתוספת תקנים עבור המערך הגריאטרי.
 - ג. הוגשה הצעה למנכ"ל המשרד לתוספת תקינה עבור המחלקה לרפואה דחופה.

ליקוי

3. מקצוע ההרדמה נמצא במשבר חמור. בשנת 2007 היו בארץ 704 רופאים מרדימים - מומחים ומתמחים כאחד, ובהשוואה לתקן הנדרש היה בכל מחלקות ההרדמה בארץ חוסר של כ 30%-רופאים. משנת 1998 היגרו מישראל לחו"ל יותר מ 10%-מהרופאים המומחים בהרדמה. על פי מסמכים של איגוד הרופאים המרדימים בישראל, המחסור ברופאים גורם לדחיית ניתוחים ולהמתנה ממושכת לניתוחים, לא רק לניתוחים מתוכננים אלא גם לניתוחים דחופים וחצי דחופים.

מעקב

3. מקצוע ההרדמה הוגדר כמקצוע במצוקה ותומרץ בהתאם (החלטה שתוקפה גם בהסכם עם ההסתדרות הרפואית). במסגרת בחינת האפשרות לשינוי מסלול ההתמחות נבחנת התמחות במשרה חלקית במקצוע ההרדמה (כמו גם בנאונטולוגיה, הרדמה, רפואה דחופה, אנדוקרינולוגיה, ריאומטולוגיה, מחלות ריאה).

ליקוי

4. היחידות לטיפול נמרץ ילדים שרויות במשבר עקב מחסור ברופאים מומחים ובעתודה מקצועית בתחום. מספר הרופאים המומחים בהן הוא 25 ואילו בפועל - על פי התקינה שנקבעה - דרושים כ 45-בשנים 2001-2007 עזבו את הארץ או פרשו מטיפול פעיל בטיפול נמרץ ילדים 15 רופאים, ובשנת 2008 רק שלושה רופאים מתמחים עברו הכשרה בארץ, וחמישה רופאים אמורים לפרוש לגמלאות בשנים הקרובות. העבודה במקצוע כרוכה בשעות עבודה ממושכות ובכוננויות פעילות במיוחד. ממסמכים של איגוד הרופאים הישראלי לטיפול נמרץ ילדים עולה כי הדבר גורם לשחיקת הרופאים, ולכן מתמחים אינם נמשכים למקצוע, כך שהמשבר במקצוע הולך ומחריף.

מעקב

4. ראה מעקב לליקוי מספר 3.

ליקוי

5. המחסור ברופאים מומחים לטיפול בפגים עדיין גדול: בשנת 2008 מספר הנאונטולוגים היה 96, ורק כ-80% מתקני הרופאים כפי שנקבעו בהסכמים הקיבוציים שנחתמו עם הרופאים בשנים קודמות היו מאוישים. בשנים 2002-2007 פרשו לגמלאות או עזבו את בתי החולים 34 נאונטולוגים - בהם חמישה שהיגרו לחו"ל. בה בעת קיבלו תעודת מומחה רק 29 נאונטולוגים. המחסור בכוח אדם בפגיות בארץ עלול להיות גורם סיכון לזיהומים, והוא יכול להסביר את השכיחות הגבוהה - 30% - של זיהומים נרכשים בתינוקות שמשקלם בלידה היה נמוך מ-1,500 גרם. בבדיקה שנעשתה בישראל בשנת 2008 הועלה כי שיעור הזיהומים ביילודים שמשקלם בלידה היה נמוך מ-1,500 גרם גדול ב-50% משיעור הזיהומים ביילודים כאלה בעולם המערבי.

מעקב

5. ראה מעקב לליקוי מספר 3.

ליקוי

6. יש מצוקה קשה במקצוע הגריאטריה, והיא נובעת ממחסור ברופאים מומחים ובמתמחים בתחום. על פי מחקר ברוקדייל, בשנת 2005 פנו רק 14 רופאים להתמחות בתחום הגריאטריה, לעומת 23 בשנת 2000. גם על פי נתוני משרד הבריאות חלה באותן שנים ירידה במספר מקבלי תעודת מומחה בגריאטריה 12: בשנת 2005 ו-13 בשנת 2007, לעומת 23 בשנת 2000.

מעקב

6. מקצוע הגריאטריה הוגדר כמקצוע במצוקה ותומרץ. פרט לכך המשרד עוסק בגיוס מתמחים מתקציבו שיועד ל-20 תקנים למשך 5 שנות התמחות. עד עתה המשרד גייס כ-12 מתמחים. בנוסף, המשרד פנה למועצה המדעית לשם הרחבת הרוטציה בגריאטריה במהלך התמחות ברפואה פנימית וברפואת המשפחה. במסגרת החלטת הממשלה על תוספת 160 רופאים בשנתיים, הוקצו 10 תקנים לרופאים גריאטריים. סוכם כי כ-20 סטאג'רים שיבחרו לבצע סטאג' באורניטציה גריאטרית ייהנו בבחירת מקום עריכת הסטאג', ויזכו להכרה בחצי שנת התמחות (על חשבון זמן פנימית). סוכם עם המועצה המדעית כי יוגדר סטנדרט למרפאה גריאטרית קהילתית לצורך הכרה להוראה על-ידי המועצה המדעית, ותגובש רשימת המרפאות בקהילה המתאימות להכרה. בנוסף, סוכם עם המועצה המדעית כי תפתח השתלמות עמיתים בגריאטריה קהילתית, אשר תוכר לצרכי התמחות על לרופא משפחה. סיכומי דיון בנושא מיום 28.8.2011 ו-29.8.2011 הועברו לאגף המפקח הכללי.

ליקוי

7. בשנים 2000-2007 עלה מספר הביופסיות שנעשו בבתי החולים ב 30%-בממוצע. מנגד, מספר הרופאים הפתולוגים שעבדו במחלקות הפתולוגיה בשנת 2008 היה - 149 מספר קטן בהרבה ממספר הפתולוגים הדרושים על פי התקינה כדי לעמוד בעלייה בעומס העבודה, שהוא. 178 בשנת 2008 סיים את התמחותו בפתולוגיה מתמחה אחד בלבד. כעולה ממסמכים של איגוד הפתולוגים בישראל המצוקה בכוח האדם גורמת להתארכות משך ההמתנה לקבלת תוצאות הבדיקות, וכן היא עלולה לגרום לעיכוב בביצוע ניתוחים הדורשים ליווי של פתולוג.

מעקב

7. לא דווח על התקדמות בתיקון הליקוי.

ליקוי

8. מספר המתמחים בוגרי בתי ספר בארץ שהתחילו להתמחות בכירורגיה הולך וקטן 80% ממשרות המתמחים מאוישות בידי בוגרי חו"ל. לפי נתוני משרד הבריאות, לעומת זאת, שיעור בוגרי חו"ל בקרב מקבלי הרישיונות החדשים הוא רק. 50%-60% הערכת מומחים בתחום היא שרמת הלימוד שלהם נמוכה מזו של בוגרי הארץ. מספר המועמדים למשרה פנויה במחלקות הכירורגיות פוחת, ויש בתי חולים שבהם תקנים של מתמחים לא מאוישים. כך באוגוסט 2008 כלל לא היו מתמחים בבית החולים הלל יפה בחדרה. ממסמכי איגוד הכירורגים בישראל עולה גם שהמחסור במתמחים בא לידי ביטוי בכך שרופאים בכירים מבצעים ניתוחים מורכבים בעזרת סטודנטים במקום בעזרת מתמחים ובכך שבשל העומס מתארכים זמני ההמתנה לניתוחים.

מעקב

8. מקצוע הכירורגיה הוכר כמקצוע במצוקה. המשרד שותף להצעת מחליטים בקשר לבית הספר בצפת ופועל מול הדיקן המיועד ומנהלי בתי החולים בצפון ומנכ"לית משרד הנגב והגליל. במסגרת זאת, המשרד עיבד והגיש הצעה לשדרוג בתי החולים בצפון לשם קיום ההוראה בבית הספר. הצעה זו תתקצב ותקום בתוכנית רב-שנתית ועל פי סדר עדיפויות.

ליקוי

9. רופאים צעירים אינם פונים להתמחות במקצוע הרפואה הפנימית. על פי מחקר שנעשה בנושא מקצועות רפואיים במצוקה) להלן - מחקר ברוקדייל, מ 646-מסיימי התמחות ברפואה פנימית בשנים 2000-2005, פנו להתמחויות-על כמו קרדיולוגיה, גריאטריה, טיפול נמרץ כללי ורפואה דחופה, כלומר ברפואה הפנימית נותרו 45 מומחים. על פי מסמכי האיגוד הישראלי לרפואה פנימית, המחסור בכוח אדם גורם לעומס עבודה רב במחלקות הפנימיות, לשחרור חולים בטרם הושלם הטיפול בהם ולפגיעה באיכות הטיפול הניתן להם.

מעקב

9. ההתמחות ברפואה הפנימית הוכרה כמקצוע מיוחד ויגובה בתמרוץ למתמחים.
להלן הצעדים שהמשרד נוקט להפחתת העומס במחלקות הפנימיות:
א. תוספת מיטות פנימיות (במסגרת התוספת של 960 מיטות כלליות בחמש השנים הקרובות).
ב. תוספת של 180 תקני רופאים.
ג. תוספת מיטות ותקנים לבתי החולים הגריאטריים.
ד. הסדרה מנהלית באמצעות חוזרי מנכ"ל ומינהל הרפואה של אחוזי התפוסה במחלקות הפנימיות ושל העברת חולים גריאטריים שיקומיים, מונשמים כרוניים ותת-אקוטיים למוסדות אשפוז מתאימים.

ליקוי

10. בשנת 2006 היו בבתי החולים ובקהילה 1,786 רופאים מומחים ברפואת ילדים, שגילם עד 65. 24% מהם היו בני 55-64 מנתוני איגוד רופאי הילדים עולה כי מספר המתמחים ברפואת ילדים שהחלו התמחות יורד: בשנת 2001 הוא היה 84 ובשנת 2006 הוא היה 61. ממסמכים של משרד הבריאות עולה שמספרם של המסיימים התמחות ברפואת ילדים קטן ממספר הרופאים הפורשים לגמלאות, והדבר יגרום למחסור ברופאי ילדים בבתי החולים ובקהילה.

מעקב

10. רפואת ילדים טרם הוגדרה במסגרת המקצועות שבמצוקה, ולכן לא יהיה תמריץ מיוחד למתמחים ברפואת ילדים. יחד עם זאת, בדיוני תקנים וכוח אדם המשרד בהחלט עודד הסתת חלק מהתמחות ברפואת ילדים לקהילה, תוך מציאת פתרון הולם בתקינה שיאפשר לרופאים מבתי החולים לבצע את הרוטציה בקהילה.

ליקוי

11. נושא התקנים בתחום הרדיולוגיה עדיין לא הוסדר ויש חשש שמא תתפתח במקצוע מצוקה: על פי נתוני איגוד הרדיולוגים בישראל, חסרים כ 200-רדיולוגים מומחים, ויש ירידה במספר הפונים להתמחות 14 - בשנת 2008 לעומת 30 בשנת 2000. ממסמכי האיגוד ומדוח ועדה של משרד הבריאות שבחנה את הצרכים בכוח אדם בתחומי הדימות השונים נוכח התפתחות המקצוע עולה כי יש מחסור ברופאים ובטכנאי רנטגן, והדבר גורם לירידה בזמינות הבדיקות להתמנה ממושכת לביצוע הבדיקות ולעלייה במשך ההמתנה לקבלת הפענוח.

מעקב

11. במסגרת התקנים שהוסכם עם הממשלה, יוכלו מנהלי בתי החולים לתקן תקנים להתמחות בתחום הרדיולוגיה.

ליקוי

12. בפריפריה יש מחסור קבוע ברופאים מומחים, במתמחים ובאחיות מוסמכות. המחסור בכוח האדם הרפואי והסיעודי ואי-עדכון התקינה של רופאים בבתי החולים פוגעים בפריפריה יותר מבמרכז, שכן קשה יותר לגייס לפריפריה כוח אדם איכותי. קושי זה נובע מרמת שכר נמוכה ומאפשרויות מוגבלות להשתכרות בעבודה נוספת, מחוץ למערכת הציבורית; רופאי הפריפריה מבודדים מקצועית, והאפשרויות העומדות בפניהם לעסוק במחקר, לעבור השתלמויות מקצועיות ולעסוק בהוראה באוניברסיטאות מוגבלות. משרד הבריאות לא קבע מערכת תגמולים שיהיה בה כדי לעודד משיכת כוח אדם לאזורי פריפריה.

מעקב

12. המשרד קבע מערכת תגמולים שיהיה בה כדי לעודד משיכת כוח אדם רפואי לאזורי הפריפריה, נושא זה מהווה חלק מההסכם עם הרופאים בתום המשא ומתן הכולל: תוספת שכר, תמרוץ ומענקים. בישיבת הנהלה מיום 26.6.2011 – דיווח מנכ"ל המשרד שיש התקדמות ונחתם הסכם תמרוץ לאיוש בדרום. מחתימת הסכם התמרוץ התקבלו תשע אחיות חדשות לשרותי בריאות הציבור בדרום. כאמור, בהסכם הרופאים הוכנס מנגנון תמרוץ לפריפריה. כל הסיכומים בנושא הוגשו לאגף המפקח הכללי.

ליקוי

13. מעמדת נציבות שירות המדינה, עולה כי שיטת התקינה הקיימת יוצרת עיוותים במערכת וגורמת להקצאה לא נכונה של תקנים: במחלקות מסוימות נשמרות מיטות גם כשיעור האשפוז באותן המחלקות קטן, כלומר יש מקום להפחית את מספר המיטות והרופאים; ומנגד, התפתחויות טכנולוגיות הביאו לידי הגדלת נפח הפעילות במרפאות החוץ של בתי החולים, אך התקינה בהן לא גדלה. למרות ההסכמה של נש"מ, משרד הבריאות ומשרד האוצר ששיטת התקינה הקיימת יוצרת עיוותים ואינה מתאימה עוד לצורכי מערכת הבריאות, מפתחות התקינה ונוסחת עדכון התקינה לא נבחנו ולא נבדקו באופן מקצועי במשך עשרות שנים, ויש לראות בכך חוסר עשייה מתמשך של משרד הבריאות, משרד האוצר ונש"מ. לדעת משרד מבקר המדינה, על גופים אלה לבחון את שינוי ההסכמים הקיימים בנושא התקינה בבתי החולים הממשלתיים.

מעקב

13. בנושא הסייעוד - התקבלה החלטה על מקדם התקינה בטיפול המוגבר. המקדם שאישרה ועדת המעקב עומד על 1.73 אחות למיטה. אושרה תוספת 960 מיטות כולל כוח אדם. בנוסף, אושרה תוספת של 1000 תקני רופאים בהסכם.

מעקב

נציבות שירות המדינה

13. נושא התקינה כמו גם תנאי העבודה של הרופאים באו אל פתרונו במסגרת ההסכם הקיבוצי שנחתם באוגוסט 2011 בין המדינה לבין ההסתדרות הרפואית.

ליקוי

14. משרד הבריאות ומשרד האוצר, הערים למצוקה שנוצרה במקצועות מסוימים ולמצוקה בכוח האדם בפריפריה, קבעו תמריצים - ובהם תוספות שכר מיוחדות - כדי לפתור מצוקות אלה, אך כאשר בוחנים את תרומתם, לא היה בתמריצים שנקבעו כדי להשפיע במידה רבה על שיקוליהם של הרופאים לבחור במקצוע שבמצוקה או לעבור לעבוד בפריפריה.

מעקב

14. טרם נפתרו כל הבעיות בנושא גיוס כוח אדם רפואי בפריפריה, אולם חשוב לציין שבצפון הארץ לא הועלה כל קושי במספר האחיות. על-

מנת לתת מענה מיידי לטיפול באוכלוסיה הבדואית בנגב, הוחל בפרויקט סיוע התנדבותי במסגרתו ניתן מדי יום סיוע של אחות מבית-חולים כללי לתחנות בריאות הציבור בנגב. משך הפרויקט כשנה.

ליקוי

15. אחת מסוגיות היסוד שמשרד הבריאות אמור לעסוק בהן היא תכנון לטווח ארוך של כוח אדם במקצועות הבריאות. במשרד הבריאות פועלת אמנם ועדה פנימית לבחינת הצרכים במקצועות הבריאות, אך למרות המלצת "ועדת החקירה הממלכתית לבדיקת תפקודה ויעילותה של מערכת הבריאות (בישראל) "ועדת נתניהו (מ, 1990-משרד הבריאות לא הקים אגף לתכנון משאבי כוח אדם שיעסוק באיסוף מידע על כוח האדם הקיים, על הצרכים, הביקושים והשימושים מבחינה דמוגרפית וגיאוגרפית ועל שינויים טכנולוגיים והשלכותיהם על הביקוש לכוח אדם, ויהיה אחראי לתכנונם של הצרכים בכוח האדם במקצועות הבריאות בישראל - ובכך יסייע בידי המשרד לתכנן את הכשרת כוח האדם.

מעקב

15. בחודשים אלו מוקם גוף תכנון אסטרטגי רב-מקצועי (חלק מיישום התוכנית האסטרטגית הרב-שנתית של המשרד) בנושא תכנון לטווח ארוך של כוח אדם במקצועות הבריאות. גוף זה ידון בנושאים אלו ויגבש המלצות לקביעת מדיניות. בנוסף, אושר תקציב יעודי לגוף התכנון והחלו מגעים מול נציבות שירות המדינה לתקינתו.

ליקוי

16. במשרד הבריאות אין מאגר נתונים מעודכן ומקיף על כוח האדם במקצועות הבריאות בישראל מקרב בעלי הרישיון. נתוני המשרד אינם כוללים מידע על כלל המועסקים בתחום הרפואי בפועל, על אלה העוסקים בפועל בתחום התמחותם, על מקום עבודתם ועל היקף משרתם, ועל אלה שעתידיים לפרוש או פרשו מהמקצוע ואופן פיזורם הגיאוגרפי. שלא כמקובל ברוב המדינות בעולם המערבי, בישראל אין חובת רישום ועדכון עיתי "המחייבת רופאים ברישום תקופתי הכולל עדכון פרטים רלוונטיים, כך שאין אפשרות לעקוב אחר תפקיד הרופא ואחר שינויים שחלו במצבו לאחר קבלת הרישיון.

מעקב

16. קיימת רשומה של מורשים לעסוק בסיעוד על כלל ענפיו לגבי האחיות בלבד. מתגבשת עבודת מטה לקביעת רשומת המועסקים. העבודה

נעשית מול הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ומשרד הפנים. צפי לסיום - סוף 2011.

ליקוי

17. על משרד הבריאות כמיניסטריון ורגולטור לקבוע מדיניות בכל הקשור לתכנון כוח האדם הרפואי והסיעודי, לפעול להכשרת רופאים ואחיות ולטפל ביסודיות ובשיטתיות - אגב קביעת תמריצים הולמים - בנושא המקצועות במצוקה ובבעיית כוח האדם בפריפריה.

מעקב

17. הוגשו למנכ"ל המשרד המלצות בנושא כוח-אדם רפואי בפריפריה. חלקים מהמלצות אלו ייושמו במסגרת ההסכם עם הרופאים. במסגרת בחינת התאמתם של תקנים ומדדים אושרה תוספת של 180 תקני רופאים, וכן 960 מיטות חדשות בפריסה לשש שנים. על-מנת לעודד רופאים בקרב מקצועות במצוקה להמשיך ולתפקד באופן קליני הוסכם על מתן אפשרות לדחיית גיל הפרישה למקצועות במצוקה ובפריפריה. קופות החולים התבקשו להכין תוכניות ארוכות טווח בתחום תכנון כוח אדם רפואי וסיעודי ואופן פריסתו. תוכניות אלו יוצגו עד סוף השנה (2011) להנהלת המשרד. מינהל הסיעוד עוקב באופן שוטף אחר הצרכים, ובהתאם מתכנן את ההכשרה. דוח על פעילות זו מתפרסם מידי שנה במסגרת הדוח השנתי של מינהל הסיעוד.

ליקוי

18. אמנם משרד הבריאות והמל"ג ערים לכך שנוכח הצרכים העתידיים צפוי מחסור ברופאים, והם אף פעלו במידה רבה להרחבת מסגרות ההכשרה, אך עד מחצית 2008 טרם הורחבו מסגרות ההכשרה של רופאים מ 300-עד ל 600-בוגרים בשנה, וזאת בניגוד להמלצותיהן של כמה ועדות כבר מ 2002-הכשרת רופא נמשכת 11 שנים, בהן שבע שנות לימודים בסיסיות ועוד כארבע שנים של התמחות, והדבר מחייב תכנון ארוך טווח. לכן, לדעת משרד מבקר המדינה, על משרד הבריאות, על משרד האוצר ועל המל"ג לפעול מיד להרחבת מסגרת ההכשרה של הרופאים. לדעת משרד מבקר המדינה, ראוי שמשרד הבריאות - בשיתוף משרד האוצר והמל"ג - יקדם תכנית לאומית לפתרון בעיית המחסור ויפעל בשיתוף אותם גורמים לאיגום המשאבים הדרושים לכך, ואף יעלה את הנושא לדיון בדרג שרים.

מעקב

18. להלן הפעולות שנוקט המשרד לקידום תוכנית לפתירת בעיית המחסור של כוח אדם רפואי סיעודי:
 - א. הקמת בית הספר בצפת ותחילת הלימודים באוקטובר שנה זאת (2011). כ- 130 סטודנטים עתידים להתחיל לימודיהם בבית-ספר לרפואה בגליל באוקטובר 2011.
 - ב. מתבצעת עבודה מול המועצה להשכלה גבוהה להגדלת מספר הסטודנטים לרפואה לכ- 700 בשנה. הצפי הינו הגדלת מכסת הסטודנטים לרפואה בארבעת בתי הספר לרפואה הקיימים בכ- 100 מקומות לימוד נוספים. כבר כיום לומדים כ- 530 סטודנטים בארבעת בתי הספר לרפואה לעומת 300 בלבד לפני כארבע שנים.
 - ג. נבחנת המשמעות של הגבלה בגידול במספר הסטודנטים לרפואה תלמידי חו"ל הלומדים בישראל.
 - ד. פעילות מול בתי הספר לרפואה בהונגריה לשם הסדרת ההשתלמות של התלמידים בבתי חולים בארץ, וזאת מתוך מטרה לעודד ישראלים הלומדים בחו"ל במהלך לימודיהם לחזור לישראל, כדי לוודא רציפות של תוספת כוח אדם בנתיב זה. בוצעו פגישות עם סטודנטים בהונגריה לשם קידום פתרונות למצוקותיהם וסוכם עם דיקני בתי הספר לרפואה בהונגריה על הרחבת האקדמיטציה של מחלקות קליניות. מתבצעת הסדרה של נושא שכר הלימוד של ביצוע השנה השישית בישראל.
 - ה. מתקיימים מגעים מול משרד הקליטה ומול הסוכנות היהודית לעידוד עליה של בעלי מקצועות רפואה ולהחזרת רופאים ישראלים שהיגרו לחו"ל. בכוונת מנכ"ל המשרד להתניע תכנית לאומית להחזרת רופאים ישראלים במקצועות שבחסר (במודל תכנית מל"ג להחזרת מדענים).
 - ו. המנכ"ל מקיים מידי חודש פגישה עם כלל הגורמים העוסקים ברופאים מחו"ל ובביצוע מתן הקלות, ככול שניתן, בהסדרת הבחינות והרישיונות של רופאים שסיימו לימודיהם בחו"ל. נבחנת כעת בעבודת מטה הצעה להחיל בחינה אחידה וזהה לבוגרי ישראל וחו"ל תוך הרחבת ציון המגן ליותר בחינות.
 - ז. נפתח חוג לסיעוד ב"מכללה האקדמית רופין". מחזור ראשון יחל לימודיו באוקטובר 2011.
 - ח. המשרד ממתין לאישור המועצה להשכלה גבוהה לפתיחת חוג לסיעוד ב"מכללה האקדמית באריאל".
 - ט. המשרד ממשיך בעבודה מול המועצה להשכלה גבוהה לפתיחת חוג לסיעוד ב"מכללה האקדמית אשקלון".

- י. במהלך חודש אוגוסט 2011 בוצע קמפיין פרסומי באמצעות הטלוויזיה והאינטרנט ללימודי סיעוד בתוכנית אקדמית ותוכניות הסבת אקדמאים.
- כ. על-מנת לתת מתן שירותי סיעוד לציבור בצורה בטוחה ומקצועית, שוקל המשרד להכניס אחות מעשית חדשה לצידה של האחות המוסמכת האקדמאית, ובכך להשלים את הדרישה לכוח אדם בתחום הסיעוד.

מעקב

המועצה להשכלה גבוהה

18. הפעילות בו נקטה המועצה לקידום תוכנית לפתירת בעיות במחסור כוח אדם רפואי סיעודי, היווה תמרוץ להגדלת מספר הסטודנטים בבתי הספר לרפואה, וכן הקמת בית ספר לרפואה בצפת אשר יתחיל לפעול כבר בשנת הלימודים הקרובה – תשע"ב. כמו כן, המועצה נמצאת בתהליכי הגדלה משמעותית של סטודנטים לסיעוד תוך הקמת תוכניות ללימודי סיעוד ב"מרכז האקדמי רופין", ב"מרכז האוניברסיטאי אריאל", ב"מכללת תל-אביב-יפו" והרחבת התוכניות ללימודי סיעוד ב"מכללת צפת", ב"מכללה האקדמית בעמק יזרעאל" ו"בבית הספר הגבוה לטכנולוגיה". בנוסף, המועצה הקימה לאחרונה ביחד עם משרד הבריאות צוות משותף להסדרת השנה הקלינית של הסטודנטים הישראלים אשר לומדים בהונגריה ומעוניינים להשתלב במסגרות הרפואיות בארץ.

תאגידי בריאות ליד בתי החולים הכלליים הממשלתיים

הגופים המבוקרים: משרד הבריאות; משרד האוצר; משרד המשפטים – היועץ המשפטי לממשלה; נציבות שירות המדינה; המוסד לביטוח לאומי; שירותי בריאות כללית; קופת חולים לאומית; קופת חולים מאוחדת; מכבי שירותי בריאות

ליקויים 2,5,11-12,15,18-19,21-22,28 תוקנו. ראה הערות רה"מ 59' עמ' 103-108.
ליקויים 17, 24-27, 10 תוקנו. ראה דוח מעקב 60' עמ' 702-704.

ליקוי

1. במועד הביקורת לחלק מהניתוחים האלקטיביים (מתוכננים) היה צריך להמתין זמן רב. הדבר נובע מכמה סיבות הכרוכות זו בזו: 1. תעריף בלתי ריאלי לביצוע הניתוח, שאינו מספיק לתגמול הצוותים אחר הצהריים במסגרת התאגיד, ולכן אין בו משום תמריץ לביצוע הניתוח ולקיצור תורים. 2. מחסור ארצי במרדימים ובאחיות חדר ניתוח אינו מאפשר להפעיל עוד חדרי ניתוח אחר הצהריים; 3. רופאים מנתחים מוגבלים בהשתכרותם בתאגידים, ובייחוד אלה העוסקים בעוד עיסוק מחוץ לבית החולים ולתאגיד הבריאות, ולכן יכולתם לסייע בקיצור תורים מוגבלת; 4. תקרת ההכנסות שקובעים משרדי הבריאות והאוצר לבתי החולים ולתאגידי הבריאות, שנועדה להגביל את הגידול בהוצאה הלאומית לבריאות, מגבילה לעתים את מספר הפעולות הרפואיות (הססיות) והניתוחים המבוצעים בבתי החולים; 5. עמדת מנהלי המחלקות בבית החולים משפיעה על נכונותם של מנתחים לבצע ססיות.

מעקב

משרד הבריאות

1. ראש האגף לרפואה קהילתית הכין טיוטא של נוהל המחייב את קופות החולים לפרסם זמני המתנה. החוזר נמצא בעבודת מטה על ידי הצוות המוזכר דלהלן.
המנכ"ל מינה צוות בראשות סמנכ"ל כלכלה וביטוח להכנת חוזר בנושא סעיף 3 ד' לחוק ביטוח בריאות ממלכתי-זמינות ונגישות. הצוות זומן לדיון ראשון ביום 31.8.2011

ליקוי

3. המשרד לא פעל ליצירת מאגר מידע הכולל נתונים על ההמתנה לניתוחים בבתי החולים (משך התור ומספר הממתינים). גם לקופות החולים אין מידע אמין ומרכז על משך ההמתנה. מאגר כזה יכול היה לסייע הן למשרד והן

לקופות לאתר בעיות ולמצוא פתרונות, לווסת חולים לבתי חולים אחרים, להתקשר עם ספקי שירות נוספים ולפעול לשינוי תעריפי פעולות במידת הצורך.

מעקב משרד הבריאות

3. ראש האגף לרפואה כללית פנה בבקשת המידע לבתי החולים ביום 11 יולי 2011 הבקשה הוקפאה עקב שביתת הרופאים.

מעקב שירותי בריאות כללית

3. בבתי-החולים של ה"כללית" הוטמעה באופן מלא מערכת לניהול ממתניים וזימון תורים לניתוחים. מאגר המידע מסייע לאיתור הבעיות שהועלו בדוח מבקר המדינה.

ליקוי

4. המשרד לא קבע אמות מידה בדבר משך ההמתנה המרבי לניתוחים אלקטיביים, דבר המונע מהמחלקות המנתחות, מהנהלות חדרי הניתוח, מהנהלות בתי החולים הכלליים ומהמשרד למדוד ולערוך השוואות לצורך בקרה וייעול העבודה בחדרי הניתוח.

מעקב משרד הבריאות

4. נושא משך ההמתנה המרבי לניתוחים אלקטיביים נדון מספר פעמים בהנהלת מינהל רפואה וקיימות מספר ההתלבטויות המונעות מהמינהל קביעת זמן מרבי לניתוחים אלקטיביים. זמן המתנה הוא פונקציה של ההיצע מצד בית החולים והדרישה מצד המטופלים. במקרים רבים באותו בית חולים זמני המתנה שונים במחלקות שונות ואצל מנתחים שונים. החשש היה שקביעת זמן המתנה מקסימאלי לניתוח מסוים יגרום "להתיישרות" והארכת משך ההמתנה לניתוח באותם מקומות בהם התור היה קצר יותר עד פרסום ההנחיה. לעומת זאת, הסיבות הגורמות להארכת התור כגון ביקוש מיוחד למנתח זה או אחר, או מחסור בחדרי ניתוח לא ישתנו בעקבות הוראת המשרד. יש לציין כי בבדיקת תורי המתנה בארצות אחרות המשרד מצא כי התורים בארץ הינם קצרים יותר מהמקובל במערכות הציבוריות בארצות אחרות. עם זאת, המשרד עומד להוציא חוזר המקטין את גבול הגמישות של החלטת בית החולים לגבי זמני המתנה בפרוצדורות שונות. כמו כן, יעסוק החוזר בהגבלת המצב מצד קופות החולים באופן שיחייב אותן להפנות לספקי שירות עם זמני המתנה טובים יותר.

לנושא תקרת הכנסות: המשרד עוסק בכתיבת חוזר חשב אשר מסדיר את נושא תקרת הכנסות והוא יופץ עד סוף אוקטובר 2011. במקרה שתקרת הכנסה מונעת או מקטינה פעילות למען בריאות הציבור, תהיה פנייה לראש מינהל הרפואה של המשרד אשר יבחן את הסוגיה ובמידת הצורך תאושר הגדלת התקרה.

ליקוי

6. למשרד אין מידע ופיקוח לא על הפעילות המתבצעת בחדרי הניתוח בשעות העבודה המקובלות של בתי החולים הכלליים הממשלתיים, לא על תפוקותיהם ולא על ניצולם - מידע שהוא תנאי להפניית ניתוחים לתאגידים. בניגוד לתקנות התאגידים, הקובעות כי שעות העבודה יחלו רק לאחר סיום שעות העבודה בבית החולים, נמצא כי צוותים רפואיים בסוראסקי תוגמלו במקרים אחדים בשכר מלא עבור ביצוע ניתוחים לאחר הצהריים (ססיות), אף שהחלו בשעות הבוקר המוקדמות (8:00 או 10:00). נוצר כפל תשלום לאותן שעות עבודה. בסוראסקי נמצאו גם ססיות שבהן רופאים ניתחו וקיבלו תמורתן שכר בעת שהיו בכוננות מחלקה או בכוננות מיון, וססיות שבהן רופאים ניתחו וקיבלו שכר בעת שהיו בתורנות.

מעקב

משרד הבריאות

6. המשרד עוסק בכתיבת נוהל אשר מסדיר את המקרים בהם ניתוח המתחיל בשעות הבוקר ונמשך מספר רב של שעות הופך לססיות (פעילות בתאגיד בריאות). במקרה כזה, יתקבל תשלום חלקי בעבור אותה פעילות בניכוי השכר של שעות הבוקר. הנושא יגיע לדיון מעמיק יותר בוועדה להסדרת עבודה בתאגיד בריאות אשר הוקמה ב-27/2/2011 מכוח החלטת ממשלה. המשרד מקווה שהכנסת שעות נוכחות תסדיר אירועים כאלה. להלן הביקורות והבדיקות שיבצע המשרד ברבעון הרביעי של 2011:

ביקורת בתאגיד "וולפסון" – ממצאים יפורסמו במהלך חודש ספטמבר 2011
בדיקות בתאגיד "נהריה" – בוצע בחודש אוגוסט 2011
בדיקות בתאגיד "ברזילי" ו"בני ציון" – יבוצע בחודש ספטמבר 2011
בדיקות בתאגיד "הלל יפה" – חודש אוקטובר 2011
בדיקות בתאגיד "אסף הרופא" – חודש נובמבר 2011
בדיקות בתאגיד "רמב"ם" – חודש דצמבר 2011

ליקוי

7. מדוחות הבקרה שעשה המשרד בשנים 2005-2007 עלה שבקרת השכר אינה מלאה ואינה יעילה. הנתונים שעל פיהם עושה החשבות במשרד את הבקרה

הם חלקיים: לא כל התאגידים מסרו נתונים; לא כל התאגידים מסרו לחשבות נתוני שכר לשנים 2006 ו-2007 במתכונת שהיא ביקשה; נבדקו נתוני שכר של עובדים המועסקים בתאגידים ובבתי החולים שלידם ולא של אלה המועסקים בתאגידים בלבד; לא נבדק שכרם של עובדי המחקר בתאגידים; לא נבדקו שכרם של רופאים בבית החולים ששכרם נמוך מ-100,000 ש"ח בשנה ולא שכרם של עובדים במגזר הפרה-רפואי ששכרם נמוך מ-80,000 ש"ח.

ליקוי

8. המשרד אינו מפקח על העסקת כוח אדם בתאגידים. מעמדת ההסתדרות הרפואית עולה שתאגידי הבריאות יצרו דרך לעקוף את מנגנון עדכון התקנים בבית החולים, והדבר גורם לחוסר שליטה במערכת התקינה ומקשה על הגורמים האחראים להתמודד עם מנגנון עדכון התקנים.

ליקוי

9. בדוח על השכר שמפרסם הממונה על השכר והסכמי עבודה במשרד האוצר כלולים נתוני שכר של העובדים בשירות המדינה. אין פרסום של השכר הכולל של עובדים בבית החולים ובתאגיד גם יחד, ועד מועד סיום הביקורת גם לא היו בידי משרד האוצר נתונים על שכר העובדים בתאגידים.

מעקב

משרד הבריאות

7-9. למשרד קיימת גישה מלאה לנתוני התאגידים (מלבד בתי החולים איכילוב, רמב"ם, זיו ופוריה) אך מערכת בקרת השכר של האוצר אינה תקינה – משרד הבריאות בשיתוף משרד האוצר פועלים לתיקון הליקויים (בעיקר הגדרת סמלי שכר) ולהשלמת הנתונים החסרים. הבעיה עם בית חולים "איכילוב" תיפתר עד סוף שנת 2011 ועם בתי חולים רמב"ם, זיו ופוריה עד מרץ 2012.

מעקב

משרד האוצר

9. כיום יש בידי המשרד נתונים אודות השכר בתאגידים של בתי החולים הבאים: "תל השומר", "פוריה", "הלל יפה", "זיו", "נהריה", "וולפסון" ו"ברזילי". לגבי יתר התאגידים, המשרד פועל עם לשכות השירות המחשבות את השכר, לקליטת הנתונים.

ליקוי

13. הממונה על השכר דאז, מר אלי כהן, הגביל בשנת 2007 את שכרם של בכירי כל קופות החולים בשיעור מסוים משכרו של מנכ"ל הארגון, אולם

עניין זה לא הוסדר באשר לעובדים בכירים בתאגידים - המנהלים האדמיניסטרטיביים.

מעקב משרד האוצר

13. הגבלת שכר הבכירים בתאגידי הבריאות: סעיף 29 לחוק יסודות התקציב אינו חל על תאגידי הבריאות. הוספת מגבלות לגבי רמות שכר העובדים הבכירים בתאגיד, צריכה להיעשות בדרך של תיקון תקנות יסודות התקציב (כללים לפעולת תאגידי בריאות), התשס"ב-2002, על-ידי שר הבריאות. המשרד בחן את האפשרות להכפפת השכר ותנאי העבודה בתאגידי הבריאות לפיקוח הממונה על השכר אך משרד הבריאות התנגד למהלך.

מעקב משרד הבריאות

13. נושא הגבלת השכר של עובדים בכירים בתאגידי רפואה נמצא בתהליך וידון בישיבה עם נציב שירות המדינה.

ליקוי

14. מנתוני השכר של המנהלים האדמיניסטרטיביים של התאגידים לשנת 2007 עולה ששכרם נגזר ממשכורתם בבית החולים, ויש הבדל בין שכרם ובין שיעורו מתוך היקף הכנסות התאגידים. כך למשל, שכרו של מנהל תאגיד מסוים גבוה במידה ניכרת מזה של מנהלי התאגידים אחרים, אף על פי שהיקף ההכנסות של אותו תאגיד הוא הנמוך שבהם. היקף הכנסות התאגידים זיו ופוריה, שכאמור אינם משלמים שכר למנהלים, דומה לזה של התאגידים שבהם משלמים למנהלים שכר גבוה.

מעקב משרד האוצר

14. נושא הסדרת הבדלי השכר בתאגידים נמצא בסמכות משרד הבריאות. היה ניסיון של החלת הפיקוח של הממונה על השכר על תאגידי הבריאות שלא צלח בשל התנגדות משרד הבריאות. המשרד הוציא מכתבים למשרד הבריאות לגבי החריגות שיש לתקן אך משרד הבריאות שהוא בעל הסמכות טרם טיפל בחריגות.

מעקב משרד הבריאות

14. לבית חולים רמב"ם יש אישור פרטני שניתן על ידי ראש הממשלה עד סוף שנת 2011. בבית חולים "שיבא" יש מחלוקת על הגדרת התפקיד והנושא נמצא בטיפול של נציב שירות המדינה.

ליקוי

16. המשרד לא הסדיר מספר נושאים הקשורים להעסקת רופאי בתי חולים באמצעות תאגידי הבריאות בקופות החולים: 1. רופא בית חולים מועסק בתקן במחלקה מסוימת ומקבל שכר מאוצר המדינה בעבור מתן שירותים לכלל החולים הפונים בשעות העבודה הנהוגות במרכז רפואי, ובאותן השעות ממש הוא בעצם עובד בקופה ומטפל בחולים של קופת חולים מסוימת. 2. העסקת רופאים בשירות המדינה במרפאות קופות החולים מטעם התאגיד בשעות הבוקר, כפי שנקבע בהסכמים, היא בניגוד לתקנות התאגידים. 3. עולה חשש שמשיקולים כלכליים יותר בית החולים על שירותי מומחה במחלקות האשפוז ויסתפק בשירותי מתמחים, שהם בעלי הכשרה פחותה, ובכך עלול להיפגע השירות הרפואי הניתן לחולים בבית החולים.

מעקב משרד הבריאות

16. המשרד עוסק בכתיבת נוהל בנושא אשר יפורסם עד יולי 2012. בכל מקרה, המשרד יבחן את ההשלכות של שעות הנוכחות על מנת להגיע לפיתרון בבעיה סבוכה זו.

ליקוי

20. במחלקות היולדות בשיבא ובליס היולדות מאושפזות בתנאי צפיפות ובניגוד לתקני הבינוי המקובלים במועד סיום הביקורת. במלוניות, לעומת זאת, התנאים הפיזיים טובים הרבה יותר מאלה שבמחלקות היולדות. ההחלטה האם לשפץ את מחלקות היולדות נתונה לשיקול דעתם של מנהלי בתי החולים. נדרשת הסדרה של המשרד בנוגע לשיפור תנאי האשפוז במחלקות היולדות.

מעקב משרד הבריאות

20. בבתי החולים "שיבא" ו"ליס", הושקעו בשנתיים האחרונות משאבים רבים שהביאו לשיפור המבנים, תנאי האשפוז וכך פתרו את בעיית הצפיפות במחלקות.

ליקוי

23. הממשלה קיבלה בשנים 2003-2007 החלטות בנושא מעמד בתי החולים הכלליים. נוכח אחת ההחלטות מינה בנובמבר 2006 שר הבריאות, את הסמנכ"ל לתכנון, תקצוב ותמחור במשרד, ליו"ר המינהלה להעברת בתי החולים הכלליים הממשלתיים לידי חברות מנהלות. מאז הקמתה התכנסה הוועדה פעם אחת, בפברואר 2007. באוגוסט 2007 החליטה הממשלה כי יוקם צוות בהשתתפות נציגי משרדי האוצר, הבריאות והיועץ המשפטי לממשלה, והוא יפעל לגיבוש חקיקה במסגרת הצעת חוק המדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2008 בנוגע לתאגוד בית חולים כחברה מנהלת ולהפעלתו. הצוות, שהוקם בסוף שנת 2007 בראשות המשנה ליועץ המשפטי לממשלה לשעבר, קיים שתי פגישות בלבד ולא הגיע לידי שום מסקנה.

מעקב**משרד הבריאות**

23. לא דווח על התקדמות בתיקון הליקוי.

ההתקשרויות עם האגודה למען שירותי בריאות הציבור

הגופים המבוקרים: משרד הבריאות; משרד האוצר; משרד המשפטים; משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה; המוסד לביטוח לאומי

ליקויים 4-5,8-9 תוקנו. ראה הערות רה"מ 59ב' עמ' 116-118.
ליקויים 6,7 תוקנו. ראה דוח מעקב 60ב' עמ' 707-708.

ליקוי

1. במקצת ההתקשרויות של האגודה עם משרד התמ"ת והמוסד לביטוח לאומי לא היה הסכם. דבר זה כשלעצמו אינו תקין.

מעקב

משרד הבריאות

1. ההתקשרות עם האגודה למען שירותי בריאות הציבור הסתיימה.

מעקב

המוסד לביטוח לאומי

1. המוסד גיבש טיוטת הסכם בינו לבין משרד הבריאות בעניין תשלום עבור ועדות רפואיות לקביעת דרגת מוגבלות בניידות לפיו התשלום יבוצע ישירות למשרד הבריאות. ההסכם הועבר לסמנכ"ל משאבי אנוש במשרד הבריאות ביום 13.7.11. משרד הבריאות טרם חתם על ההסכם.

ליקוי

2. האגודה למען שירותי בריאות הציבור קיבלה למעשה שליטה בלעדית על תחומים רבים של שירותים רפואיים, וכפועל יוצא מכך, עקב פעילותה רבת-השנים של האגודה בתחום שירותי הבריאות בפטור ממכרז, התרכז בידיה כוח אדם רפואי ופְּרָה-רפואי רב, וכך התעצם גם כוחה התפעולי-עסקי כספק מעין בלעדי של שירותים אלה. בשל כך חוזרת ונשנית גם טענת משרדי הממשלה כי מדובר בספק יחיד.

ליקוי

3. אף שלחשב הכללי במשרד האוצר דעה עקרונית נגד המשך הפטורים ממכרז הניתנים לאגודה, מלבד העלאת חילוקי הדעות בינו ובין המשרד על הכתב, לא הובא הנושא לדיון נוסף, והוא לא נדון בקרב מנכ"לים ושרים, למרות ההיקפים הגדולים של ההתקשרות. בפועל המשיך החשב הכללי לקבל כמעט

את כל דרישות משרד הבריאות אשר לפטורים ממכרז כלשונם.

מעקב משרד הבריאות

2-3. המכרז פורסם בחודש יולי 2010. חוזה ההתקשרות עם חברת "נטלי" נחתם בחודש אוגוסט 2010 והעבודה החלה ב – 1.9.2010.

מעקב המוסד לביטוח לאומי

2-3. מכרז בנושא שירותי אבחון מתמכרים לחומרים פסיכו-אקטיביים אושר לפרסום על-ידי ועדת המכרזים של המוסד ביום 25.8.11 בכפוף למספר תיקונים.

ליקוי

10. אף שרשם העמותות עשה בדיקת עומק בשנת 2002 באגודה למען שירותי בריאות הציבור, עד מועד סיום הביקורת, אוגוסט 2008 (שש שנים), הרשם לא עשה בקרת עומק נוספת, שהתבקשה גם בעקבות הליקויים שעלו.

מעקב משרד הבריאות

10. ראה דו"ח מעקב 59' עמ' 708.
לא דווח על התקדמות בתיקון הליקוי.

עבודות מחוץ לתפקיד של מנהלי בתי חולים

הגופים המבוקרים: משרד הבריאות; נציבות שירות המדינה; עיריית תל אביב-יפו

ליקוי מספר 7 תוקן. ראה הערות רה"מ מ'59 עמ' 122.

ליקוי

1. פרופ' זאב רוטשטיין, מנהל המרכז הרפואי ע"ש שיבא, עסק בו זמנית ב- 11 עבודות נוספות. פרופ' גבי ברבש, מנהל המרכז הרפואי תל-אביב ע"ש סוראסקי, עסק בו-זמנית ב-7 עבודות מחוץ לתפקיד. לפי הוראות התקשי"ר, החלות על עובדי המרכז הרפואי שיבא, אין עובד המדינה רשאי לעסוק בכל עבודה פרטית אלא אם כן קיבל היתר לכך, בכפוף להגבלות ולסייגים שונים - ובהם הגבלת מספר שעות העבודה והגבלת ההשתכרות ממנה. מהבדיקה עולה כי בשנים 2003-2007 לא ביקש פרופ' רוטשטיין היתר לעבודה פרטית לגבי ארבעה מקומות עבודה. בבדיקת הבקשות שהגיש פרופ' ברבש לקבלת היתר לעבודה פרטית נמצא כי הוא לא הגיש לעירייה ולנציבות בקשה לעבודת הוראה באוניברסיטת תל-אביב ובקשה לעבודה במסגרת "פרקטיקה פרטית" כיועץ בחברה מסוימת.

מעקב

משרד הבריאות

3,5-1. חברות "דקלה" / "הראל" ופרקטיקה פרטית: היו מספר התכתבויות בין המשרד לבין פרופ' רוטשטיין, מנהל המרכז הרפואי "שיבא" הנוגעות לכלל עבודותיו הפרטיות, אולם בפועל, טרם ניתן מענה מהותי למכתב המשרד בנושא "דקלה" / "הראל" מיום 7.4.10 וכן למכתב המשרד בנושא פרקטיקה פרטית מיום 23.4.09. המסמכים הוגשו לאגף המפקח הכללי. לפיכך, המצב המתואר בסעיפי המעקב בנוגע לחברת "דקלה" / "הראל" ולפרקטיקה פרטית - נותר ללא שינוי מהותי. לאור האמור לעיל, הבקשות האלו לא אושרו.

ליקוי

2. על פי הוראות התקשי"ר, לא יינתן היתר לעבודה פרטית אם העובד "עשוי להשתכר בה למעלה מהגובה מבין שני אלה: (1) 50% ממשכורתו החודשית הכוללת במקום עבודתו; (2) מחצית מהשכר הממוצע במשק". לפי נתונים שהעלתה הביקורת, הכנסותיו של פרופ' רוטשטיין מכל עבודותיו הפרטיות בכל אחת מהשנים 2000-2006 חרגו חריגה מהותית של עשרות אחוזים מהמותר לפי הוראות התקשי"ר.

מעקב

2. ראה מעקב לליקוי מספר 1.

ליקוי

3. פרופ' רוטשטיין קיבל עליו התחייבויות לייחד לעבודותיו הפרטיות לפחות 33 שעות עבודה בשבוע, שהן כ-73% ממכסת שעות העבודה התקנית - חריגה של 48% מהמכסה שנקבעה בתקשי"ר. פרופ' רוטשטיין דיווח בבקשותיו למשרד הבריאות ולנציבות על מספר קטן יותר של שעות.

מעקב

3. ראה מעקב לליקוי מספר 1.

ליקוי

4. פרופ' ברבש לא דיווח על עבודה פרטית בהוראה באוניברסיטת תל אביב, ולא ידוע מהו מספר השעות הכולל שהשקיע בפועל בעבודות הפרטיות.

מעקב

פרופ' ברבש

4. הוראה באוניברסיטה הקשורה לבית-החולים הינה חלק מתפקידו הבסיסי של כל רופא בבית חולים אקדמי ואינה נחשבת כעבודה פרטית. הנושא עלה לדיון בנציבות שירות המדינה מתוך כוונה להגדיר זאת כך. התקיימו מספר דיונים ולמשרד לא ידוע שנציבות שירות המדינה הוציאה הנחיה כפי שהתחייב מסיכום הדיונים.

ליקוי

5. פרופ' רוטשטיין לא הביא לידיעת משרד הבריאות והנציבות את פעילותו להקמת חברה פרטית "מכון גרטנר לחקר מדיניות האפידמיולוגיה והבריאות בע"מ", חברה לתועלת הציבור - ואת כהונתו כדירקטור בה וכמחזיק מניותיה, וממילא לא ביקש היתר לכך.

מעקב

משרד הבריאות

5. ראה מעקב לליקוי מספר 1.

ליקוי

6. פרופ' ברבש קיבל את אישורן של עיריית תל אביב ושל הנציבות לעבודה פרטית בארבע חברות. אולם לא נמצאו מסמכים המעידים כי הוא דיווח לעירייה ולנציבות כי שתיים מבין חברות אלה מפתחות מכשירים וציוד רפואי מגוונים, הנמצאים בשימוש של מוסדות רפואיים. העירייה והנציבות הסבירו כי התקבלו הסברים בנדון מפרופ' ברבש. העירייה וגם הנציבות לא המציאו למשרד מבקר המדינה מסמכים בנוגע להסברים שקיבלו מפרופ' ברבש לגבי מקומות העבודה הפרטיים האמורים או בנוגע לבדיקות שעשו לצורך שלילת האפשרות של ניגוד עניינים בין עבודתו של פרופ' ברבש כמנהל המרכז הרפואי תל-אביב ובין עבודתו בחברות אלו.

מעקב**פרופ' ברבש**

6. בידי פרופ' ברבש מצויים כל האישורים הנדרשים. לצערנו, המסמכים שליוו את בקשתו ובהם הגדרת תפקידיו בחברות הפרטיות, ועל בסיסם אישרה הוועדה המשותפת לנציבות שירות המדינה ולעיריית ת"א את העסקתו ב"חברות הפרטיות" – לא נשמרו בעיריית ת"א.

ליקוי

8. על משרד הבריאות והנציבות להשלים את עבודת המטה שבה התחילו בשנים 2002-2003, בנושא עבודה פרטית של מנהלי בתי החולים. במסגרת עבודת המטה עליהם לבחון בין היתר אם היקף העבודה הפרטית והפרקטיקה הפרטית המותר לרופא שהוא עובד מדינה, כפי שנקבע בתקשי"ר, מתאים גם לנושא משרה בכירה של מנהל בית חולים ממשלתי. עליהם לבחון אם ראוי שמנהל בית חולים יעסוק בעיסוקים נוספים, בעלי גוון עסקי-מסחרי-פרטי, אפילו אם אינם מעוררים חשש לניגוד עניינים. עוד מן הראוי לתת את הדעת לגיבוש כללים אחידים שיחולו על מנהלי בתי חולים ציבוריים – עירוניים וממשלתיים כאחד.

מעקב**משרד הבריאות**

8. עבודת המטה טרם הסתיימה. מתקיימים דיונים מול נציב שירות המדינה החדש. סוכם בין המנכ"לים שיוקם צוות משותף לקידום הנושא.

מעקב**נציבות שירות המדינה**

8. על פי הנדרש בהחלטת הממשלה מספר 2034 מיום 15.7.10, בדבר

עבודה מחוץ לתפקיד של מנהלי בתי חולים ובהמשך לישיבה שהתקיימה אצל נציב שירות המדינה בנושא עם משרד מבקר המדינה מיום 4.9.11, הקים נציב שירות המדינה צוות בין משרדי בראשותו. הצוות מורכב מנציגי הגורמים הבאים: היועץ המשפטי לממשלה, מנכ"ל משרד הבריאות, הממונה על השכר והממונה על התקציבים במשרד האוצר. אשר להתייחסות הספציפית לשני מנהלי בתי חולים פרופ' רוטשטיין, מנהל בית החולים תל השומר ופרופ' ברבש, מנהל בית החולים איכילוב. לגבי עבודותיו הפרטיות של פרופ' רוטשטיין, נש"מ המציאה למבקר המדינה, לפי דרישתו דוח כולל על כלל בקשותיו שאושרו על ידי נש"מ בשנים 2008-2011. לגבי פרופ' ברבש, מנהל בית חולים איכילוב, נציב שירות המדינה הבהיר כי לנש"מ אין ולא יכולה להיות כל אחריות לעניין עבודות מחוץ לתפקיד של פרופ' ברבש מאחר ובית חולים איכילוב הינו בית חולים עירוני הפועל במסגרת עיריית תל אביב.

הקצאת מכשירי שיקום וניידות לנכים

הגופים המבוקרים: משרד הבריאות; משרד האוצר; שירותי בריאות כללית; קופת חולים לאומית; קופת חולים מאוחדת; מכבי שירותי בריאות

ליקויים 1,4,10,12,17 תוקנו. ראה ערות רה"מ 59'ב' עמ' 123-128.
ליקוי מספר 9 תוקן. ראה דוח מעקב 60'ב' עמ' 714.

ליקוי

2. המשרד מעניק שירות ב-17 אתרים בלבד ברחבי הארץ, ואילו לקופות החולים פריסה ארצית רחבה יותר של סניפים ומוקדי שירות שיכולים לטפל בהקצאת מכשירי שיקום וניידות לנכים.

מעקב

משרד הבריאות

2. שני מכרזים להקצאת מכשירי שיקום וניידות לנכים פורסמו, אף ספק לא זכה בהם. כל המכרזים אמורים להתפרסם בשנית, אך חלקם טרם הושלמו. המכרזים יפורסמו עד סוף שנת 2011.

ליקוי

3. התקציב למכשירי השיקום אינו מתעדכן על פי מנגנון עדכון רציף שמותאם בין היתר לעליית מדד יוקר הבריאות, ועדכנו מותנה בהליכים מינהלתיים הנעשים על פי חוק יסודות התקציב. לפיכך כאשר תקציב המשרד המיועד להשתתפות במימון מכשירי שיקום וניידות נגמר לפני תום השנה, נכים אינם מקבלים מכשירים עד סוף אותה השנה או עד קבלת תוספת תקציב. העיכוב עלול לפגוע בשיקומם ולגרום לנזק כספי הנובע מעלות ימי אשפוז בתקופת ההמתנה למכשיר והוא יוצר גם סבך ניהולי וסבל אנושי.

מעקב

3. המשרד עדכן כבר את התעריף למכשירי שמיעה וכן את תעריף ההשתתפות. העדכון הבא ייעשה במהלך שנת 2012.

ליקוי

5. על פי תפיסות הרווחות בעולם המערבי, המשרד הממשלתי הוא רגולטור,

מפקח, קובע מדיניות ומפקח על ביצועה, ואילו גורמים מקצועיים ייעודיים אמורים להוציא את המדיניות לפועל, דהיינו להיות ספקים. במקרה דנן משמש המשרד גם קבלן ביצוע, ובין השאר, מנהל מחסן למכשירי הניידות ולחלקי החילוף, עוסק ברכש ובניהול מלאי ומפעיל מערך תיקונים. פעילויות אלה עלולות לפגוע בתפקודו כרגולטור. ואכן יועץ חיצוני ששכר המשרד לבחינת נושא האספקה של מכשירי שיקום וניידות קבע, בין היתר, כי יש ליקויים ניכרים בהליכי האספקה של מכשירי שיקום וניידות לנכים, וכי למשרד אין בקרה יעילה על אופן השימוש במשאבים שהוא מקצה.

מעקב

5. ראה מעקב לליקוי מספר 2.

ליקוי

6. גם לאחר ההסכם בין משרד הבריאות ובין משרד האוצר, מ-2004 ועד 2007, ובניגוד לאמור בו, המשרד לא עשה עבודת מטה לקראת העברת האחריות לקופות החולים כפי שסוכם. ב-2007 קיבל המשרד מיועץ חיצוני דוח שבו נבחנה החלופה של הסדרת הנושא באמצעות קופות החולים לצד חלופות אחרות. ואולם גם אז המשרד לא הנחה את היועץ לנתח את החלופה של אספקת מכשירי השיקום והניידות באמצעות קופות החולים, ובכלל זה לבדוק את המשמעויות הכלכליות שלה ואת תוספת התקציב הנדרשת, אם אכן נדרשת. המשרד לא שיתף את קופות החולים בעבודת המטה בעניין זה.

ליקוי

7. המשרד לא פעל לבחינת חלופת ההסדרה באמצעות קופות החולים, שנקבע כי היא ראויה להסדרת התחום, ועד מועד סיום הביקורת, אוגוסט 2008, לא הסדיר תחום זה באמצעות קופות החולים או באמצעות חלופה אחרת.

ליקוי

8. בדצמבר 2007 החליט המשרד כי זכיון יספק את מרב האביזרים שמספקים המשרד ומכון לואיס, המספק אביזרים רפואיים לנכים, וכי המשרד יעסוק בפיקוח על הספק כדי לוודא כי הזכאים מקבלים את השירות על פי הסטנדרטים שנקבעו. המשרד בחר בחלופה זו ללא בחינת חלופות נוספות ובחינת אומדני עלויות.

מעקב

6-8. המכרזים בנושא אספקת אביזרים ומכשירים פורסמו, אף ספק לא זכה בהם. המכרזים אמורים להתפרסם במהלך חודש אוגוסט 2011, וחלקם עד סוף 2011.

ליקוי

11. נמצאו ליקויים בסדרי ניהול המלאי והפעלת מחסן האביזרים שבאמצעותו נותן המשרד שירות לנכים, וכן נמצא שעובדי לשכות הבריאות המחוזיות אישרו לממן מתקציב מכשירי השיקום והניידות טיפולים שהתקציב אינו מיועד להם.

מעקב

11. ניהול המלאי נמצא בתהליך הסדרה. בוצעה ביקורת והדרכה על פי בקשת ראש מינהל הרפואה ועתה המשרד נמצא בתהליך בחינת יישום, לרבות מיקור חוץ של ניהול המלאי, עד שיועבר לספקים שיזכו במכרזים.

ליקוי

13. מכון לואיס מתווך ומתאם בין רופאים, נכים ובתי מלאכה לייצור מכשירי שיקום, ומעביר את התשלום בעבור המכשירים ממשרד הבריאות לספקים. ההתקשרות עם מכון לואיס פטורה ממכרז, והדבר מחייב התנהלות תקינה של המכון ובקרה על פעולותיו. אף על פי כן בשנים 2002-2007 לא הקפיד המשרד לבדוק את התנהלות המכון: הוא לא ביצע בקרה תקציבית מספקת ולא פיקח על פעולות המכון בתחום אספקת המכשירים לנכים, כמו הסמכת רופאים מורשים, תהליכי הכללת יצרנים ברשימת ספקי המכון, תהליכי מחיקת יצרנים מרשימת ספקי המכון ופעילות ועדת החריגים של המכון.

מעקב

13. ראה מעקב לליקוי מספר 2.

ליקוי

14. שניים מהגורמים העיקריים לנכות נרכשת הם שבץ מוחי ורגל סוכרתית, הנובעת מסיבוכים של מחלת הסוכרת. פעילות מניעה יזומה עשויה לצמצם את קטיעות הרגליים הנובעות ממחלת הסוכרת ואת הפגיעות התפקודיות

הנובעות משבץ מוחי. לפיכך ראוי היה שהמשרד יפתח תכנית פעולה כוללת להגברת המודעות לבעיות הנובעות ממחלות אלו בקרב החולים והעוסקים ברפואה הראשונית ויבחן את האפקטיביות שלה מעת לעת. אולם המשרד לא גיבש תכנית פעולה כוללת למטרה זו.

מעקב

14. החוזר בנושא מיסוד יחידות "השבץ" בבתי החולים פורסם בסוף יולי 2011.

ליקוי

15. בארץ פועלים כמה ארגונים התנדבותיים המסייעים לחולים במצבים שונים. ארגונים אלה מספקים מכשירי שיקום וניידות למי שזקוקים להם ואינם זכאים לקבלם ממשרד הבריאות או למי שממתינים לקבלת המכשירים מהמשרד. אף על פי שארגונים אלה מספקים שירותים חשובים בהיקף נרחב המשרד אינו מעורב בפעילויותיהם ואין בידיו נתונים על אופיין ועל היקפן.

מעקב

15. המשרד טרם גיבש את עמדתו בנושא פעולותיהם של הארגונים ההתנדבותיים. דיון בנושא אמור להיערך במחצית השניה של 2011.

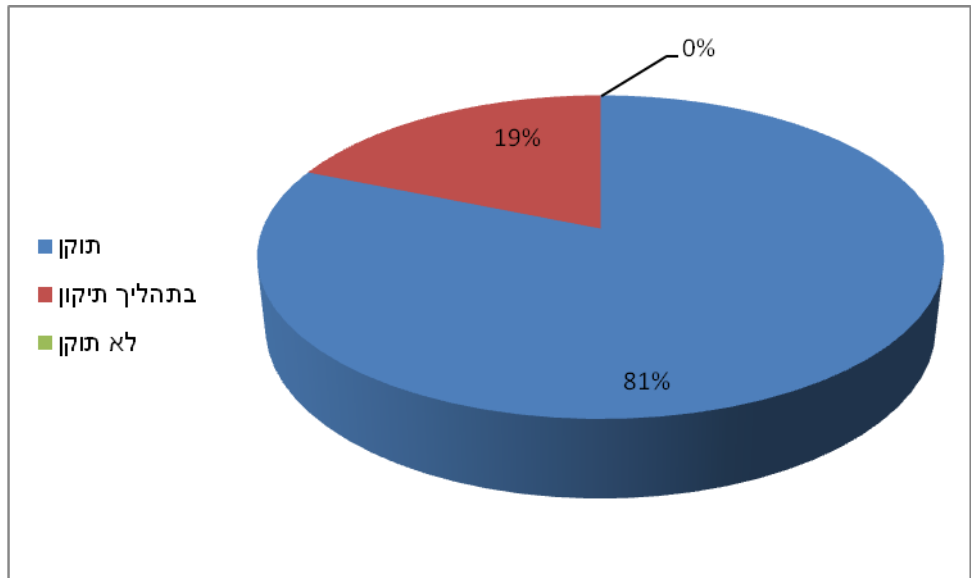
ליקוי

16. על המשרד להשלים את עבודת המטה בעניין העברת האחריות לקופות החולים ולשתפן בה. אם המשרד יבקש להמשיך לבחון חלופות שהועלו, עליו לקבוע דרך להשוואה בין החלופות ולהכריע בעניין בהקדם. יש מקום שהמשרד יבחן לרכז את הטיפול בכל קבוצות הנכים, אשר מטופלות כיום בידי משרדים וגופים ממשלתיים רבים.

מעקב

16. עבודת המטה בעניין העברת האחריות לקופות החולים הינה מורכבת ומתקיימת בהנחיית המשנה למנכ"ל, העבודה טרם הסתיימה.

משרד החוץ

משרד החוץ

ממצאי מעקב מינויים וקידום עובדים

הגופים המבוקרים: משרד החוץ; נציבות שירות המדינה

ליקויים 2,5,13,14,15 תוקנו. ראה הערות רה"מ 59ב' עמ' 142-149.
ליקויים 4,6,16 תוקנו. ראה דוח מעקב שני 59ב' עמ' 726.

ליקוי

1. לא נעשו שינויים מבניים לצמצום מספרן של משרות הניהול ומספר כלל היחידות הארגוניות. המשרד הגדיל את מספר קציני המינהלה האזוריים, וגדל מספר המחלקות הקטנות שבכל אחת מהן היו עובד אחד עד שלושה עובדים.

מעקב משרד החוץ

1. המשרד סיים כבר את עבודתו בדבר השינויים המבניים של משרות הניהול. המבנה החדש אושר על ידי נציבות שירות המדינה, המשרד עוסק ביישום ההליכים.

ראה דוח מעקב שני 59 ב' עמ' 725.

ליקוי

3. ההודעות על משרות מתפנות במשרד החוץ מקבילות למכרזים הפנימיים במשרדי ממשלה אחרים. הביקורת הקודמת העלתה כי לא נקבעו תנאי סף להגשת מועמדות למשרות ואף לא תיאורי תפקיד ודרישות התפקיד, ולכן הם גם לא התפרסמו בהודעות על משרות מתפנות. המעקב העלה שנקבעו תנאי סף להגשת מועמדות למשרות בחו"ל לעובדים שיועברו משרות לשירות, אולם המשרד עדיין לא קבע תנאי סף החלים על עובדים שכבר נמנים עם השירות המדיני או עם שירות החוץ המינהלי, להגשת מועמדות למשרות השייכות לסוג השירות שלהם. כמו כן נקבעו תיאורי התפקיד ודרישות התפקיד למשרות רבות. ואולם תנאי הסף והדרישות האלה לא פורסמו בהודעות למשרות מתפנות, ועל פי ניסוח ההודעות הן מיועדות לעובדים "הרואים עצמם מתאימים".

מעקב

3. המשרד נמצא בסופו של סכסוך עבודה שנמשך על פני תקופה ארוכה. במסגרת סיום הסכסוך נקבע כי סוגיית תנאי הסף תובא לדיון נפרד בין ההנהלה לבין העובדים.
ראה דוח מעקב שני 59 ב' ע'מ 726.

ליקוי

7. בביקורת הקודמת נמצא שלא נקבעו אמות מידה לבחינת התאמתו של מועמד למשרה ואף לא משקלות לשקלול הציון הסופי שעל פיו ידורגו המועמדים. המעקב העלה ששרת החוץ, הגב' ציפי לבני, קבעה כמה אמות מידה כלליות לבחינת המועמדים, אולם אמות מידה אלה לא עוגנו בתקנון, והן היו בשימוש הוועדה למינוי ראשי נציגויות בראשות שרת החוץ ופחות בשימושן של הוועדה למינוי סמנכ"לים וועדת המינויים השנייה. עוד נמצא, שלא נקבעה שיטה לדירוג המועמדים על פי אמות מידה והדרישות הייחודיות של התפקידים כדי לקבוע מי מהם המתאים ביותר לתפקיד. בפועל נבחנו המועמדים על פי אמות מידה כלליות שהשתנו מדיון לדיון, ובדיונים שונים ניתן להן משקל שונה, גם אם הוועדה עסקה במינוי לאותו תפקיד במועדים שונים. סיכום הנימוקים להחלטות של הוועדות נוסח לא אחת באופן כללי וסתמי.

מעקב

7. נושא אמות המידה למשרות והמשקלים, מצוי בין היתר כחלק מסכסוך העבודה שזה עתה הסתיים. המשרד טרם סיים את הטיפול בנושא הזה.

ליקוי

8. הביקורת הקודמת העלתה שבדרך כלל הוצגו לחברי ועדות המינויים רק חלק מהמועמדים, ועובד שלא הוצג, מועמדו לא נדונה כלל. במעקב נמצא כי כל המועמדים הוצגו בתחילת הדיון, אולם הדיון נסב רק על שניים עד שלושה מועמדים שצוינו כמועמדים.

מעקב

8. המשרד מקפיד על הליך הצגת המועמדים. משרד החוץ הוסיף להצגה זו נתונים ממערכת הערכת עובדים חדשה שנכנסה לפועל.

ראה דוח מעקב שני 59 ב' ע'מ 727.

ליקוי

9. מיוני 2006 ועד מאי 2008 מינתה ועדת המינויים השנייה למשרות של קצין מינהלה וקונסול לעניינים קונסולריים הנמנות עם שירות החוץ המינהלי, כ- 40 עובדים שהיו משובצים בשירות המינהלי, מרביתם חסרי השכלה אקדמית. רבים מהעובדים שמונו לתפקידים האלה לא התנסו קודם מינויים בעבודה בתחומים העיקריים שבהם עוסק קצין מינהלה וקונסול קונסולרי. בנוהל המעבר נקבעו תנאי סף להגשת מועמדות למשרות אלה, בהם הכשרה בקורס הסמכה לשירות החוץ המינהלי, ושכלל על המועמדים לקורס להיות בעלי השכלה אקדמית. עם זאת, נקבעו בנוהל הקלות בתנאים להגשת מועמדות לקורס ההסמכה, ובהן שמספיקות 12 שנות לימוד (בלי תעודת בגרות) ושתי שנות ניסיון בחו"ל, גם בתפקידים זוטרים יותר.

מעקב

9. הוועדה פועלת כבר על פי קריטריונים שנקבעו. קציני המינהלה והקונסולים של המשרד מתמנים היום רק אם עמדו בהצלחה בקורס הצוערים של המשרד או בקורס הסמכה לאחר שרכשו השכלה אקדמאית ועמדו במבחני שפה וועדת קבלה.

ראה דוח מעקב שני 59 ב' ע'מ 728.

ליקוי

10. עדיין לא נקבעו כללים להצבתם של צוערים בשליחותם הראשונה בחו"ל מבחינת הכישורים הנדרשים ומבחינת מקומות ההצבה.

מעקב

10. שיקולי הצבת הצוערים הם בהתאם לכללים המנחים את ועדת המינויים ונוגעים בין היתר לצרכי השירות, כישורי העובד ויכולותיו, מידת תיאום העובד לתפקיד, ואילוצים אישיים בגין – ילדים, מצב בריאות ועוד. בפרוטוקול ועדת המינויים מצוינת העובדה שמדובר בהצבה של צוער.

ראה דוח מעקב שני 59 ב' ע'מ 728.

ליקוי

11. משך השירות בחו"ל: המשרד לא קבע נסיבות נוספות על אלה שנקבעו בתקנון להארכת שירות בחו"ל, כמו נסיבות מקצועיות ותפקודיות, ובאישורים להארכת תקופת השירות בחו"ל לשנה החמישית שנתן המנכ"ל במועד המעקב, לא פורטו הנימוקים להארכה. המשרד גם לא קבע באילו נסיבות תפוצל תקופת שירותו של עובד בין נציגויות שונות, ומה יהיה מספר השנים המרבי של תקופת שירות מפוצלת.

מעקב

11. המשרד הוסיף לקריטריונים הקיימים להארכת שירות שיקול הנוגע לצרכים המקצועיים של המשרד. פיצול בשירות בין נציגות נעשה בהתאם לכתבי המינוי ומשך השירות במדינות השונות, בדגש על רמת קושי בשירות.

ראה דוח מעקב 59'ב' עמ' 728.

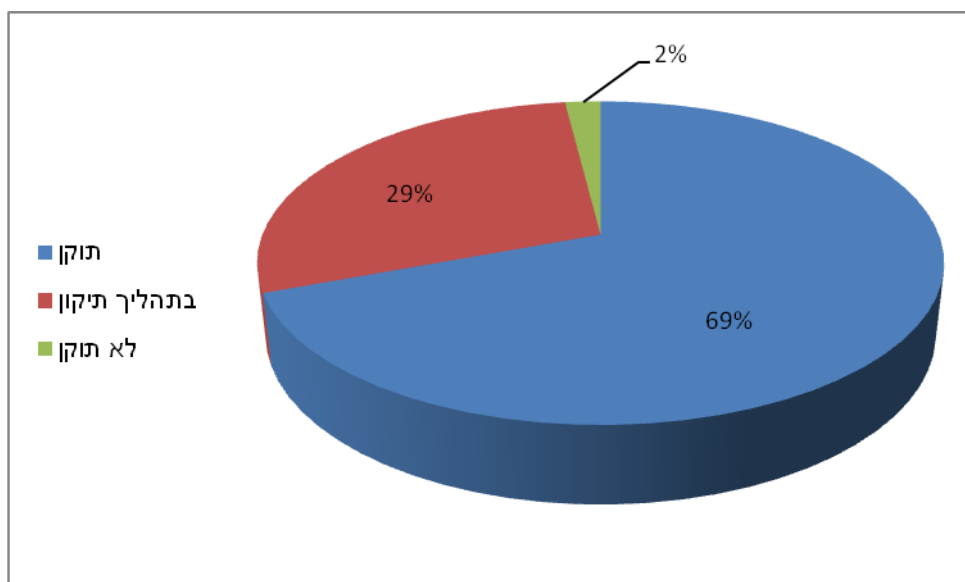
ליקוי

12. משך השירות בארץ: המשרד הודיע למשרד מבקר המדינה בעקבות הביקורת הקודמת כי קבע נוהל למשך השהות בארץ עד למינוי בחו"ל; במעקב לא נמצא שנקבע נוהל כזה. בפועל היו ועדות מינויים שלא דנו במועמד משום שכיהן בתפקיד בארץ פחות משנתיים, אך אחרות לא נהגו כך ומינו עובדים שממועד תחילת כהונתם בתפקיד הקודם חלפו מארבעה חודשים ועד פחות משנתיים. בכך נפגעת יעילות עבודת המטה במשרד ויש משום בזבוז של משאבי ההון האנושי של המשרד.

מעקב

12. המשרד מקפיד על תקופה בת שנתיים בארץ בין שליחות לשליחות. במקרה חריג של שהות עובד בתקופה של פחות משנתיים, הדבר ייעשה באופן חריג מסיבות מיוחדות ועל פי צרכים מקצועיים של המשרד.

משרד החינוך

משרד החינוך

בינוי כיתות לימוד במזרח ירושלים

הגופים המבוקרים: משרד החינוך; עיריית ירושלים

ליקויים 4,5,11,19,20 תוקנו. ראה דוח מעקב 59ב' עמ' 278 ודוח מעקב 59ב עמ' 734-742.

ליקוי

1. מרבית כיתות הלימוד במזרח העיר שוכנות בחדרים שאינם תקינים, ויותר מ-10% מן הכיתות - במבנים שכורים. חלק מן המבנים השכורים אינם מיועדים לשמש מבני חינוך. לעתים גודלם מספיק כדי לאכלס רק חלק מכיתות הלימוד של בית הספר, ולכן יש שבית ספר אחד מפוזר במבנים שונים.

ליקוי

2. חלק מן המבנים ששכרה העירייה במזרח ירושלים אינם מיועדים לשמש מבני חינוך. יש שחדרי הלימוד באותם מבנים קטנים מאוד לעומת חדרים תקינים והצפיפות בהם רבה; מאחר שאין די חדרים לכיתות הלימוד, בחלק מבתי הספר אין חדר מורים וחדרי ספח אחרים.

מעקב

עיריית ירושלים

1-2. עיריית ירושלים בראשות מנכ"ל העירייה, ובתיאום ושיתוף מינהל הפיתוח של משרד החינוך, מקדמת באופן שוטף פעולות נדרשות לבניית כיתות לימוד במזרח ירושלים כדלקמן:

- 1) סקר למיפוי מגרשים פוטנציאליים למאגר קרקעות להפקעה לצורך בינוי מוסד חינוכי.
- 2) גיוס תקציב מיוחד ממשרדי האוצר והחינוך למימון הליכי הפקעה. עד כה אושרו 28.5 מיליון ₪ (בשני שלבים) באמצעותם הופקעו מספר רב של מגרשים.
- 3) משרד החינוך אישר בקשות עיריית ירושלים לפרוגרמות חדשות לבינוי כיתות גני ילדים, בתי ספר לחינוך מיוחד, יסודיים ועל יסודיים.
- 4) עיריית ירושלים מקדמת תכנון אדריכלי של תוכניות בינוי על פי הפרוגרמות המאושרות.

5) ביצוע תוכניות בינוי של בתי ספר חדשים.
 6) עיריית ירושלים מכינה תכנית עבודה רב-שנתית למיפוי צרכי בינוי על בסיס נתוני אוכלוסיה באזורים שונים של מזרח העיר. התכנית בשלבי גיבוש ולקראת דיון אצל מנכ"ל העירייה. הטיפול הינו רציף משנת 2007. טרם אושר תקציב הפקעה לשנת 2011. בשנים 2009-10 אושרו פרוגרמות לכ-150 כתות חדשות. תוכניות בינוי בביצוע: באום טובא, בראס אל עמוד, ובאל אמל תוספת.

ליקוי

3. בשלב הראשון של הקמת מוסד חינוך (מנח"י) המינהלה לחינוך ירושלים קובעת את מאפייניו של המוסד הנחוץ. לאחר שקיבלה מהמשרד פרוגרמה מאושרת למוסד האמור, היא נותנת לאגף למבני ציבור שבעירייה הוראה לתכנון המוסד. נמצא כי במשך יותר מארבע שנים - מינואר 2004 עד אפריל - 2008 לא נתנה מנח"י הוראות תכנון. אפשר להניח כי לאחר שיסתיימו פרויקטים שכבר תוכננו על פי הוראות התכנון הישנות - מינואר 2004 או לפני כן - לא יוקמו כמעט כיתות לימוד חדשות במשך שנים אחדות.

מעקב

משרד החינוך ועיריית ירושלים

3. עדכון סטאטוס מגרשים שהופקעו ע"י העירייה לבניית מוסדות חינוך

שנת תקצוב	שכונה	מגרש	שטח (מ"ר)	סטאטוס תכנון	סטאטוס הפקעה
2007	שועפט	3456 א/יב	6,000	בסטטוס גמר תכנון ולקראת העברה לביצוע	לא התקבלו התנגדויות להפקעה - בפרסום סעיף 19 ברשומות
	שועפט	3456 א/כט	1,200	בסטטוס גמר תכנון ולקראת העברה לביצוע	לא התקבלו התנגדויות להפקעה - בפרסום סעיף 19 ברשומות
	ואדי ג'וז	6320	כ-8,000	בתכנון מתקדם	לא התקבלו התנגדויות להפקעה - לקראת פרסום סעיף 19 ברשומות
	ואדי ג'וז	3533		בתכנון מתקדם	לא התקבלו התנגדויות להפקעה - לקראת פרסום סעיף 19 ברשומות
	א-טור	4904 א מתחם ב'	כ-9,000	טרם החל הליך תכנון	לא התקבל תקציב הפקעה -הוגשו התנגדויות להפקעה -בהליך משפטי
	א-טור	3 / 3085	6,300	בתכנון מתקדם	במו"מ עם הבעלים והפולשים - בפרסום סעיף 19 ברשומות
	א-טור	5 / 3085	1,240	בסטטוס גמר תכנון ולקראת העברה לביצוע	נחתם חוזה לפיצויי הפקעה - בפרסום סעיף 19 ברשומות
	שיח ג'ראח	1 / 8620	כ-5,500	טרם החל הליך תכנון	טרם התקבל תקציב הפקעה - לא התקבלו התנגדויות להפקעה

שנת תקצוב	שכונה	מגרש	שטח (מ"ר)	סטאטוס תכנון	סטאטוס הפקעה
2008	א-טור	4640	2,260	טרם החל הליך תכנון	-בדיקת בעלויות טרם חתימה על הסכם הפיצויים
	ואדי קדום	7 / 2668	כ- 7,000	טרם החל הליך תכנון	-הוגשו התנגדויות להפקעה -בהליך משפטי
	אל צלעא	2683/א ב	1,348	טרם החל הליך תכנון	-נחתם חוזה לפיצויי הפקעה -בפרסום סעיף 19 ברשומות
	בית צפאפה	1 / 3855	5,156	בתכנון מתקדם	-לא התקבלו התנגדויות להפקעה -בפרסום סעיף 19 ברשומות
2008	אום טובא	2302/א צ-19	כ-3000	בבניה	-בפרסום סעיף 19 ברשומות

להליכי הפקעה יש היבטים כלכליים ומשפטיים ולכן הליכי המשא ומתן מורכבים וממושכים. מכל מקום, מחלקת נכסי העירייה מטפלת בהפקעת 13 מהקרקעות לפי רשימת קרקעות המובאת דלעיל. התקבלו גם פרוגרמות חדשות למסגרות חינוך שונות: גני ילדים, חינוך מיוחד, יסודי ועל-יסודי.

ליקוי

6. מנח"י אינה יודעת כמה תלמידים ביקשו להירשם לכיתות ב 'ומעלה בבתי ספר רשמיים בשנת הלימודים התשס"ח ונענו בשלילה, וממילא היא אינה יודעת אם תלמידים אלה למדו בשנה זו. הדבר מקשה עליה לתכנן את בנייתן של כיתות לימוד חדשות. את הרישום לבתי הספר במערב העיר מנהלת מנח"י במערכות ממוחשבות לניהול נתונים. היא מקבלת נתונים מלאים מבתי הספר ומשבצת בעצמה את הילדים בבתי הספר. לעומת זאת, לגבי בתי הספר במזרח העיר אין לה מערכות לניהול נתונים, ומנהלי בתי הספר הם המחליטים אם לקבל את הילד לבית ספרם, והאחריות למציאת בית ספר מוטלת על הורי הילד.

מעקב

עיריית ירושלים

6. מנח"י פיתחה מערכת ממוחשבת של קובץ תלמידים למוסדות החינוך במזרח העיר, המשמשת כלי ניהולי לריכוז מידע על נתוני תלמידים, נשירת תלמידים וכיו"ב. נתוני קובץ התלמידים בנוסף לנתוני האוכלוסייה ותחזיות הפיתוח משמשים את עיריית ירושלים לזיהוי צרכי מערכת החינוך ותכנון תכניות בנייה של כיתות לימוד חדשות. מעבר לכך, הורים המעוניינים שילדיהם ילמדו במערכת החינוך הרשמית פונים למנח"י ו/או באמצעות בתי הספר בהם הם מעוניינים.

ליקוי

8. העירייה אינה עושה די לאיתור קרקעות לבינוי מוסדות חינוך במזרח ירושלים. אמנם קיימים קשיים אובייקטיביים באיתור קרקעות, אולם אל לעירייה להיתלות בקשיים אלה ולהימנע מלעשות כל שביכולתה בתחום זה.

ליקוי

9. העירייה השלימה פעמיים את שני השלבים הראשונים הנדרשים להפקעתה של חלקת קרקע בשכונת ואדי ג'וז. מחלקת נכסים בעירייה השלימה חלק משלבי ההפקעה, ולאחר מכן נשכח העניין ולא טופל עוד. בשנים שהייתה העירייה צריכה לפתור את בעיית המחסור במבני חינוך היה אפשר להשתמש בקרקע הזאת, אך מנח"י לא השתמשה בה יותר מ 20-שנה.

ליקוי

10. הליכי ההפקעה של קרקעות במזרח ירושלים הם מורכבים וכרוכים בהשקעת משאבים רבים. אולם לא רק קשיים אלה מונעים מהעירייה להפקיע קרקעות, אלא גם חוסר שיתוף הפעולה בין מנח"י למחלקת נכסים. גם משהשלימה מחלקת נכסים שלבים מסוימים בהפקעה של קרקעות מסוימות, ההפקעה לא יצאה אל הפועל, והקמתם של מבני החינוך לא קודמה.

מעקב**משרד החינוך ועיריית ירושלים**

8-10. העירייה איתרה 15 מגרשים פוטנציאליים להפקעה. התקבלה הערכת השמאי הממשלתי ל- 11 מגרשים (סך של כ- 68 מליון ש"ח). התקבל אישור עקרוני של משרד החינוך לפוטנציאל הבניה במגרשים אלו והשומות הועברו למשרד האוצר. טרם אושר תקציב ההפקעה לשנים 2009-2011.

ליקוי

12. בשכונות שבצפון מזרח ירושלים יש מחסור ניכר בכיתות לימוד. חלק ניכר מהתלמידים שלא התקבלו לחינוך הרשמי במזרח העיר גרים בשכונות אלה. העירייה ומנח"י פעלו בעצלתיים בעניין הקצאת קרקע לצורכי חינוך. לדעת משרד מבקר המדינה, הטיפול של העירייה ושל מנח"י בתכנית לבניית מוסדות חינוך מעיד שהן לא היו נחושות למצוא קרקעות לצורכי חינוך.

מעקב**משרד החינוך ועיריית ירושלים**

12. עיריית ירושלים העבירה בקשות לבניית 14 כיתות גני ילדים בשכונות בית חנינא ושועפט והתקבלו פרוגרמות בהתאם. בקשות לארבע כיתות גן נוספות יוגשו לאחר אישור תכנית לצרכי רישום (שלב בתהליך רישום בטאבו). תכניות מפורטות לבית הספר וגני הילדים בשועפט הוגשו ומצויות לקראת אישור לאחר תיקונים. תיקי היתר נפתחו בינואר 2011 (10/080, 10/077). הפרוגרמות שאושרו נמצאות בהליך אישור תוכניות אדריכליות.

ליקוי

13. בית ספר "בכריה אלון" הוא בית הספר היחיד במזרח ירושלים המיועד לילדים סיעודיים הסובלים מפיגור קשה. בכל הנוגע לתוספת למבנה של בית הספר, פעל המשרד באטיות ולא היה נחוש דיו לקדם את הבנייה. אף על פי שעבר כעשור מאז העביר המשרד לעירייה פרוגרמה ראשונה, עדיין לא החלה העירייה לבנות את כיתות הלימוד הנוספות.

מעקב**משרד החינוך ועיריית ירושלים**

13. הפרויקט נמצא בשלבי תכנון מתקדמים אך קיים קושי לתכנן דרך גישה למבנה בית הספר. תקציב לבניית מעון אינו בתחום מינהל הפיתוח. קשיים בגיוס תרומות ומקורות מימון יחד עם מגבלות קרקע וטופוגרפיה מעכבים קידום התוכנית. כיום יש שתי חלופות תכנוניות שיובאו להכרעת הגופים הנוגעים בדבר.

ליקוי

14. בעת סיום הביקורת לא עסקה העירייה בבנייה של בתי ספר על-יסודיים לתלמידות, והמחסור בכיתות לימוד לתלמידות החטיבה העליונה ילך ויחמיר בשנים הבאות.

מעקב**משרד החינוך ועיריית ירושלים**

14. ב- 1.9.2010 נפתח בית הספר מקיף לבנות, הכולל 24 כיתות, בשכונת ראס אל עמוד. כמו כן תחל בעוד מספר חודשים בנייתן של 36 כיתות נוספות (בית חנינא-24, עיסוויה-12) לתלמידות החטיבה העליונה. בנוסף, החל הליך תכנון לתוספת אגף, 18 כיתות, בתיכון בית צפאפה שאמור לתת מענה חלקי לבנות. בתשע"ב נפתחה חטיבה עליונה חדשה לבנות בשכונת צור באהר.

ליקוי

15. משנת 2004 ואילך לא התערבה מנח"י בעבודתן של היחידות השונות בעירייה כדי לקדם את הטיפול בתוספת הבנייה בבית הספר "עבדאללה אבן חוסיין", לא ביקשה לברר מדוע הבנייה מתעכבת ולא ניסתה לפתור את הבעיה. הפנייה היחידה של מנח"י לביורר הנושא נעשתה על פי בקשת ועד ההורים של בית הספר. למעשה נהגה מנח"י כאילו נושא תוספת הבנייה אינו מעניינה.

מעקב**עיריית ירושלים**

15. המשא ומתן בין נציגי עיריית ירושלים לבין הווקף נמשך ובשל מורכבותו עדיין לא הושלם ולא הבשיל לכדי הסכם חתום.

ליקוי

16. במשך כשלוש שנים ידעה מנח"י שיש מחסור חמור בכיתות לימוד בתיכון שועפאט, ולמרות זאת לא פעלה בנחישות כדי להשלים את ההליכים הנדרשים לשם מתן הוראה לתכנון תוספת הבנייה. אפילו שאלת הבעלות על הקרקע עלתה רק כשלוש שנים לאחר שנודע לה על המחסור בכיתות, ובשל העיכוב עדיין לא הושלמו הליכי התכנון של הבנייה. מחלקת נכסים פועלת רק לאחר שהליכי התכנון מסתיימים. כדי לקצר את הזמן שאורכת ההקמה של מבני חינוך, מן הראוי שענייני הבעלות על הקרקע והליכי תכנון הבנייה יטופלו בד בבד.

מעקב**משרד החינוך ועיריית ירושלים**

16. תוכניות האדריכלות לתוספת בנייה בתיכון שועפאט אושרו במשרד החינוך ב- 4.1.11 ונמצאות בטיפול סופי לקבלת היתר בנייה.

ליקוי

17. מחסור כה חמור בכיתות לימוד, כמו המחסור במזרח ירושלים, דורש מעורבות של דרגים בכירים בממשלה ובעירייה, ובראש ובראשונה - מעורבות פעילה של הנהלת העירייה. מן המסמכים המעטים שנמצאו בלשכת מנכ"ל העירייה לשעבר, מר איתן מאיר, בתקופת כהונתו של ראש העירייה לשעבר, מר אורי לופוליאנסקי, עולה שהמעורבות הפעילה של הנהלת העירייה בעניין הייתה מעטה. מנובמבר 2007 עומד מנכ"ל העירייה המכהן, מר יאיר מעיין, בראש צוות שמטפל בנושא בינוי כיתות לימוד במזרח העיר. מסיכומי הדיונים עולה כי דנו בהם בעיקר במעקב אחר פרויקטים שכבר היו נתונים בשלבי תכנון וביצוע.

מעקב עיריית ירושלים

17. ראה התייחסות למעקב מס' 3.

ליקוי

18. המשרד לא יזם פעולות לפתרון המחסור בכיתות לימוד, ולכל היותר נענה לדרישות העירייה. המשרד מצא לנכון להיענות לדרישות העירייה, אך לא יזם פעולות משלו ולא סייע לעירייה בנושא זה. כך נהג אף על פי שהאחריות להפעלת מוסדות חינוך במזרח ירושלים, כמו בכל מקום אחר בארץ, מוטלת גם עליו. נראה כי המשרד ראה במחסור בכיתות לימוד בעיה שהעירייה צריכה לפתור.

מעקב משרד החינוך ועיריית ירושלים

18. ראה התייחסות למעקב 8-10.

שירותי חינוך ורווחה

הגוף המבוקר: משרד החינוך

ליקויים 1,9,11-18,20-24,26-32 תוקנו. ראה הערות רה"מ 59' עמ' 164 ודוח מעקב שני 59' עמ' 743-751.

ליקוי

2. לפי הערכת המשרד, מספרם של התלמידים הנזקקים לשירותי האגף מהווה כשליש מכלל התלמידים, ולמרות זאת המשרד לא גיבש מדיניות כיצד בכוונתו להתמודד עם העלייה במספר הנזקקים שהחריפה במשך השנים, והניח לאגף לפעול בלי שהמשרד סיפק מענה מערכתי ושיטתי.

מעקב

2. תכנית שח"ר חדש נכנסה כפיילוט ב- 4 ישובים בארץ. בכוונת המשרד להפעיל את התוכנית בישובים או בשכונות שבהם לפחות 3,500 תלמידים עד גילאי 18. מטרת התכנית לרכז את כל המשאבים ולאחד את הפעילויות בטיפול פרטני בילדים הנזקקים לשירותי חינוך ורווחה. מטה האגף שוקד במקביל על עבודה מתכללת יישובית המתקיימת על בסיס הכוונה של המנהיגות והחלטות המתקבלות במסגרת דיוני שולחנות עגולים. כל זאת תוך הכנת מערך מעקב ובקרה על כלל נהגי התכנית. שלב זה צפוי לפתח הבנות והסכמות ולהתחיל פעילותו החינוכית – רווחתית בתוך שנתיים. ראה דוח מעקב 59' עמ' 743.

ליקוי

3. מבין כל המטרות שהציב לעצמו האגף, הוא התמקד בבדיקת שיעור הזכאות לתעודת בגרות בקרב מסיימי התוכנית, אך לא בדק אם תעודות הבגרות שהשיגו התלמידים אפשרו קבלה ללימודים במוסדות להשכלה גבוהה, ומה שיעור בוגרי התכנית שאכן המשיכו בלימודים אלה.

מעקב

3. באשר לבדיקת הזכאות לתעודה בצד בדיקת איכות תעודת הבגרות כמותאמת לקבלה לאוניברסיטה פועל האגף במספר מישורים כדלקמן:

1) נבנית תכנית עבודה כיתתית, הלימודים בכתות המסלול בגרות רגיל (מב"ר) עם שימת דגש לשדרוג התעודה כגון העלאת אחוז התלמידים הלומדים ל- 4 יחידות אנגלית ותוספת מקצועות מוגברים.

2) האגף פועל בהכנסת תכניות מוכנות, אשר הוכיחו עצמן כיעילות לשיפור הישגי הבגרות.

ליקוי

4. אתגר היא תכנית לימודים לתלמידים שהישגיהם נמוכים משל אלה שהתקבלו לכיתות מב"ר - מסלול בגרות רגיל. בשנת 2006 היו בעלויות של בתי ספר שלא העבירו לכיתות אתגר את מלוא תוספת השעות שהמשרד מימן. המשרד לא בדק אם כל התקציב הנוסף שהעביר עבור כיתות אתגר אכן הגיע לתלמידים.

מעקב

4. בבתי הספר בהם הייתה העשרה באגף שהמשאבים אינם מגיעים ליעדם, בוצעה בקרת שכר והוכנו משוברים למנהלי בתי ספר, במקביל נערכו ישיבות עם הנהלות כל הרשתות בנפרד וביחד, והוצגו בפניהם ממצאים אשר הועלו בבקרה. בעקבות פגישות אלו, נראה כי המצב שופר ובחלקן קיימות התחייבויות והצעות משמעותיות לשיפור. במקרים בהם אין התייחסות להערות האגף, ננקטו סנקציות על ידי אי-אישור פתיחת כיתות מב"ר או אתגר.

ראה דוח מעקב 59' עמ' 744.

ליקוי

5. לפי נתוני המשרד, בשנת 2008 נמצאו כ 490,000-תלמידים במצב של סכנת נשירה והיו זקוקים לטיפולם של קב"סים) קציני ביקור סדיר. (באותה שנה קבע המשרד תקן שכל קב"ס יטפל בכ 150-תלמידים. כדי לענות לכל צורכי מערכת החינוך נדרשו כ 3,290-קב"סים. אולם המשרד לא הגדיל את תקן משרות הקב"סים ובאותה שנה הועסקו כ 480-קב"סים ב 415-משרות בלבד שטיפלו בכ 60,000-תלמידים. יוצא אפוא, שהם טיפלו בכ 12%-לבד מהתלמידים שזקוקים לטיפולם.

מעקב

5. כיום עובדים במשרד 571 קציני ביקור סדיר (קב"סים) ב- 449 משרות.

ליקוי

6. מנתוני המשרד עולה שבשנת 2008 היה צורך בכ 29,000-מועדוניות שיספקו את שירותן לכ-435,000 תלמידים. בשנת הלימודים התשס"ח פעלו רק כ-400 מועדוניות ובהן כ-6,000 תלמידים, שהם כ-1.5% מאלה הזקוקים למועדונית או לפתרון דומה. תקציב האגף למועדוניות הסתכם בשנת 2008 בכ 50-מיליון ש"ח לשנה. היקף הפתרון שמציע המשרד לילדים הזקוקים למועדונית הוא זעום. הקמת כל המועדוניות הנדרשות כרוכה בהשקעה תקציבית של כ-3.6 מיליארד ש"ח ועל כן היא בלתי ריאלי, אך המשרד לא דן בתכניות חלופיות, שיתנו מענה לקשת רחבה של תלמידים.

מעקב

6. עד לספטמבר 2011 לא נוספו תקציבים לתקנה זו לפיכך לא נוספו עוד מועדוניות.

ראה דוח מעקב שני 59' עמ' 745.

ליקוי

7. אגף שחר מפעיל תכניות לטיפול בילדים בגילים 0-3 ובבני משפחותיהם. בשנת הלימודים התשס"ט מטופלים במסגרת המחלקה 1,383 ילדים והוריהם, בכ 180-גני ילדים ומעונות. לפי נתוני השנתון הסטטיסטי" ילדים בישראל, "2007 - בשנת 2007 היו 51,330 ילדים בגילאים 0-3 מוכרים למחלקות לשירותים חברתיים. יוצא אפוא, שהאגף טיפל רק במספר זעום של ילדים בגיל הרך מכלל הנזקקים.

מעקב

7. במסגרת תכנית אגף שח"ר ובתיאום עם התכנית הלאומית לילדים ונוער בסיכון ובתכנית החומש לקהילה האתיופית, ניתן כיום מענה רחב יותר לילדים בגיל הרך. בנוסף, מטפל האגף תוך תיאום עם מחלקות הרווחה ושיקום בגיל הרך. סך המטופלים בכל התכניות גדל ועומד על כ-26,000 ילדים.

ראה דוח מעקב שני 59' עמ' 745.

ליקוי

8. האגף מפעיל תכניות לרווחה חינוכית באזורי מצוקה במטרה לשפר את ההישגים הלימודיים ולמנוע פיגור מצטבר במיומנויות היסוד בכיתות הנמוכות. בשנת 2008 טיפל האגף בכ 200- יישובים, בעלות של כ-38 מיליון

ש"ח. בחלק מהיישובים פועל האגף בשיתוף עם משרדי ממשלה נוספים, המשרד לא בדק אם התכניות השיגו את יעדיהן.

מעקב

8. חלק מתכניות האגף מוערכות על ידי הראמ"ה ותכניות אחרות נבדקות באופן רציף על ידי מנחי שח"ר בישובים. תכניות תגבור נבדקות באמצעות מעקב אחר ציוני התלמידים והתקדמותם תוך כדי לימודיהם בחטיבה העליונה, תכניות אחרות נבדקות באמצעות מעקב נתונים ותהליכים.

ראה דוח מעקב שני 59' עמ' 746.

ליקוי

10. תכניות האגף אינן נותנות מענה לטיפול ברצף התמדה והמשכיות כדי להקל על הילדים כבר בשלבים הראשונים להתפתחותם. המשרד לא יזם בדיקה האם טיפול אינטנסיבי בגילאים צעירים ימנע בעיות בגילאים הבוגרים יותר, יוזיל את העלויות בהמשך התהליך החינוכי ואף ייתר חלק מהתכניות בגיל הבוגר.

מעקב

10.

משרד החינוך משקיע הן בתוכניות בגיל הרך והן בתוכניות בבתי הספר היסודיים, השקעה בגילאים אלה נכונה ומצמצמת פערים. להלן מספר דוגמאות מתוך הצעדים הנעשים באגף לחינוך הקדם יסודי ובאגף לחינוך יסודי:

האגף לחינוך קדם יסודי: בשנת הלימודים תש"ע ותשע"א השקיע המשרד בתכניות לעידוד ואהבת הקריאה בקרב 2,700 גנים במגזר היהודי ו- 1,077 במגזר הערבי. המטרה היתה לצמצם את הפערים בתחום השפה החל מגילאי הגן, להעשירה, לפתח חשיבה, להיחשף למיומנויות ולבנות תשתית לקריאה לטווח הארוך כפי שמוכיחים מחקרים כי השקעה בגיל הרך בקריאת ספרים עשויה לקדם הישגים בגיל הבוגר בטווח הארוך. התכניות שהופעלו, מלוות בהערכה. כמו כן, קוימו השתלמויות והדרכה לגננות להטמעת התכניות בקרב הילדים. האגף לחינוך יסודי: האגף לחינוך יסודי נותן מענה בגילאים הצעירים, תוך התחשבות ברצף הלמידה בין הגן לבין כיתות א', ב' באופנים הבאים:

1) האגף יזם את המבנה הארגוני והפדגוגי של החטיבות הצעירות. החטיבות הצעירות כוללות רצף גילאים בני 6-8. הרעיון המרכזי של החטיבות הצעירות הינו ליצור רצף בין הגן לבית הספר כך שהמעבר בין תרבות ארגונית אחת שהיא הגן, לבין תרבות ארגונית שונה כל כך שהיא בית הספר יהיה מדורג יותר, קל יותר, ויאפשר לרכוש מיומנויות יסוד נדרשות מבני השש באווירה ובסביבה מוכרת ופחות

פורמאלית, ולעומת זאת בני החמש מיומנים ובשלים לכך להתנסות בפעילויות מגוונות ומאתגרות כמו בני השש. העיקרון המנחה בחטיבה הצעירה שהגיל הכרונולוגי אינו מהווה קריטריון מרכזי להתנסויות השכיחות בגן הילדים או בבית הספר, אלא הבשלות של הלומדים וסגנונות הלמידה שלהם.

א. נערך תהליך משמעותי של הערכה בחטיבות הצעירות, הממצאים היו מאוד חיוביים לגבי רכיבים שונים, בין יתר הממצאים התבטאו באחוז הגבוה של תלמידים שרכשו בגיל צעיר ובאופן איכותי את הקריאה.

ב. במהלך שנים רבות האגף מתחזק את מסגרת הלמידה של החטיבות הצעירות, ומשקיע משאבים רבים להכשרת מנהלי חטיבות צעירות, להדרכת צוותי ההוראה שלה, לדאגה לתוכניות בינוי ולאחרונה גם להתאמה של מערכת השעות של "אופק חדש" בחטיבות צעירות אל בית הספר ולגנים.

2) האגף לחינוך יסודי יזם פיתוח מבדק לרכישת ידע בקריאה ובכתיבה לתחילת כיתות א' ולסיום תהליך רכישת אבני היסוד בקריאה ובכתיבה בשפת אם עברית ובשפת אם ערבית בסוף כיתה א', המבדק לשפה העברית פותח באמצעות המכון להערכה ולמידה בשנת 2004, ואילו לשפת אם ערבית כלי המבדק פותח באמצעות הראמ"ה בשנת 2009. שני המבדקים מבוססי קריטריון עברו תהליכי תיקוף מאוד מחמירים. מטרת הכלי לזהות ידע אורייני הנדרש לרכישה בטוחה של תהליכי קריאה וכתיבה. מאחר שהלומדים מגיעים מהגן לכיתה א' עם ידע אורייני שונה, חשוב ביותר להתחשב בשונות זאת של התלמידים ולתכנן את תוכנית העבודה של המורים בכיתות א' תוך התחשבות בשונות זאת. בתהליכי ההתפתחות המקצועית של מורות בכיתות א'-ב', האגף לחינוך יסודי מוביל הכשרה המבוססת על יישום והטמעה של המבדק, ככלי התומך ברצף ההוראה בין הידע האורייני שנרכש בגן לבין זיהוי הידע השונה של הלומדים לרכישת הקריאה והכתיבה. המורות לומדות לגבש פרופילים אורייניים של תלמידי כיתתן, ובהתאם לגבש תוכנית הנותנת מענה לשונות. האגף לחינוך יסודי משקיע מידי שנה משאבים רבים בהדפסת המבדקים לכיתות א' ובהפצתם לכלל המערכת. חשוב להדגיש, כי רכישת הקריאה והכתיבה הינה מיומנויות יסוד מאד מרכזיות בחינוך היסודי. היכולת לקרוא וללמוד באמצעות טקסטים כתובים בכל תחומי הדעת, ולהציג את הידע שנרכש באמצעות כתיבת טקסטים נדרשים בכל תחומי הדעת מהווה תשתית המאפשרת לתלמידים רצף הוראה חלק ומשמעותי לאורך כל תהליכי הלמידה שלהם בחינוך היסודי ועל יסודי. האגף השקיע משאבים בהערכת אופי ההטמעה של המבדק. ההערכה נערכה בשיתוף ראמ"ה.

3) האגף מטמיע ומיישם את ההנחיה של פיצול ההוראה בכיתות א' ב' במיומנויות בסיס של קריאה, כתיבה ומתמטיקה, פיצול ההוראה לקבוצות למידה קטנות יותר, לא יותר מ- 20 תלמידים בקבוצה.

יישום פיצול הכיתות בכיתות א'-ב' לקבוצות קטנות, הינו מהלך התומך ברצף ההוראה ובמעבר מהגן לכיתות א'-ב'. למידה בקבוצות קטנות מאפשרת מעבר נוח יותר בין תרבות הלמידה בגן הנערכת גם היא לרוב בקבוצות קטנות לבין הלמידה בתרבות הבית-ספרית הכיתתית המתרחשת לרוב בקבוצות גדולות יותר, דבר העלול להקשות במעברים. האגף מוביל במתווה להתפתחות מקצועית של תהליכי הכשרה ונותן בידי המורים מודלים ליישום ההנחיה של "פיצול הכיתות" במיומנויות הבסיס.

4) האגף יזם ומוביל כבר שנה שנייה מהלך של הכשרה של מורות למתמטיקה כחלק מתהליך ההתמקצעות. המהלך נועד לתת מענה מקצועי למורות בשלבים ההתחלתיים של בית הספר להוראה אפקטיבית של הידע המתמטי הנדרש, זאת כדי לא ליצור פערים ולבסס את ידע הלומדים כך שבכיתות גבוהות יהיה להם בסיס איתן ללמידה ולרכישת הידע המתמטי.

5) האגף יוזם מסגרות הכשרה במסגרת ההתפתחות המקצועית ל"רצפים בתחום החינוך הלשוני" במחוזות. המסגרת הינה משותפת לגנות ולמורות כיתות א'. במסגרת הכשרה זאת מתקיימים ימי עיון משותפים. הלמידה מתרחשת הן בגן והן בכיתות א'-ב'.

ליקוי

19.

מטיפול האגף בשתי תכניות שונות לחלוטין - מיכאל וגילת - עולה תמונה קוטבית. מצד אחד, תכנית מיכאל, שמנהל האגף היה כאמור בין השותפים לעיצובה, הופעלה, על אף שהמשרד לא השלים מחקרי הערכה, לא קבע יעדים מדידים להשגה ולא בדק אם היא פעלה בקרב האוכלוסייה שבה מטפל האגף. מצד שני, תכנית גילת, שוועדת מומחים ואנשי מקצוע במשרד בדקו, העריכו והצביעו על חשיבותה מטרותיה ויעדיה, לא הופעלה, בגלל יחסים עכורים בין האגף לבין מנהלת התכנית.

מעקב

19.

תכנית "גילת" הופסקה על ידי יוצרי התכנית. עבור תכנית "מיכאל" פורסם מכרז פומבי על פי עקרונות העצמה וקידום אישי. במכרז זכתה העמותה אשר פיתחה את תכנית "מיכאל".

ליקוי

33.

חינוך והשכלה הם המפתח להצלחת הפרט והחברה כולה. על הנהלת המשרד מוטלת האחריות לספק מענה מערכתי ושיטתי לטיפול באוכלוסיית היעד שלשמה הוקם אגף שחר. עליה לגבש מדיניות לטיפול ולהתמודדות עם הבעיות שהחריפו במשך השנים, תוך הסתייעות במחקרי הערכה, קביעת יעדים ומדדים ובדיקתן של התכניות השונות במחקרי הערכה. על הנהלת המשרד להקפיד שתקציבי האגף יופנו לאוכלוסיית היעד שלו ועליה לשרש כל חשש לניגוד עניינים או לעניין אישי.

מעקב

.33

תקציבי אגף שח"ר מופנים לסיוע לתחומי רווחה על פי קריטריונים שוויוניים ועל פי מדדי הטיפול הנהוגים בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. תוספות תקציביות לשיפור ההישגים מופנות לאוכלוסיות הלומדות במסגרות של כתות מב"ר, כתות אתג"ר וכתות אומ"ץ תוך שיתוף הרשויות המקומיות והאזוריות במאמץ לסייע לנוער בסיכון. האגף מאתר את האוכלוסיות החלשות על פי מדדים סוציו-אקונומיים בתיאום עם הרשויות המקומיות והמנהיגויות בשכונות ומסייע על ידי תוספות בתכניות רווחה ובתכניות חינוכיות.

ענייני מינהל ושכר ברשתות גני ילדים במגזר החרדי

הגופים המבוקרים: משרד החינוך; משרד האוצר; עיריית ירושלים; רשת גני ילדים של אגודת ישראל; רשת גני ילדים ומעונות יום בית יעקב ירושלים

ליקויים 4-5 תוקנו. ראה הערות רה"מ 59ב' עמ' 170.

ליקוי

1. את המחיר על שנים רבות של ניהול לא תקין של הרשת לגני ילדים של אגודת ישראל ועל פיקוח ובקרה לא מספקים של המשרד ישלמו עובדים (בעיקר עובדות) בלתי מיוצגים, אשר מצדם, מילאו במהלך השנים את התפקידים שהוטלו עליהם. משרד מבקר המדינה מעיר למשרד החינוך ולמשרד האוצר כי ראוי שיימצא פתרון שימזער את הפגיעה בזכויות השונות של העובדים.

מעקב

1. החל משנת 2011 מנוהלת כבר תכנית הבראה ברשת הגנים של אגודת ישראל.

ליקוי

2. המשרד מנפיק רישיונות להפעלת הגנים ומקצה לרשת חלק נכבד מתקציבה, ויש בידו כלים לפעול לאלתר לשיפור המצב, אולם הוא לא השתמש בכלים שברשותו כדי לאלץ את הרשת לנקוט פעולות ממשיות לצמצום הגירעון. הוא המשיך לתקצב את הפעלת הגנים, וכל אותה העת הוא עשה בדיקות חוזרות ונשנות ברשת באמצעות רואי חשבון חיצוניים, אולם לא עשה שימוש של ממש בדוחותיהם. לדעת משרד מבקר המדינה, מאחר שמשרדי החינוך והאוצר יודעים היטב את הסיבות לגירעונות של הרשת, מינוי בודקים הוא בבחינת סחבת ובזבוז כספי ציבור.

מעקב

2. הליקויים טופלו במסגרת תכנית ההבראה.

ליקוי

3. אף שהרשת נתונה בחובות כבדים ונדרשת לעשות צעדים דרסטיים כדי להמשיך ולפעול, כאמור בהסכם ההבראה ובדוחות של רואי החשבון, היא

פועלת ללא מנכ"ל. גם בהסכם לא חייבו משרדי הממשלה את הרשת למנות מנכ"ל.

מעקב

3. בשנת 2010 מונה לרשת מנכ"ל. המינוי דווח לוועדת החינוך של הכנסת.

ליקוי

6. במשך חמש שנים קיצצה הרשת בשכר עובדיה באופן שרירותי וחד-צדדי, לעתים שלא לפי דיני העבודה וזכויות העובדים. הרשת הפחיתה 10% משכר עובדיה באופן שרירותי, וגם לאחר שהמשרד התנה את הפחתת שכר העובדים בכך שהרשות תקבל מהם הסכמה אישית לכך, לא דאגה הרשת לעשות זאת. הרשת התנתה את המשך עבודתן של גננות ותיקות בצמצום ניכר של מספר שנות הוותק שלהן לעניין החישוב לצורכי שכר, ודרשה מגננות לעבוד ללא תוספת שכר גם לאחר שעות העבודה הנדרשות לפי היקף משרתן.

מעקב

6. המשרד מלווה את רשתות גני הילדים על ידי חשבת מלווה מטעם המדינה האחראית על המפקח ועל פעולות הרשת בכל ההיבטים הכספיים שהועלו בדוח זה.

ליקוי

7. צו הרחבה של שר העבודה והרווחה משנת 1995 בדבר תשלום ימי הבראה מקנה לכלל העובדים במשק זכות לקצובת הבראה, ואף על פי כן בשנים 2007-2000 לא שילמה הרשת לעובדיה דמי הבראה וגם לא שילמה להם קצובת ביגוד.

מעקב

7. ראה דיווח למעקב מס' 6.

ליקוי

8. בשנת הלימודים התשס"ז (2006-2007) פיטרה הרשת 267 גננות וסייעות, ואף על פי שמאז ועד ינואר 2009 עברה יותר משנה, היא לא שילמה להן פיצויי פיטורים, שלא כחוק. מנהלי הרשת פעלו באופן לא הוגן ולא אחראי ומסרו לגננות המפוטרות מידע שהשתמע ממנו שהן יקבלו פיצויים כחוק. בעקבות כך שוכנעו עובדות להתפטר, ומאות עובדות פוטרו מרשת שמפעילה מוסדות

חינוך בלי ששילמה להן פיצויי פיטורים ועקב כך הן נותרו ללא מקור הכנסה. המשרד הסתפק במכתב ששלח לרשת ובו ציין כי הוא רואה בחומרה את מעשיה. במשך כשנה הוא לא נקט פעולות נוספות ואף לא השיב לגנות שפנו אליו כדי לקבל סיוע בעניין.

מעקב

8. הרשת שילמה ל- 267 גנות וסייעות שפיטרה פיצויי פיטורים בסך 30 מיליון ₪.

ליקוי

9. המשרד משתתף במימון שכרן של סייעות בעד 12 חודשים בשנה. נמצא שהרשת נהגה לשלם שכר לסייעות בעד 11 חודשים בשנה ולא שילמה את שכר לחודש אוגוסט. הרשת הפנתה את הסייעות אל המוסד לביטוח לאומי, והוא שילם למרבית הסייעות המועסקות ברשת דמי אבטלה בעד התקופה הנבדקת. הרשת לא פעלה בהתאם לנדרש ממי שכספי ציבור הופקדו בידיו בנאמנות. לפיכך שילמה הקופה הציבורית פעמיים - פעם אחת שילם המשרד תשלום חודשי לרשת ופעם שנייה שילם המוסד לביטוח הלאומי דמי אבטלה למרבית הסייעות שעבדו ברשת בשנת הלימודים התשס"ז.

מעקב

9. חשבות המשרד הנהיגה באישור מנכ"ל המשרד וכחלק מתהליך הרישוי של מוסדות חינוך טופס ובו הצהרת הבעלים מאושר על ידי רואה חשבון של העמותה על כך שהבעלים משלמים שכר כחוק. חשבות המשרד מבצעת בדיקה מדגמית.

ראה דוח מעקב שני 59 עמ' 754.

ליקוי

10. על המשרד להימנע מהעברת כספים לרשת באותם מקרים שבהם הוא יודע כי הרשת עושה שימוש בכספים אלה שלא למטרות שלשמן הם יועדו על ידי המשרד. עליו לוודא שהרשת נוקטת צעדים להתייעלות ומצמצמת באופן ממשי את הפגיעה בזכויות עובדיה.

מעקב

10. ראה דיווח למעקב למס' 6.

ליקוי

11. חוזר מנכ"ל משרד הפנים מיוני 2008 קובע כי כאשר רשות מקומית מעוניינת להשתתף בתקציבם של מוסדות בחינוך המוכש"ר הפועלים בתחומה, בסכומים העולים על השיעור שאותו היא מחויבת להעביר לפי חוק חינוך ממלכתי, היא רשאית לעשות זאת על פי קריטריונים שוויוניים שאותם תקבע מועצת הרשות המקומית. העירייה סבורה, לפי תשובתה למשרד מבקר המדינה, שהאמור בחוזר אינו רלוונטי לגנים בחינוך המוכש"ר שהיא הגדירה כעירוניים. לדעת משרד מבקר המדינה, על העירייה לפעול לפי הנדרש בחוזר בנוגע לאותם גנים.

מעקב

11. לא דווח על התקדמות בתיקון הליקוי.

ליקוי

12. המשרד והעירייה מימנו את עלות ההפעלה של 80% מהגנים שהפעילה בית יעקב. למעשה, גנים אלה תוקצבו בידי המשרד והעירייה בשיעור דומה לתקצוב גנים בחינוך הרשמי. בית יעקב בחרה שלא לשלם שכר לגננות ולסייעות לפי כללי השכר הנהוגים במוסדות חינוך רשמיים, אף שהדבר נדרש בתקנות: היא קיצצה 10% או יותר משכרן של מרבית הגננות שהעסיקה; לסייעות היא שילמה שכר רק בעד 11 חודשים בשנה, ולחדשות שבהן - אף פחות מזה, אף על פי שקיבלה כספים למימון שכר הסייעות גם לחודשי הקיץ. הממצאים שהועלו מעידים על מינהל לא תקין של הנהלת בית יעקב, על בזבוז כספי ציבור ועל שלילת זכויות שכר מעובדים. על הנהלת בית יעקב לשלם לאלתר שכר לעובדים כנדרש. על משרד החינוך והעירייה לפעול לאלתר כדי להבטיח תשלום שכר הוגן לעובדי בית יעקב.

מעקב

12. ראה מעקב לליקוי 9.

ליקוי

13. לדעת משרד מבקר המדינה, על הרשת לנקוט פעולות להתייעלות, לדוגמה לסגור גנים גירעוניים, ולחדול לתת שירותים שאין לה מקור למימנם. על הרשת ועל בית יעקב לפעול במרץ ובנחישות לשינוי מהותי ביחס כלפי עובדיהם, באופן שזכויותיהם לא ייפגעו. על משרדי החינוך והאוצר לחדול מלהתעלם מהפגיעה בזכויות העובדים בחינוך המוכש"ר, ולפעול ביתר שאת כדי למנוע מבעלויות לנצל עמדה נחותה של עובדים שאין להם ייצוג הולם, כדי לצמצם את עלויות ההעסקה שלהם.

מעקב

13. ראה תגובה בליקויים לעיל.
ראה דוח מעקב 59ב', עמ' 297.

טיולים במערכת החינוך

הגופים המבוקרים: משרד החינוך

ליקויים 1,5-7,10,13-24 תוקנו. ראה הערות רה"מ 59' עמ' 174-176 ודוח מעקב שני 59' עמ' 759-762.

ליקוי

2. המועצה הציבורית שהקים המשרד לטיפול בנושא הטיולים נדרשה להתוות את מדיניות המשרד ולהמליץ לשר ולמנכ"ל על צעדים שיקדמו את הטיולים. מאז מרס 2003 לא כינס המשרד את המועצה הציבורית. בפברואר 2007 הציגה ועדה" לקידום הכרת הארץ ואהבת המולדת "בפני מנכ"ל המשרד תכנית לסיורים ולהכרת הארץ בכיתות א-י"ב. בשנת הלימודים התשס"ח (2007-2008) הופעלה התכנית כניסוי בעשר רשויות מקומיות, אך לא פורטו השלבים הבאים להפעלתה המלאה. הוחלט שהניסוי ילווה במחקר הערכה מעצבת, אך המשרד לא עשה מחקר כזה.

מעקב

2. הוקמה ועדה ציבורית לקידום תרבות הטיול במערכת החינוך. הועדה התכנסה והגישה דוח למנכ"ל ב- 10.2.11 שאימץ חלקים ממנו.

ראה הערות רה"מ 59' עמ' 174.

ליקוי

3. בחוזר מנכ"ל בנושא טיולי בתי ספר שפרסם המשרד במאי 2005 נקבע שעל כל מנהל מחוז למנות ועדת טיולים מחוזית ובעלי התפקידים שאמורים לכהן בה. עוד נקבע שהוועדה אמורה לפעול ברציפות לאורך כל השנה. הרכבי הוועדות המחוזיות לא תאמו את ההרכב שהומלץ עליו בחוזר טיולים, והן התכנסו בתדירות נמוכה. רק שתיים מתוך שש הוועדות קיבלו מכל בתי הספר את תכניות הטיולים שלהם, ומחוז אחד בלבד בדק אם בתי הספר מיישמים את התכניות שהגישו; יוצא שהוועדות אינן מוודאות שבתי הספר אכן מבצעים את ההנחיות הפדגוגיות של המשרד בעניין הטיולים.

מעקב

3. החל מ- 1.9.2010 בכל המחוזות מתקיימות ועדות טיולים מחוזיות פעילות. מרבית הוועדות מקבלות כבר מכלל בתי הספר את תוכניות הטיולים.

ראה הערות רה"מ 59'ב' עמ' 175.

ליקוי

4. על פי חוזר טיולים, על מנהל בית ספר למנות את אחד המורים לתפקיד רכז טיולים, והוא אמור להיות אחראי לתחום הפדגוגי ולצד הארגוני של הטיולים ולקשר בין בית הספר לבין ועדת הטיולים המחוזית. מנתוני הוועדות המחוזיות עולה שבבתי ספר יסודיים רבים אין רכז טיולים או שהוועדה המחוזית אינה יודעת מיהו. בכ- 79% מבתי הספר אין רכז שהוכשר כראוי לתפקיד.

מעקב

4. קורסים להכשרת רכזי טיולים במערכת החינוך מתקיימים כבר בכל המחוזות. סה"כ השתתפו בהם 338 מורים מכל המגזרים.

ראה דוח מעקב 59'ב' עמ' 299.

ליקוי

8. ביוני 2005 החליטה ממשלת ישראל לעודד ביקורים וסיורים בירושלים. עוד קודם להחלטה הנחה המשרד שכל תלמיד יבקר בירושלים שלוש פעמים בעת לימודיו. למשרד אין מידע אם ההחלטה מיושמת במלואה. המשרד איננו בודק אם תכניות הטיולים של בתי הספר כוללות ביקור בירושלים, ואין הוא מוודא שאכן התכניות מתקיימות.

מעקב

8. במהלך שנת תשע"א ביקרו בירושלים למעלה מ- 214,000 תלמידים במסגרת התוכנית 'נעלה לירושלים' ובסה"כ למעלה מ- 500,000 תלמידים עד לחודש ספטמבר 2011.

ליקוי

9. הורי התלמידים הם המממנים את עלות הטיולים. עוד ב-1991 מינה מנכ"ל המשרד מועצה ציבורית מייעצת לנושא תשלומי הורים; זו הגיעה למסקנה

שיש להטיל את מימון שירותי החינוך על כל האוכלוסייה, והמליצה שאת הדרך המתאימה תקבע הממשלה. עד מועד סיום הביקורת לא הביא המשרד את הנושא לדיון בממשלה, ולכן היא לא קיבלה החלטות בנושא זה.

מעקב

9. טיולים מוגדרים כשירות רשות על פי סעיף 6 (ד) לחוק לימוד חובה, ובעלותם נושאים ההורים. בראשית כהונתה של הכנסת הנוכחית הגישה קבוצה של חברי כנסת בראשות ח"כ זבולון אורלב הצעת חוק על פיה כל שירותי החובה והרשות על פי סעיף 6 (ד) לחוק לימוד חובה יתקצבו במישרין על ידי המדינה ועלותם לא תיגבה מההורים, וטיולים נכללים במסגרת תקציב זה. בוועדת שרים לענייני חקיקה הוחלט כי תמונה ועדה על ידי שר החינוך, אשר תדון בסוגיה ותציע בתוך פרק זמן קצוב פתרונות לשאלת תשלומי הורים לשירותי רשות וחובה. שר החינוך מינה ועדה בראשות מנכ"ל משרדו, שחברים בה נציג אגף התקציבים באוצר ונציג ציבור, הוועדה יושבת על המדוכה. המלצותיה יוגשו לשר החינוך בספטמבר 2011.

ראה הערות רה"מ 59ב' עמ' 178.

ליקוי

12. דיווחי הפקחים לא הוזנו למאגר מידע שמאפשר לבצע עיבודים וחיתוכים של המידע ולהפיק דוחות ממוחשבים, ולא נעשה שימוש במערכת המידע שמסר המשרד לרשות הטבע והגנים לצורך כך. עקב כך אין למשרד נתונים על סוגי ליקויים שחוזרים לעתים קרובות, מאפיינים של בתי ספר שיש בהם ליקויים רבים או בתי ספר "מועדים".

מעקב

12. מערכת חדשה לתיעוד 'פיקוח טיולים' על ידי הפקחים, וביצוע עיבודים וחיתוכים של המידע והפקת דוחות ממוחשבים, תהיה מוכנה עד יוני 2012.

ראה דוח מעקב שני 59ב' עמ' 759.

הפיקוח על הוראת תחומי דעת

הגוף המבוקר: משרד החינוך

ליקוי 3,4,5,10,11 תוקן. ראה דוח מעקב 59ב' עמ' 311 ודוח מעקב 59ב' עמ' 763-766.

ליקוי

1. למשרד החינוך אין רשימה אחידה המקובלת על כל יחידותיו של כל המקצועות הנלמדים במערכת החינוך.

מעקב

משרד החינוך

1. בוצעה רשימה של תחומי דעת שיש ביניהם קשרים וזיקות. הוכן מודול תוכנה אשר מאפשר ליחידות להתנהל בהתאם לקשרים שסווגו.

ראה דוח מעקב 59ב' עמ' 763.

ליקוי

2. יש חשיבות לתחימת גבולות בין המקצועות ולקביעת הנושאים שיילמדו בכל מקצוע באופן שיאפשר לדעת מה הם הנושאים הנלמדים בכל מקצוע ובכך ימנע ריבוי מקצועות עקב כפילויות. נמצא כי בכ-60% מהמקצועות קיימת חפיפה של נושאי הלימוד עם מקצוע אחד לפחות, ותהליך תחימת הגבולות איטי.

מעקב

2. תהליך הרה-ארגון נמצא בשלבים מתקדמים. נבחרה סגנית ליו"ר המזכירות הפדגוגית שהיא גם מנהלת אגף א' לפיתוח פדגוגי, כמו כן, נבחרו שני מנהלי אגפים ובקרום אמורים להיבחר שניים נוספים. מחודש ספטמבר 2011 יחל הליך הכשרה של בעלי תפקידים.

ראה דוח מעקב 59ב' עמ' 763.

ליקוי

6. בידי המפמ"רים אין מערך שיטתי של איסוף נתונים לצורך מילוי תפקידם. חוסר במידע ומידע לא אחיד אינם מאפשרים לקבל תמונה כוללת של מצב הוראת המקצועות.

מעקב

6. סוכם בין המזכירות הפדגוגית לבין מינהל התקשוב שההטמעה של מערכות המידע למנהלים תתבצע בצמוד ליישום המבנה הארגוני החדש של המזכירות הפדגוגית (אשכולות תחומי הדעת). תוכנית עבודה מסודרת תיערך במהלך הרבעון האחרון של שנת 2011, בשיתוף פעולה בין המנהלים.

ראה דוח מעקב 59' עמ' 764.

ליקוי

7. ועדת המקצוע שמרכז המפמ"ר פועלת כיועץ האקדמי למזה"פ בענייני המקצוע שבו היא עוסקת. נמצא כי ועדות המקצוע העוסקות ב-20%-33% מהמקצועות לא קיימו בין השנים התשס"ו- התשס"ח (2005-2008) ישיבות אפילו אחת לשנת לימודים, וממילא לא התקיימו דיונים על ההתפתחויות בתחום המקצועי ועל כיווני הוראה של אותם מקצועות.

מעקב

7. בעקבות סיום תהליך הרה-ארגון מוזגו כבר רוב הוועדות.

ראה דוח מעקב 59' עמ' 765.

ליקוי

9. בשנים האחרונות לא נקט משרד החינוך סנקציות כלפי בתי ספר שאינם מלמדים את המקצועות השונים כנדרש בהנחיות הפדגוגיות שקבע. למפמ"רים אין סמכויות לאכיפת ההנחיות, ולצורך אכיפתן הם מבקשים סיוע מהמפקח הכולל, ממנהל המחוז או ממנהל בית הספר, אולם בדרך כלל אלה אינם מסייעים.

מעקב

9.

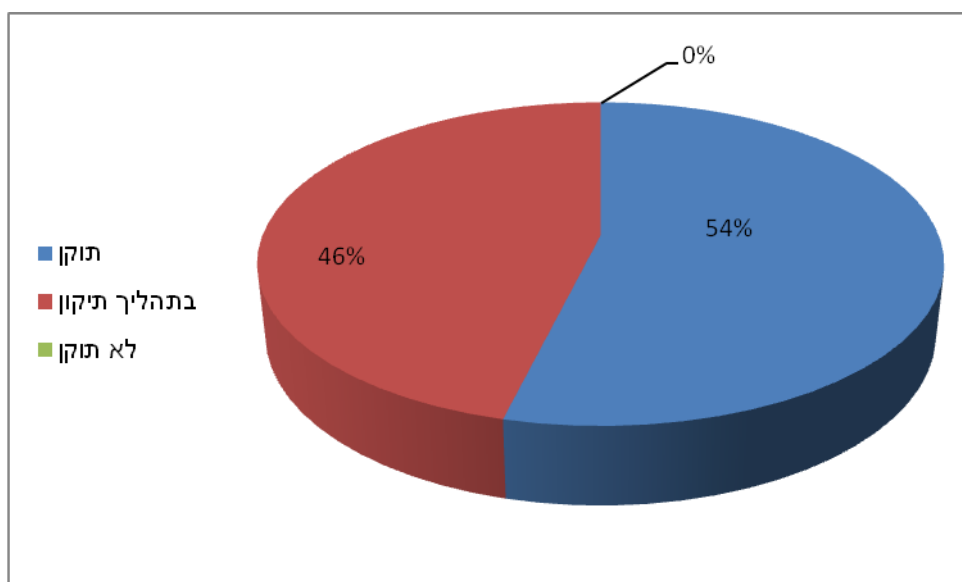
המשרד טרם נקט בסנקציות כלפי בתי ספר שאינם מלמדים את המקצועות השונים כנדרש בהנחיות הפדגוגיות, אולם בוצעו כבר פעולות מקדימות. מנהלי המחוזות הנחו את המפקחים להקפיד בהוראת מקצועות הלימוד כנדרש ובהלימה לכללי התקצוב של המקצועות. מנהלי המחוזות הונחו לפעול בשלוש נקודות עיקריות:

- א. אין לשבץ שעות לימוד שאינן כלולות בתקן השעות של בתי הספר.
 - ב. אין להסיט שעות ממקצועות הליבה למקצועות אחרים.
 - ג. אין להפעיל תכניות משעות הטיפוח שהוקצו לבתי הספר שלא על פי התוכנית שאושרה על ידי מפקחי שח"ר.
- בעקבות ההנחיה של מנהלת המינהל הפדגוגי התקבל דיווח של מנהלי המחוזות כדלקמן:

מחוז צפון הוציא הנחיות בכתב בנובמבר 2010, לכל המפקחים על בדיקה, הקפדה ואכיפה בנושא זה. מחוז המרכז הודיע כי ננקטו בחמישה מקרים פעולות ענישה. מחוז תל אביב, קיים ברור עם כל מנהל בית ספר בו נמצאו חריגות על-פי הבקרה; מחוז ירושלים נתן הנחיות למפקחים באוגוסט 2010 וביצע ביחד אתם תהליך פנימי במחוז, במקרה אחד התקיים שימוע למנהל ביה"ס התורני "אורות בנים". מחוז חיפה נתן הנחיה לכל המפקחים להקפיד על התאמת מערכת השיעורים לתקצוב המוסדות.

בבדיקה עם אגף המפמ"רים נמסר כי המפקחים המרכזים אינם מבצעים מעקב אחרי אי ביצוע כל שעות הלימוד במקצועותיהם וגם המדריכים הפועלים בכפוף אליהם אינם עוסקים בבקרה זו.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

הפיקוח על מזון לבעלי חיים

הגופים המבוקרים: משרד החקלאות ופיתוח הכפר; משרד הבריאות

ליקויים 13, 12, 8, 4, 3 תוקנו. ראה הערות רה"מ 59ב' עמ' 189-194.
ליקויים 7, 9 תוקנו. ראה מעקב שני 59ב' עמ' 769-773.

ליקוי

1. לאחר שפרצה באירופה המחלה המכונה "הפרה המשוגעת" התגבשה ההכרה כי המספוא הוא חוליה חשובה במסלול זיהום מזונו של האדם והדבקת האדם במחלות שמקורן בבעלי חיים. גישת הפיקוח הקודמת, שעסקה בעיקר בבדיקת ערכם התזונתי של מוצרי המספוא, פינתה בארצות המפותחות מקום לגישות פיקוח חדשות שהתמקדו בעיקר בדאגה להגנה על בריאותם של הצרכנים - האדם ובעלי החיים. על כן נדרשו שינויים בחקיקה המסדירה את הפיקוח על המספוא בישראל. במשך תקופה ארוכה דנו במשרד החקלאות באפשרות להחליף את צו הפיקוח בחקיקה חדשה. ואכן, במהלך הדיונים בנושא הוחלט לחוקק חוק חדש לפיקוח על מזון לבעלי חיים, ועל השירותים להגנת הצומח הוטל להכין הצעה לחוק זה. אולם הבדיקה העלתה כי אף על פי שהטיפול בנושא החל כבר בשנת 2002, ואף על פי שממועד זה ועד מועד סיום הביקורת, אוגוסט 2008, חלפו שש שנים, הוא לא הסתיים. משום כך הפיקוח על המספוא בישראל אינו מוסדר בחוק מעודכן.

ליקוי

2. מרכזי מזון לבעלי חיים (להלן - מרכזי מזון) מספקים מזון שיש בו יותר מ-14% לחות (להלן - מזון "רטוב") לפרות, לבני צאן ולחזירים. צו הפיקוח אינו כולל פיקוח על מרכזי מזון, ולכן השירותים להגנת הצומח אינם מפקחים על איכותו ועל ייצורו של המזון שמיוצר במרכזי המזון. בשל היעדר פיקוח עליהם, לא נבדקת בתחמיצים ובבילילים נוכחות של מזיקים כמו מיקוטוקסינים, מתכות, חומרי הדברה ועוד. הצעה לפקח על מרכזי מזון אמנם נכללת בהצעת החוק החדש לפיקוח על מזון לבעלי חיים, אולם, כאמור, חקיקת החוק מתעכבת. למצב הקיים עלולות להיות השלכות חמורות על בריאות בעלי חיים, וכפועל יוצא מכך גם על בריאות האדם הצורך מזון מן החי.

מעקב משרד החקלאות ופיתוח הכפר

1,2. טיטת החוק הועברה בתאריך 10.8.11 לוועדת שרים לענייני חקיקה שתדון בה באחת מישיבותיה הקרובות.

ראה דוח מעקב שני 59' עמ' 770.

ליקוי

5. המחלקה לטיב המספוא שביחידת השירותים להגנת הצומח מפקחת על כ- 240 יצרנים, יבואנים ומשווקים של מספוא. עבודת הפיקוח נקבעת לפי מספר הדגימות שביכולתה של המעבדה לבדוק, שהוא 1,000-1,200 דגימות בשנה. ראוי שעבודת הפיקוח תתוכנן לפי הצרכים בשטח. נוסף על כך, הציוד במעבדה מיושן, ונרשמו תקלות רבות שהשביתו את מערכות הבדיקה. במקרים רבים זמן הבדיקה במעבדה היה חודש ויותר, וגם תוצאות הבדיקה פורסמו לציבור באיחור רב.

מעקב

5. במקביל לחקיקת החוק החדש לפיקוח על המספוא נערך המשרד להסדרת הפיקוח.
ראה דוח מעקב שני 59' עמ' 770.

ליקוי

6. משנת 2006 פועלות ליד מנהל השירותים להגנת הצומח שלוש ועדות מייעצות-מקצועיות שאותן מינה מתוקף סמכותו לפי צו הפיקוח. מנהל השירותים להגנת הצומח נותן להמלצות שנותנות לו הוועדות תוקף מחייב. בוועדה לאישור תוספי מזון חברים נציגי כל מיני אגפים במשרד החקלאות ושני נציגים של שני מכוני תערובת גדולים. למרות שלשימוש בתוספי מזון במספוא יכולה להיות השפעה על בריאות הציבור, אין ייצוג בוועדות אלה לנציגים של משרד הבריאות, של המשרד להגנת הסביבה ושל ארגון צרכנים כלשהו.

מעקב

6. במסגרת הוועדה המייעצת שתוקם על פי החוק החדש יצורף נציג צרכנים ונציג המשרד.

ראה דוח מעקב שני 59' עמ' 771-770.

מעקב משרד הבריאות

6. למרות שטרם התקבלה פנייה ממשרד החקלאות לצרף נציג מטעם משרד הבריאות לוועדה כלשהי, אגף הרוקחות של משרד הבריאות מינה נציג שישתתף בדיונים אלה.

ליקוי

10. בארצות הברית משתמשים בזרזי גדילה אנטיביוטיים. בישראל צו הפיקוח מאפשר לרשום חומרים אנטיביוטיים כזרזי גדילה למרות שבאירופה הם נאסרו לחלוטין לשימוש מינואר 2006. ניפוק התכשירים האלה אינו דורש מרשם רופא, והם מוספים לתערובות ללא פיקוח וכדרך קבע. משרד הבריאות רואה בזרזי גדילה אלה תרופות לכל דבר, ועל כן, לדעתו, קודם כול צריך לרשום אותם כתרופות לפי פקודת הרוקחים. השירותים להגנת הצומח רשמו את החומרים האנטיביוטיים כזרזי גדילה בלי שדרשו שיירשמו כתרופות.

מעקב

10. תפקיד הוועדה המייעצת לבצע סקר מקיף ולהמליץ באילו תכשירים אנטיביוטיים מותר להשתמש, באיזה מינון ועל פי אילו כללים. מנהל השו"ט יפעל לגבש את המלצות הוועדה לכדי הנחיות מחייבות לרופאים הווטרינריים.

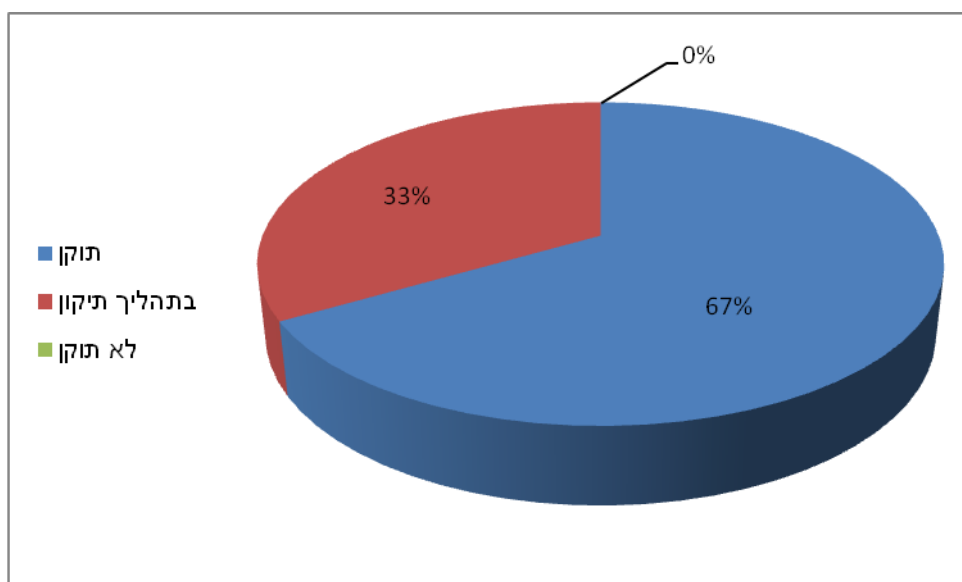
ליקוי

13. בביקורת נמצאו חילוקי דעות מהותיים בין משרד הבריאות למשרד החקלאות בכל הנוגע לפיקוח על הכנת מזון רפואי במכוני תערובת ובמרכזי מזון. מבקר המדינה מדגיש כי הדבר אינו תקין. שני המשרדים אחראים לבריאות הציבור, ועליהם להיוועד יחד ללא דיחוי ולמצוא פתרון מוסכם. נוסף על כך, במסגרת חקיקת החוק החדש לפיקוח על מזון לבעלי חיים יש להסדיר גם את חלוקת הסמכויות בין שני המשרדים.

מעקב משרד הבריאות

13. הוראות חוק חדשות טרם פורסמו, לכן המשרד אינו מתייחס לנושא.

המשרד לפיתוח הנגב והגליל

המשרד לפיתוח הנגב והגליל

פעילות המשרד לפיתוח הנגב והגליל

הגופים המבוקרים: המשרד לפיתוח הנגב והגליל; משרד ראש הממשלה; משרד האוצר - אגף החשב הכללי; משרד הבינוי והשיכון; משרד המדע, התרבות והספורט; החברה הממשלתית לתיירות בע"מ

ליקוי מספר 3 תוקן. ראה הערות רה"מ 59'ב' עמ' 196. ליקוי מס' 1 תוקן, ראה דוח מעקב 60 ב' עמ' 777.

ליקוי

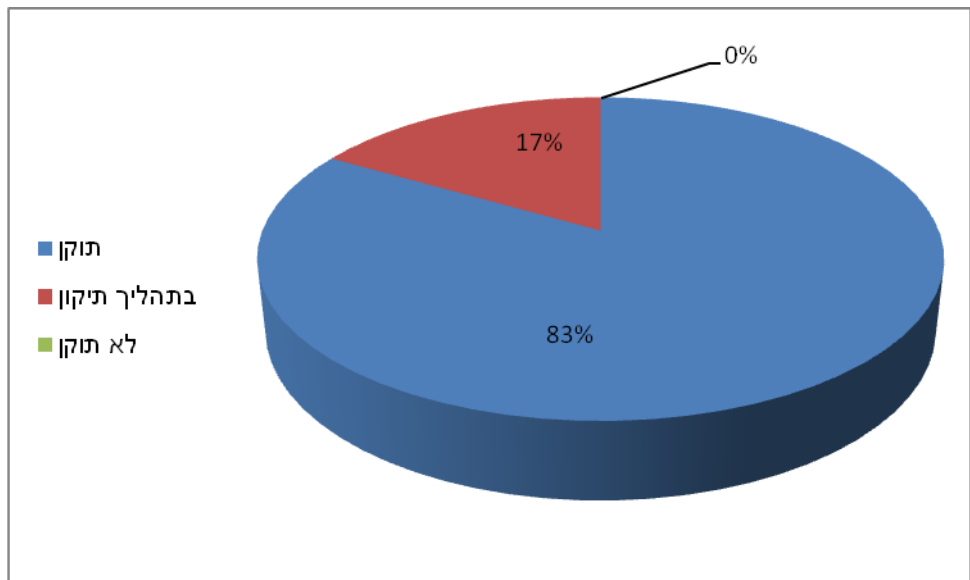
2. בשל מאפייני המשרד כגוף חדש שנבנה מן היסוד, לא גובש אצלו מנגנון למתן תמיכות, כנדרש, אף על פי שלהקצאות המשרד יש מאפיינים של מתן תמיכה. המשרד הסתייע במקום זאת בשיטה של העברת המימון באמצעות משרד ממשלתי אחר, שהפרויקט הנהנה מהתמיכה נמצא בתחום פעילותו.

מעקב

2. המשרד פועל לגיבוש מבחני תמיכה, בהתחשב במגבלות. המשרד עוסק בתחומים הנמצאים באחריותם של משרדי ממשלה אחרים, ואין הוא רשאי לפרסם בנושאים אלו מבחני תמיכה (כדי למנוע כפל תמיכות). המשרד אינו רשאי לפרסם מבחני תמיכה בתחומי החינוך, הרווחה, קליטת עלייה, חקלאות, התיישבות ואחרים. המשרד פועל לאיתור תחומים ייחודיים הנמצאים תחת אחריותו, ושבהם טרם פורסמו מבחני תמיכה. במקרים רבים, תקציב המשרד מבוצע באמצעות משרדי ממשלה אחרים על פי תוכניות עבודה מסודרות. התבחינים לחלוקת התמיכות הינם על פי אמות המידה של המשרדים המקצועיים. אחוז ניכר מתקציב המשרד מבוצע בהסתמך על החלטות ממשלה. כמו כן, המשרד מפעיל תקציבים באמצעות הרשות לפיתוח הנגב והגליל, המפרסמות "קול-קורא".

ראה דוח מעקב שני 59 ב' עמ' 322.

משרד התרבות והספורט

משרד התרבות והספורט

ענייני מינהל ומתן תמיכות

הגופים המבוקרים: משרד התרבות והספורט; משרד האוצר; משרד המשפטים

ליקויים מספר 2-5 תוקנו. ראה הערות רה"מ 59 ב' עמ' 198-199.

ליקוי

6. הליקויים שנמצאו בפעילות המשרד מעידים על מינהל לא תקין בשני תחומים מרכזיים - מתן תמיכות ורכישת שירותים. על המשרד לקבוע לאלתר את מבחני התמיכה לפי אמות מידה כמותיות בכל תחומי התרבות ולפעול בנחישות למינוי מועצות ציבוריות שפג תוקף המינוי של חבריהן. על חשב המשרד והיועצת המשפטית שלו, שמתוקף תפקידם נדרשים לפעול כשומרי סף בנוגע לשימוש בכספי המשרד, לפעול שוועדת המכרזים תפעל לפי הקווים המנחים שקבע החשב הכללי. על משרדי האוצר והמשפטים להדק את הבקרה על משרד המדע, התרבות והספורט, בכל הנוגע למתן תמיכות ולרכישת שירותים.

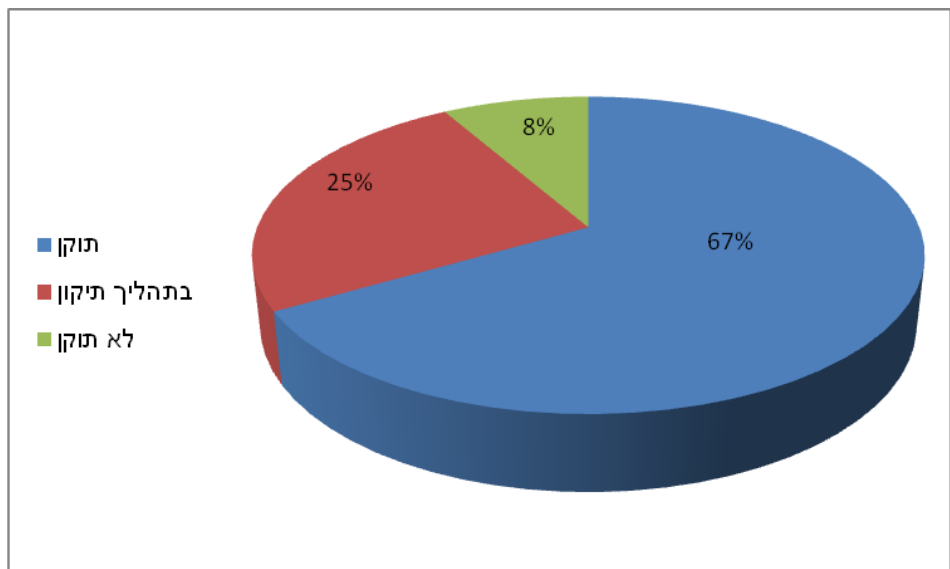
מעקב

6. משרדי התרבות והספורט והמדע והטכנולוגיה פועלים כבר בסיוע חברה חיצונית על הכנת קובץ נהלים משרדי. 89 נהלים לרבות נוהל לעבודת וועדת המכרזים, נמצאים בשלבי כתיבה סופיים וממתניים לאישורן של היועצות המשפטיות של המשרדים. 11 נהלים נוספים נמצאים בשלבי כתיבה התחלתיים. משרד התרבות והספורט העביר לידי אגף המפקח הכללי במשרד ראש הממשלה את רשימת הנהלים.

ראה הערות ראש הממשלה 59 ב' עמ' 200.

ראה דוח מעקב שני 59 ב' עמ' 782.

משרד הפנים

משרד הפנים

הגנת הפרטיות – אבטחת מידע ואיכותו במאגרי מידע ממשלתיים

הגופים המבוקרים: משרד הפנים; המשרד לביטחון הפנים; משרד החוץ; משרד התחבורה; המוסד לביטוח לאומי

ליקויים 2,3,5 תוקנו. ראה דוח מעקב 59ב' עמ' 333-335.
ליקויים 1,6,8,11,12 תוקנו. ראה דוח מעקב שני 59ב' עמ' 785-789.

ליקוי

7. בביטוח הלאומי קיים ליקוי מבני מתמשך בעניין אבטחת מידע. הוועדה העליונה לאבטחת מידע בראשות סמנכ"ל משאבי אנוש דאז התכנסה לראשונה בספטמבר 2006 ופעלה במשך כתשעה חודשים. הממונה על אבטחת מידע כפוף ישירות לסמנכ"ל תקשורת ומערכות מידע (תמ"מ). מתוקף תפקידו של הממונה על אבטחת מידע הוא נדרש לבקר חלק מפעילות מערכות המידע של הארגון שהן תחת סמכותו של סמנכ"ל תקשורת ומערכות מידע (תמ"מ). כפיפות זו פוגעת באי-תלות. נוסף על כך, הוא אינו מקבל עליו את מרותו של הקב"ט בהתאם לכללי שירות הביטחון הכללי מ-2004. מן הראוי שהנהלת הביטוח הלאומי תגדיר מבנה יעיל לניהול אבטחת המידע במוסדה ותפעל באופן מיידי ליישמו.

מעקב

המוסד לביטוח לאומי

7. לא דווח על התקדמות בתיקון הליקוי.

ליקוי

8. ביוני 2005 התחייב הביטוח הלאומי בפני בג"ץ לרשום את כל הפעילות של כל משתמשי התקשורת בביטוח הלאומי. בספטמבר 2006 החליטה הוועדה העליונה לתקשורת ולמערכות מידע לרכוש את תכנת "האינטלינקס" שמאפשרת לעשות זאת. אף שהיה ידוע למנהל החטיבה לאבטחת מידע עוד באוגוסט 2006 מהן דרישות החמרה לעבודתה התקינה של התכנה, לא נערכה החטיבה בהתאם, דבר המעכב את השימוש בה. אי-אפשר להציג בתכנה שאילתות על המידע ולכן היא לא סיפקה לביקורת הפנימית את

הכלים הדרושים לעבודתה, אף שהפעלתה תוכננה להתחיל במוסד לביטוח לאומי ב-2007.

ליקוי

9. על רשות האוכלוסין להכין נוהלי אבטחת מידע, להקפיד על יישומם ולאיש את התפקידים הנחוצים למילוי דרישות חוק הגנת הפרטיות.

מעקב

משרד הפנים

9. בחודש מאי 2010 מונה מנהל אבטחת מידע ברשות האוכלוסין, אשר אחראי בין היתר על מילוי דרישות חוק הגנת הפרטיות. יחידת אבטחת המידע פרסמה במהלך השנה האחרונה מספר נהלי אבטחת מידע כחלק מתוכנית העבודה של היחידה. בנוסף, מתכננת היחידה פרסומם של נהלים נוספים בהתאם לצרכי הרשות. היחידה מבצעת בקורות יזומות בתחום הגנת הפרטיות ואבטחת המידע באופן שוטף, ובשיתוף עם האגף לביקורת פנימית. סקרי סיכונים בתחום המיחשוב ואבטחת המידע המבוצעים באמצעות מיקור חוץ מתבצעים תחת פיקוח ואחריות של הגורם המזמין. ראה דוח מעקב שני 59' עמ' 787.

ליקוי

10. במוסד לביטוח לאומי יש להפעיל ולנצל את כל המערכות לאבטחת מידע אשר הפעלתן תוכננה כבר ב-2007.

מעקב

המוסד לביטוח לאומי

10. לא דווח על התקדמות בתיקון הליקוי.

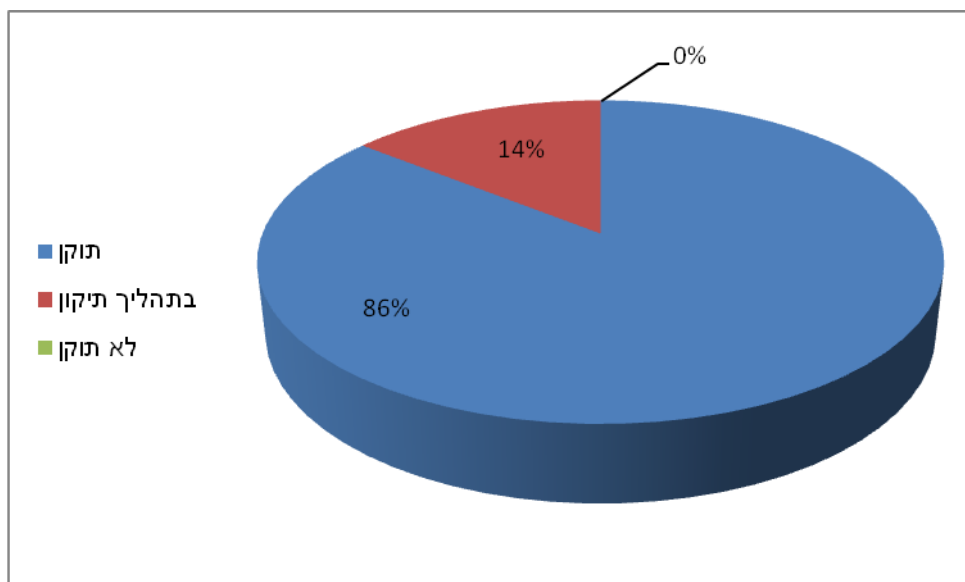
ליקוי

13. משרד התחבורה מחזיק ומעדכן מאגר ממוחשב של תמונות הנהגים במדינת ישראל. משרד הפנים קיבל עדכונים ממאגר התמונות עד שנת 2007, לפי הסכם שנחתם בין המשרדים. הביקורת העלתה כי למרות קיום מאגרי תמונות של תושבי ישראל במשרדים הנ"ל טרם הוסדר השימוש אף באחד מהם במערכת רישום ביקורת הגבולות לשם זיהוי אלה שעוברים בגבולות ולגילוי זיופים.

**מעקב
משרד הפנים**

13. מערך ביקורת הגבולות הועבר בחודש ינואר 2011 לרשות האוכלוסין.
עם התחלת הפיילוט הביומטרי הצפויה להתבצע במהלך חודש נובמבר
2011 יועברו התצלומים של המשתתפים בפיילוט למערכת רות"ם.

המשרד לקליטת העלייה

המשרד לקליטת העלייה

הדיוור לעולים - מקבצי דיור ומרכזי קליטה

הגוף המבוקר: המשרד לקליטת העלייה

ליקויים 1,2,4,5,6 תוקנו. ראה הערות רה"מ 59' עמ' 209-212 ודוח מעקב 59' עמ' 342.

ליקוי

3. תביעת פיצוי בגין איחור במסירת המושכר: במרבית החוזים לשכירת מקבצי דיור נקבע כי היזם נדרש לשלם פיצוי אם המקבץ יימסר לאכלוס באיחור. הביקורת העלתה כי לפחות 20 מבין 45 מקבצים שהתקבלו לאכלוס על ידי משרד הקליטה בשנים 2002-2007 נמסרו מאוחר מכפי שנקבע בחוזים וכי מדובר באיחור של חודשיים עד ארבע שנים. משרד מבקר המדינה בדק שבעה מבין המקבצים שהתקבלו באיחור והעלה כי אף שבכל שבעת החוזים נכלל סעיף פיצוי מוסכם. בשלושה מקרים לא דרש משרד הקליטה מהיזמים לשלם לו פיצוי כלשהו, וכי בגין האיחור במסירתם של יתר המקבצים הוא דרש פיצוי בסכום קטן בהרבה מהסכום המוסכם על פי תנאי החוזה. מהבדיקה עולה שהליך קבלת ההחלטות במשרד הקליטה בכל הנוגע לתשלום הפיצויים לא תועד, ולפיכך לא ניתן לבדוק את אופן קבלת ההחלטות בעניין סכומי הפיצויים.

מעקב

המשרד לקליטת עלייה

3. הנושא נמצא בדיון בבית המשפט. קיים ויכוח עם היזם לגבי פירוש ומשמעות הנזק של המדינה בנושא העיכוב. בית המשפט אמור להכריע בנושא.

ראה דוח מעקב תיקון הליקויים 59' עמ' 793.

ליקוי

7. במועד הביקורת התגוררו במרכזי קליטה ברחבי הארץ כ-750 עולים יחידים; כ-100 מהם מתגוררים באחד ממרכזי הקליטה מעל לשנתיים שלא לפי נוהלי משרד הקליטה. מאחר שעולים יחידים שנקלטו במרכזי הקליטה אינם זכאים למענקי דיור, אין להם תמריץ לחפש פתרונות דיור מחוץ למרכזי

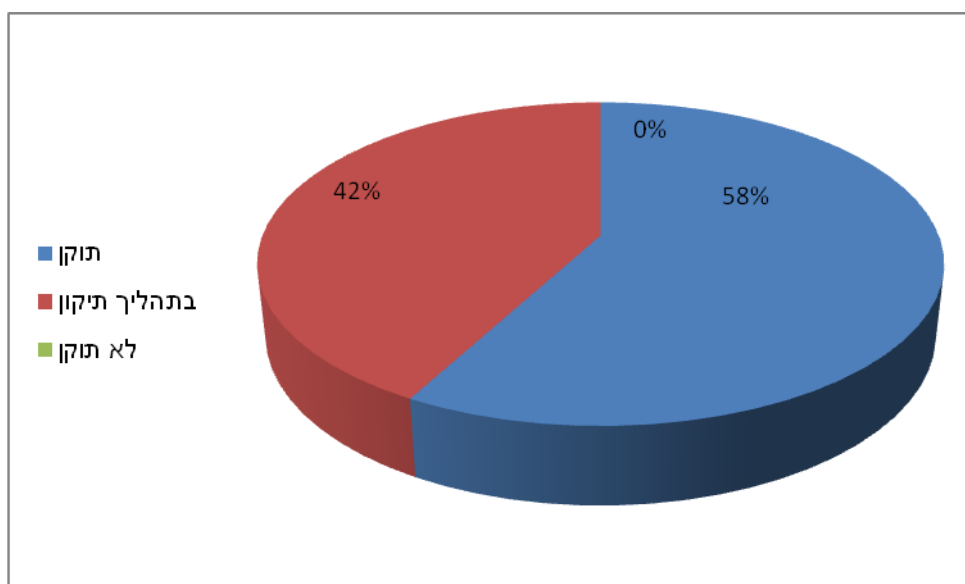
הקליטה. השלמה עם המצב הקיים עלולה לגרום לכך שעם הזמן ישמשו מרכזי הקליטה לדיור קבע ולא יוכלו למלא עוד את הייעוד שלשמו הוקמו - טיפול בקליטה הראשונית של העולים.

מעקב

7. עקב הצורך בפינוי מרכזי קליטה ועל מנת לקלוט את אלה הבאים מאתיופיה, משרד האוצר הסכים להפעיל מסלול סיוע מיוחד של שכירות ארוכת טווח ליחידים מאתיופיה המתגוררים במרכזי הקליטה. התוכנית מופעלת כבר החל מחודש אוגוסט 2011.

ראה דוח מעקב תיקון הליקויים עמ' 794.

משרד הרווחה והשירותים החברתיים

משרד הרווחה והשירותים החברתיים

רשות חסות הנוער

הגופים המבוקרים: משרד הרווחה והשירותים החברתיים; משרד האוצר

ליקויים 1,2,9 תוקנו. ראה הערות רה"מ 59 ב' עמ' 213.

ליקוי

3. משנת 2005 לא אישר משרד האוצר למשרד הרווחה להתקשר במכרז ארוך טווח עם העמותה לעידוד נוער במצוקה לצורך העסקת כוח אדם במעונות הרשות, והמשרד התקשר עמה בהתקשרויות קצרות טווח של כמה חודשים בכל פעם. מתחילת שנת 2007 לא אישר משרד האוצר כלל לקלוט עובדים חדשים באמצעות העמותה, בלא שגובש פתרון חלופי להעסקת כוח האדם המקצועי במעונות. לפיכך, רוב משרות המדריכים והעובדים הסוציאליים שהתפנו מאז לא אוישו בעובדים חדשים.

ליקוי

4. הפעולות שנקט משרד האוצר גרמו לפגיעה מתמשכת בעבודת הרשות: שיטת ההתקשרויות קצרות הטווח עם העמותה הקשתה על הנהלת הרשות לתכנן את העבודה ולגבש מערך הכשרה ארוך טווח לעובדי המעונות, ויצרה חוסר ודאות אשר גרם לפגיעה בהנהלות המעונות, בעובדי המעונות ובחוסים; הקפאת קליטתו של כוח אדם מקצועי במעונות גרמה למחסור קשה במדריכים ובעובדים סוציאליים במעונות, ועקב כך לקשיים ניכרים בתפעול המעונות, לפגיעה ברמתם של הטיפול בחוסים ושל ההשגחה עליהם עד כדי סיכון שלומם, ולצמצום מצבת החוסים במעונות.

מעקב

3-4.

א. עדיין אין הסכם התקשרות ארוך טווח עם העמותה לעידוד נוער במצוקה לצורך העסקת כוח אדם במעונות. הסכמי ההפעלה הינם לשנה (במעונות הנעולים) וחצי שנה (במעונות הפתוחים). עד לקבלת הנחיית היועץ המשפטי לממשלה לא ניתן לחתום על הסכם ארוך טווח ליציאה למכרז.

ב. בעקבות ההסכם להפעלת הקבוצות בפנימיות הממשלתיות בין המשרד לעמותת "עניב" גויסו עובדים בעמותה כנדרש.

ראה דוח מעקב שני 59 ב' עמ' 797.

ליקוי

5. נוהלי הרשות אינם מגדירים את ההכשרות וההשתלמויות שעל עובדי המעונות לעבור במהלך עבודתם, למעט קורס ההדרכה הבסיסי למדריכים חדשים. פעילויות ההדרכה, ההכשרה וההשתלמויות שהתקיימו ברוב המעונות הממשלתיים לא תוכננו כראוי ולא היה בהן כדי למלא את צורכיהם המקצועיים של עובדי המעונות.

מעקב

5. הסתיים כבר המיפוי הארצי של כלל צרכי העובדים בכלל המעונות. העובדים עוברים הכשרות לתפקיד בבית הספר המרכזי. קורסי אוריינטציה פועלים במהלך השנה, עבור כל מדריך חדש. כמו כן, נערכות הכשרות ייעודיות לעובדים סוציאליים ולמנהלים (עברייני מין, נפגעי תקיפה מינית, מיומנויות ניהול, התמכרויות).

ראה דוח מעקב שני 59 ב' עמ' 798.

ליקוי

6. קורסי ההכשרה המקצועית המתקיימים במעונות הם ברובם קורסים במקצועות מסורתיים המועברים מזה שנים רבות, ולא קורסים חדשניים ומתקדמים יותר, שפורטו ברשימת הקורסים המומלצים. הישגי מערך ההכשרה המקצועית ברשות ירודים: רק כ-14% מהחוסים שלמדו במערך ההכשרה המקצועית בשנת 2007 סיימו קורס במסגרתו; ורק כ-12% מהחוסים שלמדו במערך ההכשרה המקצועית בשנה זו קיבלו תעודה מקצועית מהאגף להכשרה מקצועית במשרד התעשייה, המסחר והתעסוקה.

מעקב

6. פורסם כבר המכרז לחידוש הפעלת הכשרה מקצועית במעונות ממשלתיים של משרד התמ"ת. הליכי מכרז הסתיימו באפריל 2011 ובחודש יוני 2011 החלה החברה הזוכה לפעול במעונות.

ראה דוח מעקב שני 59 ב' עמ' 798.

ליקוי

7. היקף הפיקוח המחוזי על המעונות אינו עונה על צורכי הפיקוח - למרות הגידול במספר המסגרות ובפיזור הגיאוגרפי שלהן, ואף שהבעיות של החוסים בעשור האחרון נעשו מורכבות יותר, לא התרחב היקפו של מערך הפיקוח המחוזי בהתאם לכך. הגדרת תפקידיו של המפקח, בכל הנוגע לקיומה של סמכותו הניהולית כלפי מנהלי המעונות, לא הייתה מוסכמת על כל דרגי הניהול ברשות. מפקחים על המעונות שימשו במשך פרקי זמן ארוכים גם מנהלי מעונות בפועל, ועקב כך נפגעו הן הפיקוח במחוז והן ניהול המעונות שכן המפקחים מילאו תפקידים אלה באופן חלקי וב"שלט רחוק", ואף טושטשו הגבולות בין פונקציות הניהול של המעון והפיקוח עליו.

מעקב

7. עובדים כבר על פי השינוי החדש בתפקידי הפיקוח. כל מפקח אחראי לכל תחומי העבודה במסגרות שתחת אחריותו.

ראה דוח מעקב שני 59 ב' עמ' 799.

ליקוי

8. המפקח על ההכשרה המקצועית במעונות לא ביצע פיקוח שוטף במעונות בהתאם לתכנית עבודה שנתית ולא בדק את צורכי החוסים בתחום ההכשרה המקצועית; המפקח הארצי על הטיפול בחוסים אינו מבצע, ככלל, זה כמה שנים את תפקידו אלא ממלא תפקידים אחרים בהנהלת האגף.

מעקב

8. פורסם כבר מכרז לפקיד סעד ארצי ומפקח ארצי על הטיפול בחוסים. מדובר בתפקיד אחד – העובדת נכנסה לתפקידה בנובמבר 2010.

ראה דוח מעקב שני 59 ב' עמ' 799.

ליקוי

10. בתחילת שנת 2004 קוצץ מספר עובדי המעקב, ומספר הבוגרים שבהם טיפלו העובדים הופחת למחצית. משנת 2005 מתבצע מעקב רק אחר שליש מהבוגרים המשתחררים בכל שנה ממסגרות הרשות ואשר יש לבצע מעקב בעניינם. החל משנה זו גם חדלה הרשות להפיק דוחות שנתיים שבהם רוכזו נתונים על בוגרי המעונות שטופלו בידי עובדי המעקב, אף שהדוחות סיפקו להנהלת הרשות ולמנהלי המעונות מידע חשוב על תוצאות הטיפול בחוסים.

יש בכך כדי לפגוע ביכולתה של הרשות לשפר את הטיפול הניתן לחוסים במסגרותיה.

ליקוי

11. הנהלת המשרד והנהלת הרשות להמשיך ולפעול לפתרון הבעיות המתמשכות הפוגעות בבני הנוער הממתינים להשמה במעונות הרשות, בחוסים ובבוגרי המעונות, ובכלל זה להחזיר בהקדם את המעונות לפעילות תקינה ולאיש את המשרות החסרות בהם; לבחון הוספת מסגרות נעולות, מקיפות ואבחוניות בהתחשב במצוקת ההשמה של בני נוער בסיכון במסגרות כאלה, להתאים את מערך ההכשרה המקצועית במעונות לשוק העבודה העכשווי, ולהרחיב את היקפם של פעילות הליווי של בוגרי המעונות ושל המעקב אחריהם לפי הנדרש בחוק הנוער.

מעקב

10-11. קיים קושי לגייס כוח אדם איכותי בשל גובה שכר והעבודה במשמרות כולל שישי-שבת. נעשות פעולות מקיפות של העמותה כדי להתגבר על כך.

ראה דוח מעקב שני 59 ב' עמ' 800.

מעונות לאנשים עם פיגור שכלי – הליכי הפרטה

וסדרי בקרה

הגופים המבוקרים: משרד הרווחה והשירותים החברתיים; משרד האוצר

ליקוי מס' 6 תוקן. ראה הערות רה"מ 59 ב' עמ' 220.
ליקויים מס' 1,3,8 תוקנו. ראה דוח מעקב שני 59 ב' עמ' 803-801.

ליקוי

2. ההשוואה בין סוגי המעונות נעשתה בלא בחינה מעמיקה של איכות הטיפול הניתן בהם, ולכן הייתה לא שלמה ולא מקיפה.

ליקוי

4. הצעות ההחלטה שהוגשו לא תואמו עם האגף המקצועי הנוגע בדבר במשרד הרווחה המופקד על ביצוען ולא הוצגו בפני הממשלה חלופות נוספות. הדבר מעיד על פגם מהותי בעבודת המטה שקדמה להכנת הצעות ההחלטה שהובאו לאישור הממשלה.

ליקוי

5. כל שלוש ההחלטות שקיבלה הממשלה בנושא בשנים 2004-2007 לא יושמו, והסיבות לאי-ביצוען לא נבחנו.

מעקב

2,4,5. המחקר יצא לדרך. מכוני "ואן ליר" ו"ברוקדייל" מרכזים את הנתונים, והתוצאות אמורות להתקבל בסוף שנת 2011.

ליקוי

7. נמצאו ליקויים מהותיים בכל הנוגע לנושא הפיקוח: כל מפקח עובד לפי תכנית עבודה משלו, וקובע בעצמו את סדר העדיפויות של הנושאים הנבדקים; תחומים מסוימים הנוגעים לטיפול בחוסים אינם נכללים בתכנית הפיקוח ואינם מקבלים ביטוי בדוחות; דוחות הפיקוח אינם כוללים אמות מידה לבחינת עמידתם של המעונות ביעדים מוגדרים, ולכן הפיקוח נעשה על פי אמות מידה סובייקטיביות ואי-אפשר להשוות בין ביצועיהם של המעונות השונים; המפקח משמש גם יועץ למנהל המעון, וכך עלול להיווצר מצב שבו

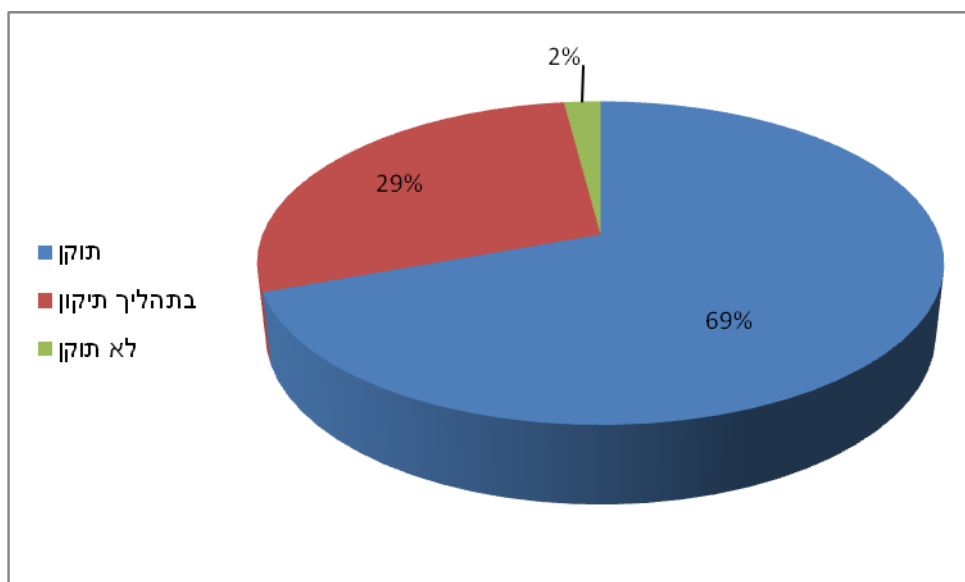
הוא מפקח על פעולות שנעשו בעצתו ; דוחות הפיקוח אינם מוגשים בקביעות למנהל השירות לאדם המפגר במשרד הרווחה וכך יש לו קושי לעקוב אחר התנהלות המעון ולהעריך את השינויים שנעשו באופן הטיפול.

מעקב

7. לא דווח על התקדמות בתיקון הליקוי.

ראה דוח מעקב שני 59 ב' עמ' 802.

המשרד לשירותי דת

המשרד לשירותי דת

הפיקוח על כשרות המזון

הגופים המבוקרים: הרבנות הראשית לישראל; המועצה הדתית חיפה; המועצה הדתית ירושלים; המועצה הדתית ראשון לציון

ליקויים 3,4,6,7,9,10,14,15,17,20,21,22,23,24,26,27 תוקנו. ראה הערות רה"מ 59' עמ' 224 ודוח מעקב אחר תיקון ליקויים 59' עמ' 355-365. ליקויים 8,25 תוקנו. ראה דוח מעקב שני אחר תיקון ליקויים 59' עמ' 809-813.

ליקוי

1. ועדת צדוק המליצה ב 1993-לעגן בחקיקת משנה את תחומי הפעולה של לשכות הרבנות המקומית והמועצות הדתיות, כיוון שלעיתים נתגלעו חילוקי דעות ביניהן בנוגע לסמכויותיהן בתחום הכשרות. למרות שחלפו יותר מ 15-שנים מאז, לא חל כל שינוי במצב ולא הותקנו תקנות מפורטות בעניין זה.

מעקב

המשרד לשירותי דת

1. המשרד הנחה את המועצות הדתיות לפעול לפי חוזר מנכ"ל התשע"א. המשרד מבצע ביקורות כחלק מפעילות הפיקוח, ובין היתר מונה משרד רו"ח חיצוני לבקר את המועצה הדתית אבן-יהודה וכן מונה משרד רואה חשבון נוסף לבקר את המועצה הדתית רמת-גן. המשרד תומך בהצעת החוק של חה"כ שנלר אך הרבנות הראשית לישראל ומשרד האוצר מתנגדים להצעת החוק ולפיכך היא לא קודמה.

ראה דוח מעקב 59' עמ' 807.

ליקוי

2. מאז 2003 לא אוישה משרת רב ראשי לירושלים; בהיעדר רב ראשי או רב הממונה לחתום על תעודות הכשר, הונפקו תעודות הכשר שלא בהתאם לחוק איסור הונאה בכשרות. בתקופה זו הנפיקו בעלי תפקיד שונים במועצה הדתית ירושלים, ובהם מזכירי המחלקות ומנהלי המחלקות, תעודות הכשר וחתמו עליהן בלא שהוסמכו לכך בידי מועצת הרה"ר.

מעקב

2. הוועדה כבר בחרה 24 נציגים לגוף הבוחר והיא אמורה לבחור 24 נציגים נוספים של נציגי בתי הכנסת בעיר מתוך 1672 בתי כנסת. לצורך כך, מונתה וועדת משנה שאמורה להגיש המלצותיה עד 15.8.2011. לאחר הגשת המלצות, תדון הוועדה באישורן.

ראה דוח מעקב 59 עמ' 807.

ליקוי

5. באגף הכשרות הארצי ברבנות הראשית פועלת היחידה הארצית לאכיפת חוק איסור הונאה בכשרות. הונאה בכשרות היא עברה פלילית שעל פי החוק, דינה מאסר שנה, והיא נחשבת גם עברה מנהלית, שדינה קנס. אמצעי הענישה של היחידה מגוונים וכוללים גם הטלת קנס מינהלי כשמקבל הקנס יכול להודיע על רצונו להישפט על העבירה. בשנים האחרונות הוגשו רק כתבי אישום ספורים על עבירות איסור הונאה בכשרות בגלל עומס העבודה בפרקליטות, אף שרבים ביקשו להישפט. במרס 2007 הוחלט בפרקליטות כי תיקי הונאה בכשרות יועברו לטיפול של עורכי דין פרטיים לצורך הגשת כתבי אישום בפיקוח הפרקליטות. עד ינואר 2009 לא חלה כל התקדמות בנושא זה, וכתוצאה מאי-קיום ההליכים המשפטיים נפגעת יעילות אכיפת חוק איסור הונאה בכשרות.

מעקב**הרבנות הראשית לישראל**

5. מזה למעלה משנה, מאז פרישתו של היועץ המשפטי הקודם של הרבנות הראשית לגימלאות, טרם מונה יועץ משפטי חדש לרבנות הראשית לישראל. זאת למרות פניות חוזרות ונשנות ליועץ המשפטי לממשלה ולנציב שרות המדינה. כתוצאה מכך לא טופל גם נושא מיקור חוץ. מתבצעת כיום אכיפה מתמדת בחוק איסור הונאה בכשרות בהתאם לכלים העומדים לרשות היחידה. אושרו לרבנות הראשית שלושה תקנים נוספים לתגבור היחידה. העובדים שיבחרו במכרז יכנסו לתפקידם במהלך השנים 2011-2012.

ליקוי

11. בבתי החולים הממשלתיים אין תעודות הכשר של הרבנות המקומית או לחילופין של הרה"ר. היעדר הנחיות ברורות יצר מצב שבו הרבנויות המקומיות אינן אחראיות בפועל לכשרות בהם.

מעקב

11. התקיימו דיונים בנושא תעודות הכשר של הרבנות המקומית או של הרבנות הראשית בבתי החולים הממשלתיים וסוכם עקרונית על מציאת תקן לטיפול בו. עד עתה טרם הוסדר איוש התקן. עם כניסתו של אחראי לנושא, יכתבו כל הנהלים המעודכנים הנדרשים בתאום עם משרד הבריאות. בשלב זה הוטמעו על ידי המשרד במרבית בתי החולים הנהלים הקיימים.

מעקב**המשרד לשירותי דת**

11. (א) בסמכות סגן שר הבריאות להסדיר את התקנים.
(ב) נוהל כשרות מפורט למוסדות אינו באחריות המשרד.
ראה דוח מעקב 59' עמ' 809.

ליקוי

12. סכום האגרה השנתית עבור התעודה נקבע לפי סוג העסק ולפי מבחנים שונים. הביקורת העלתה כי מחלקות הכשרות בירושלים ובחיפה אינן מקיימות בקרה ראויה על האגרות ששולמו. עוד נמצא כי בתי עסק מסוימים אינם נכללים בקטגוריות אלה ולא נקבעה להם אגרה. משנת 2003 לא עודכנו שיעורי האגרות על ידי השר הממונה על שירותי הדת ומן הראוי לעדכן.

מעקב**המשרד לשירותי דת**

12. ראה מעקב לליקוי מספר 1.
ראה דוח מעקב 59' עמ' 810.

ליקוי

13. על אף המלצות משרד מבקר המדינה משנת 1992 לפעול לפתרון בעיית מעמדם של המשגיחים - תלותם בבעלי בתי העסק וניגוד העניינים שהיא יוצרת - עד אוגוסט 2008 לא חל שינוי במצב. הביקורת הנוכחית העלתה שבניגוד להנחיות הרשות הארצית לשירותי הדת כמה מועצות דתיות פעלו באופן עצמאי לשינוי דרך העסקת המשגיחים בבתי העסק.

מעקב

13. ראה מעקב לליקוי מספר 1.
ראה דוח מעקב 59ב' עמ' 359.

ליקוי

16. המשגיחים מקבלים את שכרם ישירות מבעלי בתי העסק שעליהם הם מפקחים, והוא אמור להיקבע בהתאם לשעות ההשגחה הנדרשות. לא נקבעו קריטריונים בדבר היקף ההשגחה הנדרש בסוגי בתי העסק השונים, בעיקר בבתי עסק קטנים. התברר שאין אחידות בהעסקת משגיחים: עסקים שלהם מאפיינים דומים נדרשים להעסיק משגיחים בהיקף שונה של שעות. הדבר פותח פתח לאי-שוויוניות וללחצים מצד המעסיקים או המשגיחים.

מעקב**המשרד לשירותי דת**

16. ראה מעקב לליקוי מספר 1.

ליקוי

18. במקביל למערך הכשרות הממלכתי התפתחו עשרות ארגונים פרטיים המכונים "בד"צים" בתי דין צדק (המעניקים לבתי עסק תעודות השגחה "למהדרין". "חוק איסור הונאה בכשרות אוסר על בעל בית אוכל להציג את העסק ככשר, אלא אם כן ניתנה לו תעודה על פי החוק. נמצא כי במקרים רבים נתנו בד"צים תעודות השגחה לבתי עסק שאין להם תעודת הכשר מטעם הרבנות המקומית, ולעתים המשיכו הבד"צים לתת אותן גם לאחר שהרבנות המקומית שללה מבית עסק את תעודת ההכשר שלו. למועצת הרה"ר אין סמכות חוקית לאכוף את החלטותיה על הבד"צים. בשנים האחרונות היא קיימה דיונים בסוגיה זו ובצורך להסדיר את פעילותם של הבד"צים, אך דבר לא השתנה.
ראה דוח מעקב 59ב' עמ' 362.

מעקב**הרבנות הראשית לישראל**

18. אין הסדרה ואין הסמכה לגופים פרטיים ובהתאמה אין קריטריונים ואין החלטות.
ראה דוח מעקב 59ב' עמ' 812.

ליקוי

19. על רבני עיר לחתום על תצהיר שבו הם מתחייבים שלא יעבדו עבודה נוספת בשכר ללא אישור מהרה"ר. רק כ) 60%-כ 80-מ (134-מרבני הערים חתמו על התצהיר האמור; מועצת הרה"ר לא פעלה לאכוף על יתר רבני הערים את החובה לחתום עליו.

מעקב

19. חלק מרבני העיר חתמו על תצהיר התחייבות כי "לא יעבדו עבודה נוספת בשכר". עם מינויו של יועץ משפטי ברבנות הראשית לישראל – יושלם ההליך.
ראה דוח מעקב 59ב' עמ' 812.

שירותי קבורה ליהודים ומצוקת הקבורה בגוש דן

הגופים המבוקרים: המשרד לשירותי דת; משרד האוצר; משרד הפנים; מינהל מקרקעי ישראל; המוסד לביטוח לאומי

ליקויים 2,9-13,19-22 תוקנו. ראה דוח מעקב 59ב' עמ' 366-374 ודוח מעקב 59ב' עמ' 818-820.

ליקוי

1. לפיקוח על החברה לענייני קבורה יש משנה חשיבות בהתחשב בכך שבעת מצוקתן לא תמיד משפחות הנפטרים מודעות לזכויותיהן או מסוגלות לדאוג לעצמן במידה מספקת. נמצא כי המשרד לא קיים פיקוח ובקרה שיטתיים על פעולותיהן של כל חברות הקבורה. גם לא היה בידי מאגר מידע ממוחשב על בתי העלמין בישראל או על כל החברות הפעילות.

מעקב

המשרד לשירותי דת

1. המשרד החל בקידום מאגר המידע הממוחשב, בשל מורכבות הנושא והיעדר כוח אדם במשרד, המליצה חברת הייעוץ "אמן" כי הקמת המאגר בפועל תתבצע על ידי חברה חיצונית. המשרד פועל לקידום הנושא בתיאום עם חברת "אמן". התהליך עדיין לא הסתיים. הוחל במיפוי ממוחשב כפיילוט במועצת בתי-עלמין תל-רגב. לנושא המעבר לביקורות שמבצע אגף הקבורה באופן שוטף-בחודש אוגוסט 2011 החלו להתבצע כ- 6 ביקורות עומק בחברות קדישא בליווי רואה חשבון ובשיתוף האגף לקבורה פיקוח ובקרה.

ראה דוח מעקב 59ב' עמ' 814.

ליקוי

3. דפוסי הפעולה שהונהגו במשרד החל מ-2005 לא הכילו בתוכם מאפיינים של פיקוח ובקרה על התנהלות חברות הקבורה אלא היוו תהליך רישומי בלבד. החל ממאי 2007 לא טיפלה הרשות הארצית בבקשות לרישיונות הקבורה בהתאם להנחיות המנכ"ל שבהן נקבע תהליך חדש לקבלת רישיון או חידושו ולא הוכנו חוות דעת בנוגע לאישור או לדחייה של הבקשות לרישיון.

מעקב

3. המשרד פועל כבר על פי המדיניות שגובשה בוועדת השרים לענייני קבורה. ראה דוח מעקב 59ב' עמ' 815.

ליקוי

4. באוגוסט 2008 היו למשרד רשימות בנוגע ל-517 חברות הקבורה; ליותר מ-90% מהן לא היו רישיונות קבורה תקפים: ל-41 מ-46 חברות הקבורה שהן עמותות, (89%) ל-100 מ-111 חברות הקבורה הפועלות במסגרת מועצות דתיות, אזוריות ורשויות מקומיות; (90%) ביותר מ-350 מ-360 חברות הקבורה ביישובים כפריים (קיבוצים ומושבים).

ליקוי

5. על פי תקנות שירותי הדת היהודיים, תוקף רישיון קבורה לחברות הקבורה הוא לשנתיים. ואולם הסכם ההתקשרות בין הביטוח הלאומי וחברות הקבורה אינו מוגבל בזמן. כתוצאה מכך הביטוח הלאומי העביר דמי קבורה גם לחברות הקבורה שתוקף רישיונותיהן פג.

מעקב

- 4-5. הנוהל סוכם והחל מה-1 לינואר 2011 הביטוח הלאומי בתיאום עם המשרד לשירותי דת פועלים במשותף ובאופן הדוק, כולל קיום ישיבות מעקב בהתאם לנוהל, המוסד לביטוח לאומי לא משלם דמי קבורה למי שאין רישיון קבורה ולגופים שחודש להם הרישיון הביטוח הלאומי העביר את דמי הקבורה באופן רטרואקטיבי כמו כן, המשרד אינו מנפיק רישיונות קבורה למי שאין בידו הסכם בתוקף עם המוסד לביטוח לאומי.

ראה דוח מעקב 59ב' עמ' 6-815.

מעקב**המוסד לביטוח לאומי**

5. ביום 19/7/2010 התקיימה ישיבה אצל עו"ד שרית דנה המשנה ליועץ המשפטי (אזרחי), בהשתתפות המוסד לביטוח לאומי והמשרד לשירותי דת. עיקרי הדברים הועלו על הכתב על ידי נציגת המוסד (בתרשומת פנימית). עד היום טרם הופץ פרוטוקול הישיבה הרשמי, על ידי משרד המשפטים. עם זאת, יודגש כי הן המוסד לביטוח לאומי והן המשרד לשירותי דת פועלים בהתאם לעיקרי הדברים, כפי

שסוכמו בישיבה. בהתאם לסיכום הדברים אושרה "תקופת מעבר" על ידי משרד המשפטים עד ליום 31/12/10, ולגביה נקבע כלהלן:

(1) יצאו מיידית מכתבי התראה לחברות הקבורה המתבקשות להאריך את רישיון הקבורה, הן על ידי המוסד והן על ידי המשרד לשירותי דת, המודיעים להן כי עליהן להגיש בקשה לחידוש רישיון קבורה כולל כל המסמכים הנדרשים עד ליום 1/9/2010.

(2) המשרד לשירותי דת מתחייב לבדוק את הבקשות ולהשיב תשובה ראשונית לחברות הקבורה עד ליום 15/10/2010.

(3) לחברות הקבורה שיידרשו לכך תהיה אפשרות להשלים את המסמכים הנדרשים עד ליום 15/11/10.

(4) המשרד לשירותי דת יוציא רישיונות קבורה (לחברות הנדרשות לחדש את רישיון) עד ליום 31/12/10.

בהתאם לתקופת המעבר – חברה שהונפק לה רישיון קבורה על ידי המשרד לשירותי דת עד לתאריך סיום תקופת המעבר, תהא זכאית לתשלום דמי קבורה בשוטף (וכל עוד מחזיקה בידה רישיון קבורה בתוקף) וכן תהא זכאית לתשלום דמי קבורה שעוכבו בגין תקופות עבר, בהן פעלה החברה ללא רישיון. חברה שלא הונפק לה רישיון קבורה בשל מחדלה עד לתאריך סיום תקופת המעבר (ולא בשל מחדל המשרד לשירותי דת), תהא זכאית לתשלום דמי קבורה בהתאם לרישיון הקבורה שבידה (וכל עוד הינו בתוקף), אולם אינה זכאית לתשלום דמי קבורה שעוכבו בגין תקופות עבר בהן פעלה החברה ללא רישיון. לאור הנוהל המוסדר בסיכום הדברים, המשרד לשירותי דת הנפיק רישיונות קבורה בתוקף למרבית חברות הקבורה בישראל. יודגש כי המוסד לביטוח לאומי אינו משלם לחברת קבורה שאין בידה רישיון קבורה בתוקף מאת המשרד לשירותי דת. כמו כן, סוכם כי המשרד לשירותי דת יקפיד על חידוש רישיונות קבורה (הניתנים לתקופה של שנתיים) באופן מסודר, כך שלא ייוצר מצב בו לא חודש רישיון של חברה קוברת, בשל קשיי המשרד לשירותי דת להנפיק רישיונות קבורה חדשים.

ראה דוח מעקב 59' עמ' 6-815.

ליקוי

6. המשרד לא קיים פיקוח ובקרה יזומים, מובנים ושיטתיים על חברות הקבורה בנושאים כספיים.

מעקב

המשרד לשירותי דת

6. ראה מעקב לליקוי מספר 1.
ראה דוח מעקב 59' עמ' 817.

ליקוי

7. המשרד לא פיקח על השימוש בכספים ששילמו אנשים בעד רכישת חלקות קבר בחייהם.

מעקב

7. ראה מעקב לליקוי מספר 1.
ראה דוח מעקב 59ב' עמ' 817.

ליקוי

8. המשרד לא קיים פיקוח ובקרה יזומים על גביית כספים בהתאם לתעריפים שבחוק מאנשים שקנו חלקות בעודם בחיים. באתר האינטרנט של המשרד לא נמצא מידע בנושא, והוא גם לא הכין חוברת הסבר עליו.

מעקב

8. מהדורה מעודכנת של החוברת עברה כבר עריכה לשונית ונמצאת בשלבי הגהה ואישור סופיים לקראת הפצה.
ראה דוח מעקב 59ב' עמ' 369.

ליקוי

14. המשרד לא הכין תכנית רב-שנתית להשתתפותו בתקציבי הפיתוח של בתי העלמין היהודיים, אלא לכל שנה ושנה בנפרד.

מעקב

14. ראה דוח מעקב 59ב' עמ' 819.

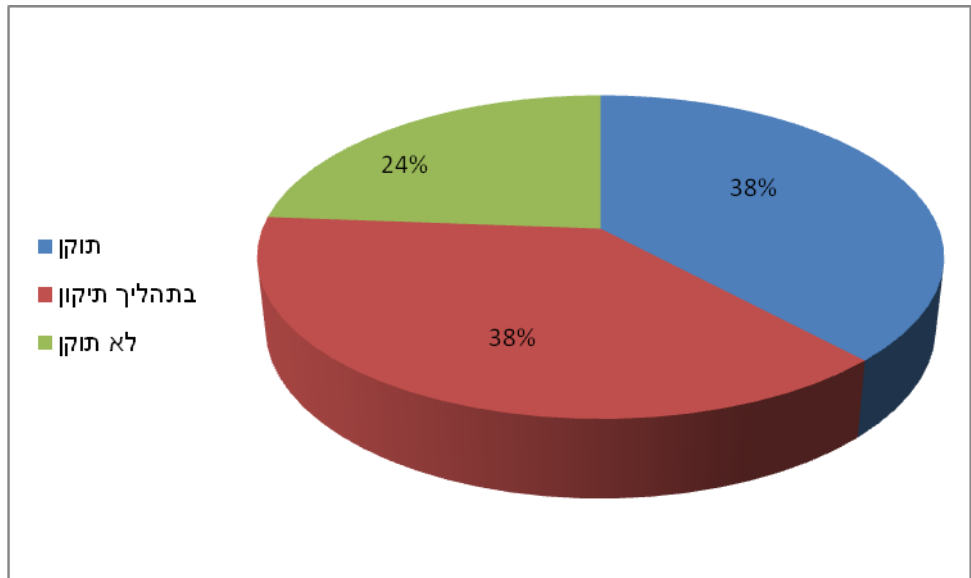
ליקוי

18. המשרד לא פעל ליישם את החלטת הממשלה ממאי 2007 לבטל בחוק את ההנחות לרכישת קבר לאדם בעודו בחיים בחלקות קבורת שדה הניתנות לבני זוגם של נפטרים, כך שיינתנו לקבורה רוויה בלבד כדי לעודד רכישת קברים בקבורה הרוויה.

מעקב

18. הלשכה המשפטית הכינה הצעת חוק מתאימה אולם לאור האמור לעיל יש כוונה לבצע תיקון חקיקה מקיף, הוחלט לשלב גם הליך זה בתיקון החקיקה המתוכנן.

משרד התחבורה והבטיחות בדרכים

משרד התחבורה והבטיחות בדרכים

השירות לנוסע באוטובוסים

הגופים המבוקרים: משרד התחבורה והבטיחות בדרכים; משרד האוצר; אגד - אגודה שיתופית לתחבורה בישראל בע"מ

ליקויים 12-13 תוקנו. ראה הערות רה"מ 59 ב', עמ' 246.

ליקויים 3,6,8 תוקנו. ראה דוח מעקב 59 ב' עמ' 826.

ליקוי

1. ניהול הרפורמה אמור להתבצע על ידי רשות שתוקם בתוך משרד התחבורה. לצורך ההקמה נעזר משרד התחבורה לשם כך בחברה חיצונית אותה הוא מעסיק. עד מועד סיום הביקורת, ספטמבר 2008, הרשות טרם הוקמה. על משרד התחבורה, להבטיח שימור והעברת הידע שנמצא ברשות החברה החיצונית לייעוץ כלכלי.

מעקב

משרד התחבורה והבטיחות בדרכים

1. הקמת הרשות נמצאת בשלבי תכנון אחרונים, צפי להקמתה: במהלך שנת 2012.

ליקוי

2. משרד התחבורה לא הפעיל מערך קנסות אחיד על המפעילים השונים, בגין אותן חריגות, ולא אכף עליהם עמידה בכל הדרישות.

מעקב

2. משרד התחבורה פועל לתיקון נספחי קנסות בהסכמים. עם גמר סבב המכרזים הקרובים לשנים 2011-2013, יאוחדו כל נספחי הקנסות.

ליקוי

4. משרד התחבורה לא הצליח לאכוף עמידה של כל המפעילים בהתחייבויותיהם. משרד התחבורה לא עודד את המפעילים לאכוף משמעת על נהגיהם בנוגע לנהיגה מסוכנת, קוד לבוש והיחס לנוסע. משרד התחבורה אף לא הצליח לחייב את המפעילים לספק דוחות מפורטים כנדרש בחוזה,

דוחות שאמורים לסייע בעדכון רישיון הפעלת הקווים ולשפר את השירות לציבור; לא הצליח לאכוף עמידה בלוח זמנים, תדירות ועמידה בהגבלות על מספר נוסעים. משרד התחבורה אפשר הפעלת אשכולות קווים בטרם קיבלו רישיון לכך; לא קבע נהלים להפעלת אוטובוסים בעיתות חירום; ולא התאים את תשתית התחבורה בארץ לשימושם של אנשים עם מוגבלויות.

מעקב

4. לא דווח על התקדמות בתיקון הליקוי.

ליקוי

5. באוטובוסים של אגד אין כל מידע לנוסע על מסלול הנסיעה או על התחנה הקרובה. טיפולו של משרד התחבורה בתלונות מתמשך זמן רב.

מעקב

5. עם כניסת החוק לתוקף ביום 1.1.12 יחויבו המפעילים להתקנת מידע על פי הנחיות המשרד.

ליקוי

7. למרות מספרן הגדול של התלונות בגין אי-איסוף נוסעים, לא ביקש משרד התחבורה מהחברה לבקרה לבדוק נושא זה. אף שהמשרד מזמין ספירת נוסעים בקווים שונים מחברות סקירה חיצונית, הוא אינו כולל בדרישה לספירה את אלה שאינם נאספים ונשארים להמתין בתחנה.

מעקב

7. לא דווח על התקדמות בתיקון הליקוי.

ליקוי

9. אגד חורגת מתנאי הרישיונות שניתנו לקווים שהיא מפעילה בהיקף העולה באופן יחסי למפעילים החדשים. מחלקת עדכון ובקרה באגד אינה משווה את לוח הזמנים המתוכנן של הנסיעות לביצוע בפועל ואינה מפיקה דוחות מעקב תקופתיים אחר עמידה בלוח זמנים וחריגות ממנו, על מנת לאפשר להשתמש בו כדי לבחון ולהעריך את רמת השירות לנוסע.

מעקב

9. המשרד מפיק כבר דוח תקופתי חצי שנתי בקביעות.

ליקוי

10. משרד התחבורה לא קבע, בתקנות ובהסכמים עם אגד ועם המפעילים הפרטיים, רמת תחזוקה ושירותים להפעלת תחנות מרכזיות ותחנות רגילות. בדיקה של משרד מבקר המדינה בארבע תחנות מרכזיות שאגד מפעילה בצפת, בקריית שמונה, בעפולה ובבאר שבע העלתה, כי המתקנים בתחנות מיושנים, רמת התחזוקה של התחנות נמוכה, והתחנות לא שופצו במשך תקופה ארוכה.

מעקב

10. המשרד פועל לחתימת הסכמים עם הבעלים של התחנות המרכזיות על מנת להגיע לתכנית מוסכמת לשיפוץ.

ליקוי

11. על משרד התחבורה לקבוע תנאי סף במכרזים שיאפשרו זכייתם של מפעילים בעלי צי אוטובוסים מתאים, בעלי חוסן פיננסי ובעלי רמת שירות גבוהה לציבור. על משרד התחבורה לקבוע אמות מידה מינימאליות לשירות לציבור, לוודא את אכיפתם באמצעות פיקוח ובקרה הדוקים יותר ואף לשקול החמרת האמצעים נגד מפעילים שלא עומדים בתנאים שנקבעו על ידו. הפיקוח והבקרה של משרד התחבורה על המפעילים הפרטיים ועל אגד הוא מצומצם, ולא עשה די כדי להביא לתיקון המצב ולשפר את השירות לנוסעים. רמת השירות של מפעילי התחבורה ובכלל זה אגד, אינה מספקת. על משרד התחבורה לוודא כי חברות האוטובוסים יספקו השירות לציבור כנדרש.

מעקב

11. בשנת 2010 הוטלו קנסות בסכום של כ-9.5 מיליון ₪.

ליקוי

14. בשל העדר נגישות לתחנות, משתמשים בעלי מוגבלויות אינם יכולים להשתמש באוטובוסים הנגשים. על משרד התחבורה לפעול לאלתר להנגשת תשתית בתיאום עם הרשויות המקומיות כך שנכים ואנשים עם מוגבלויות יוכלו להשתמש בתחבורה ציבורית.

מעקב

14. התהליך החל בשנת 2009 ומאז חלה התקדמות משמעותית בהנגשת תשתית תחנות האוטובוס לבעלי מוגבלויות בהנחיית משרד התחבורה והבטיחות בדרכים ובכפוף לכל התנאים הנדרשים הגישו למעלה מ-50% מהרשויות המקומיות בהן פועלת תחבורה ציבורית עירונית תכניות הנגשה ותוקצבו בהתאם. מול הרשויות הנותרות מקדם המשרד עבודה ומסייע בהכנת תכניות בהתאם לקריטריונים שנקבעו, כאשר תושלם הכנת התכניות גם אלה יתוקצבו בהתאם.

הרפורמה בנמלי הים

הגופים המבוקרים: משרד התחבורה והבטיחות בדרכים - רשות הספנות והנמלים; משרד האוצר - רשות החברות הממשלתיות, אגף השכר והסכמי עבודה; מינהל מקרקעי ישראל; חברת נמלי ישראל פיתוח נכסים בע"מ

ליקוי

1. האחריות הכוללת לניהול התקין של מתחם הנמל לא הוטלה מפורשות בחוק על שום גורם, אף לא על חברת הפיתוח והנכסים שמופקדת על פיתוחם של מרחב הנמל ונכסי המקרקעין ונהנית מתשואה על ההון. אין בידיה את הסמכות והאחריות לניהול התפעולי של תחום הכרזת הנמל כולו מתוך ראייה כוללת ולטובת כלל המשתמשים בו. עד ינואר 2009 טרם יושמה החלטת הממשלה מאוגוסט 2008 בדבר חיזוק מודל הלנדלורד (בעל בית): שחברת הפיתוח והנכסים תנהל את מרחב הנמל בנמלים בהתבסס על המודל; והטלת תפקידים וסמכויות הדרושות לחברה לשם מילוי תפקידיה ובהם ניהול הנמל, התחום הימי והתעבורה בו.

מעקב

משרד התחבורה והבטיחות בדרכים

1. הנושא עדיין לא מטופל. לאור החלטת בית המשפט (בית הדין לענייני עבודה) כי בתקופת המשא ומתן הממשלה תימנע מלקדם את החלטתה לבצע שינוי מבני בנמלים, המאפשר החכרת רציפים למפעילים חיצוניים.

ליקוי

2. לאחר שיצאה הרפורמה אל הפועל, משרד האוצר ומשרד התחבורה לא בחנו והתאימו את תפקידיו וסמכויותיו של מנהל הנמל למבנה הניהולי החדש ולמודל הלנדלורד, ולא החליטו אילו תפקידים וסמכויות יהיו בידי חברות הנמל ואלו יהיו בידי חברת הפיתוח והנכסים או רספ"ן. כמו כן, לא בחנו שני משרדי הממשלה שלעיל את השתייכותו הארגונית של מנהל הנמל ואת מקורות המימון של פעולותיו.

מעקב

2. התאמת סמכויות מנהל הנמל הותאם למבנה החדש והליקוי תוקן ובוצע במלואו.

ליקוי

3. אף על פי שחלפו כארבע שנים מיום התחילה, טרם חתמו חברת הפיתוח והנכסים והמדינה על הסכם בעניין זכויות המקרקעין שקיבלה החברה מהמדינה, דבר שאינו עולה בקנה אחד עם האמור בצו רשות הספנות והנמלים (העברת זכויות במקרקעין המועברים), התשס"ה-2005. זאת בגלל חילוקי דעות מתמשכים ומהותיים בין חברת הפיתוח והנכסים לבין מינהל מקרקעי ישראל. ועדה בה חברים הממונה על התקציבים במשרד האוצר, החשב הכללי, מנכ"ל משרד התחבורה ומנהל ממ"י לא עשתה את המוטל עליה על פי הצו האמור, להגיש לשר האוצר ולשר התחבורה טיוטת הסכם עד למאי 2005.

מעקב

3. לא דווח על התקדמות בתיקון הליקוי.

ליקוי

4. טרם נחתמו הסכמים בין חברת הפיתוח והנכסים ובין כל אחת מחברות הנמל בעניין נכסי המקרקעין שהועמדו לשימוש החברות האלה ובעניין הסדרת דמי השימוש במקרקעין. כמו כן נותרו מחלוקות בין הצדדים שלא הוכרעו, המונעות את החתימה כאמור. זאת על אף שוועדה שהוקמה לאחר יום התחילה הכריעה במספר מחלוקות. דמי השימוש הזמניים שנדרשות החברות לשלם בצו מסתכמים במאות מיליוני ש"ח לשנה. מן הראוי שנושא דמי השימוש יוסדר בהסכמים מפורטים בכתב בין החברות.

מעקב**חברת נמלי ישראל**

4. ההסכמים טרם נחתמו כיוון שהסכם המקרקעין של חברת נמלי ישראל (חנ"י) מול המדינה טרם נחתם. מינהל מקרקעי ישראל משהה את החתימה על הסכם המקרקעין. דמי השימוש בתשתיות הקיימות הוסדרו בצו התעריפים החדש.

מעקב**משרד התחבורה והבטיחות בדרכים**

4. הנושא מצוי בטיפול בין חברת נמלי ישראל (חנ"י) לחברות הנמל.

מעקב חברת נמל אשדוד

4. בין חברת נמל אשדוד לבין חברת הפיתוח והנכסים טרם נחתם הסכם, ברם חלק ניכר מהנושאים שאמורים להיות מוסדרים בו טופלו בדרכים שונות, כדלקמן:

א. ביום 17 במאי 2010 פורסמו צו פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים (שירותי נמל), התש"ע-2010 (להלן: "צו שירותי נמל החדש") וצו רשות הספנות והנמלים (קביעת דמי שימוש משתנים ראויים שתשלם חברת נמל לחברת הפיתוח והנכסים) (תיקון), התש"ע-2010 (להלן: "התיקון לצו דמי השימוש"). צווים אלו נכנסו לתוקפם ביום 1/10/2010 והסדירו את מבנה התעריפים ואת דמי השימוש שמשלמת חברת הנמל.

ב. בין חברת נמל אשדוד לחברת נמלי ישראל נחתמו שני הסכמים שהסדירו את מרבית המחלוקות בין החברות.

1. הסכם מיום 04/05/2010 לתקופה מיום 17/02/2005 ועד ליום 31/12/2008.

2. הסכם מיום 19/12/2010 המסדיר את עיקרי המחלוקות מיום 01/01/2009 ועד ליום 30/09/2010.

ג. במסגרת הליכי הפרטת חברת הנמל והצעת מניותיה לציבור, נדונו והוכרעו כמה נושאים נוספים הנוגעים לתפעול נכסי המקרקעין, שהועמדו לשימוש חברת הנמל.

ליקוי

5. רמת השירות בשנת 2007 הייתה נמוכה ביחס לרמת השירות שהייתה בשנים 2003-2004 שלפני הרפורמה וזאת על פי רוב המדדים שפרסמה רספ"ן. רמת שירות נמוכה זו שלוש שנים לאחר הרפורמה בנמלים אינה עולה בקנה אחד עם מטרות הרפורמה, שהן, בין היתר, התייעלות הנמלים, קיצור זמני ההמתנה של אניות, הוזלת העלויות של השירותים הניתנים ללקוחות הנמל ועוד.

מעקב

5. לא דווח על התקדמות בתיקון הליקוי.

ליקוי

6. משרד האוצר, משרד התחבורה, רשות החברות הממשלתיות, חברת הפיתוח והנכסים וחברות הנמל לא פעלו בנחרצות מאז שנת 2005 להקמתן של קופות הגמל לקצבה עבור העובדים העוברים, כמתחייב על פי החוק והצווים השונים שהוצאו מכוח החוק וההסכמים.

מעקב**חברת נמלי ישראל**

6. קופות הגמל טרם הוקמו. הנושא נמצא באחריות רשות החברות הממשלתיות והממונה על שוק ההון והביטוח במשרד האוצר.

מעקב**חברת נמל אשדוד**

6. קופות גמל טרם הוקמו. ברם, חברות הנמל, חברת הפיתוח ונכסים וההסתדרות הכללית החדשה, הגיעו להסכמות בכל הסוגיות הנוגעות להקמת קופות הגמל. עתה נותר להשלים את החקיקה והרגולציה החסרה ליישום הסכמות אלו, והדבר נעשה על ידי כל הגורמים לעיל מול אגף שוק ההון באוצר.

ליקוי

7. המבנה הנוכחי של תעריפי שירותי הנמל אינו מבוסס על יסוד כלכלי ועלות ריאלית של השירותים; אינו משמש כלי יעיל ותחרותי לנמלים, ויש בו מרכיב גבוה של סבסוד צולב מעוות. תעריף היבוא הגבוה מסבסד את תעריף היצוא הנמוך, האניות הגדולות מסבסדות את הקטנות ומטען המכולות מסבסד את המטען הכללי. צוות משותף שהקימו משרד האוצר ומשרד התחבורה סמוך למועד תחילת הרפורמה כדי לבחון את מערכת התעריפים, גיבש טיוטה ראשונה של רפורמה רק בספטמבר 2007, יותר משנתיים וחצי אחרי יום התחילה. אף על פי שרפורמה בתעריפים חיונית להגברת התחרות בעניין מתן שירותי הנמלים, עד פברואר 2009 טרם הונהגה רפורמה כזאת.

מעקב

7. לא דווח על התקדמות בתיקון הליקוי.

ליקוי

8. במצב שנוצר לא הייתה לשירות הביטחון הכללי ולמשטרת ישראל סמכות משפטית לתת הנחיות בנושאי ביטחון ואבטחה לחברת הפיתוח והנכסים ולחברות הנמל. זאת משום שבאותה עת הן לא הוזכרו בתוספות בחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, התשנ"ח-1998 ולא הוגדרו גופים ציבוריים לעניין חוק הביטחון. משרד האוצר ומשרד התחבורה, שיזמו והובילו את הרפורמה, לא פעלו בעוד מועד לשנות את חוק הביטחון ולהתאימו לשינויים שנעשו בעקבות חקיקת חוק הספנות והנמלים. בהחלטת הממשלה מאוגוסט 2008 נקבע בין היתר שחברת הפיתוח והנכסים תנהל את הביטחון ההיקפי בתחום הנמלים לרבות מישקי הביטחון בין הגופים הנמליים. עד ינואר 2009 טרם יושמה החלטת הממשלה בעניין זה.

מעקב**חברת נמלי ישראל**

8. הנושא לא מקודם לאור אי יישום ההחלטה לגבי מודל "הלנד לורד". נמצא באחריות משטרת ישראל.

מעקב**משרד התחבורה והבטיחות בדרכים**

8. הנושא מטופל בהתאם לקוד ISPS (ביטחון באוניות ובנמלים) כאשר לחברת חנ"י יש אחריות על ביטחון בריכות הנמל ולחברות הנמל את הביטחון ההיקפי ביבשה.

מעקב**חברת נמל אשדוד**

8. משטרת ישראל יחד עם חברת הנמל פעלו לקידום נושא הטריטוריה הביטחונית של כל מרחב הנמל. במסגרת זו כתבה משטרת ישראל נוהל המתייחס לביטחון ההיקפי של תחום הנמל, בהיבטים של שיפור האבטחה במרחב כולו, שיתוף פעולה בין כל הגורמים הרלוונטיים, קביעת גורם מתכלל אחד שהינו הממונה על הביטחון בחברת הנמל, קביעת מוקד אחיד, שהינו מוקד הביטחון של חברת הנמל, קביעת הקשר בין הגורמים וכיוב'. נכתבה פקודת מבצע על ידי מנכ"ל חברת הנמל, המפרטת שיטת העבודה בפועל. כל תאגיד הרלוונטי לעניין זה (חברת הנמל, מסופים עורפיים, יונקס, אגרסקו, אמקו ים, תחנת חשמל אשכול, בז"ן ועוד) יקבל תיק מסודר הכולל, הנוהל, הפק"מ וכל הנחיות הפעולה הנדרשות. כמו כן, ייערך תרגיל ביטחוני בהשתתפות כל הגופים הרלוונטיים.

ליקוי

9. משרד האוצר ומשרד התחבורה לא בחנו את הצורך להכין הצעת תיקון חקיקה או לפעול בדרך אחרת כדי שיהיה אפשר לקבוע במפורש מיהם המוסמכים לחתום על הדוחות הכספיים של רשות הנמלים ליום התחילה - יום פירוקה של רשות הנמלים ותחילת הפעילות של חברות הנמל וחברת הפיתוח והנכסים. המדינה לא נערכה לעניין בעוד מועד, אף על פי שחוק הספנות והנמלים התקבל עוד ביולי 2004.

מעקב

9. לא דווח על התקדמות בתיקון הליקוי.

ליקוי

10. חוק רשות הספנות והנמלים התשס"ד-2004 נועד ליצור רפורמה בנמלי הים. ממצאי הביקורת מלמדים שלאחר ארבע שנים הרפורמה בנמלי הים טרם השיגה את מטרותיה העיקריות. הרפורמה לא יצרה תנאים שיובילו לתחרות בתוך הנמלים ובין הנמלים בארץ, רמת השירות הניתנת בנמלים הולכת ויורדת, הגורמים המעורבים בעניין ובהם חברת הפיתוח והנכסים, חברות הנמל ומשרדי הממשלה השונים, חלוקים בדעתם בנושאים רבים ואינם מצליחים ליישב את המחלוקות כבר שנים. במקום מונופול ציבורי אחד שפעל קודם הרפורמה בנמלים, קרי רשות הנמלים, נוצרו שלושה מונופולים אזוריים ועיוותים נוספים. הרגולציה טרם הושלמה, ותפקידו של מנהל הנמל, המשמש נציג ומפקח מטעם הרגולטורים, לא הותאם למבנה הניהולי החדש של הנמלים.

מעקב

חברת נמל אשדוד

10. הרפורמה יצרה תנאים שיובילו לתחרות בין הנמלים בארץ, ולראיה התפתחה במהלך השנים מאז הרפורמה תחרות משמעותית הן על רמת השירות והן על המחירים בין נמלי הים ובפרט בין נמל אשדוד, נמל חיפה ומספנות ישראל. כפועל יוצא של תחרות זו גדל נתח השוק של המכולות של חברת נמל אשדוד באופן דרמטי במהלך תקופה זו. כניסתה לתוקף של הרפורמה בתעריפים ובדמי השימוש באוקטובר 2010 תמכה עוד בתחרות והשתיתה אותה על יסודות כלכליים ועסקיים. מרבית המחלוקות בין חברת נמל אשדוד לבין חברת נמלי ישראל נפתרו בשנתיים האחרונות כנאמר בתגובה לליקוי מספר 4. לגבי תפקידי מנהל הנמל, הרי שהנושא נמצא בטיפול משרד האוצר והתחבורה.

מעקב**משרד התחבורה והבטיחות בדרכים**

10. הליקויים מתוקנים כל הזמן בהתאם למחלוקות אשר עולות בפני צוות הרפורמה הבינמשרדי, מצד חברות הנמלים ולקוחותיהם ובהתאם – הצוות מעלה את המלצותיו לשרי האוצר והתחבורה על מנת לבצע תיקון בצו במידת הצורך.

מעקב**רשות החברות הממשלתיות**

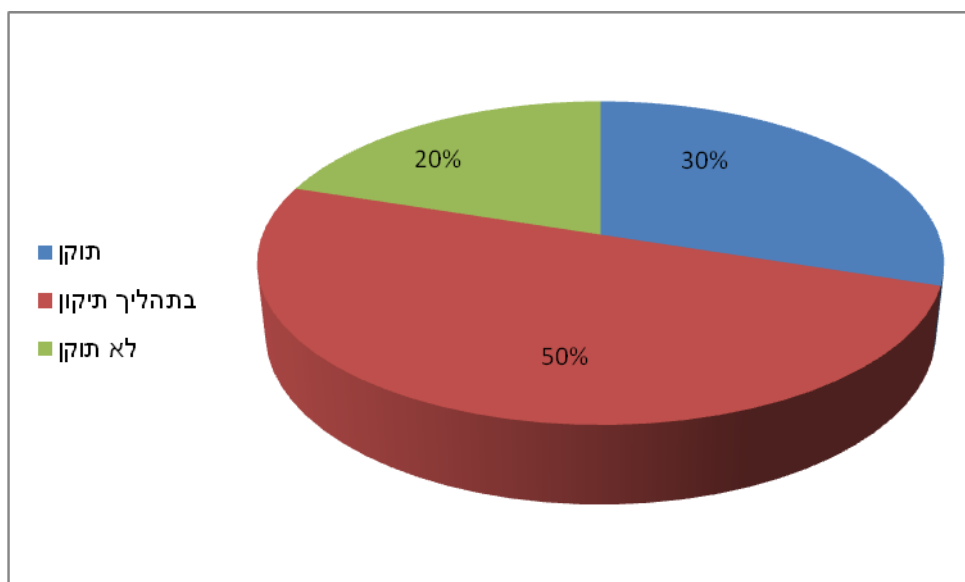
10. נמל אילת - ביום 6.12.2010 התקבלה החלטה על ידי ועדת השרים לענייני הפרטה ביחס לחברת נמל אילת. ביום 4.4.2011 פרסמה רשות החברות מודעה בעיתונים בדבר מכירת אחזקות המדינה בחברת נמל אילת. ביום 19.5.2011 התקבלו ברשות החברות פניות מ-17 גופים המתעניינים ברכישת אחזקות המדינה בחברת נמל אילת. ביום 18.8.2011 נפתח חדר מידע לפונים.

נמלי אשדוד וחיפה - ביום 9.9.2009 קיבלה וועדת השרים לענייני הפרטה, החלטה על הפרטתן של חברת נמל אשדוד וחברת נמל חיפה. חברת נמל אשדוד וחברת נמל חיפה הגישו טיוטות תשקיף לרשות ניירות ערך.

מעקב**חברת נמלי ישראל**

10. הפרטת 15% ממניות חברות הנמלים אשדוד וחיפה לא בוצעה בשנת 2010. הפרטת מניות חברת נמל אילת – בתהליך. הנושא באחריות רשות החברות הממשלתיות.

משרד התיירות

משרד התיירות

ירידת מפלס ים המלח ותופעת הבולענים

הגופים המבוקרים: משרד התיירות, משרד הפנים, המשרד להגנת הסביבה, משרד האוצר, משרד המשפטים, משרד התשתיות הלאומיות, המכון הגיאולוגי, מינהל מקרקעי ישראל (להלן - ממ"י), החברה הלאומית לדרכים בע"מ (להלן - מע"ץ), המינהל האזרחי, ענבל חברה לביטוח בע"מ, המועצה האזורית תמר והמועצה האזורית מגילות ים המלח.

ליקוי

1. ב-2003 החליטה הממשלה להקים צוות מקצועי כדי לבחון אפשרויות להתמודדות עם ירידתו של מפלס ים המלח. על הצוות הוטל לגבש מסמך מדיניות בנושא עתיד הים וסביבתו. הצוות הגיש דוח סופי ביוני 2006, אך בניגוד לאמור בהחלטת הממשלה, בדק רק את האפשרות שלפיה לא ייעשו פעולות לשינוי המצב הקיים. הממשלה לא קבעה מדיניות בדבר המשך הפיתוח באזור ים המלח.

מעקב

משרד התיירות

1. טרם נקבעה מדיניות ממשלתית בדבר המשך הפיתוח באזור ים המלח. ישנה היערכות לקראת החלטת ממשלה בנוגע לפיתוח מתחם מלונאי חדש, אך הוא נמצא באגן הדרומי של ים המלח. בנוסף, בתאריך ה-23.5.2011 הועברה המלצתו של שר התיירות לראש הממשלה לבחור בחלופת קציר המלח בשילוב עם פיתוח תיירותי באזור כפתרון להצלת דרום ים המלח מעליית המפלס.

מעקב

משרד הפנים

1. ביום 2.8.11 אישרה המועצה הארצית לתכנון ובניה את מסמך המדיניות בדבר המשך פיתוח ים המלח. מסמך מדיניות זה מדגיש את חשיבות שמירת הטבע והנוף באזור ים המלח לצד פעילות תיירותית ותעשייתית בירדן ובישראל. עוד קובע מסמך המדיניות, שיש להתייחס לאזור ים המלח כאל פארק אזורי ולהשקיע בשימור האזור, במיוחד לאור העובדה שבשנים האחרונות פחתה כמות המים המגיעה לים המלח והדבר גורם לתופעות חמורות כגון: היווצרות בולענים, התחתרות נחלים וחשיפת שטחי בוץ.

על פי מסמך זה עיקר הפיתוח התיירותי יהיה באזור דרום הים במוקד של "עין בוקק" ו"נווה זוהר" ואילו מצפון לאזור זה ועד ל"עין גדי" יותרו כמה שפחות פעולות לצרכי פיתוח ובנייה. מסמך זה מדגיש כי לא תותר פעילות תעשייתית חדשה עד שלא ישוקמו מפגעי נוף שגרמו בעבר מפעלי ים המלח. אומנם מסמך זה מכיר בחשיבות התפתחות התעשייה באזור אבל מדגיש את ההשלכות העלולות לנבוע מהקמת בריכה נוספת כגון: ירידה נוספת במפלס ים המלח ונזק לטבע ולנוף מאחר שהמפעלים יצטרכו לכרות עפר וסלעים מהאזור כדי להקים סוללת עפר סביב הבריכה.

ליקוי

2. צוות הנדסי שמינה משרד התשתיות הלאומיות לשם מתן המלצות מעשיות בדבר דרכי פעולה טכניות-הנדסיות באזורי סיכון להיווצרות בולענים הפסיק לפעול בלי לסיים את תפקידו. במועד סיום הביקורת טרם נקבע תקן ישראלי לתכנון ולבנייה באזור ים המלח, לא כל שכן באזור המועד להיווצרות בולענים, ושום גוף ממשלתי רלוונטי לא יזם הכנת תקנים וכלים הנדסיים לבנייה. לפיכך מתקשים מאוד מוסדות התכנון השונים להחליט על מתן אישורי בנייה, אם ואימתי יש לסגור אזור כזה או אחר בשל בולען שנפער בו, ואם וכיצד יש למגן מבנה קיים באזור בולענים.

מעקב

משרד התיירות

2. טרם נקבע תקן ישראלי לתכנון ולבנייה באזור ים המלח. נדרשים לכך מחקרים מעמיקים ומקיפים.

ליקוי

3. התקציב שאוגם לצורך התמודדות עם תופעת הבולענים לשנים 2008-2010 מיועד למחקרים אמפיריים בלבד, וכי למשרד התיירות אין תכניות לגיבוש כלים ישימים באזור בולענים, ובכלל זה תכנית לגיבוש כלים הנדסיים ולהכנת מפות בקנה מידה מפורט יותר. נוסף על כך, מן הראוי כי בוועדת היגוי שתפקידה לפקח על ביצוע תכנית מחקר ולכוון את החוקרים יהיה ייצוג נכבד יותר לאנשי מקצוע רלוונטיים ובלתי תלויים כדוגמת גיאולוגיים ומהנדסים כדי שאלה יוכלו לתרום מהידע ומהניסיון המקצועי שלהם ולפעול לכך שלמחקרים יהיו תוצאות ישימות.

מעקב משרד התיירות

3. בישיבה המשולבת שנערכה ב- 13.6.2011 מסר מנהל המכון הגיאולוגי, כי המכון פועל למיפוי לייזר מוטס של אזור ים המלח. ראה גם תגובה לליקוי 2.

מעקב משרד הפנים

3. לאחר אישור מסמך המדיניות מתחיל המשרד בעבודה לתרגום המסמך לתוכנית מתאר לים המלח להגנות על בתי המלון.

ליקוי

5. אין תוכנית מתאר ארצית לאזור ים המלח לשטח שבתוך הקו הירוק, ואין גם תוכנית מתאר אזורית לשטח שבסמכות המינהל האזרחי. הקשר בין הגופים הממשלתיים העוסקים בענייני ים המלח לבין המינהל האזרחי רופף למדי, ולפי שעה אין מאגר נתונים המשותף לכלל הגופים, אשר היה בכוחו לייעל את הטיפול בתופעת הבולענים ובתוצאותיה.

מעקב משרד התיירות

5. מדיניות הממשלה לגבי המשך הפיתוח באזור ים המלח נמצאת בתהליך של גיבוש מזה כשנתיים, במסגרת הדיונים בתכנית המתאר הארצית לחופי ים המלח (תמ"א 13 ים המלח). מדובר בהליך תכנוני שמוביל משרד הפנים, ולו שותפים מספר רב של גורמים וביניהם משרדי ממשלה ובכללם משרד התיירות, ארגוני סביבה ורשויות מקומיות רלוונטיות.
- תמ"א 13 הגיעה לשלב גיבוש מסמך המדיניות, אשר אמור לעלות לדיון במליאת המועצה הארצית ב- 2.8.2011. אישור מסמך המדיניות יהווה בסיס לתכנון תמ"א 13. בהתייחס למתחם הדרומי (המלונות על שפת בריכה מס' 5 ודרומה) וההגנות על בתי המלון, הטיפול בנושא נמצא במסלול תכנוני אחר (הות"ל), באמצעות החברה להגנות ים המלח.
- תמ"א 13 לחופי ים המלח אמורה לקבוע את מסגרת הפיתוח הכוללת לאזור אולם אין לראות בה את הפתרון לבעיית הבולענים. היא תוכל לקבוע לכל היותר את האזורים בהם ניתן לפתח, ואת האזורים בהם לא ניתן לפתח מהבחינה התכנונית בהתבסס על שיקולי נוף, צמידות לתשתיות, לתיירות וכו' אבל לא מהבחינה ההנדסית. השיקולים ההנדסיים ידרשו להיות מופעלים כאשר יוגשו תכניות מפורטות או בשלב מתן היתרי הבנייה.

**מעקב
משרד הפנים**

5. לאחר שאושר מסמך המדיניות ביום 2.8.11 במועצה הארצית לתכנון ובניה, מתחיל המשרד בהכנת תוכנית מיתאר ארצית. תוכנית זו תעסוק רק בתחום בו חל חוק התכנון והבניה, קרי בתוך הקו הירוק. בכל הקשור לשטח שבסמכות המינהל האזרחי יהיה עליו להכין תוכנית אחרת.

ליקוי

6. משנת 1995 ועד מועד סיום הביקורת שיווק ממ"י 29 חלקות קרקע הגובלות בים המלח או מרוחקות ממנו עד 500 מטר בתחומי הקו הירוק. הקרקעות שווקו לרוכשים, אך בהסכמים עמם לא נכללה הערה כי ייתכנו בהן בולענים וכי הרוכשים מודעים לכך ואף על פי כן מעוניינים ברכישה. משרדי ממשלה שונים דנים משנת 1999 לסירוגין בניסיון למצוא פתרון לבעיית הביטוח או השיפוי מפני נזקי הבולענים, אך עד מועד סיום הביקורת טרם נמצא פתרון לבעיה זו.

**מעקב
משרד התיירות**

- 6 בישיבה משולבת שהתקיימה ב- 16.3.2011 טען סגן מזכיר הממשלה ויועץ רה"מ לפיתוח, כי המדינה כמדינה אינה קונה ביטוחים. נושא הביטוח אינו מעניינה של המדינה ואין היא מטפלת בכך. המשרד בחר לאמץ גישה זו.

ליקוי

8. בהיעדר הוראות מפורטות ממקור מוסמך באשר לתכנון ובנייה בסביבת בולענים, יש סכנה רבה שמבנים ותשתיות יתוכננו תכנון לקוי, דבר העלול לגרום לאסון. על משרד התיירות, משרד הפנים, משרד התשתיות הלאומיות, מינהל מקרקעי ישראל, החברה הלאומית לדרכים בע"מ, המינהל האזרחי ומוסדות התכנון להבטיח כי יבוצעו בדיקות גיאולוגיות מתאימות ויגובשו נהלים ישימים לתכנון ובנייה באזור ים המלח.

**מעקב
משרד התיירות**

8. הוקמה ועדת היגוי ומתבצעים מחקרים במכון הגיאולוגי, באיגום תקציבי לו שותף משרד התיירות. כמו-כן, אושרה תכנית עבודה מורחבת של המכון הגיאולוגי לביצוע פעילות מחקרית בנושא אי

יציבות התשתית בים המלח. האחריות הועברה לטיפולו של משרד התשתיות.

מעקב משרד הפנים

8. ועדת העורכים של תמ"א חופי ים המלח הכוללת את נציגי הגופים והמשרדים הבאים: ראש הממשלה, הגנת הסביבה, הפנים, המשפטים, התיירות האוצר, ממ"י, המכון הגיאולוגי, החברה להגנות ים המלח והמועצות האזוריות "תמר" ו"מגילות"; מהווה את ועדת ההיגוי. ועדה זו אישרה את תוכנית העבודה שהציע המכון הגיאולוגי לביצוע מחקרים בעניין שקיעות קרקע, בולענים, העתקי קרקע, רעידות אדמה והידרולוגיה. בעקבות אישור מסמך המדיניות תתבצע פניה של ועדת העורכים למכון הגיאולוגי בדרישה שהמחקר יתמקד במסקנות הרלוונטיות לגורמי פיתוח באזור.

ליקוי

9. על משרדי הממשלה הרלוונטיים, ובעיקר על משרד התיירות, כמרכז נושא ים המלח בכללותו, לפעול לקבלת החלטות להצלתו ולשימורו של ים המלח. יישום מידי של החלטות אלו עושי להציל את ההתיישבות ואת התיירות באזור ולמנוע נזקים לגוף ולרכוש.

מעקב משרד התיירות

9. במסגרת הישיבה שהתקיימה ב-16.3.2011 הדגיש מנכ"ל המשרד כי חלוקת האחריות בין הגופים הפועלים נבעה מכך שהצוות הגיע למסקנה כי אין באפשרותו של המשרד להשפיע על הזרמת המים לים המלח דרך הירדן או מקורות נוספים, וכי הנושא אינו בתחום אחריות המשרד. אם וכאשר יזכה ים המלח בתחרות "שבעת פלאי עולם הטבע", שתתקיים ב-11.11.2011, המשרד מקווה שיהיה באפשרותו להשפיע על הנושא ולתעדף את התיירות באזור על פני נושאים אחרים.

ליקוי

10. סוגיית ירידת המפלס ועתיד ים המלח היא סוגיה בסיסית, וממנה נגזרות רוב הבעיות באזורים המלח, ובכללן תופעת היווצרות הבולענים. לפיכך על משרד התיירות המופקד על הטיפול במכלול הסוגיות הנוגעות לים המלח, להידרש למסמך המדיניות או להתוות מדיניות אחרת, תוך התייחסות ליתר החלופות להתמודדות עם ירידת המפלס ועתיד ים המלח. כמו כן על משרד התיירות לרכז את המידע הרב בנושא ים המלח המצוי בידי גופים שונים.

מעקב**משרד הפנים**

10. המשרד ריכז את כל המידע הנחוץ להכנת תוכנית מיתאר לחופי ים המלח. כל החומר הוצג לוועדת המשנה של המועצה הארצית וביום 2.8.11, אושר מסמך המדיניות הכוללת על ידי המועצה הארצית לתכנון ובניה.

ליקוי

11. במועד סיום הביקורת, אוגוסט 2008 עדיין לא קבע המשרד להגנת הסביבה באילו תנאים יינתן למאגרים רישיון עסק, אף שלפי החוק מאגרים חייבים ברישיון עסק, ועקב כך לא היה אפשר לכלול בתקנות את הדרישות לתחזוקת המאגרים שאותן גיבשה רשות המים.

מעקב

11. לא דווח על התקדמות בתיקון הליקוי.

ליקוי

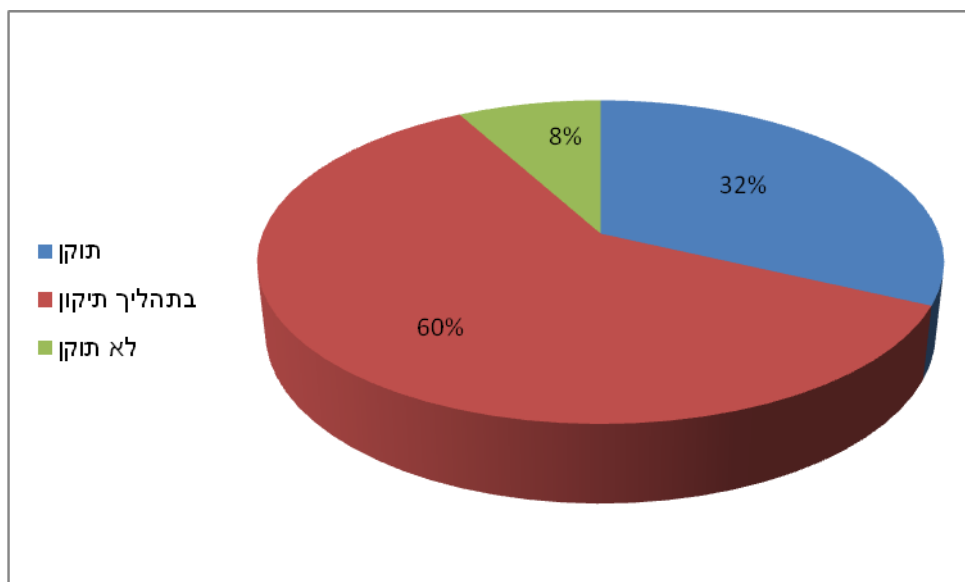
12. בעוד שההידרדרות במצבו של ים המלח היא בעיקרה תוצאה של מעשה ידי אדם, הרי שטיפולם של משרדי הממשלה ושל הגופים הציבוריים בירידת מפלס ים המלח ובתופעת הבולענים מאופיין בחוסר מעש שנמשך שנים רבות. אי מציאת פתרון ממשי בתחומים אלו עלולה לגרום לסיכון חיי אדם, באוצר טבע חשוב וייחודי ולהמשך הפגיעה החמורה בפיתוח ההתיישבות והתיירות המתוכננים בים המלח. ים המלח וסביבתו הם איזור גיאוגרפי ייחודי המהווה משאב לאומי חשוב. דוח ביקורת זה מצביע על ליקויים חמורים בהתנהלותם של הגורמים המעורבים, אשר הביאו לכך שקיימת סכנה ממשית לעתידו של ים המלח. לדעת משרד מבקר המדינה, אין להשלים עם המשך המצב, ועל משרד התיירות בשיתוף יתר משרדי הממשלה הנוגעים בדבר מוטלת אחריות לנקוט את הפעולות המתחייבות בהקדם, לפני שיעשה המצב בלתי הפיך.

מעקב משרד התיירות

12. בהחלטתו מיום ה- 3.1.2011 הטיל הקבינט החברתי-כלכלי על המכון הגיאולוגי להמשיך במחקר בנושא אי יציבות הקרקע בים המלח. בנוסף, הטיל הקבינט על ועדת העורכים של תמ"א 13 לשמש כוועדת היגוי למחקר. כך יצא מידיו של משרד התיירות הנושא היחיד שהיה בתחום טיפולו בהקשר של אי יציבות הקרקע ותופעת הבולענים. עם זאת ועל מנת לוודא קיומו של רצף בטיפול, פנה המשרד ב-10.4.2011 למשרד הפנים בבקשה לקבל אחת לרבעון דיווח באשר להתקדמות העבודה מטעם ועדת העורכים של תמ"א 13 ים המלח וחופיו. המשרד מקווה כי עבודתו של המכון הגיאולוגי תהווה בסיס מדעי לאפשרויות הבנייה באזור ותספק לגורמים הממשלתיים השונים המלצות וכלים להמשך פעולה. (יש לציין כי משרד התיירות הינו שותף במימון עבודתו של המכון הגיאולוגי).
- ביום ה-16.3.2011 נערכה בלשכת מנכ"ל המשרד ישיבה משולבת בה נכחו אנשי המשרד וכן נציגים ממשרדי רה"מ, האוצר (החשב הכללי), המכון הגיאולוגי, החברה הממשלתית להגנות ים המלח והחברה הלאומית לדרכים. בישיבה הגיעו המשתתפים למסקנה שטיפול בנושא בראייה כוללת רק פוגע בעבודה, והסתייגו מגישתה של הביקורת לגבי האחריות, וקבעו את החלוקה של תחומי האחריות והביצוע בין הגופים הממשלתיים השונים, כדלקמן:
1. שני נושאים אמורים להיות בטיפול הממשלה: עבודת המכון באשר להיתכנות בנייה עתידית והטיפול בתשתיות הקיימות המאוימות על ידי יצירת בולענים אפשרית.
 2. המכון הגיאולוגי יבצע עבודת מחקר שתהווה בסיס לפעולה ותנחה את הגורמים הממשלתיים.
 3. הוראות "עשה ואל תעשה" בנוגע לאופן הבנייה באזור הינן הוראות סטטוטוריות והינן בתחום אחריותו של מינהל התכנון במשרד הפנים, אשר יקבל את עבודת המחקר של המכון הגיאולוגי.
 4. משרדי הפנים והבינוי והשיכון – גיבוש קודקס הבנייה של ישראל שיכללו הנחיות, תקנים, הוראות בנייה וכו', שיחולו גם על אזורי הבולענים.

ראה הערות 59 ב' עמ' 263
ראה מעקב כרך ב' 59 עמ' 839-849.

משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה

משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה

האגף לאיגוד שיתופי

הגוף המבוקר: משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה

ליקוי מספר 4 תוקן. ראה הערות רה"מ 59 ב', עמ' 266.
ליקוי מס' 15, 16, 11, 7, 3 תוקנו. ראה דוח מעקב שני 59 ב' עמ' 859-854.

ליקוי

1. רוב האגודות אינן מגישות לאגף לאיגוד שיתופי את פרוטוקול האסיפה הכללית השנתית, והוא מסתפק בדיווח על קיום הבחירות לוועד ההנהלה בלבד, כתוצאה מכך אין לאגף מידע אם אכן אושרו הדוח הכספי והתקציב השנתי באסיפה הכללית כנדרש, וממילא אין ביכולתו לקיים חקירות בעניין. האגף לא פעל לאכוף את התקנות ולא התריע בפני אגודות שלא המציאו לו פרוטוקולים מפורטים.

מעקב

משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה

1. לא דווח על התקדמות בתיקון הליקוי.

ראה דוח מעקב שני 59 ב' עמ' 863.

ליקוי

2. מדצמבר 2003 ועד מועד סיום הביקורת, במשך למעלה מארבע וחצי שנים, לא הטיל האגף קנסות מינהליים על אגודות בגין אי-הגשת דוחות כספיים מבוקרים במועד. כמו כן לא הטיל קנסות מינהליים על אגודות שלא דיווחו על קיום הבחירות לוועד ההנהלה במועדן בשלוש השנים האחרונות. כתוצאה מכך נפגעה יכולתו של האגף לפקח על האגודות, לקבל מהן מידע ולהעבירו לחברי האגודות הפונים אליו.

מעקב

2. הקנסות אינם מוטלים באופן סדיר בשל תקלות חוזרות ונשנות במערכת ההתראות והקנסות. הקנסות שלא שולמו, טרם הועברו

למרכז לגביית קנסות במשרד המשפטים מאחר שמערכת המחשוב נמצאת בשלבי פיתוח. בשל התקלות, מפותח המודול מחדש לצורך התאמתו המלאה לתהליכי העבודה באיגוד השיתופי.

ראה דוח מעקב שני 59'ב' עמ' 853.

ליקוי

5. ביקורי הפיקוח מתקיימים ללא הכנת תכנית פריסה תקופתית שתקבע סדרי עדיפויות, בלי שנקבעו קריטריונים לתדירות הביקורים ולסדר הקדימויות שלהם. במערכת הממוחשבת של האגף גם אין מידע ממוחשב בנושא שיאפשר לעקוב אחר אגודות שלא התקיים בהן ביקור זה זמן רב.

מעקב

5. האגף למערכות מידע מפתח כבר מערכת ממוחשבת לביצוע התוכנית. העבודה נמצאת בשלב האפיון המפורט לאחריו תפותח המערכת בהתאם. צפי לסיום עבודה: רבעון רביעי שנת 2011.

ראה דוח מעקב שני 59'ב' עמ' 854.

ליקוי

6. האגף לא קבע נוהל של ביקורי פיקוח שוטפים באגודות לצורך הנחיית המפקחים בבדיקת התנהלות רשויות האגודה והדיווח עליה. כתוצאה מכך מדווחים המפקחים רק על אופן ניהול ספרי האגודה המופיע בטופס ביקור פיקוח, אף שנתונים אלה מועברים לאגף בנספח לדוח הכספי השנתי האמור להיבדק ממילא. כמו כן לא הונחו המפקחים שעליהם לקבל מידע גם מוועדת הביקורת באגודה.

מעקב

6. נוהל ביקורי פיקוח שוטפים באגודה נמצא בשלבי הכנה. צפי לויז' להשלמת הכנת הנוהל ע"י האגף: 31/12/11.

ליקוי

8. הטיפול בתלונות אינו מוסדר בפקודה ובתקנותיה. האגף לא קבע נוהל טיפול בתלונות המסדיר את רישום התלונות ואת המעקב אחר הטיפול בהן, בדומה להוראת התקשי"ר המסדירה את הטיפול בתלונות על התנהלות משרד התמ"ת. במערכת המחשוב של האגף אין אפשרות לעקוב אחר הטיפול בהן. למנהל יחידת הפיקוח אין רשימה של התלונות שהגיעו ישירות למשרד

האגף בירושלים והופנו אל המפקחים; המפקחים האזוריים אינם מדווחים באופן שיטתי למנהל יחידת הפיקוח על התלונות המגיעות ישירות אליהם, ואף אינם מכינים רשימה של תלונות שבאמצעותה ניתן לקיים מעקב מרוכז אחר הטיפול בהן.

ליקוי

9. האגף לא פרסם נוהל המסדיר את אופן בדיקת התלונות. יתרה מזו - בדיקת התלונות אינה מלווה בתיעוד שלבי הבירור שקיים המפקח ובדוח מסכם של מסקנותיו. הדבר פוגע הן באיכות בדיקת התלונות, והן באמון הציבור בהליכי הבדיקה. עקב היעדר נוהל גם לא הונחו המפקחים שאין להפסיק את הטיפול בתלונה ללא הסבר, וללא אישורו של מנהל יחידת הפיקוח הממונה על המפקחים.

ליקוי

10. בבדיקה שערך משרד מבקר המדינה בדבר סדרי הטיפול של האגף, הועלו ב-15 תלונות הממצאים הבאים: במקרה אחד לא נבדקה התלונה כלל, ובשלושה מקרים לא נבדקו התלונות עד תום. בשלושה מקרים נוספים דחה המפקח את התלונה על סמך תגובת האגודה לתלונה, אך זאת בלי שבדק את נכונותה ואמינותה. במקרה אחד לא טופלה התלונה במשך שבעה חודשים, ובמקרה נוסף העביר האגף את הטיפול בתלונה לחקירת מפקח מהאגף, וזו טרם הסתיימה עד מועד סיום הביקורת - כשנתיים לאחר הגשתה.

מעקב

8-10 פותחה מערכת ממוחשבת לטיפול במעקב בתלונות, הנמצאת עתה בתהליך הטמעה מדורג.

ראה דוח מעקב שני 59'ב' עמ' 856.

ליקוי

12. עוד לפני התקנת תקנות הסיווג של האגודות השיתופיות, שינו 155 קיבוצים מתוך 264 את אורח חייהם. עד סוף 2007 שינו 16 קיבוצים נוספים את אורח חייהם. ואולם עד אוגוסט 2008, במשך כשלוש שנים, אישר הרשם את התקנון של 34 קיבוצים בלבד ואת סיווגם כקיבוצים מתחדשים; התוצאה היא ש-137 קיבוצים נוספים מתנהלים על פי אורח חיים של קיבוץ מתחדש ועדיין אינם מסווגים ככאלה.

מעקב

12. לא דווח על התקדמות בתיקון הליקוי.

ראה דוח מעקב שני 59'ב' עמ' 857.

ליקוי

14. כ-70% מתוך 75 אגודות שיכון שנבדקו אינן מתפקדות כאגודות שיתופיות. האגף שולח להן מעת לעת התראות שונות, לרבות התראות כי יורה על פירוקן משום שאינן מתפקדות כאגודה שיתופית, אולם בפועל אינו נוקט צעדים של ממש לפירוקן. חוסר התפקוד של האגודות יוצר קשיים ועיכובים, בעיקר ברישום או בהעברה של זכויות חכירה, הגורמים סבל ועגמת נפש, והאגף מתקשה לתת להם מענה. המצב באגודות השיכון ידוע לאגף זה שנים, אולם לא נמצא שנעשתה באגף עבודת מטה כלשהי כדי לבחון דרכים שיאפשרו למצוא פתרון מקיף לבעיה.

מעקב

14. לא דווח על התקדמות בתיקון הליקוי.

היבטים בפעילות המכון הממשלתי להכשרה בטכנולוגיה ובמדע

הגופים המבוקרים: משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה; משרד החינוך

האפקטיביות של המכון הממשלתי להכשרה בטכנולוגיה

ליקוי

1. המכון הממשלתי להכשרה בטכנולוגיה (מה"ט) אינו מתכנן את מספר הבוגרים במגמות השונות של הנדסאים וטכנאים בהתאם לביקוש במשק. בשנים האחרונות הביקוש במשק היה בעיקר למקצועות המחשב (כ-74%), והביקוש למקצועות תעשייה וניהול היה אפסי (כ-2 פרומיל), אולם רק כ-15% מהסטודנטים במכון הממשלתי להכשרה בטכנולוגיה למדו במגמת מחשב ואילו כ-31% מהם למדו במגמת תעשייה וניהול.

מעקב

משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה

1. הקמת מנגנון ביקושים דורש בחינה מעמיקה. המשרד נמצא בבחינה של הקמת המודל, וטרם סיים לגבש אותו.

ראה הערות ראש הממשלה לדוח 59 ב' עמ' 272.

ליקוי

2. שיעור מקבלי הדיפלומות בקרב תלמידי הנדסאות נמוך ולא עלה על כשליש. שיעור הצלחה נמוך זה מצביע על כך שמרבית תקציבו של המכון הממשלתי להכשרה בטכנולוגיה - כ-100 מיליון ש"ח - לא השיג את יעדו. בינואר 2009, סיפק המכון הממשלתי להכשרה בטכנולוגיה נתונים שונים מהם עולה כי שיעור מקבלי דיפלומות ההנדסאים הוא כ-50%. משרד מבקר המדינה מעיר כי נתונים אלו אינם אמינים ונראה ששיעור זה מוטה כלפי מעלה, אולם גם שיעור של 50% משמעותו שמחצית מתקציבו של המכון הממשלתי להכשרה בטכנולוגיה להכשרת הנדסאים לא השיג את יעדו.

מעקב

2. החל משנת הלימודים תשע"א, ובשנת תשע"ב יעבוד המשרד בשיטת זכאות לתקצוב חדשה על-פי מדידת תפוקה שהיא אבן הדרך לבחינת גמר ממלכתית. לקראת שנת הלימודים תשע"ג מתוכנן מעבר לשיטת זכאות על פי דיפלומות.

ליקוי

3. שיטת התקצוב המופעלת במכון הממשלתי להכשרה בטכנולוגיה מבוססת על מספר הסטודנטים הלומדים ולא על שיעור מקבלי הדיפלומה. שיטה זו מעודדת את המכללות להשיא את מספר התלמידים, אך לא את מספר מקבלי הדיפלומות - שהיא מטרת המדינה בהכשרה מקצועית. שיטה זו גם אינה ממריצה את המכללות להעלות את רמת הלימודים, שכן הן מתוקצבות גם בגין הנושרים והנכשלים.

מעקב

3. נהלי התקצוב פורסמו באוגוסט 2010 בחוברת ההכרה לקראת שנת הלימודים תשע"א. הליך התמחור טרם הסתיים.
ראה הערות ראש הממשלה לדוח 59 ב' עמ' 271.

ליקוי

4. הוועדה לאישור מגמות במכון הממשלתי להכשרה בטכנולוגיה מורכבת מנציגי המכון הממשלתי להכשרה בטכנולוגיה, מנהלי מספר מכללות שבפיקוחה, והסתדרות ההנדסאים והטכנאים; היא לא שיתפה גורמים רלוונטיים אחרים, כגון משרד החינוך, מוסדות להשכלה גבוהה, והתאחדות התעשיינים. הקו המנחה בוועדה לאישור מגמות היה צורכי המכללות - הביקוש למגמה בקרב התלמידים הפוטנציאליים - ולא הביקוש במשק להנדסאים וטכנאים מוסמכים במגמה. כמו כן הוועדה אישרה מגמות שאין להן זיקה למקצועות ההנדסה, בין השאר, כדי לתת לעובדים, בעיקר בסקטור הציבורי, קידום מקצועי ושיפור בשכר. למדיניות זו השלכות תקציביות כבדות משקל, אולם הוועדה לאישור מגמות לא בחנה השלכות אלו בשיתוף עם גורמי המטה, כגון משרד האוצר.

מעקב

4. בתאריך 15.3.2010 הוגשה הצעת חוק ההנדסאים והטכנאים המוסמכים, התש"ע-2010 של חבר הכנסת ח"כ חיים כץ הצעת חוק זו, פ/2243/18 כוללת הסדרת הפעילות בין המשרדים והקמת מועצת הנדסאים וטכנאים מוסמכים. משרד התמ"ת רואה חשיבות בחוק זה.

ראה הערות ראש הממשלה לדוח 59 ב' עמ' 273.

ליקוי

5. בוועדה לאישור מגמות ישנו רוב מובנה לנציגי גופים פרטיים בעלי עניין, העשויים ליהנות מהחלטות הוועדה. זאת ועוד, נציגי גופים פרטיים, בעת שהם משתתפים בוועדה משרדית רגולטורית, חלים עליהם הכללים למניעת ניגוד עניינים. בניגוד לכללים אלו, מנהלי המכללות, החברים בוועדה לאישור מגמות, השתתפו בדיונים ובתהליך קבלת ההחלטה, גם במקרים שהם עצמם הציגו את המגמה לפני הוועדה, והיו בעלי עניין להפעילה במכללה שייצגו.

מעקב

5. למניעת הישנות ליקוי זה בעתיד המשרד מכין מכרז לבקרה פדגוגית ובקרה מינהלית.

ליקוי

6. המכון הממשלתי להכשרה בטכנולוגיה בדק את עמידת התלמידים בתנאי הקבלה רק לאחר סיום הלימודים והשלמת כל המחויבויות לקבלת הדיפלומה, כך שתנאי הקבלה היוו למעשה תנאי לקבלת הדיפלומה. המכון הממשלתי להכשרה בטכנולוגיה אף לא וידא שהמכללות הקפידו על קיום תנאי הקבלה שהוא קבע. המכון הממשלתי להכשרה בטכנולוגיה הקים ועדת חריגים שבאמצעותה פטר בדיעבד תלמידים שהשלימו את לימודיהם מעמידה בתנאי הקבלה, על רקע גיל או כישלונות חוזרים בבחינות הקבלה. המכון הממשלתי להכשרה בטכנולוגיה לא קיים בקרה על ביצוע תכניות הלימודים בידי המכללות ואף לא וידא שמספר השעות והתכנים של כל מגמה תואמים לנדרש.

מעקב

6. לא דווח על התקדמות בתיקון הליקוי.
ראה הערות ראש הממשלה לדוח 59 ב' עמ' 274.

ליקוי

7. המכון הממשלתי להכשרה בטכנולוגיה העביר כספי מדינה רבים למכללות ללא בקרה על הנתונים ששימשו לחישוב סכומים אלו, וללא התחשבות סדירה עימן בתום כל שנה. כתוצאה מכך חייבות המכללות למכון הממשלתי להכשרה בטכנולוגיה כ-27 מיליון ש"ח עבור שנות הלימודים התשס"ג - התשס"ה.

מעקב

7. במאי 2009 הושלם המידע המלא בנושא ההתחשבנות על יתרות זכות וחובה בכל אחת מהמכללות לשנים תשס"ג - תשס"ח. גביית החובות מהמכללות הסתיימה פרט למכללה אחת שחובותיה נפרסו.

ראה הערות ראש הממשלה לדוח 59 ב' עמ' 275.

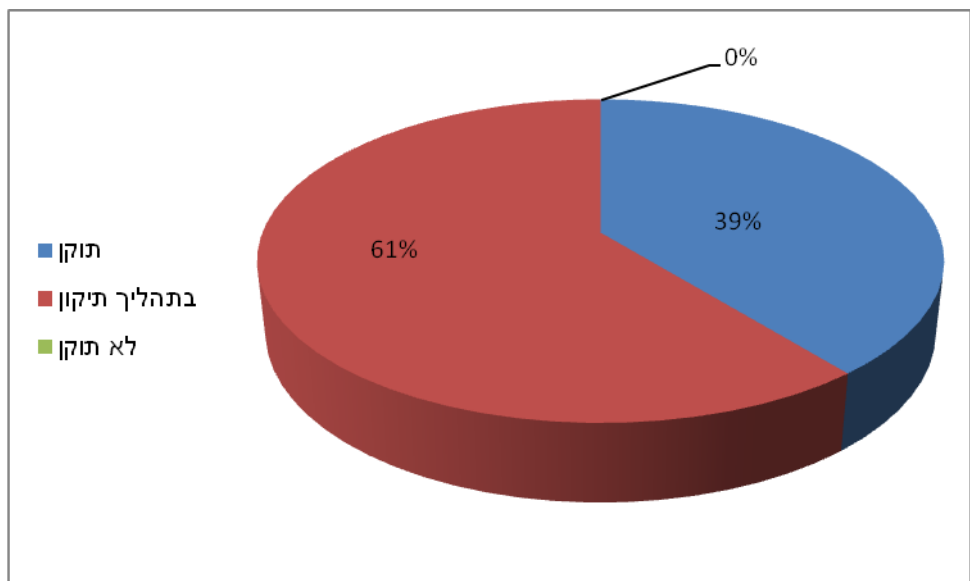
ליקוי

8. מערך המחשוב של המכון הממשלתי להכשרה בטכנולוגיה לא תמך בקיום תהליכי עבודה סדירים מול המכללות, ולא סיפק תשתית מידע לצורך קבלת החלטות ניהוליות של המכון הממשלתי להכשרה בטכנולוגיה.

מעקב

8. המשרד פועל ליישם את כל צרכי המחשוב. בשלב ראשון יוכן מסמך עיצוב מפורט. הפרויקט אמור להסתיים בדצמבר 2012.

משרד התשתיות הלאומיות

משרד התשתיות הלאומיות

היערכות להתמודדות עם מחסור בחשמל

הגופים המבוקרים: משרד התשתיות הלאומיות; רשות לשירותים ציבוריים - חשמל; חברת החשמל לישראל בע"מ

ליקוי מס' 2 תוקן. ראה דוח מעקב 59' עמ' 863.

ליקוי

1. משנת 2003 ועד סוף 2008 לא עשו המשרד, רשות החשמל וחברת חשמל לישראל את הפעולות הדרושות למימוש התכניות של פיתוח מקטע הייצור שאושרו בידי השר וקודמיו.

מעקב

משרד התשתיות הלאומיות

1. שלב א' של תכנית חירום (שאושרה בשנת 2008) כבר הסתיים. במסגרת התוכנית נבנו 5 טורבינות גז בהספק כולל של כ- 1000 MW באתרים רמת חובב, חגית ואשכול. בהיעדר מימון נדחה ביצוע שלב ב' של תכנית חירום, בהספק כולל של כ- 770 MW. מימון חלק לביצוע שלב ב' של התוכנית אושר על ידי רשות החשמל רק במרס 2011. שלב זה מורכב ממחז"מ – (מתקני ייצור במחזור משולב), באתר אלון תבור ו- 3 תוספות קיטוריות (באתרים רמת חובב, אשכול וחגית). למרות מחסור במימון, חברת החשמל מקדמת חלקית גם הקמת פרויקט באלון תבור.

ראה דוח מעקב 59' עמ' 411.
ראה דוח מעקב שני 59' עמ' 863.

ליקוי

3. על פי תכניות הפיתוח שאישרו שרי התשתיות בין דצמבר 1999 לנובמבר 2004, אמורות היו לקום יחידות ייצור על ידי יצרנים פרטיים ועל ידי חח"י. בפועל היצרנים הפרטיים לא הקימו יחידות ייצור כלל, ואילו יחידות הייצור שהקימה חח"י לא הופעלו במועד. גם בהפעלתן של יחידות ייצור עתידיות מסתמן פיגור גדול. אם יתמשו תחזיות הביקוש לחשמל, עלול להיווצר במדינה מחסור בחשמל.

מעקב

3. יצרני חשמל פרטיים הקימו עד כה מתקני ייצור בהיקף כולל של מעל 480MW (ללא מקטע של אנרגיות מתחדשות). בנוסף לכך ניתנו רישיונות מותנים להקמת יחידות ייצור בהספק כולל של כ- 4500MW (ללא אנרגיה מתחדשת), חלקן נמצאות בשלב ההקמה:
- מתקן OPC (450MW)
 - מתקן דוראד (850MW).
 - פעילות חברת החשמל לישראל הוצגה במעקב לליקוי מס' 1, בהקשר לביצוע תוכנית חירום (שלבי א' ו- ב').
 - זאת ועוד, בשנים האחרונות חח"י קידמה הקמת 3 יחידות ייצור נוספות בעלות כושר ייצור של כ- 900MW:
 - במרס 2011 היא השלימה מחז"מ בחיפה (375MW)
 - בסוף 2011 אמור להיכנס לפעולה מחז"מ נוסף בחיפה (375 MW)
 - במחצית שנייה של 2012 אמורה לפעול תוספת קיטורית באתר צופית (125MW).
 - המשרד מבצע מעקב שוטף אחר החקיקה הראשית וחקיקת המשנה שבאחריותו, כאשר הסדרת התחום הרלוונטי נעשית תוך ראיית מכלול האינטרסים והאיזון ביניהם. כתוצאה מכך בוצעו מספר תיקוני חקיקה בתקנות שהותקנו מכוח חוק משק החשמל, התשנ"ו-1996, ובין היתר, תוקנו תקנות משק החשמל (תנאים ונהלים למתן רישיון וחובות בעל רישיון), התשנ"ח-1997.
 - ראה דוח מעקב 59' עמ' 412.
 - ראה דוח מעקב שני 59' עמ' 865.

ליקוי

4. באוגוסט 2008 באיחור רב, אישר שר התשתיות תכנית חירום להתמודדות עם מחסור צפוי בחשמל. לוחות הזמנים להקמת היחידות שנקבעו בתכנית החירום קצרים יחסית ואינם תואמים את לוחות הזמנים שנדרשו לחח"י להקים יחידות דומות בעבר.

מעקב

4. במרס 2011 רשות החשמל (בתיאום עם משרד האוצר) אישרה מימון חלקי של שב' בתכנית החירום המוטלת על חברת החשמל לישראל. לדברי מנהל מינהל החשמל, מימון חלקי זה, במועד שבו אושר, יגרום לאיחור בהקמת יחידות הייצור ולמחסור בחשמל הן בקיץ 2012 והן

בקיץ 2013. התגייסות חברת חשמל לישראל להקמת מחז"מ באתר אלון תבור, ללא הבטחת מימון מראש, עשויה להקל על המחסור, אם כי באיחור.

זאת ועוד, מנהל מינהל החשמל סבור כי תעריפי החשמל שאושרו בשנים האחרונות לחברת החשמל (ע"י רשות החשמל) אינם מכסים את עלויות הייצור ואינם מעניקים לחברה תשואה נאותה על ההון. המצב שנוצר אינו מאפשר לחברת החשמל להרוויח ולהשקיע מרווחיה בפיתוח מערכת החשמל וזאת הסיבה שהיא זקוקה למימון מראש של תכנית החירום.

ראה דוח מעקב 59ב' עמ' 412.

ראה דוח מעקב שני 59ב' עמ' 866.

ליקוי

5. בהקמת תחנה פחמית מרכזית נוספת - פרויקט - D חל פיגור של כחמש שנים וחצי) ממועד אישור השר. (לתחנה זו חשיבות רבה בהתמודדות עם המחסור במשק החשמל ומשמעות אסטרטגית במניעה של הסתמכות יתר על חשמל המיוצר באמצעות גז טבעי, בשנים הקרובות.

מעקב

5. נושא הקמת תחנה פחמית מרכזית נוספת – פרויקט D נמצא בתחילת הדרך. כדי לקדם הקמת תחנת כוח פחמית המשרד ביקש להסב אותה לגז טבעי בגיבוי פחם. עקב התנגדות ות"ל, התוכנית הועברה לאישור המועצה הארצית לתכנון ולבנייה. בישיבתה האחרונה המועצה אישרה את הקמת התחנה, בשינויים שתאמו את דרישות נציגי משרד האוצר. המשרד להגנת הסביבה (שתמך בתכנית המקורית) סבר כי השינויים שנעשו בנוסח החלטת המועצה משנים את רוח ההחלטה. הוא התנגד לפרויקט במתכונת שאושרה ודרש דיון חוזר. יו"ר המועצה דחה את בקשתו לדיון חוזר. נכון להיום עתיד הפרויקט לוט בערפל.

ראה דוח מעקב 59ב' עמ' 413.

ראה דוח מעקב שני 59ב' עמ' 867.

ליקוי

6. ביוני 2006 חלה תקלה ביחידות ייצור בתחנות הכוח בחדרה ובאשקלון. חח"י נאלצה ליזום הפסקות חשמל בשל אי-יכולתה לספק את הביקוש. נזקי הפסקות החשמל הגיעו לכ 700-מליון ש"ח. משרד התשתיות לא יישם את המלצות הוועדה שהקים לבדיקת הגורמים להפסקות החשמל.

מעקב

6. באוגוסט 2010, הציג שר התשתיות הלאומיות לממשלה תכנית פיתוח למניעת מחסור בחשמל. השר אישר את התוכנית בחתימתו בדצמבר 2010. דחייה בביצוע התוכנית (עקב אי הסכמה בין גורמי הממשלה) עלולה לגרום למחסור בחשמל כבר בשנים 2011-2013. מנהל מינהל החשמל סבור כי הסדר השלת עומסים מול צרכנים גדולים (כ- MW 200) מיצה את הפוטנציאל הקיים, בעיקר עקב תעריף חשמל נמוך ותמריץ זעום. מאידך יתכן וניתן להרחיב במעט את הסדר הפעלת הגנרטורים. לאחרונה נבדקת האפשרות של השלת עומסים גם במשקי הבית.
ראה דוח מעקב 59' עמ' 413.
ראה דוח מעקב שני 59' עמ' 867.

ליקוי

7. באוגוסט 2007 הוצגו למשרד התשתיות תוצאות הבדיקה שהזמין בנושא של העלות למשק של אנרגיה לא מסופקת. תוצאות הבדיקה מלמדות שעלות האנרגיה הזו גדולה פי ארבעה בקרוב מזו שעליה מתבססות תכניות הפיתוח של משק החשמל. בחישובי העלויות בתכניות ובתחשיבים יש אפוא הטיה ניכרת כלפי מטה. עד ספטמבר 2008 לא אימץ המשרד או דחה את תוצאות הבדיקה.

מעקב

7. במרס 2011 הושלם עדכון הסקר לעניין עלות אי-הספקת חשמל (הערך המעודכן הינו 111 ₪ לקוט"ש). נתוני הסקר מראים עלייה נומינאלית של כ- 10% בהשוואה לערכים הקודמים. במונחים ריאליים מדובר בעליה של קצת יותר מאחוז. המשרד אימץ את ממצאי הסקר, ובקרוב הם יכללו בתוכנית פיתוח משק החשמל. מנהל מינהל החשמל לא צופה שינויים מפליגים בתכנית הפיתוח בגין העדכון האמור. לדעתו, השפעת הערך המעודכן של עלות אי-הספקת חשמל על תכנית הפיתוח נמוכה בהרבה מהשפעת הדרישות בתחום אמינות הספקת החשמל (דרישות אלה מוגדרות במודל ממוחשב בעת הרצת תוכנת הפיתוח).
ראה דוח מעקב 59' עמ' 414.
ראה דוח מעקב שני 59' עמ' 868.

ליקוי

8. התכניות המאושרות להקמת מחז"מים המוסקים בגז טבעי לא מומשו במועדן, ולכן הם הופעלו בדלק נוזלי, במזוט ובסולר. כך מבזבזים משאבים יקרים ונגרם זיהום אוויר. הפעלת יחידות ייצור בדלק נוזלי במקום בגז טבעי

גרמה למשק בשנים 2004-2008 הוצאה כספית נוספת בסך של כ 2.4- מיליארד דולרים.

מעקב

8. בשנים 2010-2011, בשל עיכובים בהגעת הגז הטבעי, לא היה מנוס מהפעלת טורבינות הגז החדשות בסולר (מדובר באתרים חגית, אשכול, רמת חובב וחיפה). העיכוב נבע, ככל הנראה, מאיחור מסוים בתכנון מסלול הגז ביחס לשאר מרכיבי הפרויקט (בחח"י), בנוסף לקשיי הנחת מערכת ההולכה בצפון הארץ (בשל התנגדות הדרושים למעבר צנרת הגז בשטחם). מכל מקום, אתר "חגית" חובר למערכת ההולכה ביוני 2011. במחצית השנייה של שנת 2011 אמור הגז הטבעי להגיע לכל יתר האתרים.
ראה דוח מעקב 59' עמ' 414.
ראה דוח מעקב 59' עמ' 868.

ליקוי

9. טורבינות גז המיועדות להתקנה בחיפה נרכשו לפני כמה שנים, ומאז הן מאוחסנות במחסני חח"י. עלויות עיכוב הפרויקט גדולות בשל הוצאות מימון, אחסון הטורבינות, ותמיכה טכנית. בינתיים גובר זיהום האוויר באזור מפרץ חיפה, שהוא מהאזורים המזוהמים בארץ, בשל המשך הסקתן במזוט של יחידות הייצור הקיימות.

מעקב

9. הגנראטור המיועד לחיפה הותקן באתר "חגית" והופעל באוגוסט 2010. הגנראטור התקול הוחזר לחיפה לאחר שיפוץ, אך במהלך התקנתו נגרמה תקלה נוספת. לפיכך, סינכרון היחידה נדחה לנובמבר 2011.
ראה דוח מעקב 59' עמ' 414.

ליקוי

10. בתחנת הכוח מ"ד ב' באתר" אורות רבין "טרם הוקם סולקן - מתקן להפחתת הפליטה של גפרית דו-חמצנית. בשל כך מוסקת התחנה בפחם דל-גפרית יקר יותר. בארבע השנים שחלפו מהמועד שבו היה אמור לפעול הסולקן, הסתכמה תוספת העלות להפעלה בכ 140-מליון דולר.

מעקב

10. מועדי הקמת הסולקנים – בכל היחידות הפחמיות של חברת חשמל לישראל נקבעו בהוראות אישיות של השר להגנת הסביבה (מיום

26.12.10). בהתאם להוראות, אין להפעיל את תחנת הכוח מ"ד ב' באתר אורות רבין לאחר 1.7.13 – אם היא לא תעמוד ברמת הפליטות שנקבעה עבור תחמוצות גופרית וחנקן (SOX ו- NOX). ניתן לעמוד בצמצום פליטות רק באמצעות התקנת הסולקנים. פירוש הדבר הוא שיחידה אחת תושבת במחצית הראשונה של שנת 2013, והשנייה במחצית השנייה של 2013. ראוי לציין כי עקב המחסור הצפוי בחשמל בקיץ 2013 אישר המשרד להגנת הסביבה, במכתב מיום 25.7.11, דחייה של כשנה בפרויקט הקמת הסולקנים, תוך שימוש בפחם דל גופרית, לדברי מנכ"ל חברת הפחם, רכש פחם דל גופרית (המקטין פליטת מזהמים) אינו כרוך בתשלום פרמיה. על כן, אם החברה תמצא ספק פחם דל גופרית בכמות הנדרשת, ניתן יהיה לעבור את תקופת ההמתנה בקלות יחסית.

ראה דוח מעקב 59' עמ' 415 .

ראה דוח מעקב שני 59' עמ' 870 .

ליקוי

11. בסוף אוקטובר 2008 אישרה רשות החשמל תוספת לתעריף החשמל בסכום מצטבר של כ-שני מיליארד ש"ח החל בינואר 2009 למשך שנתיים למימון תכנית החירום להגדלת כושר הייצור. החלטה זו מטילה על הצרכנים את עלויות מימון תכנית החירום שהופעלה עקב אי-מימוש תכניות הפיתוח במועד.

מעקב

11. שלב א' של תכנית החירום (שהוטלה על חברת חשמל לישראל) מומן באמצעות העלאת תעריף החשמל. הכסף שנגבה הוקפא על ידי רשות החשמל בתואנות שונות והיה אמור להשתחרר במסגרת ההסכם למימון המשך תוכנית החירום (שלב ב'). למרות ששלב א' של התוכנית הסתיים, ולמרות שבמרץ 2011 הושגה הסכמה למימון חלקי של תוכנית חירום שלב ב', הכסף טרם שוחרר. כפי שהוסבר במעקב לליקוי מס' 4, דחיית מימון שלב ב' של תוכנית החירום גרמה לדחייה בהקמת יחידות ייצור שונות. לפיכך, צפוי מחסור בחשמל כבר בקיץ 2012.

ראה דוח מעקב 59' עמ' 415 .

ראה דוח מעקב שני 59' עמ' 870 .

שימור אנרגיה וניצול אנרגיות מתחדשות במשק החשמל

הגופים המבוקרים: משרד התשתיות הלאומיות; משרד האוצר – אגף התקציבים; משרד הבינוי והשיכון; המשרד להגנת הסביבה; משרד הפנים – מינהל התכנון; מינהל מקרקעי ישראל; רשות לשירותים ציבוריים – חשמל

ליקוי 1,3,4,6,7,8,9 תוקנו. ראה הערות רה"מ 59' עמ' 284 ודוח מעקב 59 ב' כך ב' עמ' 872.

ליקוי

2. המשרד לא השתמש בתקנות העבירות המנהליות (קנס מינהלי - מקורות האנרגיה) התשס"ה 2004-להטלת קנסות על מפעלים צרכניים, ותאגידים שלא שלחו אליו דוחות אנרגיה כלל, אף שפנה אליהם בכתב בדון כמה פעמים.

מעקב

2. המשרד השלים כבר את המשימה בנושא הטלת קנסות על עבירות מינהליות ומטיל כבר קנסות מינהליים על צרכי אנרגיה החייבים לבצע סקרי אנרגיה, אך אינם עומדים בדרישות החוק. המשרד עדיין לא סיים את פעילותו לעדכון התקנות הקיימות אך "סט" תקנות חדש בענייני שימור אנרגיה, לרבות עדכון עבירות מינהליות, יוגש בקרוב לאישור משרד המשפטים. המשרד טרם הכין נהלי אכיפה אשר נמצאים עדיין בכתבה.

ראה דוח מעקב 59' עמ' 416 .
ראה דוח מעקב שני 59' עמ' 872.

ליקוי

5. במועד סיום הביקורת טרם הוקמו תחנת הכוח הסולארית וטורבינות הרוח שאמורות היו לקום עד סוף 2005 על פי תכנית הפיתוח שאישר שר התשתיות הלאומיות בינואר 2002.

מעקב

5. חוות הרוח באתרים "רמת סירין" ו"גלבע" טרם הוקמו. חברת החשמל לא נדרשת להקים חוות הרוח באתרים "רמת סירין" ו-"גלבע". קידום פרויקטים אלה מתבצע על ידי יצרני חשמל פרטיים. ספק שירות חיוני (חברת החשמל) לא נדרש להקים תחנת כוח סולארית. פרויקט זה מתבצע בדרך של מכרז בין-לאומי באתר "אשלים" שבנגב, בעקבות החלטת הממשלה משנת 2008. המכרז

נמצא עדיין בעיצומו ומנוהל על ידי ועדת המכרזים בראשות משרד האוצר. עדיין לא הוגשו הצעות להקמת המקטע הפוטו-וולטאי (PV) הגשת הצעות להקמת המקטע הפוטו-וולטאי של המכרז נדחתה פעם נוספת. התקבלו כבר החלטות להקמת יחידות תרמו-סולאריות, החלטת הממשלה מס' 3484, מיום 17.7.11, קובעת מכסות עדכניות להקמת יחידות תרמו-סולאריות.

ראה דוח מעקב 59' עמ' 417 .
ראה דוח מעקב שני 59' עמ' 873.

ליקוי

10. צוות בין משרדי שהוקם בעקבות החלטת הממשלה מנובמבר 2002 המליץ בין היתר, שהמשרד ידון עם ממ"י בהקצאת קרקעות המדינה למתקנים לייצור חשמל לפי סוגי הטכנולוגיות מאנרגיות מתחדשות. עד מועד סיום הביקורת לא גיבש המשרד עם ממ"י דרכים לזירוז הקצאת קרקע למתקנים לייצור חשמל מאנרגיות מתחדשות.

מעקב

10. המשרד טרם פרסם "קול קורא" לשטחי קרקע בתחום אנרגית רוח והוא נמצא בשלבי פרסום. לאחרונה מינהל מקרקעי ישראל פרסם שלושה מכרזים להקמת מתקנים PV בינוניים באזורי תעשייה. מכרזים נוספים נמצאים בהכנה.
ראה דוח מעקב שני 59' עמ' 876.

ליקוי

11. רק בשנת 2005 החל המשרד בהכנת טיוטת תקנות להסדרת פעילותם של יצרני חשמל פרטיים מאנרגיות מתחדשות. עד מועד סיום הביקורת, לא הושלמה הכנת התקנות בעניין זה.

מעקב

11. בשנת 2011 עודכנו תקנות משק החשמל (תנאים ונהלים למתן רישיון וחובות בעל רישיון), התשנ"ח-1997.
ראה דוח מעקב שני 59' עמ' 877.

ליקוי

12. עד מועד סיום הביקורת לא הציעה רשות החשמל למכון התקנים הישראלי קביעת תקן ישראלי לטיב הנצילות החשמלית של המודולים בקולטי השמש

במתקנים פוטו-וולטאיים קטנים לצריכה עצמית, ולא השלימה את התיאום עם מנהל התכנון במשרד הפנים בנוגע לקיצור ההליך להסדרת מתן היתר בנייה להתקנת מתקנים אלה על גגות הבתים, ולא הגיעה להסדר עם מינהל מקרקעי ישראל בנוגע לאישור להוסיף מתקן מניב כלכלי לבניין הנמצא על מקרקעין של המדינה.

מעקב

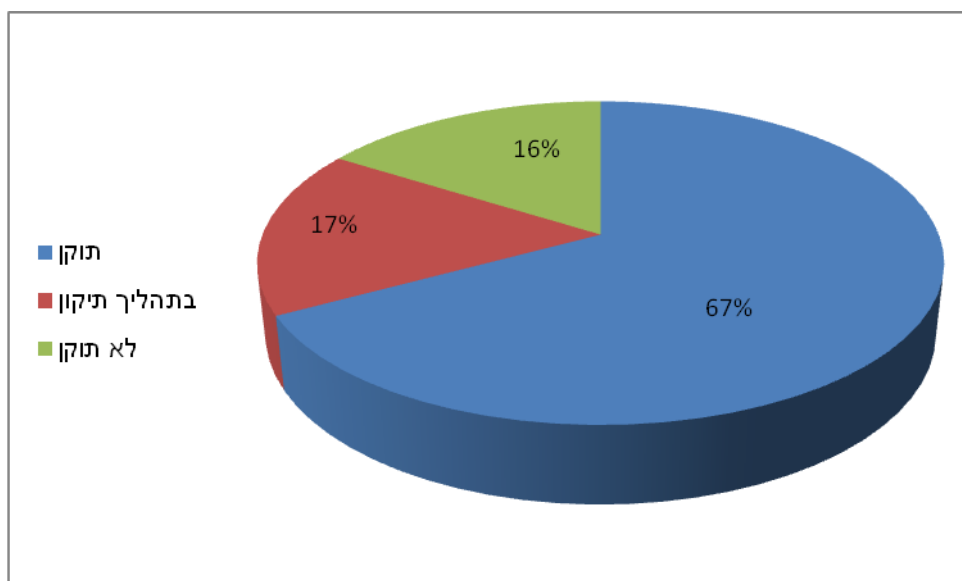
12. בחינת הסוגיה הסתיימה לגבי שני תקנים, בדבר איכות הפאנלים של מתקן PV. הפיכת תקנים אלה לתקנים מחייבים אמורה להתבצע על ידי משרד התמ"ת בהמשך לבקשת המשרד. הטיפול בשני תקנים נוספים, בדבר בטיחות מתקנים PV, יסתיים לאחר השלמת הפעילות במכון התקנים.

ראה דוח מעקב 59ב' עמ' 420.
ראה דוח מעקב שני 59ב' עמ' 877.

פרק שלישי

מוסדות המדינה ותאגידים

החברה למפעלי כלכלה לתרבות לעובדי המדינה

החברה למפעלי כלכלה ותרבות לעובדי המדינה בע"מ

היבטים בפעולות החברה

הגופים המבוקרים: החברה למפעלי כלכלה ותרבות לעובדי המדינה בע"מ; משרד ראש הממשלה - נציבות שירות המדינה; משרד האוצר - אגף החשב הכללי, רשות החברות הממשלתיות; מינהל מקרקעי ישראל

ליקויים 1,2,4,7-10,12,15,18 תוקנו. ראה הערות רה"מ 59' עמ' 295-302 ודוח מעקב 59' עמ' 441-445.

ליקוי

5. בידי אגף התקציבים לא היו דוחות כספיים של החברה, תכניות עבודה ותכנית תקציבית למימון פעולותיה, האמורים לשמש בסיס לקביעת סכום ההקצבות.

מעקב

משרד האוצר – החשב הכללי

5. לא דווח על התקדמות בתיקון הליקוי.

ראה דוח מעקב 59' עמ' 441.

ליקוי

11. החברה חוכרת ממינהל מקרקעי ישראל את בית יערי משנת 1958 בשנים 1993-2003 השכירה החברה נכס זה לצד שלישי שלא למטרה שלשמה הוא הוחכר (לה) בית הבראה לעובדי מדינה. (מפברואר 2006 משכירה החברה את בית יערי לגורם אחר בלי שקיבלה את אישור מינהל מקרקעי ישראל, שלא כנדרש. מתחילת תקופת החכירה ועד שנת 2007 המועד שבו הסב משרד מבקר המדינה את תשומת לבו של מינהל מקרקעי ישראל לנושא, לא בדק מינהל מקרקעי ישראל כיצד השתמשה החברה בבית יערי.

מעקב מינהל מקרקעי ישראל

11. החוזה בגין מתחם זה לא חודש ובשל שימוש שאינו עולה בקנה אחד עם מטרת החכירה המקורית, הועלה הנושא לדיון בהנהלת המינהל, במסגרתה הוחלט כי השומות והתחשיבים הוצגו בהנהלת המינהל ביום 8.3.11. באותו מעמד סוכם, כי נציג מחוז מרכז ייפגש, בתיאום עם מנהל אגף שיווק וכלכלה, לשם עריכת תחשיב הפיצוי לחברה. הצדדים אכן נפגשו. לאחרונה פנה יו"ר הסתדרות העובדים החדשה, למינהל והעלה טענות בקשר להסדר. בזמן הקרוב מתכוון המינהל לקבוע דיון עם נציגי ההסתדרות לסיום הנושא.

ליקוי

13. משנת 1996 נכללת בסדר היום של הרשות ושל גורמים אחרים במשרד האוצר האפשרות שמניות בנק יהב שהמדינה מחזיקה בעקיפין יימכרו. בשנת 2007 איבד הבנק את הזיכיון שהיה לו למתן שירותי בנקאות לעובדי המדינה. במועד סיום הביקורת טרם הסתיים הטיפול של גורמים אלה בנושא.

מעקב החברה למפעלי כלכלה ותרבות לעובדי המדינה

13. מזה שנה ויותר מנהלים בעלי המניות מגעים לאור רצון המדינה למכור את אחזקות החברה בבנק יהב. בעלי המניות של החברה פנו לחברה בבקשה לאשר מימון ביצוע בדיקה משפטית בנוגע להסדרת אחזקות המדינה וההסתדרות בחברה בקשר עם בנק יהב. הדירקטוריון אישר הבקשה. הבדיקה המשפטית החלה.

ראה דוח מעקב שני 59 עמ' 888.

ליקוי

14. לפחות משנת 2000 יודעת הרשות שיש צורך בביצוע בדיקה מקיפה של מצבת המניות בחברה, לשם הכרעה בשאלה אם החברה מעורבת או ממשלתית. למרות זאת, ואף שכבר בדוח שנתי 55 ב, שפורסם במאי, 2005 עמד משרד מבקר המדינה על התמשכות הבדיקות בנושא ועל הצורך בהשלמתן בהקדם, העלתה הביקורת הנוכחית כי בדצמבר 2008 טרם סיימו הרשות ואגף (החשכ"ל) שמעורב בבדיקות (את בדיקותיהם בעניין זה).

מעקב

משרד האוצר – רשות החברות הממשלתיות

14. לא דווח על התקדמות בתיקון הליקוי.

ראה דוח מעקב שני 59' עמ' 889.

ליקוי

16. לדעת משרד מבקר המדינה, כדי שהחברה תוכל להבטיח רמת שירותים עקבית לעובדי המדינה וגמלאיה, יש מקום שבעלי מניותיה יפעלו להקטנת אי-הוודאות בעניין הכנסותיה. מכל מקום, ראוי כי דירקטוריון החברה יבחן ביסודיות מפעם לפעם חלופות לשימוש בכספים הפנויים להגדלת הוצאותיה על פעולות רווחה ותרבות; דבר שלא נעשה. יש מקום כי הדירקטוריון אף יגבש עקרונות אשר ינחו אותו בבואו לקבל החלטות בדבר סכום הכספים הפנויים שהחברה רשאית לצבור. עליו לבחון גם את הדרכים לניצול המיטבי של נכסי החברה הנוספים, בנק יהב ובית יערי, כדי להגדיל את המשאבים המיועדים לפעולות לרווחת עובדי המדינה וגמלאיה.

מעקב

החברה למפעלי כלכלה ותרבות לעובדי המדינה בע"מ

16. ישיבה ראשונה התקיימה בהשתתפות מנהל מינהל מקרקעי ישראל (לשעבר), בה הוחלט על בדיקה מטעם המינהל, בתאריך 27/1/2011 התקיימה ישיבה נוספת בה הוצגו נתונים וכל צד נתבקש לדון בהנהלה שלו בנושאים שהועלו. בתאריך 27/10/2011 נקבעה ישיבה שנדחתה, הישיבה שנדחתה אמורה להתקיים במהלך דצמבר 2011..

ראה דוח מעקב שני עמ' 890.

ליקוי

17. על רשות החברות, אגף החשכ"ל ואגף התקציבים - בשיתוף אגף השכר והסכמי עבודה במשרד האוצר ונציבות שירות המדינה - לבחון במסגרת תהליך קבלת החלטות מסודר, לאחר שישמעו את עמדת החברה והסתדרות עובדי המדינה בנושא, אם רצוי ששירותי הרווחה והתרבות ימשיכו להינתן לעובדי המדינה במתכונת הקיימת. הסוגיה העקרונית - האם המדינה, כמעסיקה, צריכה ואמורה להיות שותפה בבעלות על חברה שמטרתה להעניק שירותי תרבות ורווחה לעובדיה ולגמלאיה - נשארת בצריך עיון.

מעקב

משרד האוצר - רשות החברות הממשלתיות

17. לא דווח על התקדמות בתיקון הליקוי.

ליקוי

20. עד מועד סיום הביקורת, באוקטובר, 2007 כשבע שנים לאחר החלטת הדירקטוריון למנות את מנכ"לית החברה לתפקידה - לא חתמה החברה על הסכם העסקה עמה, ושינוי תפקידה ממ"מ מנכ"ל לתפקיד מנכ"לית החברה לא עוגן בהסכם.

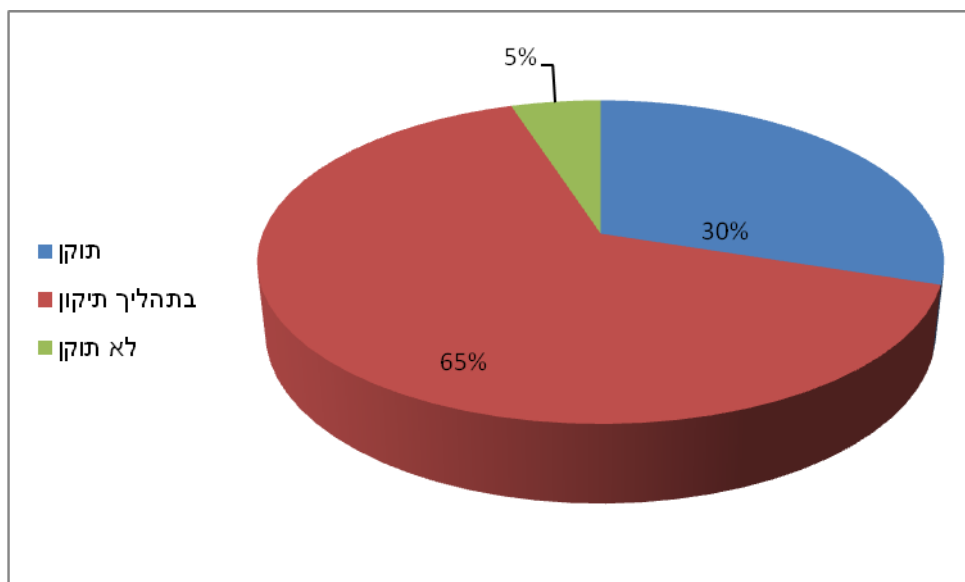
מעקב

החברה למפעלי כלכלה ותרבות לעובדי המדינה

20. הסכם העסקה של מנכ"לית החברה הוכן כנדרש ואושר על ידי הדירקטוריון.

ראה דוח מעקב שני 59 ב' עמ' 891 .

המוסד לביטוח לאומי

המוסד לביטוח לאומי

סדרי הטיפול בחשדות לעבירות מרמה כלפי המוסד לביטוח לאומי

הגופים המבוקרים: המוסד לביטוח לאומי ; המשרד לביטחון הפנים – משטרת ישראל

ליקויים מספר 3,4 6,7,8,12 תוקנו. ראה הערות רה"מ 59' עמ' 11-308 ובמעקב שני 59' עמ' 896-897.

ליקוי

1. מתוך הבנה שיש מקום לשיפור ההיערכות של המוסד בכל הקשור לחקירות ולטיפול בתופעות מרמה כלפיו הוקמו בשנים האחרונות ועדות שונות לבחינת הנושא. ועדות אלה הגישו את דוחותיהן, ובהם המלצות לנקיטת פעולות. רוב הדוחות הללו לא נדונו, וההמלצות בהם לא יושמו. המוסד לא בחר אפוא לפנות לדרך חדשה ולהוביל שינוי כדי להתמודד ביתר עוצמה והצלחה עם תופעות המרמה, אף שהיו בפניו הצעות והמלצות בעניין.

מעקב

המוסד לביטוח לאומי

1. ב- 1/10 הגיש מנהל אגף החקירות מסמך עבודה בנושא "פני אגף החקירות במוסד לביטוח לאומי – לאן". לאחר בחינת המסמך התקיים דיון בלשכת המנכ"לית בהשתתפות סמנכ"ל לוגיסטיקה וחקירות, מנהל אגף החקירות וממלא מקום יו"ר הצוות לשיפור מערך החקירות דאז. התכנית אושרה והוצגה בכנס מנהלים שנערך בחודש מרץ 2011, לסגל מנהלי המוסד. מסמך העבודה מאגד בתוכו את מרבית המלצות הצוות לשיפור מערך החקירות. עד כה בוצעו ההמלצות כדלקמן:

א) הרחבת החקירות בגבייה באמצעות אנשי מקצוע – (1) 12 חוקרים עברו הכשרה והסמכה בתחומים כגון: גבייה, ביטוח והוצאה לפועל. כמו כן, מתוכנן יום עיון לחוקרים נוספים בנושא גבייה וביטוח, מותנה באישור תקציבי. (2) בשנת 2010 נערכו חקירות בהיקף נרחב בתחום הגבייה והביטוח הן על ידי היחידה הארצית והן על ידי החוקרים בסניפים, בנושאים הבאים: העסקת עובדים פיקטיביים, הנפקת תלושי שכר מזויפים, איתור חברות קש, חקירת מקורות גבייה.

ב) הגדרת תפקיד היחידה הארצית, מטרותיה ומיפוי הצרכים בהם תטפל – בשנת 2010 נעשה שינוי בתפישת החקירות של המוסד ובוצע מעבר מחקירה והתמקדות בתובע הגמלה כבודד, לייזום וטיפול בחקירות ופרשיות בהיקף נרחב של תופעות מרמה נגד המוסד במגזרים המאותרים כ"עתירי קצבאות" ומעבר מחקירות "תגובתיות" לחקירות יזומות. בהתאם לאמור, בוצעו בשנת 2010 הפעולות כדלקמן:

1. אפיון וביצוע חקירות מדגמיות בענפים כגון: נפגעי עבודה, מזונות וניידות על פי המתווה של מערך החקירות.
2. איתור עובדים המקבלים גמלאות שלא כדין.
3. איתור תלושי שכר מזויפים.
4. איתור "חברות קש".
5. איתור העסקת עובדים פיקטיביים.
6. איתור חייבים בגבייה.
7. טיוב שיתוף פעולה עם גורמי אכיפה נוספים (משטרת ישראל, רשויות ההגירה ורשויות המס).
- ראה דוח מעקב שני 59 עמ' 895.

ליקוי

2. המוסד לא גיבש מדיניות המפרטת את הנסיבות אשר לא ייחקר בהן חשד לביצוע עבירות ולא קבע מי הם בעלי התפקידים המוסמכים לקבל החלטה זו

מעקב

2. מערכת הממוכנת לצרכי מעקב ובקרה על תיעוד ונימוק ההחלטות שלא להעמיד לדין, מוכנה להפעלה. המערכת טרם הופעלה בשל עיצומי העובדים. לפיכך, התיעוד והנימוק עדיין מבוצעים באופן ידני. ראה דוח מעקב שני 59 עמ' 6-895.

ליקוי

5. החלטה שלא להעמיד חשודים לדין עקב חוסר עניין לציבור או היעדר ראיות מספיקות צריכה להיות מתועדת ומנומקת. הדבר חשוב גם לשם ביסוס אמות מידה של שקיפות ואחידות וכן כדי לאפשר פיקוח יעיל על החלטות אלה, כמתחייב במינהל ציבורי תקין. נמצא כי מי שקיבלו את ההחלטה במוסד שלא להמשיך בטיפול במישור הפלילי בנוגע לרוב התיקים שנבדקו, עשו זאת ללא תיעוד ונימוק של החלטתם.

מעקב

5. לא דווח על התקדמות בתיקון הליקוי.

ראה דוח מעקב שני 59 עמ' 897.

ליקוי

9. מערכת שכר העידוד של החוקרים מודדת את עבודתם על פי תפוקות, כלומר סיום חקירת תיק. אמנם המערכת מתבססת גם על מדדים של נפח פעילות, אולם לא הוגדרה רשימה של פעולות הנחשבות פעולות חקירה לצורך חישוב שכר עידוד. בנסיבות אלה ספק אם אכן שכר העידוד מבטא את היקף פעולות החקירה שנעשו בפועל. יש גם ספק אם סיום של חקירת תיק הוא מודד ראוי לבחינת עבודתם של חוקרים היות שיש בכך תמריץ לסגירה מהירה ללא מיצוי החקירה.

מעקב

9. נושא זה יועלה על ידי מינהל הארגון באחת משיבותיה הקרובות של מועצת הייצור.
ראה דוח מעקב שני 59 עמ' 898.

ליקוי

11. בפועל עסקה היחידה בחקירות דומות לאלה של החוקרים בסניפים ולא התמקדה בזיהוי וחקירת תופעות נרחבות ומורכבות של מרמה.

מעקב

11. ביום 1/9/11 הופץ נוהל חקירות בגמלאות, המאפשר צמצום חקירות ביוזמת פקיד התביעות ומרחיב את אפשרות המוסד לבצע מדגמי חקירות.
ראה דוח מעקב שני 59 עמ' 898.

ליקוי

13. על המוסד לטפל בתקיפות, בנחישות וביסודיות בתופעת המרמה כלפיו. לשם כך על המוסד להסדיר עם היועץ המשפטי לממשלה ועם המשטרה את נושא סמכויות החקירה והתביעה בכל הנוגע לעבירות מרמה שהמוסד חוקר וכן עליו לקבוע, בעצה אחת עם היועץ המשפטי לממשלה ועם המשטרה, מדיניות שתגדיר את המקרים אשר יטופל בהם החשד למרמה במסלול הפלילי, את המקרים אשר תינקט בהם סנקציה אזרחית-מינהלית ואת המקרים אשר

יסתפקו בהם בהפסקת תשלום גמלה שנתקבלה שלא כדין. על המוסד לתרגם מדיניות זו לנוהלי ביצוע ברורים שאפשר ליישם, ולהטמיעם בין כל עובדי המוסד.

מעקב

13. בחודש מרץ 2011 התקיימה ישיבה עם משרד המשפטים ובה העלו נציגי המוסד את בקשותיהם להרחבת סמכות החקירה והתביעה לחוקרי המוסד וללשכה המשפטית של המוסד. טרם התקבלה תשובה סופית בעניין ממשרד המשפטים.
ראה דוח מעקב שני 59ב עמ' 899.

הבקרה על תשלומים לזכאים שנעשים בסיוע מערכות ממוחשבות ממצאי מעקב

הגופים המבוקרים: המוסד לביטוח לאומי; משרד האוצר; משרד הפנים

ליקויים 6,7 תוקנו. ראה דוח מעקב אחר תיקון הליקויים עמ' 902.

ליקוי

1. סוגיית מחירם של שירותי המידע של מרשם האוכלוסין עדיין לא נפתרה - בשל התשלום הגבוה משרדי הממשלה ויחידותיה עדיין נמנעים משימוש בנתונים של מרשם האוכלוסין בתדירות הדרושה להם לצורכי עבודתם.

מעקב

משרד הפנים

1. הרשות החלה בהליכים להחלפת מערכת "אביב". המכרז להחלפת מערכת "אביב" הינו מכרז דו שלבי. שלב א' – שלב מיפוי הספקים בוצע, וכעת ישנן 4 חברות אשר מתוכננות להשתתף בשלב ב שנדחה במקצת היות והרשות נאלצה להחליף את חברת הייעוץ אשר מיועדת לכתוב את המכרז על כל מרכיביו, בנוהל מפתח. הרשות נמצאת בעיצומו של המכרז לבחירת חברת הייעוץ. לאחר בחירת חברת הייעוץ, יעברו החברות אשר עברו לשלב ב' הדרכות על המערכת הנוכחית ולאחר מכן יבוצע שלב ב' של המכרז – בחירת ספק זוכה אשר יפתח ויתחזק את המערכת החדשה.

ראה דוח מעקב שני 59 עמ' 900.

ליקוי

2. בשלהי 2005 הוקם באגף החשכ"ל מינהל הגבייה. הוא הורה למשרדי ממשלה למפות את החובות העומדים לזכותם, לדווח לו עליהם ולהכין תכניות עבודה שיאפשרו להם לגבות אותם. משרדי הממשלה מיפו את החובות ודיווחו על כך למינהל הגבייה; חלק ממשרדי הממשלה עדיין לא החלו לגבות את החובות בפועל.

מעקב

משרד האוצר

2. לא דווח על התקדמות בתיקון הליקוי.

ליקוי

3. פקידי התביעות במוסד עדיין אינם מקבלים את כל הנתונים במערכות המידע שלו שעליהם הוא מסתמך כאשר הוא מאשר תשלומים ומוציא אותם לפועל - משום שרק חלק ממערכות הגמלאות משולבות בפרויקט האינטגרציה שיזם המוסד - ולכן המידע שבידם אינו שלם. לדוגמה, בנובמבר 2008 גמלת נכות כללית וגמלת מזונות עדיין לא היו מחוברות למערכת הממוחשבת של פרויקט האינטגרציה, ולכן לא היה אפשר לקזז מהן תשלומים.

מעקב

המוסד לביטוח לאומי

חיבור זוכות מזונות למערכת הכספית הסתיים כבר וחיבור חייבי מזונות למערכת הכספית נמצא בתהליך עבודה.
הדוח מעקב 59'ב' עמ' 901.

מעקב

משרד האוצר

3. ראה תשובת המוסד לביטוח לאומי.

ליקוי

4. למרות הפעולות שעשה המוסד בפרויקט האינטגרציה, ואף על פי שלעתים המערכות הממוחשבות יכולות להתריע על תשלום העלול להיעשות שלא כדין לחשוף חובות ולקזז מקצת מהם, הן עדיין אינן יכולות למנוע אותם לגמרי או לטפל כראוי בתשלומים שכבר נעשו שלא כדין.

מעקב

המוסד לביטוח לאומי

4. שלב א של בניית המנגנון, הסתיים כבר ושלב ב' של חיבור כל גמלה וגמלה, מתוכנן להסתיים עד מחצית שנת 2012. עד היום התחברו שתי גמלאות.

ראה דוח מעקב 59'ב' עמ' 902.

מעקב

משרד האוצר

4. ראה תשובת המוסד לביטוח לאומי.

ליקוי

5. במשך השנים נצברו לזכות המוסד חובות של מאות מיליוני שקלים עקב תשלום גמלאות שנעשה שלא כדין. המוסד שדרג את המערכות הממוחשבות שבעזרתן הוא משלם גמלאות, וכך שיפר את בקרתיו הכספיות. פעולות אלה סייעו לו להפחית את סכום התשלומים שנעשים שלא כדין ואת החובות של הציבור, אולם הוא לא פעל במרץ לגבות חובות שנוצרו בעבר בשל תשלומים שנעשו שלא כדין ולא טיפל בגבייתם טיפול מערכתי.

מעקב**המוסד לביטוח לאומי**

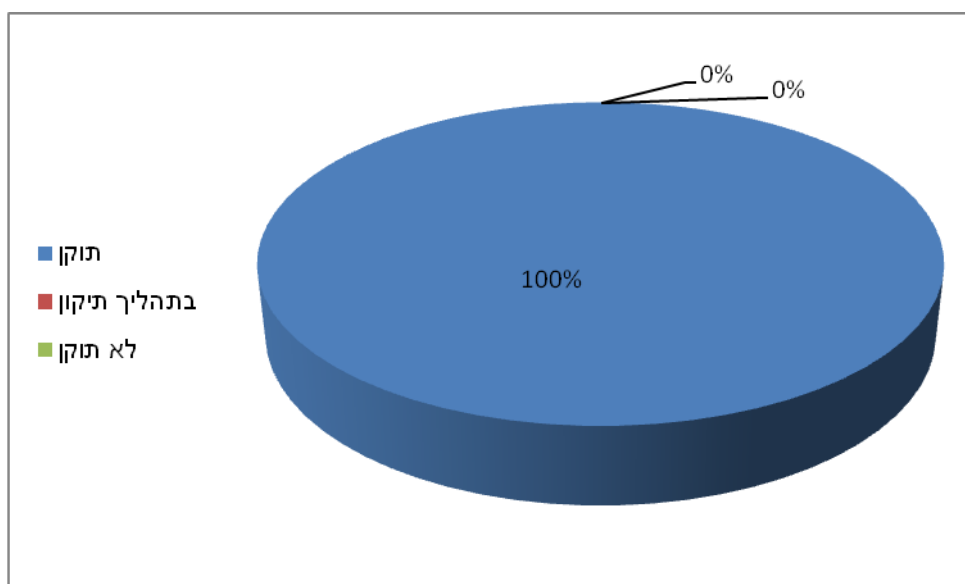
5. המוסד פעל כבר לגבות חובות שנוצרו בעבר בגין תשלומים שנעשו שלא כדין וטיפל בגבייתם במהלך שנת 2011. מטופלים 70,000 חייבים מהמלאי שהוגדרו כברי גבייה. עד אוגוסט 2011 טופלו כמחציתם.

ראה דוח מעקב 59ב' עמ' 902.

מעקב**משרד האוצר**

5. ראה תשובת המוסד לביטוח לאומי.

חברת דואר ישראל

חברת דואר ישראל בע"מ

שירות העברה מאובטחת של דרכונים

הגופים המבוקרים: חברת דואר ישראל בע"מ; משרד הפנים; משרד התקשורת

ליקויים 3-6 תוקנו. ראה הערות ראש הממשלה 59 ב' עמ' 322-323.
ליקויים 2 תוקן. ראה דוח מעקב שני 59 ב' 461.

ליקוי

1. מספרם הכולל של דרכונים שנשלחו מלשכות מינהל האוכלוסין במשרד הפנים באמצעות חברת הדואר כ"דואר רשום" ולא הגיעו ליעדם בשנים 2006-2007 היה 194, בהם דרכונים שנשלחו מהשגרירות וחלקם במסגרת שירות הנפקת דרכון חדש או חידוש דרכון. אין בידי משרד הפנים נתונים שאפשר ללמוד מהם אילו מהדרכונים אבדו במסגרת כל אחד מהשירותים של חברת הדואר.

מעקב

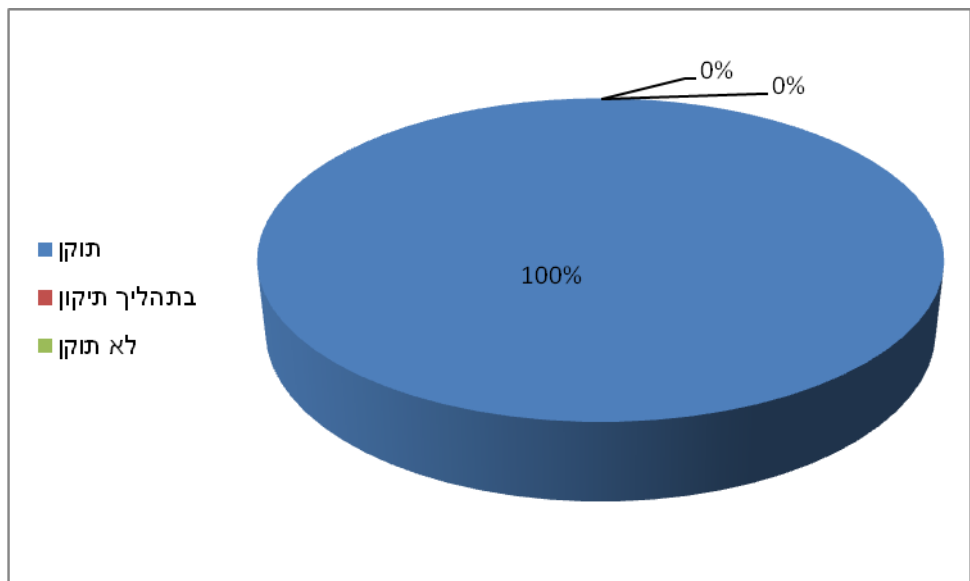
משרד הפנים

1. בידי רשות האוכלוסין נתונים מעודכנים לגבי דרכונים אבודים אשר נשלחים מהלשכות לאזרחים.
המשך ואופן החלתו של החוק הביומטרי: דיון בוועדה לביקורת המדינה מיום 21.6.2011 בעניין דוח מבקר המדינה 61' בנושא פרויקט תעודת זהות חכמה, נתבקשה רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול לדווח על ההיערכות וההכנות לקראת הנפקת התעודה. להלן מכלול הפעולות הננקטות עד להתחלת הנפקת מסמכי הזיהוי הביומטריים, הצפויה להיערך בתחילת חודש נובמבר 2011:
א. היערכות ברשות האוכלוסין – התקנת עמדות ההרכשה הביומטריות בלשכות, הדרכות לעובדים ביישום החוק, התקנות, הצו, הנהלים והתפעול הטכנולוגי יתקיימו במהלך החודשים הקרובים.
מבוצעות הפעולות הדרושות להתאמת אתר גיבוי להנפקת דרכונים ביומטריים, ולפיתוח תוכנות משלימות לניפוק ומסירה של מסמכי הזיהוי הביומטריים. רשות האוכלוסין עמלה על הכנת תוכנית הסברה מקיפה לציבור, אשר תתפרסם בטרם יונפקו מסמכי הזיהוי הביומטריים.
ב. היערכות להקמת הרשות לניהול המאגר הביומטרי – הרשות הביומטרית הוקמה. ראש הרשות מונה ועוסק באיוש המשרות, הכל

בהתאם להליכים המנהליים. הטיפול בעובדים אלה הועבר לאחריות
משרד הפנים.

ראה דוח מעקב 59ב' מעקב שני עמ' 906 .

חברת נתיבי איילון בע"מ

חברת נתיבי איילון בע"מ

תקצוב פרויקטים וביצועם

הגופים המבוקרים: חברת נתיבי איילון בע"מ; משרד האוצר; משרד התחבורה והבטיחות בדרכים; עיריית תל-אביב

ליקויים 1-2 תוקנו. ראה הערות רה"מ 59 ב' עמ' 330.
ליקויים 3,5,6 תוקנו. ראה דוח מעקב 59 ב' עמ' 469.
ליקוי 4 תוקן. ראה דוח מעקב 59 ב' עמ' 909.

ליקוי

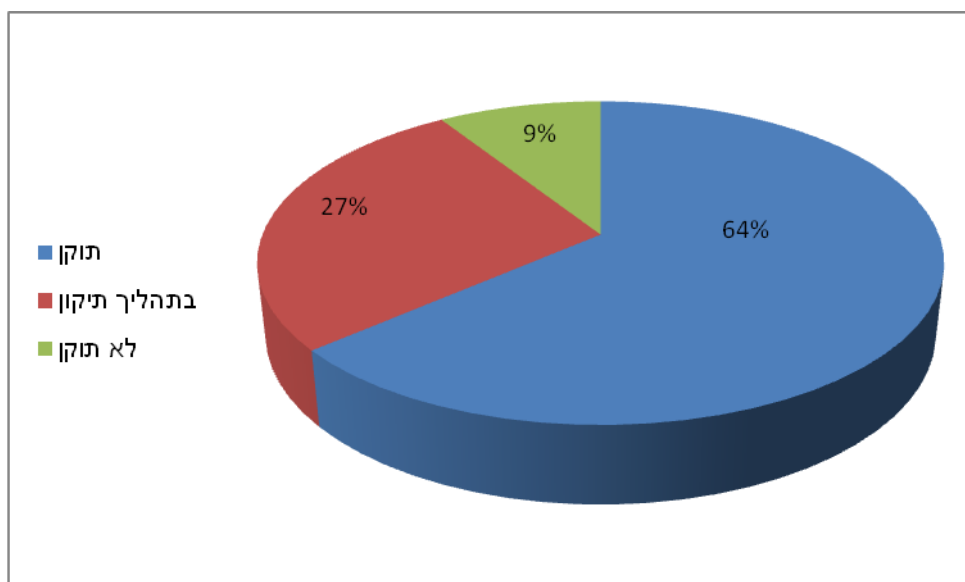
7. מן הראוי שהממשלה בכלל, ומשרדי התחבורה והאוצר בפרט, יגבשו עמדה לטווח ארוך באשר להמשך פעילותה של החברה בעתיד, ובהתאם להחליט על מבנה השליטה בה, לגבש תכניות רב-שנתיות ולהקצות תקציבים רב-שנתיים על מנת לאפשר לה לנהל ביציבות את הפרויקטים שיוטלו עליה. במקביל יש לקבוע סדרי פיקוח ובקרה הן בתחומי התכנון והן בתחומי התקציב, כדי לוודא שסדרי הניהול בה משתפרים, ושהיא מתנהלת בצורה יעילה, אפקטיבית ותקינה.

מעקב

משרד האוצר – אגף החשב הכללי

7. החברה פועלת בהתאם לתזכיר ההתאגדות שלה ולהחלטות ממשלה שהתקבלו בעניינה. מתבצעים פיקוח ובקרה הדוקים הן באמצעות חברה חיצונית הבודקת את מוכנות הפרויקטים למכרז ואת סבירות האומדן שלהם, לרבות בקרה על עמידה בלוחות זמנים ובנוסף, מתבצעת בקרת חשבונות על כל תשלום לחברה על ידי חברה נוספת הבודקת את סבירות דרישת התשלום של החברה.

הרשות הממשלתית למים ולביוב

הרשות הממשלתית למים ולביוב

השבת קולחים

הגופים המבוקרים: הרשות הממשלתית למים ולביוב; משרד האוצר; משרד הבריאות; המשרד להגנת הסביבה; משרד החקלאות ופיתוח הכפר; משרד התשתיות הלאומיות; מקורות חברת מים בע"מ

ליקויים 9,12,13 תוקנו. ראה דוח מעקב שני 59ב' עמ' 913-920.

ליקוי

1. לפי החלטת ממשלה מאוגוסט 2000 הוסמך נציב המים בתיאום עם משרד החקלאות ומשרד האוצר, לעודד הקמת מפעלים להשבת קולחים אשר יאפשרו שחרור של 150 מלמ"ק מים שפירים לצרכים אחרים במשק, באמצעות המרתם בקולחים בתוך חמש שנים. החלטה זו יושמה באופן חלקי בלבד - עד סוף שנת 2007, כשבע שנים לאחר מועד קבלת ההחלטה, המירה רשות המים במצטבר 46 מלמ"ק קולחים ב-38 מלמ"ק מים שפירים - רבע מהכמות שהייתה אמורה להמיר עד אותו מועד.

מעקב

הרשות הממשלתית למים ולביוב

1. להלן סטאטוס הפרויקטים להשבת קולחין, נכון לאוגוסט 2011:

סטטוס	מס' פרויקטים	כמות קולחין בשלב היעד (מלמ"ק)	סך השקעות (מלש"ח) - לא כולל מע"מ	סך מענקי סיוע מאושרים (מלש"ח) כולל מע"מ
הסתיימו	29	34.47	387.87	257.01
* בהליך סגירה	9	27.34	248.59	182.62
בהקמה	39	195.71	2,526.02	2,006.19
קיבלו התחייבות עדיין לא החלו בהקמה	5	11.07	216.3	94.94

735.9	1,057.38	102.73	54	** ממתנים למתן הרשאה תקציבית
3,276.66	4,436.16	371.72	136	סה"כ

ליקוי

2. במועד סיום הביקורת, אוגוסט 2008, עדיין לא יושמה החלטת ממשלה ממאי 2005 ולפיה רשות המים ומשרדי החקלאות והבריאות נדרשו לקבוע עד ינואר 2006 באילו תנאי תברואה יוחלפו המים השפירים המוקצים לחלקות א' (הצמודות לבתי החקלאים) בקולחים שאיכותם מתאימה להשקיה ללא מגבלות.

מעקב

הרשות הממשלתית למים ולביוב

2. משרד האוצר היקצה תקציב למשרד הבריאות לצורך הפיקוח על השקיה בקולחין, המאפשר השקיה בחלקות א' באותן נקודות שגורם זה מהווה חסם.
ראה דוח מעקב שני 59' עמ' 915.

מעקב

משרד הבריאות

2. עדיין לא נמצא הפיתרון הטכני. ב- 30.6.11 הוצג בפני משרד הבריאות על ידי פרופ' ערן פרידלר מהטכניון וד"ר עופר רייס, פיתוח האמור לתת מענה לגילוי וזיהוי חיבורים צולבים בין קווי קולחים וקווי מי שתייה. הרעיון נבחן ויתכן שיאושר פיילוט באחד הישובים.
ראה דוח מעקב שני 59' עמ' 915.

מעקב

משרד החקלאות

2. רשות המים שכרה שירותי פיקוח שימנעו מעבר קולחין למערכת מי השתייה, וכמות ההיתרים הניתנים להשקיה בחלקות א' מוגבלת ליכולת הפיקוח של המפקחים, וזאת עד שתמצא טכנולוגיה שתפסיק בזמן אמת הזרמת מים שפירים, בעת אירוע של מהילה בקולחין.

ליקוי

3. היקף תקציב ההרשאה להתחייב שמשרד האוצר הקצה לרשות המים משנת 2006 ועד אמצע שנת 2008 לא אפשר לרשות המים מתן כתבי התחייבות למענקי סיוע בהתאם לצרכים בפועל. במועד סיום הביקורת טרם הוסדרה

עם מינהל מקרקעי ישראל הקצאת המקרקעין לצורך הקמת מאגרי קולחים. כתוצאה מכך מתעכבת תחילת ההקמה של פרויקטים, והמשק אינו מקבל קולחים בכמות הנדרשת.

מעקב

הרשות הממשלתית למים ולביוב

3. ביום 30.5.11 התקבלה החלטה חדשה של מינהל מקרקעי ישראל, לפיה ניתן להקים מאגר על שטח משבצת של הישוב, עבור מפעל ההשבה שהישוב הוא אחד מצרכניו, ללא מגבלה על חלקו של הישוב בתאגיד.
ראה דוח מעקב שני 59' עמ' 915.

ליקוי

6. סקר סיכונים בנושא פעילות חברת מקורות במכונני טיהור שופכין (להלן: מט"שים) ובמפעלי השבה העלה שהחברה חשופה לסיכונים בנושא איכות הסביבה. הסקר מתריע שבמצב הקיים תתקשה החברה לעמוד בדרישות בתחום איכות הסביבה ובהתחייבותה לספק לצרכניה קולחים באיכות המתאימה לצורכיהם ובאופן אמין.

מעקב

מקורות חברת מים בע"מ

6. בעת ביצוע הביקורת על ידי מבקר המדינה היו בתפועל מקורות 5 מט"שים (שפד"ן, כרמיאל, אשקלון, באר שבע ונתב"ג). באפריל 2011 חברת מקורות ייזום ופיתוח הפסיקה לתפעל שני מט"שים (באר שבע ונתב"ג) עבור חברת מנרב. כיום החברה מתפעלת 3 מט"שים בלבד. אחד מהם עומד בדרישת תקנת ענבר ושניים נוספים מתוכננים לעמוד בדרישות מינואר 2012. להלן פרוט הפעולות שננקטו על ידי מקורות ליישום ההמלצות וכמו כן סקירה של הפעילות שבוצעה על ידי מקורות, בראייה צופה פני עתיד, לגרום לכך שמט"שים מהם נקלטים קולחים במפעלי ההשבה יעמדו בתקנות ענבר.

מט"ש השפד"ן : המט"ש מוציא קולחים שניוניים העומדים בדרישות תקנות ענבר, בנושא הרחקת נוטריאנטים ומרכיבי מליחות. כמו כן, הקולחים השניוניים עומדים באיכויות הנדרשות כדי להחדיר אותם לשדות ההחדרה של השפד"ן. בכל שנה חברת מקורות מגישה לרשות המים בקשה לאישור החדרת הקולחים בשדות ההחדרה של השפד"ן, הכוללת כמויות ואיכויות קולחים להחדרה, ורשות המים מאשרת את הבקשות, או משנה את תנאי האישור להחדרה בהתאם לשיקול דעתה, ובתאום עם ועדת המעקב הבין משרדית להחדרה, הכוללת גם את משרדי הבריאות והחקלאות.

רשות המים מקיימת דיונים עם איגוד ערים דן לביוב (איגוד), בכדי להסדיר את ביצוע פעולת ההחדרה בשדות ההחדרה, במקום חובת הסינון השלישוני המחויבת על פי תקנות ענבר.

מט"ש כרמיאל: המט"ש מתוכנן לעמוד בתקנות ענבר מינואר 2012. בשנתיים וחצי האחרונות המט"ש היה בשלבי הרחבה לעוד כ- 7,500 מק"י שפכים גולמיים, על פי צו לתיקון המעוות של מנהל רשות המים. החלק החדש של המט"ש תוכנן בהתאם לדרישות תקנות ענבר. באשר להרחבת הסינון השלישוני, קיימת הנחיה של רשות המים כי חובת הקמת מתקן הסינון השלישוני היא על הרשות המקומית ולא על מקורות, בעוד שאיגוד ערים כרמיאל לביוב מתעקש שזה לא מתפקידו להקים את הרחבת הסינון השלישוני. יחד עם זאת, עד להסדרת המחלוקת, מקורות הזמינה תוכנית כללית לביצוע הרחבה. עם הסדרת המחלוקת ניתן יהיה להתקדם לתכנון המפורט והביצוע. באשר למט"ש הקיים (ספיקת תכן 21,800 מק"י), לא ידוע עדיין אם התערובת של שני זרמי המודולים (חדש וישן) אכן יעמדו בתקנות ענבר. הנושא יבחן עם הפעלת המודול החדש. במודול הקיים עדיין לא החל השדרוג הנדרש על פי תקנות ענבר להרחקת נוטריאנטים. קיימת מחלוקת רבת שנים בין חברת מקורות, השותפה להקמת המט"ש ולתפעולו עבור השותפות, לבין איגוד ערים כרמיאל לביוב, באשר לחובות המגיעים לה עבור ההקמה והתפעול. למרות שבורר פסק לטובת מקורות, עדיין איגוד ערים כרמיאל לביוב טרם הגיע להסדר עם מקורות על פריסת התשלומים ועל הצורך בשדרוג המט"ש לעמידה בתקנות ענבר (הרחקת נוטריאנטים). מקורות מנסה באופן שוטף להגיע להסדר נפרד עם איגוד ערים כרמיאל (הן באמצעות מכתבים, והן בקיום דיונים) בכדי לבחון כיצד ניתן להגיע להסכמה לגבי שדרוג המט"ש, למרות המחלוקת הכספית הקיימת בין שני הגופים. נעשתה פניה למתכנן המט"ש על מנת לקבל הצעת מחיר לביצוע תכנון כללי לשדרוג הנדרש של החלק הקיים במט"ש. מקורות מנסה לקדם מול איגוד ערים כרמיאל הוצאת הזמנה לביצוע עבודת תכנון זו. כמו כן סוכם ב-2.8.2011 בפגישה של ההנהלה המשותפת של המט"ש, לפנות לוועדת החריגים הממשלתית של תקנות ענבר ולבקש דחיה בלו"ז המחייב לעמידה בתקנות ענבר.

מט"ש אשקלון: המט"ש מתוכנן לעמוד בתקנות ענבר מינואר 2012. המט"ש הינו בבעלות של שותפות מט"ש אשקלון הנמצאת בבעלות משותפת של מקורות פיתוח ויזום בע"מ ותאגיד מי אשקלון. השותפות התקשרה עם חברת ח.ג.מ מהנדסים ויועצים בע"מ (1980) לצורך תכנון שדרוג המט"ש לעמידה בדרישות ועדת ענבר. חברת חג"ם הגישה פניה לוועדת חריגים לצורך קבלת ארכה עד שנת 2016 לסיום ההקמה והרצת המערכות הנוספות הנדרשות לצורך עמידה בדרישות ועדת ענבר. השימוע בעניין נקבע ליום 08.08.2011.

מפעלי השבת הקולחים: במפעלי ההשבה, חברת מקורות משמשת כספק קולחים בלבד, בהם היא אמורה לקלוט מהמט"שים את הקולחים שכבר צריכים לעמוד בתקנות ענבר. לכן במהלך השנה האחרונה פעלה חברת מקורות נמרצות מול משרדי הממשלה ותאגידי המים, כדי לגרום לכך שהמט"שים, מהם היא קולטת את הקולחים, יעמדו בל"ז שנקבע בתקנות ענבר.

להלן פירוט חלק מהפעילויות של מקורות בתחום זה:

מקורות חברה יחד עם משרדי הממשלה ותאגידי המים של ישובי אזור חיפה בוועדה המנוהלת על ידי המשרד להגנת הסביבה מחוז חיפה, באיתור גורמי המליחות הגבוהה בשפכי מט"ש חיפה המוזרמים לאחר הטיפול למפעל ההשבה של מקורות - תשלובת הקישון. תדירות המפגשים והפעילות נקבעת על ידי המשרד להגנת הסביבה. החברה פנתה במכתבים למנכ"ל משרדי הגנת הסביבה, החקלאות ורשות המים, על הודעת מנכ"ל איגוד ערים חיפה המודיע שלא יוכל לעמוד בדרישות תקנות ענבר וביקשה לקיים דיון דחוף בענין זה, והודיעה כי ללא טיפול בכך יהיה על מקורות לשקול אם להמשיך לקלוט את קולחי המט"ש במפעל תשלובת הקישון. החברה פנתה למנכ"ל כל תאגידי המים שמהם היא קולטת את הקולחים למפעלי ההשבה שלה וציינה את מחויבותם להיערך לעמוד בתקנות ענבר לענין איכות הקולחים. החברה פנתה למנכ"ל משרד החקלאות בבקשה להקלה במליחות קולחי תשלובת הקישון מעבר ל- 350 מג"ל כלורידים, המתאפשרת על פי סעיף 7-ו' לתקנות. משרד החקלאות הביע את הסכמתו העקרונית להמשיך עד סוף 2013 להשקות בקולחי הקישון, וביקש להפנות מכתב פניה רשמי לגורם המתיר (ועדת חריגים). מכתב כזה הוגש לוועדת חריגים. החברה פנתה לוועדת חריגים של תקנות ענבר המשותפת למשרדי הממשלה וביקשה כי הקלות ערך שינתנו ליצרני השפכים ישורשו אוטומטית גם לספק הקולחים. הועדה הודיעה כי האישור אמור להתקבל דרך יצרן השפכים. נוסחה טיוטת נוהל לאי קליטת קולחים החורגים מהתקנות. הטיוטא תידון עם הגורמים המתאימים במשרד הבריאות ולאחריה אמורה להיכנס לתוקף במקורות לאחר אישורה על ידי הגורמים המקצועיים בחברה. ראה דוח מעקב שני 59' עמ' 916.

מעקב משרד הבריאות

6. תקנות בריאות העם (תקני איכות מי קולחין וכללים לטיהור שפכים) התשי"ע 2010 פורסמו ב- 25.4.10. במסגרת התקנות מחויבים המט"שים הגדולים לטפל בקולחים לרמה שלישונית והדבר ייתן מענה ל"מקורות".

מעקב המשרד להגנת הסביבה

6. התכנית להפחתת הסיכונים של חברת מקורות טרם הובאה או הוגשה למשרד להגנת הסביבה, אולם המשרד ימשיך להקפיד על הקריטריונים הסביבתיים בכדי למנוע זיהום מקורות מים. במידת הצורך, המשרד יפעיל את סמכויותיו בתחום כולל בפעילות אכיפה מינהלית ופלילית.

ליקוי

7. מתן סיוע בהיקף של 100% ליזמים פרטיים להקמת תשתית בין-מפעלית או בין-אזורית (ניוד קולחים) לא החיש הקמת פרויקטים מסוג זה, ובמועד סיום הביקורת עדיין זורמים קולחים בכמויות גדולות.

מעקב הרשות הממשלתית למים ולביוב

7. השדרה הבין מפעלית טרם הושלמה בשל מגבלות תקציב. עדיין אין מצב המאפשר מניעת הזרימה בנחל קנה ובנחל פולג. ראה דוח מעקב שני 59' עמ' 917.

ליקוי

8. מנהל רשות המים לא הורה למקורות מבעוד מועד להשתמש בקו המים ירקון המזרחי כמוביל קולחים ליישובים בדרום לשם החשת ביצוע פרויקט ניוד קולחים נוכח מצב משק המים, אף שחוק המים התשי"ט-1959 הקנה לו את הסמכות לעשות כן. הקמת קו צנרת לקולחים בידי יזם פרטי ב' במקביל לקו במוביל ירקון מזרחי של מקורות גרמה לכפילות ולבזבוז משאבים. מהמועד שבו אישרה ועדת ההשקעות של רשות המים לתת סיוע ממשלתי לאותו יזם בסוף שנת 2001 ועד מועד סיום הביקורת, אוגוסט 2008, גדלו סכומי ההשקעות בפרויקט מ-23 מיליון ש"ח לכ-47 מיליון ש"ח, ואף על פי כן במועד סיום הביקורת טרם הושלמה הקמת מפעל השבת הקולחים.

מעקב

8. בקטע הקו ששוקם, הוזרמו בחורף 2010-11, כמיליון מ"ק קולחין. ראה דוח מעקב שני 59' עמ' 918.

ליקוי

11. במועד סיום הביקורת, אוגוסט 2008, עדיין לא קבע המשרד להגנת הסביבה באילו תנאים יינתן למאגרים רישיון עסק, אף שלפי החוק מאגרים חייבים ברישיון עסק, ועקב כך לא היה אפשר לכלול בתקנות את הדרישות לתחזוקת המאגרים שאותן גיבשה רשות המים.

מעקב**המשרד להגנת הסביבה**

11. תנאי מסגרת ברישיון עסק למאגרים נמצאים כחלק אינטגרלי מרפורמת הבר. עם זאת, הטיפול בהם נמצא בסדר עדיפות משני ביחס למפעלים בעלי פוטנציאל זיהום גדול יותר כגון מתקני טיפול בשפכים.

ליקוי

14. על הגורמים המעורבים במשק המים (משרד התשתיות הלאומיות, האוצר, הבריאות, החקלאות, הגנת הסביבה, רשות המים וחברת מקורות) ליישם את החלטות הממשלה לטיפול במשבר, להקצות את המשאבים הדרושים ולהקפיד להוציא לפועל את התכניות בתוך פרק זמן קצר.

מעקב

14. לפי תכנית החירום להתמודדות עם המשבר במשק המים משנת 2008, נמשך הפיתוח המואץ של מפעלי השבת הקולחין ונוצל כל התקציב שהועמד על פי החלטות הממשלה, למטרה זו. ראה דוח מעקב שני 59' עמ' 920.

מעקב**משרד הבריאות**

14. תיקון הליקוי הינו ביישום החלטות הממשלה לטיפול במשבר והקצאת המשאבים הדרושים. במשרד הבריאות, הוגדל מספר הפקחים לנושא השקיה בקולחים מ-5 ל-10. כתוצאה מכך ניתן להרחיב אישורי השקיה בקולחין הניתנים על ידי משרד הבריאות.

מעקב**מקורות חברת מים בע"מ**

14. הצעדים שנקטה מקורות ליישום החלטות הממשלה בנושא השבת קולחים: כפי שניתן לראות במהלך השנתיים האחרונות, מקורות המשיכה בפעילות נמרצת להגדלת ניצול הקולחים, הן על ידי הרחבות

של מפעלי ההשבה הקיימים והן על ידי הגשת תוכניות חדשות לאישור רשות המים. חברת מקורות מציעה בתוכניותיה הגדלה והרחבה של מפעלי ההשבה עד לשנת 2030, בהשקעות של כ- 4.2 מיליארד ₪ (מתוכם כ- 1.7 מיליארד ₪ למפעל השפד"ן - הקו השלישי). הגדלות והרחבות אלו, באם יאושרו, יביאו להגדלת ניצול הקולחים בכ- 100 מלמ"ק נוספים בשנה.

להלן הסטטוס במפעלי ההשבה השונים :

מפעל תשלובת הקישון, זרוע מערבית – תחנה, קוים ובריכה : ההרחבה הושלמה והמפעל כבר עובד ומאפשר את הגדלת ניצול הקולחים במפעל. מפעל זה מביא להגדלת הניצול בלמעלה מ- 3 מלמ"ק בשנה.

מאגר קולחי צפת : המאגר אושר בשיפוט הנדסי ברשות המים, אך מקורות ממתנה להנחיות סופיות של רשות המים.

מפעל קולחי כרמיאל : בהנחית רשות המים עודפי קולחי כרמיאל שלא מנוצלים במפעל ההשבה של מקורות מועברים למאגרי מטה אשר. חברת מקורות הגישה לרשות המים תוכנית שאושרה למאגר נוסף (אפק) להרחבת מפעל קולחי כרמיאל, אך משיקולים של רשות המים הנושא הועבר לטיפול מ.א. מטה אשר.

קו מאסף לעודפי קולחי נהריה, עכו וכרמיאל לתשלובת הקישון : חברת מקורות הגישה לרשות המים תוכנית לקו מאסף "40 לניצול עודפי 3 המט"שים הנ"ל במפעל תשלובת הקישון. התוכנית לא נדונה ברשות המים. לעומת זאת אושרה תוכנית מקבילה שהוגשה על ידי מ.א. מטה אשר, שנמצאת בשלבים ראשוניים של תכנון וביצוע.

קולחי חדרה : מקורות הגישה לרשות המים תוכנית למאגר עונתי בנפח כ- 4.5 מלמ"ק. למרות שהנושא עולה בישיבות שוטפות עם רשות המים, עד כה טרם התקבלה תשובת הרשות לגבי נפח המאגר.

מפעל קולחי עמק חפר : מקורות הגישה תוכנית למספר הרחבות של המפעל המשותף עם אפיקי עמק חפר (שדרוג תחנות והגדלת קוים), אך הנושא עדיין מתעכב ברשות המים.

מפעל גאול הירקון : המפעל נמצא בביצוע מתקדם של שלב א' הכולל הנחת קוים, תחנות שאיבה ומתקן טיפול למי נחל הירקון לניצולם להשקיית פארק הירקון ופארקים נוספים באזור גוש דן ולהשקיה חקלאית. התוכנית היא שב- 2013 המפעל כבר יהיה בעבודה. באשר לשלב ב' (הקמת מאגר עונתי שיאפשר גם הזרמת עודפי קולחים לניצול להשקיה חקלאית צפונה ממפעל זה), טרם הוחלט ברשות המים מי יהיה המבצע.

הרחבת ניצול קולחי מט"ש איילון לכיוון ספריה : אושר ברשות המים והושלם התכנון המפורט. עדיין קיימות בעיות תכנון ושיתוף פעולה מול רשויות מקומיות.

הקמת מאגר נען להגדלת ניצול קולחי מט"ש איילון : התוכנית אושרה בשיפוט ברשות המים. הושלם התכנון המפורט ונמצא בשלבים

סופיים של חתימה על הסכם שת"פ עם הקיבוץ. המאגר בנפח כ- 4 מלמ"ק יאפשר ניצול של כ- 5-6 מלמ"ק בשנה. הקמת מאגר גזר להגדלת ניצול קולחי מט"ש איילון: קיים אישור רשות המים, אך נמצא בשלבים סטטוטוריים. נפח המאגר כ- 1.3 מלמ"ק והוא יאפשר ניצול קולחים של כ- 2.5 מלמ"ק לשנה. הסבת קו ירקון מזרחי ישן להולכת קולחים: הקו בקוטר 66" אושר להעברת קולחים ממאגר נשר עד צומת זוהר. בשנה האחרונה המפעל סיפק קולחים לחפץ חיים ולהרי יהודה. מאגר עונתי לניצול קולחי גוש עציון: מאגר בנפח כ- 350 אלמ"ק אושר ברשות המים. המאגר נמצא בשלבי תכנון מפורט ויאפשר הגדלת ניצול הקולחים מכ- 200 אלמ"ק לכ- 700 אלמ"ק בשנה. שפד"ן – מפעל הקו השלישי: במסגרת התוכניות עד לשנת 2030 קיימת כוונה לחזק את השדרה המרכזית של מפעל זה ולחבר צרכנים נוספים. קיימות תוכניות של שני מאגרים (כיסופים וקמה). המאגרים יתנו פתרונות של גמישות תפעולית שכיום חסרה מאוד באזורים אלו ולא בהכרח יאפשרו המרות של קולחים במים שפירים. באזור חלוציות נמצאים בשלבים מתקדמים של חיבור מספר ישובים למאגר הילל. מפעל שוקת: רשות המים החליטה לבטל את הפניה למקורות לביצוע מפעל זה ולהעבירו ליזמים פרטיים. מקורות נמצאת בהליכים להעברת המפעל לגורמים פרטיים.

מעקב

המשרד להגנת הסביבה

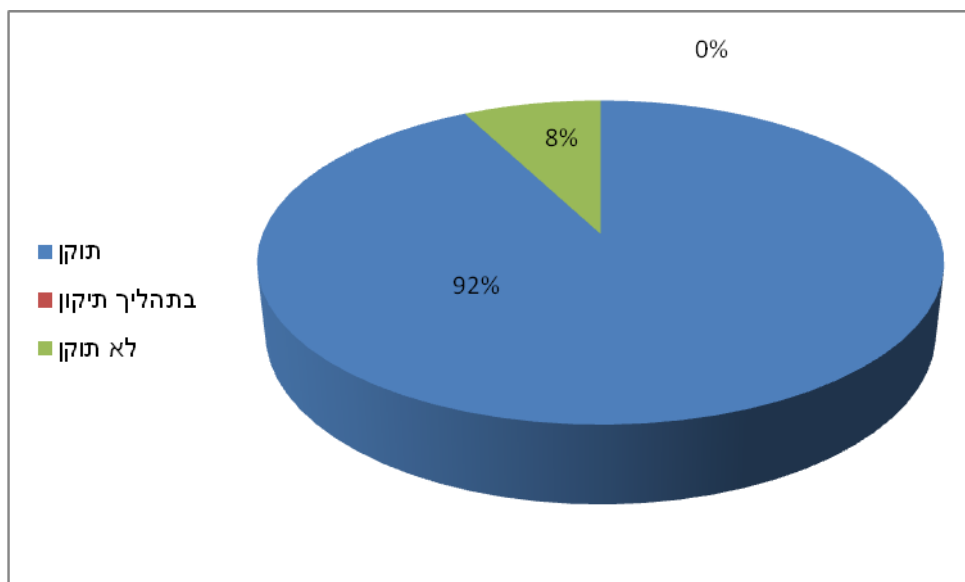
14. המשרד להגנת הסביבה אינו ממונה על נושא הטיפול והקמת המאגרים ואין לו משאבים לכך, אולם הוא תומך בכל פעילותו בהקמת כמה שיותר מאגרים בכדי לצמצם את זיהום המים הנוצר מהזרמת קולחין באיכות ירודה לסביבה.

מעקב

משרד החקלאות

14. משרד החקלאות מקדם מו"פ ענף על מנת להרחיב את השימוש בקולחין למגוון של גידולים ככל הניתן. המשרד מעודד מעבר לטכנולוגיות גידול העושות שימוש בקולחין וכן בכאלה המביאות לחיסכון משמעותי בצריכת מים בכלל.

רשות שדות התעופה

רשות שדות התעופה

הכנסותיה של רשות שדות התעופה ממסחר

הגוף המבוקר: רשות שדות התעופה

ליקויים 3-5,7-8 תוקנו. ראה הערות רה"מ 59 ב' עמ' 351 ובדוח מעקב 59 ב' עמ' 491.

ליקוי

1. כ-60% (כ-620 מיליון ש"ח ב-2007) מהכנסות הרשות בתחום המסחר הן מחברה א. ההכנסות מחברה א' הם 90% מהכנסות הרשות ממסחר מבעלי הרשאות קמעונאים. במצב זה יש סיכונים הכרוכים בתלות רבה בבעל הרשאה גדול אחד.

ליקוי

2. במאי 2005 אישרה ועדת הכספים של מועצת הרשות, בעקבות המלצת ההנהלה, הסדר לבעלי הרשאה, ולפיו יחושבו דמי ההרשאה בגין נובמבר ודצמבר 2004 על בסיס שיעור תנועת הנוסעים בחודשים אלו במקום על בסיס החלק היחסי של דמי ההרשאה השנתיים. משמעות שינוי זה היא שתקבולים על חשבון דמי ההרשאה בגין 2004 בסך של כ-3.1 מיליון דולר (מתוכם 2.4 מיליון דולר מחברה א') נדחו לשנת החוזה האחרונה של כל בעל הרשאה, צמודים למדד המחירים בארה"ב ולתנועת הנוסעים. הביקורת העלתה כי הרשות לא אמדה את כלל התוצאות הכספיות מדחיית תשלומים אלו.

מעקב

רשות שדות התעופה

1,2. הנהלת הרשות גיבשה את מדיניות ניהול המסחר בתחום החנויות הפטורות ממכס, שאושרה על ידי מועצת המנהלים של הרשות ועל ידי הוועדות הסטטוטוריות ברשות. המדיניות מיושמת הלכה ולמעשה במכרזים החדשים לטרמינל 3. כחלק מגיבוש המדיניות ביצעו הגורמים המקצועיים עבודת מטה, שכללה בין היתר את נושא פיזור הסיכונים, תמהיל החנויות, התנאים הכלכליים, לרבות סקרים וניתוחי שוק בתחומים השונים. הרשות הנהיגה ומטמיעה בחוזים המסחריים החדשים מתכונת דיווח המיישמת את הערות מבקר המדינה והניסיון המקצועי המצטבר ברשות. מתכונת זו, שהינה

דרישה חוזית בין הרשות לבעל ההרשאה, כוללת נוסח דיווח כספי שנתי של בעל ההרשאה, לרבות סך כל המכירות ודמי ההרשאה וכן נוסח אישור רואה החשבון לנאותות הדיווח. הרשות אוכפת את הדרישה החוזית לקבלת דוחות חודשיים לגבי נתוני הפדיון ממכירות. כמו כן, מבצעת הרשות ביקורות באמצעות רואה חשבון אצל הזכיינים בעלי נפחי פעילות גדולים, במהלך כל שנה ובתום תקופת ההרשאה. אצל יתר הזכיינים נערכת ביקורת בהתאם לתוכנית עבודה הנגזרת בין היתר מנפח הפעילות של אותם זכיינים.

ליקוי

6. הרשות לא תבעה לקבל במועד את הדוחות השנתיים המפרטים את פדיון המכירות של חברה א' לשנים 2005-2007 בחוזה בין הצדדים לא הוגדרו המתכונת או סוג האישור שעל רואה החשבון של החברה לספק. כמו-כן לא דרשה הרשות מהחברה להגיש לה בדוחותיה פירוט חודשי של נתוני פדיון המכירות ודמי ההרשאה ששולמו בפועל, כנדרש בחוזה.

מעקב

6. לא דווח על התקדמות בתיקון הליקוי.

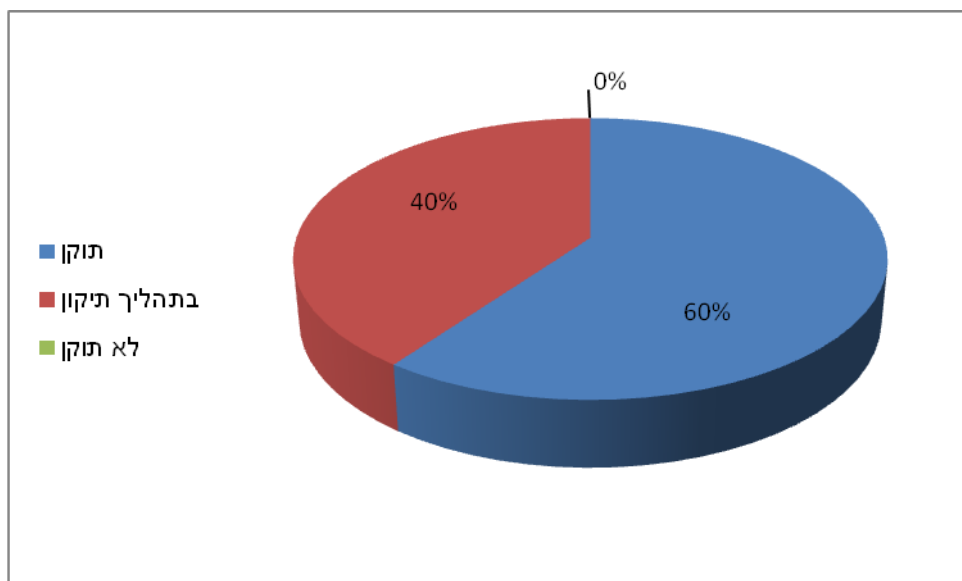
חלק שביעי

מעקב אחר תיקון ליקויים

מדוח 59א של מבקר המדינה

מעקב שלישי

**מעקב אחר תיקון הליקויים
מערכת הביטחון וצבא ההגנה לישראל
דוח 59א' – מעקב שלישי**

סה"כ ליקויים: 83,

א – תוקן – 50 (60%),

ב – בתהליך תיקון – 33 (40%),

ג – לא תוקן – 0 (0%).

מוכנות לזמן חירום

תהליך קבלת ההחלטות לפיתוח ולהצטיידות במערכות להגנה אקטיבית כנגד רקטות קרקע-קרקע

הגופים המבוקרים: משרד הביטחון; צבא ההגנה לישראל; התעשייה האווירית לישראל בע"מ; רפאל – מערכות לחימה מתקדמות

ליקויים 4,6-7,10 תוקנו. ראה הערות רה"מ 59 א' עמ' 3.

ליקוי

1. חיל האוויר לא העביר את הצורך המבצעי ליירוט רק"ק לאישור הרמטכ"ל או סגנו כנדרש בהוראות המשרד.

מעקב

1. הדמ"צ הושלם. נמצא בהליכי אישור סופיים ויופץ עד סוף שנת 2011.

ליקוי

2. עד יולי 2008 טרם אישר אגף תכנון בצה"ל את טיוטת איום הייחוס וההישג המבצעי הנדרש למערך הגנה אקטיבית כנגד רק"ק לטווח בינוני וארוך, שבכתיבתה החל בסוף שנת 2005 וטרם החל לכתוב מסמך כזה המתייחס לרק"ק קצרות טווח.

מעקב

משרד הביטחון

2. ראה מעקב לליקויים מס' 11-13 בהמשך.

ליקוי

3. מפא"ת לא ערך בדיקת מערכת במתכונת המפורטת בהוראות המשרד למערכות העיקריות שהחיל.

מעקב

3. ראה מעקב לליקויים 11-13 בהמשך.

ליקוי

5. מפא"ת דרש מרפאל בהסכם בין המשרד לבין רפאל לפיתוח ולהצטיידות במערכת א'. מאפריל 2007 "ביצועים מופחתים ותוצאתיים לתהליך פיתוח המערכת" ליירוט רק"ק המשוגרות מטווחים מסוימים הנכללים בצורך המבצעי. זאת, ללא הגדרה כמותית המחייבת את רפאל במפורש בפיתוח מערכת בעלת יכולת יירוט של רק"ק מטווחים אלה.

מעקב

5. חוזה כיפת ברזל עודכן מאז מספר פעמים על פי התקדמות הפרויקט, ובהתאם ללו"ז אספקות ואבני הדרך. במקביל, עודכנו כלל מפרטי מרכיבי המערכת בהתאם ליכולות המערכת הקיימות כיום. המפרט עודכן אך טרם אושר רשמית – צפי לסיום - סוף רבעון רביעי, 2011.

ליקוי

8. מפא"ת החל בינואר 2007 בפיתוח מערכת ב' בהיקף מלא לפני שאג"ת והחיל השלימו עבודת מטה, לרבות הגדרות של דרישה מבצעית והמענה המבצעי באמצעות המערכת. עד יולי 2008 החיל לא כתב דרישה מבצעית למערכת ב'.

מעקב**צבא ההגנה לישראל**

8. ראה דוח מעקב 60 א' עמ' 930.

ליקוי

9. אג"ת לא קיים עבודת מטה כנדרש לאישור פרויקט מערכת ב' קודם להחלטת הרמטכ"ל בספטמבר 2007 לתקצב את הפרויקט בסך מאות מיליוני ש"ח ועשרות מיליוני דולר לשנים 2008-2012.

מעקב

9. אושרה נקודת העבודה לפרויקט מערכת ב' בספטמבר 2010. הפרויקט אושר בקבינט בסוף 2010. צה"ל ממתין להתבהרות התמונה התקציבית. צפי – סוף שנת 2011.

ליקוי

11. ראש היחידה למחקר ופיתוח שבמפא"ת, פעל שלא בהתאם להוראות המשרד כשהחליט באוגוסט 2005 על פיתוח "כיפת ברזל", קבע לכך לוחות זמנים והנחה על חפיפה בין שלב קדם-פיתוח שבסמכות מפא"ת לבין שלב פיתוח בהיקף מלא שאינו בסמכות מפא"ת, ובמקרה כזה נמצא בסמכות הרמטכ"ל, שר הביטחון וממשלת ישראל. כל זאת בטרם אישרו גורמים מוסמכים אלה את הפרויקט.

ליקוי

12. המשרד לא ציין בהוראותיו בלשון ברורה את המונחים המשמשים אותו בניהול פרויקטים, כגון: פיתוח טלסקופי, פיתוח ספירלי, פיתוח מדורג, וכן תכנית הדגמה ומדגים טכנולוגי, ולא הגדיר את תכולות השלבים השונים שבפיתוחים מסוג זה. בכך התאפשר למפא"ת להנחות את רפאל להתחיל בפיתוח מלא של "כיפת ברזל" תחת הגדרה של פעילות קדם-פיתוח.

ליקוי

13. המשרד התקשר בהסכם עם רפאל באפריל 2007 לפיתוח ולהצטיידות ב"כיפת ברזל" בטרם התייחס ח"א באופן מלא ורשמי לאופיין הטכני ולתכולת העבודה, המהווים חלק מההסכם. ההסכם שאישר מפא"ת לא התבסס על דרישה מבצעית של ח"א הנגזרת מאופיין מבצעי. חלק מדרישות החיל לא שולבו בהסכם עם רפאל. עד יולי 2008 לא כתב החיל אופיין מבצעי ודרישה מבצעית ל"כיפת ברזל", והחיל ומפא"ת לא עדכנו ולא השלימו את האופיין הטכני.

מעקב**משרד הביטחון**

11-13. טיוטת עבודת המטה הוכנה ונמצאת בסבב הערות פנימי. צפי לסיום – סוף שנת 2011.

הטיפול במשק ערכות המגן כנגד חומרי לחימה כימיים

הגופים המבוקרים: משרד הביטחון; צבא ההגנה לישראל; משרד האוצר

ליקויים מס' 5,8,10,12 תוקנו. ראה ספר המעקב לדוח 59 ב' עמ' 935.

ליקוי

1. התכנית השלדית לחלוקת חירום של ערכות המגן לכלל אזרחי המדינה לא הייתה מבוססת ויכולת המימוש שלה לא נבחנה; התכנית השלדית לא תורגמה לפקודה אופרטיבית מחייבת בפיקוד העורף ובאגף המבצעים במטכ"ל. פקודה כזו אמורה להנחות את כל הגופים בצה"ל הנוגעים בדבר, ולהבטיח הקצאת כל המשאבים הדרושים לביצוע התכנית, ובעיקר בהתייחס להיקף אמצעי השינוע הנדרשים למטרה זו; מערכת הביטחון לא דיווחה לוועדת החוץ והביטחון על כך שהתכנית השלדית לא גובשה לכדי תכנית מלאה ולא תורגלה; לאחר הצגת התכנית השלדית הגיע פיקוד העורף למסקנה, שאין יכולת ביצוע לתכנית מבחינת סדר הכוחות הנדרש לביצוע המשימה, יכולת השינוע, ושמירה על הסדר בתחנות חלוקת ערכות המגן.

מעקב

צבא ההגנה לישראל

1. מספר מיליוני אזרחים הצטיידו בערכות מגן במהלך 16 חודשי החלוקה. כשירות ממוצעת ארצית הינה חלקית והכשירות באזורים מסוימים אחרים הינה מעל למחצית.

מעקב

משרד הביטחון

1. חולקו מספר מיליוני ערכות, המשמעות היא כי לפחות ממחצית מהאוכלוסייה יש ערכות מבצעיות בביתם. בידי פיקוד העורף (פקע"ר) נותר מלאי נוסף של ערכות כשירות. בקצב החלוקה הנוכחי ובהתבסס על המלאי הכשיר שבמחסני פקע"ר, מבצע החלוקה מתוכנן להסתיים בפברואר 2012. עם תום החלוקה יהיו בידי האזרחים מספר מיליוני ערכות כשירות.

ליקוי

2. החלטת הממשלה מיוני 2004 קובעת, כי שיעור הכשירות של ערכות המגן יהיה רק חלק ממספר הערכות הדרוש למיגון כלל האוכלוסייה; תכנית

הרכש תהיה רב-שנתית ותיקבע בהידברות של משהב"ט עם משרד האוצר למתן תקציב למימושה. נמצא, כי התקציבים שנקבעו בהידברות זו לא הספיקו כדי לממש את החלטת הממשלה. משהב"ט ומשרד האוצר לא הביאו לידיעת הממשלה בשנים 2004-2007, כי החלטתה לא תבוצע, ומשהב"ט לא הביא לידיעת הממשלה את המשמעות המבצעית שעלולות לנבוע מאי-ביצוע החלטה זו.

ליקוי

3. בשנים 2004-2008 לא נקבע תקציב רב-שנתי לרכישת ערכות המגן בהיקף הנדרש למתן מענה לצורכי האוכלוסייה ולשימור קווי ייצור במפעלים המייצרים את ערכות המגן: בממוצע הושקעו בכל אחת משנים אלה כ-28% מהתקציב הנדרש על פי דרישות פיקוד העורף.

מעקב

משרד הביטחון

2-3. על פי התקציב שהתקבל מהאוצר לשנים 2009-2013 בוצע רכש של ערכות מגן המחולקות לאזרחים.

ליקוי

4. בנובמבר 2007 עמד שיעור ערכות המגן הכשירות מתוך סך ערכות המגן שהיו בידי האוכלוסייה על שיעור נמוך משמעותי; שיעור הכשירות של משק ערכות המגן לילדים ולתינוקות עמד על שיעור נמוך בהתאמה. לעניין כשירות ערכות המגן התייחס הרמטכ"ל רא"ל גבי אשכנזי באפריל 2007 בציינו, כי הוא "מוטרד מכך שלא מיוצרות מסיכות אב"ך ורואה בכך פער מרכזי במוכנות העורף למלחמה". על פי נתוני פיקוד העורף, התקציב שנדרש בשנת 2008 להשלמת הפערים במשק ערכות המגן הצטבר לכמיליארד ש"ח. משרד מבקר המדינה מעיר, כי מצב זה עלול לסכן את חיי התושבים במקרה שהמדינה תותקף בחומרי לחימה כימיים.

מעקב

צבא ההגנה לישראל

4. מתקיים משא ומתן לתכנית רב-שנתית 2014-2018-טרם הוחלט לגבי התוספת התקציבית. תקציב 2012-2013 אמור להיות ממומן על ידי אגף התקציבים – נושא זה טרם נסגר.

מעקב משרד הביטחון

4. המשרד עובד היום על בסיס מסגרת התקציב שאושרה על ידי משרד האוצר לשנים 2009-2013. לצורך הגעה ל-100% כשירות נדרשת תוספת תקציב בהיקף של למעלה ממיליארד ₪. המשרד מצוי בתחילת משא ומתן מול האוצר לסיכום תר"ש חדש לשנים 2014-2018 מתוך מגמה להמשיך בשמירת קווי הייצור והמשך רכש ערכות מגן לצורך הגדלת הכשירות בידי האוכלוסייה. אין עדיין סיכום על היקף התקציב לשנים אלו.

ליקוי

6. בתחילת אפריל 2008 החליטה ועדת השרים לאשר תכנית חומש לשנים 2009-2013 בהיקף של 220 מיליון ש"ח בשנה, הכוללת רכש של פריטים להתגוננות העורף, ובכלל זה גם רכש ושימור ערכות המגן. בהתאם לאותה החלטה, אופן המימוש, לרבות מקורות התקציב, יסוכמו בין המשרד לבין משרד האוצר. במועד סיכום הביקורת ביוני 2008, חודשיים לאחר מועד ההחלטה, טרם הוחל במימוש התכנית בשל מחלוקת בין שני המשרדים בנוגע למקור התקציב למימושה.

מעקב משרד הביטחון

6. ב-3 השנים האחרונות יוצרו מאות אלפים בודדות של ערכות ממת"ק שכבר חולקו במסגרת מבצע החלוקה. המשך הייצור ימשך בהתאם להיקפי התקציב שינתנו.

ליקוי

7. בפברואר 2006 פרסם משהב"ט מכרז לאיסוף ערכות המגן. במכרז זכתה חברה פרטית. באותה עת היו בידי תושבי המדינה כ-6.8 מיליון ערכות מגן. עד מאי 2008 אושרו תקציבים בהיקף של 116 מיליון ש"ח לאיסוף של 5.4 מיליון ערכות בלבד. יוצא אפוא, כי לאחר תום מבצע האיסוף הנוכחי יישארו בידי התושבים כ-1.4 מיליון ערכות מגן שלא נאספו על ידי חברת האיסוף, המהוות כ-21% מסך ערכות המגן. השארת ערכות מגן אלה בידי התושבים עלולה לעכב את רענון ערכות המגן לאוכלוסייה.

מעקב צבא ההגנה לישראל

7. במבצע האיסוף לשנים 2007-8 נאספו מספר מיליוני ערכות. בפרויקט החלוקה הנוכחי נאספו מאות אלפי ערכות. סה"כ נאספו מספר מיליוני ערכות מהציבור.

מעקב משרד הביטחון

7. האיסוף מתבצע במקביל לחלוקה, ועל פי הרישום הממוחשב שבידי פקע"ר. אזרח שלא החזיר את הערכה הישנה אינו יכול לקבל ערכה חדשה, במידה ואזרח איבד את הערכה הישנה הוא משלם בעבורה קנס כתנאי לקבלת הערכה החדשה. עד כה במבצע החלוקה נאספו מאות אלפי ערכות ישנות.

ליקוי

9. עד מועד סיום הביקורת, ינואר 2008, השקיע המשרד בפיתוח המערכת כ-9 מיליון ש"ח. בשנים 2002-2007 המשיך המשרד בפיתוח, בבחינה ובהצטיידות ב"אבן ספיר", על אף שניסויים שנערכו בשנים 2002-2006 העלו שמערכת מיגון זו אינה עומדת בדרישות הבטיחות הנשימתית בהיבט הפיזיולוגי, ולמרות שמקרפ"ר והוועדה המייעצת שהוקמה לצורך פיתוח המערכת סירבו מסיבה זו לאשרה.

ליקוי

11. בסוף שנת 2007 נמסרה מערכת "אבן ספיר" למכון האמריקני הלאומי לבטיחות וגיהות, לצורך בדיקה בטיחותית במקביל לבדיקות שנעשו בארץ. מהמסמכים עולה, שאישור הערכה במכון יאפשר את אישורה לשימוש גם בישראל. נמצא, כי הפנייה למכון נעשתה בניגוד לדעת מקרפ"ר, אשר הדגיש כי למכון אין תקנים לבדיקת ערכות מגן כנגד חל"ד, אלא לבדיקת מסיכות מילוט בלבד, אשר דרישות התקן שלהן שונות לחלוטין מבחינת זמן החבישה מהדרישות לחבישתן של ערכות המגן. כמו כן עלה, כי הבדיקות במכון מבוססות על בדיקת ערכות המגן באמצעות מדמים בצורת ראש אדם, ולא על ניסויי אנוש בהיקף אשר נעשה בארץ על ידי מקרפ"ר. עד סיכום הביקורת בסוף יוני 2008 טרם נתקבלו תוצאות הבדיקה.

מעקב משרד הביטחון

- 9.11. החברה האמריקאית הגישה את ערכת "אבן ספיר" לאישור מכון התקנים האמריקני לציוד מיגון ובטיחות. בחודש פברואר 2011 קיבלה החברה דו"ח המאשר כי ערכת "אבן ספיר" עומדת בדרישות הן בתחום המיגון והן בתחום הבטיחות הנשימתית (הצטברות פחמן דו-חמצני). הנתונים הועברו למפקדת קרפ"ר להתייחסות, ובתגובה ראשונית נמסר כי התוצאות אינן מספקות ולכן אין שינוי בעמדת קרפ"ר (ראה תשובה לליקוי סעיף 6). טרם הוחלט במשרד כיצד להמשיך ולפעול בנושא.

מוכנות כוחות היבשה לחימה בעת תקיפה בחומרי לחימה כימיים

הגוף המבוקר: צבא ההגנה לישראל

ליקוי

1. בתחילת שנת 2007 היו ליקויים בכוחות היבשה של צה"ל בנושא התגוננות בפני חומרי לחימה כימיים עקב סדרי עדיפויות נמוכים שנקבעו לתחום זה בצה"ל בשנים 2004-2006. לא חל שינוי מהותי במועד סיום הביקורת. הסיבות העיקריות לכך היו: מועדי הספקה ארוכים של חלק מצידוד המיגון שנרכש; אי-ביצוע הנחיות לביצוע אימונים, ברמות השונות, בתחום ההתגוננות בפני חל"ך; ואי-ביצוע פעולות התכוננות בעת שגרה.

ליקוי

2. גם בעורף הצבאי נמצאו ליקויים בתחום ההתגוננות בפני חל"ך בעיקר בשל פערים מסוימים בכוח האדם האחראי לנושא ההתגוננות בפני חל"ך ביחידות, ובשל פערים בצידוד מיגון ייעודי לכוח אדם זה.

ליקוי

3. לדעת משרד מבקר המדינה, על המטה הכללי לפעול להעלאת היכולות של הדרג הנפרס ושל העורף הצבאי להתגונן בפני חל"ך. במסגרת זאת, ראוי שהמטה הכללי ינקוט את הפעולות העיקריות הבאות: ראוי לקבוע תכנית רב-שנתית לרכש צידוד מיגון וצידוד רפואי נגד חל"ך לדרג הנפרס ולעורף הצבאי ולרעננו; על צה"ל לדאוג לכך שהפערים בתחום האימונים וההכשרה של הדרג הנפרס בנושא ההתגוננות בפני חל"ך ובתחום ההתכוננות בעת שגרה יושלמו, יש גם לנקוט פעילות מתמדת לשינוי הגישה של מפקדים בהתמודדות עם תחום זה. יש להשלים את איושי כוח האדם האחראי על ההתגוננות בפני חל"ך ביחידות בעורף הצבאי, נוכח הליקויים שהועלו במחנה מסויים מצביע משרד מבקר המדינה על הצורך לבחון את ההיערכות לאיום החל"ך של מחנות בעלי חשיבות מבצעית רבה בצה"ל, בשל פוטנציאל הסיכון הגבוה שלהם בעת רגיעה ובזמן חירום.

מעקב צבא ההגנה לישראל

1-3. בוצעו ההתקשרויות מול הספקים בפריטים השונים. למעט מספר פריטים מומשה התוכנית שאושרה. הוחל באספקת הפריטים למחסני צה"ל לקראת ניפוק ליחידות.

פעילות שוטפת

היבטים בהעסקת קצינים פורשי צה"ל בתעשיות הביטחוניות ובמשרד הביטחון

הגופים המבוקרים: משרד הביטחון; צבא ההגנה לישראל; התעשייה האווירית לישראל; התעשייה הצבאית לישראל; רפאל - מערכות לחימה מתקדמות

ליקויים 6,8 תוקנו. ראה הערות רה"מ 59 א' עמ' 33.

ליקוי

1. (כ-24%) מגמלאי צה"ל המועסקים כעובדי חברה בשלוש התעשיות הביטחוניות לא דיווחו כלל למחלקת שירותי פרט, פרישה ותשלומים על העסקתם בקופה ציבורית או שלא דיווחו כי היו מועסקים בקופה ציבורית בחלק מהתקופה וכתוצאה מכך לא הופחתה גמלתם, כנדרש. הקצינים הפורשים עצמם לא פעלו בהתאם לדינים המחייבים אותם, ואילו מופ"ת והתעשיות הביטחוניות הממשלתיות לא ביצעו את הנחיות החשב הכללי בכל הנוגע להצלבת נתונים כנדרש ולחובת הדיווח בעת קליטת עובד, ולא יזמו פעולה אחרת כדי לגלות מקרים כגון אלה.

על מחלקת שירותי הפרט, הפרישה והתשלומים בצה"ל (מופ"ת) ועל התעשיות הביטחוניות הממשלתיות לממש את הנחיות החשב הכללי הרלוונטיות לכל אחת מהן. על מופ"ת לבדוק את המקרים שהעלה משרד מבקר המדינה, ואם יימצא שאכן חלה חובת הפחתת גמלה שלא קוימה, עליה לפעול לגביית החובות שנוצרו עקב כך, לרבות חיוב בהצמדה ובריבית.

מעקב

צבא ההגנה לישראל

1. הפקודות בנושא הופצו לסבב הערות, אך טרם עודכנו כיוון שטרם הוסדרו בפקודות נהלים עיקריים בנושא הריון וחופשת לידה. פקודת מטכ"ל והוראת קבע אכ"א יעודכנו במהלך חציון א' שנת 2012.

ליקוי

2. חוזי ההתקשרות עם גמלאי צה"ל ברפאל, בתע"א ובתעש, באמצעות חברות כוח אדם וכיועצים, מצביעים על כך שמתכונת העסקתם דומה מאוד להעסקת עובדי החברה וחלקם אף משמשים בתפקידי ניהול. משרד מבקר

המדינה מעיר, כי במתכונת העסקה זאת נותנות רפאל, תע"א ותעש יד לעקיפה של ההוראה להפחתת הגמלה בשל הכנסה מקופה ציבורית, כקבוע בחוק.

מעקב

צבא ההגנה לישראל

2. ראה הערות רה"מ 59 א' עמ' 30.
לא דווח על התקדמות בתיקון הליקוי.

ליקוי

3. טופסי דיווח על עבודה פרטית שמגישים קצינים הפורשים מצה"ל בדרגת אל"ם ומעלה מועברים לבחינת מפקדת הפרקליט הצבאי הראשי (מפצ"ר). לדעת משרד מבקר המדינה, מן הראוי שגם טופסי הדיווח של הקצינים הפורשים בדרגות רס"ן וסא"ל, המהווים את חלק הארי באוכלוסיית הקצינים הפורשים, יועברו לבדיקה של מפצ"ר.

מעקב

צבא ההגנה לישראל

3. א. על מנת להכין את חייל הקבע הפורש לקצבה לחיים האזרחיים, מאפשר לו צה"ל חופשת פרישה בתשלום לצורך איתור וקליטה בעבודה אזרחית קבועה, וכן לצורך מעבר קורס או השתלמות, במידת הצורך, לפני פרישתו.
ב. הגורם הרלוונטי בחטיבת הסגל מבהיר לחייל הקבע הפורש, כי בעת חופשת הפרישה או הצבורה הצמודה לחופשה זו חל עליו איסור, בהתאם לפ"מ 33.0115, לעבוד עבודה פרטית, אלא אם קיבל אישור בכתב מאת רמ"ח פרישה בחטיבת הפרט, האישור יוגבל למגבלות הקיימות בחוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה) התשכ"ט - 1969. פקודה זו עודכנה בפברואר 2010.
ג. במידה שאושר לחייל בעת חופשת פרישה לעבוד עבודה פרטית כעובד בשירות המדינה, יומר שכרו, על פי בקשתו בכתב, בימי חופשה נצברים אותם יוכל לפדות בסיום עבודתו בשירות המדינה, בכפוף להסדר.

ליקוי

7. צה"ל והמשרד לא בדקו טרם ההתקשרויות עם היועץ בנושא מערכות א' ו-ב' חשש לניגוד עניינים בין זיקותיו של היועץ לצה"ל לבין זיקותיו לאחרים.

מעקב צבא ההגנה לישראל

7. סגן הרמטכ"ל קיבל את המלצות הוועדה שעיקריהן:
 א. תיקון פ"מ 6.0107 "העסקת יועצים אזרחיים וכ"א עזר אזרחי בצה"ל".
 ב. הקמת ועדות זרועיות בצה"ל וועדה מטכ"לית (ליחידות שאינן זרועיות ולמקרים מורכבים) – אשר יבחנו האם המועמדים עומדים בקריטריונים הקבועים בפקודות. כמו כן תבוצע תכנית הכשרה ולימוד לחברי הוועדה ויקבעו קריטריונים לבחינת ניגודי עניינים ויצירת מערכת הסדרים סטנדרטיים לניגוד עניינים.
 ג. קביעת שאלון סטנדרטי לבדיקת ניגוד עניינים שיהווה חלק בלתי נפרד מחוזה ההעסקה.
 ד. הטמעת נושא העסקת היועצים בביקורת.
 ה. הגדרת גוף באגף כח אדם שירכז את נושא הטיפול ביועצים, ויהווה מוקד ידע בתחום.

- סגן הרמטכ"ל קיבל את המלצות הוועדה והנחה כדלקמן:
 א. סינכרון יישום המלצות הוועדה בעניין זה עם המלצות הוועדה בראשות אלוף (מיל') (שבחנה את נושא ניגוד העניינים של קצינים בכירים במילואים המשמשים כספקים או כיועצים לצה"ל).
 ב. תיקון הליקויים בעניין אי הסדרים.
 ג. יידוע הגורמים האחראים על העסקת יועצים בגופי מערכת הביטחון באשר לדיווח השגוי שהועבר.
 ד. בחינת סוגיית העסקת יועצים בכתיבת אפיונים של מערכות שונות.
 – סוגיה זו נבחנה ונמצא כי על מנת לבצע בקרה אפקטיבית על היועצים בצה"ל, יש לבחון העסקתם לפי שעות ולא על פי תכולות.
 באוקטובר 2011 הודיע צה"ל כי הפקודה בנושא היבטים בהעסקת קצינים פורשי צה"ל עודכנה.

ליקוי

9. עלו מספר מקרים שבהם דיווח היועץ שעסק באיפיון מבצעי של מערכת א' על שעות עבודה כיועץ לצה"ל או על יום מילואים בעת ששהה בחו"ל. הדיווחים האמורים אושרו כולם על ידי גורמים בצה"ל ובמפא"ת.

מעקב

9. ראה מעקב לליקוי 7.

פרויקטים של פיתוח

מערכות להתרעה על התנגשות במסוקים

הגופים המבוקרים: משרד הביטחון; צבא ההגנה לישראל, התעשייה האווירית לישראל

ליקוי

1. לא הושלמה הדגמה למערכת להתרעה על התנגשות במסוקים, כנדרש בבקשה לבדיקת ההיתכנות ממרס 1998. בסיכום סיור בארה"ב שערכו נציגי חיל האוויר ומפא"ת במאי 1999 נכתב, כי קיימים פתרונות ברמת בשלות גבוהה, המאפשרים יישום כמעט מיידי ומענה הולם לצורך ודורשים מאמץ פיתוח נוסף להתאמה מלאה לצורכי ח"א. על אף זאת החיל ומפא"ת בחנו בניסוי מערכת אחת בלבד של חברה מחו"ל, שנמצאה לא מספקת את החיל. זאת ועוד, להק ציוד בחיל לא סיכם תשובה לבדיקת ההיתכנות ממרס 1998.

ליקוי

2. מחלקת אמל"ח בחיל האוויר לא מימשה את הנחיית ראש להק אוויר למסוקים מאוגוסט 2005 לבחון את האפשרות להקדים פיתוח של מערכת להתרעה על התנגשות במסוקים.

ליקוי

3. עד לדצמבר 2007 לא התקבל במינהל לבטיחות ולביקורת איכות בחיל האוויר מסמך המפרט תכנית למימוש במהלך שנת 2007 של מערכת להתרעה על התנגשות לגבי מסוקי סער, כנדרש על פי הנחיית מפקד ח"א בנובמבר 2006 יתרה מזאת, לא נקבע בחיל מועד מעודכן למימוש ההנחיה.

ליקוי

4. התהליכים לפיתוח ולהצטיידות במערכות ב' בשילוב ג' ובמערכת ד' המיועדות למתן התרעה על התנגשות במסוקים, נמשכים שנים רבות מעבר לתכנון, ובכך חל פיגור במימוש היישום של התרעה על התנגשות במסוקים באמצעותן.

מעקב משרד הביטחון

1-4. מפא"ת בתיאום עם זרוע אויר ביצעו מספר פעולות מחקר ופיתוח מול מוסדות המחקר הרלבנטיים בארץ ובעולם, לרבות סימולציות שהותקנו על גבי מטוסים. סימולציות אלו הניבו תוצאות חיוביות המצביעות על היתכנותם הטכנולוגית. הפתרון מותנה כיום באישור מפקדת זרוע האוויר וכן בסיום הבשלה של פתרון טכנולוגי קריטי מסוים בתחילת 2012 כך שהפיתרון המבצעי עשוי להיות מושלם בסוף 2012.

מעקב צבא ההגנה לישראל

1-4. הוחלט להתניע בפעילות לפיתוח ולבחינת תפיסה חדשנית למניעת התנגשות. במקביל, חיל האוויר ממשיך להצטייד במערכות אחרות למערך המסוקים שלהן תרומה משמעותית לבטיחות הטיסה בכללותה. צפי להשלמת מערכות בכלל הסד"ק – עד שנת 2015. עד סוף שנת 2011 תתבצע בחינה נוספת של כיווני התקדמות אפשריים.

ממצאי ביקורות מעקב

הספקת שירותי רפואה לחיילים על ידי צה"ל ומשרד הביטחון

הגופים המבוקרים: משרד הביטחון; צבא ההגנה לישראל

ליקויים 7-8 תוקנו. ראה הערות רה"מ 59 א' עמ' 40-41.
ליקוי 3 תוקן. ראה ספר המעקב 59 ב' עמ' 797.
ליקויים 5,9 תוקנו. ראה ספר המעקב 60 ב' עמ' 955.

ליקוי

1. תמחור העלויות שהונח בבסיס הבחינה התבסס על הנחות כלליות ולא התייחס לתחומי פעולה מהותיים, כגון: כוח האדם, רפואה בחירום והשינויים הצפויים במאפייני שירותי הרפואה בעתיד, שהיה בהם כדי להשפיע על אומדני עלות החלופות.

מעקב

משרד הביטחון

1. בספטמבר 2011 נחתם הסכם בראשי תיבות עם תשעה מתוך אחד עשר בתי חולים ממשלתיים המגלם בתוכו את כל מרכיבי התמחור.

ליקוי

2. לא נקבעו הנציגים ממשרד הביטחון, ממשרד האוצר וממשרד הבריאות שיטלו בה חלק, וממילא הוועדה לא התכנסה. נוסף לכך עלה, כי משרדי ממשלה האמורים לא נערכו כלל לקראת כינוס הוועדה מבחינת עבודת מטה שתתמוך בתהליך קבלת ההחלטות.

מעקב

משרד הביטחון

2. הפרטת שירותי הרפואה (בקופות החולים) נכנסה לתוקף החל מ - 1/1/11. קופת חולים "מאוחדת" מספקת שירותי רפואה לחיילי

הקריה וקופ"ח "לאומית" מספקת שירותי רפואה לחיילי בסיס תל השומר. החל מ- 1/1/12 אמורות קופות החולים "כללית" ו"מכבי" להצטרף גם הן להסדר ומתקיימים עמן דיוני הכנה שוטפים. במקביל שוקל הצבא להרחיב את מיקור החוץ אך החלטות סופיות טרם התקבלו. לנושא חתימה על "הסכמי שילוב" קופת חולים כללית (לגבי בתי החולים של הקופה) - לאחר משא ומתן שנוהל על ידי ראש החטיבה להרכשת שירותים, יחד עם מפקד המרכז לשירותי רפואה בצה"ל, סוכמו עקרונות התנאים להסכם חדש ועורכי הדין עסוקים עתה בניסוח המשפט. הצפי הוא כי בשבועות הקרובים יחתם הסכם שילוב חדש עם קופ"ח כללית (9 בתי חולים). במקביל, מתקיימים דיונים עם משרד הבריאות, אולם חילוקי דעות בתוך המשרד מונעים חתימת הסכם עם כל בתי החולים של משרד הבריאות וכעת מוצע לחתום עם 9 בתי חולים כאשר משרד הבריאות מערים קשיים בכל הנוגע לחתימה נפרדת של המשרד על הסכם עם בתי החולים הגדולים איכילוב ותל - השומר.

ליקוי

4. צה"ל לא בחן באופן מערכתי את תקינת הרופאים בשירות סדיר בכלל גופי צה"ל. בביקורת הנוכחית עלו גם פערים בין תקני הרופאים בשירות סדיר לבין איושם.

מעקב

צבא ההגנה לישראל

4. הוקמה ועדה אשר בחנה את נושא תקינת הרופאים בשירות סדיר. הוועדה המליצה על עדכון התקינה בהתאם לצורכי צה"ל. המלצות הוועדה יובאו לאישור סופי במהלך רבעון ג' 2011.

ליקוי

6. משנת 2003 מבצעים המשרד וצה"ל רכש שירותי רפואה ממשרד הבריאות ללא מסגרת עדכנית מוסכמת, המסדירה את תנאי ההתקשרות בין הצדדים.

מעקב

צבא ההגנה לישראל

6. תנאי ההתקשרות בין המשרד וצה"ל לבין משרד הבריאות מוסדרים על בסיס ההסכם הקודם ("הסכם השילוב" בין משרד הביטחון למשרד הבריאות). במהלך החודשים האחרונים נעשים ניסיונות לקדם את ההסכם. לאחר מספר פגישות בין הגופים הוגשה הצעה להסכם שילוב עם מרבית בתי החולים הממשלתיים (למעט שני הגדולים) אשר נבחנת כעת על ידי הגורמים הרלבנטיים במשרד הביטחון.

מעקב משרד הביטחון

6. ראה התייחסות לליקוי 2.

ליקוי

10. מקרפ"ר קבעה יעד של זמן המתנה מרבי לקבלת תור לרופא מומחה - שבועיים לחייל ביחידה קרבית ושלושה שבועות לחייל ביחידה עורפית. על אף זאת, בשנים 2005 ו- 2006 המתינו כ-36% וכ-28% מהחיילים יותר משלושה שבועות לתור לרופאים מומחים במרפאות צבאיות. בביקורת הנוכחית עלה, כי אין בידי המרכז לשירותי רפואה במקרפ"ר את הכלים הנחוצים כדי לנתח את הסיבות לחריגות הנ"ל. בצה"ל לא קיים מאגר מידע, שיכיל את כלל הנתונים הנוגעים להפניית חיילים לקבלת טיפול מרופאים מומחים. בהיעדר מאגר כזה, אין באפשרות משר"פ להציג תמונה כוללת ומהימנה של הפניית החיילים למרפאות מומחים ושל הביקורים בהן.

מעקב צבא ההגנה לישראל

10. הטיפול הרפואי בצה"ל מנוהל באמצעות תיק רפואי ממוחשב הכולל בתוכו את כל המידע הרפואי של המטופל ובכלל זה, הפנייתו לקבלת ייעוץ אצל רופאים מומחים בצה"ל ובבתי החולים והפנייתו לבדיקות שונות (מעבדה, דימות וכו'). התיק הרפואי הממוחשב מאפשר מעקב צמוד אחר החזר ההפניות וניהול דוחות חריגים. מדובר במעקב מתקדם ביותר אשר לדעת צה"ל אינו קיים בקופות החולים.

ליקוי

11. מנתוני המרכז לשירותי רפואה ומקרפ"ר עולה, כי כ-50% מהחיילים המופנים לרופאים מומחים אינם מגיעים לקבלת הטיפול: או שאינם קובעים תור, או שקובעים תור אך אינם מתייצבים לטיפול שנקבע. בידי מקרפ"ר אין את הכלים הנחוצים כדי לבדוד ולנתח את הסיבות לאי-התייצבותם של החיילים. בהיעדר מידע נחוץ זה, הגורמים הרלוונטיים במקרפ"ר אינם יכולים למקד משאבים ומאמצים לטיפול בסוגיה.

מעקב

11. אין שינויים בהיקף התופעה. עם זאת, חיל הרפואה בחן את הנושא של אי התייצבות לתורים לרופאים מומחים לעומת משך התור. נמצא כי

חיילים מיחידות שדה ויחידות לוחמות מתקשים להתייצב לתורים. בנוסף, נמצא כי ככל שאורך התור ארוך יותר מדד אי ההתייצבות עולה. עוד עולה כי אי ההתייצבות החיילים מקורה במשימות מבצעיות. אי לכך, התעוררה בעיה אתית בטיפול משמעותי בחיילים לוחמים אלו ונבחרה שיטה אחרת שנועדה להקל על הגעת הלוחמים למרפאות. במסגרת שיטה זו מוכווני התורים ללוחמים לימי ראשון וחמישי על מנת לאפשר את יציאתם ובנוסף, צה"ל מעודד יוזמה שכבר החלה לפעול, שבמסגרתה מובאים רופאים מומחים בתחומי הליבה אל יחידות השדה. כמו כן, מנוהל זימון עודף של חיילים למרפאות המומחים ובהתאם לכך תפוקות המרפאות מגיעות ל-100% ואף יותר.

ליקוי

12. משלהי שנת 2004 החל צה"ל בתהליך של פתיחה והפעלה של מרפאות אזוריות באמצעות חברת "ביקור רופא בע"מ". בהסכם בין המשרד לבין אותה חברה נקבעו מנגנוני פיקוח ובקרה של צה"ל על טיב השירות שיינתן על ידיה. לדעת משרד מבקר המדינה, כיוון שמדובר באוכלוסיית חיילים שמחויבת לשירות ביטחון על פי חוק - ולא מתוך בחירה - וכיוון שהחברה האמורה נקבעה כספק יחיד לכל חיילי צה"ל, יש מקום שהמשרד יקבע בהסכם, שחברה זו תעמוד לביקורת של משרד מבקר המדינה, לפי סעיף 9(6) לחוק מבקר המדינה, התשי"ח - 1958 [נוסח משולב].

מעקב

משרד הביטחון

12. לאחר משא ומתן ארוך בראשות ר' החטיבה להרכשת שירותים וסגן קרפ"ר ולווה על ידי נציגי חברת "מקינזי", נחתם הסכם חדש ל-3 שנים עם חברת "ביקורופא" החל מ- 1/3/11. בהסכם החדש ניתנים מחירים נמוכים יותר למשרד, כמו- כן בוצעה התאמה של השירות המסופק לדרישות הצבא. חברת "ביקורופא" הינה חברה אזרחית אשר כמו חברות אזרחיות אחרות המתקשרות עם המשרד, אינה כפופה לביקורת מבקר המדינה. המשרד אינו רואה סיבה להחריג דווקא את חברת "ביקורופא" בנושא זה.

התחייבויות משרד הביטחון בנושאים הקשורים לשיקום נכים ולמשפחות שכולות

הגוף המבוקר: משרד הביטחון

ליקוי

1. אגף שיקום נכים יישם במלואו רק 59% מההמלצות אלוף ורדי, ואילו אגף משפחות והנצחה יישם 74% מההמלצות, יתר ההמלצות נמצאות בשלבים שונים של ביצוע או שטרם יושמו.

מעקב

משרד הביטחון – אגף משפחות שכולות והנצחה

1. להלן דוח סטאטוס יישום ההמלצות על פי דוח ורדי.

מס' המלצה בדוח ורדי – בהתאמה לדוח מבקר המדינה	נושא ההמלצה	סטאטוס נוכחי
68	הרחבת גילום הטבות לזכאים	בוצע גילום להטבות כגון: תרופות, החזר מס רכישה למוצרי חשמל, דמי נידות, הבראה לאחר אסון להורים שכולים כמו כן נערכו הסכמים קיבוציים: ל"קרדיו ביפר", סופגנים וקלנועית.

סטאטוס נוכחי	נושא ההמלצה	מס' המלצה בדוח ורדי – בהתאמה לדוח מבקר המדינה
בנושא השיקום העצמאי, נמצא ששינוי המצב הקיים מותנה בהגדלת התקציב. על פי הנחיית היועץ המשפטי עד להשלמת החקיקה לא ניתן להרחיב ההטבה עד גמר תהליך החקיקה. ממתין לסיום תהליך החקיקה.	בחינה מחדש של הכדאיות בהמשך מתן הטבה של סיוע לשיקום עצמאי והעברת סמכויות ההחלטה בנדון מהמטה למחוזות	97, 98
בוצע הוקם אתר אינטרנט אגפי אשר מאפשר לזכאים הרשומים באתר, לצפות בסטאטוס מירב בקשות השירות שלהם ולהתעדכן בהתאם.	קבלת רשימת זכאויות לזכאים וסטאטוס הטיפול בבקשות	125, 126

סטאטוס נוכחי	נושא ההמלצה	מס' המלצה בדוח ורדי – בהתאמה לדוח מבקר המדינה
מערכת שיקום 2000 נמצאת במהלך מתמיד של שיפור וייעול. הנושאים החדשים שנכנסו בתקופה האחרונה הינם : הפניות לפסיכולוגים, הפניות לרואה חשבון, טיוב אחים, הקמת מוקד ספקים, ביקורי הנצחה במסגרת מודול "מחוז יוצר קשר", קיצור תהליכים באגף (קיצור סבבי טיפול בשיקום 2000), כל שינוי ארגוני בלשכות צוותים של הזכאי למטפל, מדדי שרות, הפניות לתביעות, ריכוז פעילויות לזכאי, מעקב טיפול, מחשוב של כתובות חו"ל במערכת, הפניות להיסעים, הכנסת הנצחה למש"ט, טיוב מיקודים של זכאים. בוצע .	שיפור מערכת "שיקום 2000"	127
באגף משפחות הוקם ניהול ממוחשב להפניות בנושאים הבאים : לפסיכולוגים, לתביעות, לרואה חשבון. הפניות שעדיין בביצוע : תעסוקה וביקורי התייחדות. בוצע .	ניהול ממוחשב של הפניות	119

מס' המלצה בדוח ורדי – בהתאמה לדוח מבקר המדינה	נושא ההמלצה	סטאטוס נוכחי
80	סיוע בהשמה בעבודה לזכאי ששוקם בלימודים	בוצע במסגרת "תורת השיקום". פרק חמישי בתורת השיקום עוסק בסוגיה זו: "תמריצים לשיקום". הפרק מפרט את התמריצים הכספיים לאדם הנכה והן את התמריצים למעסיקים.
45	התאמת גובה המשרות באגף למקובל באגפים אחרים במשרד	בביצוע. כיום האגף מבצע עבודת מטה מקיפה בשיתוף אגף אמ"ש/אב"מ (בעבר) להגשת רה – ארגון חוצה אגפי אף על פי הצורך והנדרש. מדובר בכ – 25 משרות מרמת רכז ועד ר' תחום. כמו כן, הוקמו נקודתיות משרות בודדות שיתנו מענה לצורך האגפי לשיפור מתן השירות לזכאים.
31	הצעת שיטה להגברת הקישוריות בין הפניות לבין חשבוניות	בוצע. מבוצעים שני תהליכים במקביל : א. החלק הנדרש מאגף משפחות והנצחה בוצע - הוקם מוקד ספקים אגפי שיקלוט את חשבוניות הספקים בקליטה ראשונית בשיקום 2000 החלק השני הינו בטיפול ובאחריות אכ"ס/ ומל"ן.

סטאטוס נוכחי	נושא ההמלצה	מס' המלצה בדוח ורדי – בהתאמה לדוח מבקר המדינה
הוגש תזכיר חוק. עיגון ועדת למ"ד מחייב תיקון בשני חוקים: חוק הנכים (תגמולים ושיקום) וחוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום). הוחלט לשלב את התיקון לחוקים אלה בתזכירי חוק שבמסגרתם יעוגנו כלל ההטבות הניתנות לנכים ולמשפחות שכולות מכוח הוראות פנימיות של משרד הביטחון – בחקיקה. תזכיר חוק לתיקון חוק משפחות חיילים שנספו במערכה הופץ על ידי משרד הביטחון, התקבלו הערות ממשרדי הממשלה ומגופים נוספים, ובכוונת המשרד להביא את טיוטת החוק לאישור הממשלה בשבועות הקרובים. טיוטת תזכיר חוק לתיקון חוק נכים נמצאת בשלב מתקדם פחות. הועברה טיוטא להתייחסות ארגון נכי צה"ל עוד בטרם הפצת התזכיר, האגף ממתין להערותיהם. בהליך ביצוע.	בחינת חוקי השיקום, והתקנות.	1, 2, 3

סטאטוס נוכחי	נושא ההמלצה	מס' המלצה בדוח ורדי – בהתאמה לדוח מבקר המדינה
בוצע. הפעלת קבוצות תמיכה לזכאים מתקיימת באופן שוטף ובהתאם לאיתור צרכי הזכאים נפתחו קבוצות תמיכה חדשות לאוכלוסיות כגון : - ק. תמיכה לדוברי השפה הערבית - ק. תמיכה לאחים שכולים וליתומים (מעל גיל 30) ק. תמיכה קצרות טווח ועוד...	הרחבת היקף האוכלוסייה המופנית לטיפול קבוצתי.	77

סטאטוס נוכחי	נושא ההמלצה	מס' המלצה בדוח ורדי – בהתאמה לדוח מבקר המדינה
בוצע. בוצע סקר שביעות רצון שני (סקר ראשון בוצע בשנת 2006). מטרת הסקר הייתה לבחון את מגמת השיפור בשביעות רצון של ההורים השכולים והאלמנות מאופן תפקוד של אגף משפחות והנצחה וזאת בעקבות יישום מסקנות והמלצות. סקר דומה שנערך על ידי מכון פורי בשנת 2006. בסקר נבחנו נושאים שונים כגון : -הקשר הדדי בין ההורים והאלמנות לעובדי האגף. -שביעות רצון מהשירות. מזמינות מהירות התגובה והמקצועיות של כלל עובדי האגף. -שביעות רצון בממשקי הקשר עם עובדי הרווחה, העובדים הסוציאליים, עובדי יחידת ההנצחה והמתנדבים וכ"ו... נתוני המחקר הושוו לנתוני המחקר הקודם משנת 2006 על מנת לבדוק מגמות ותהליכים באגף.	ביצוע מחקרים וסקרי מעקב אחר הטיפול השיקומי, שביעות רצון הזכאים ולקחים כלל מערכתיים לגבי תהליכים, שיטות ודרכי טיפול.	81

מס' המלצה בדוח ורדי – בהתאמה לדוח מבקר המדינה	נושא ההמלצה	סטאטוס נוכחי
121, 18	בחינת האפשרות לתקצב כל מחוז בנפרד	בוטלה. המלצה מס' 18 אושרה לא ליישום ע"י מנכ"ל משרד הביטחון.
40	הגדלת מספר המתנדבים ושיפור מערך הניהול שלהם.	בוצע. בדיווח קודם של אגף משפחות והנצחה דווח שהמלצה זו בוצעה במלואה. באגף משפחות פועלים כ – 900 מתנדבים ברחבי הארץ הן בקשר קבוע והן בביקורי בית חד פעמיים.

מעקב**משרד הביטחון אגף השיקום**

1. ככלל, אגף שיקום נכים יישם את מירב ההמלצות המרכזיות, שהומלצו בדוח ורדי.

מקצת מההמלצות (13) נמצאו כלא ישימות, והוגדרו כך גם על ידי מנכ"ל המשרד. המלצות נוספות נמצאות בתהליך שוטף של פעילות באגף בשל מורכבותן, כגון:

- גובשה תורת שיקום חדשה הנמצאת בתהליכי הטמעה.
- בוצע סקר שביעות רצון בקרב 1,200 זכאי האגף. הסקר החל בשנת 2010, ונערך באמצעות חברה חיצונית. תוצאות הסקר הוגשו לסמנכ"ל ור' אגף השיקום.
- נושא בחינת גילום ציוד רפואי שיקומי (כגון: מקררים, מכונות כביסה, מזגנים) - נמצא בתהליך עבודה ומשולב בתכנית העבודה.

ליקוי

2. אגף שיקום נכים ממשיך לשמש הן כגוף דורש והן כגוף רוכש לגבי יתר הנושאים. כך שלמעשה, כשמונה שנים מאז הביקורת הראשונה שהתייחסה לצורך בהפרדה בין גוף דורש לגוף רוכש באגף שיקום נכים, הפרדה זו עדיין חלקית בלבד.

מעקב**משרד הביטחון - אגף השיקום**

2. אמו"ן מבצע התקשרויות בכ- 20 נושאי רכש שונים (כגון: בתי מלון, מעבדות, בתי חולים, אשפוזים, חוקרים ועוד). ארבעה נושאי רכש עדיין נמצאים בתהליך הסדרת ההרכשה אל מול אמו"ן, כדלקמן: חברות לאספקות מלווים לנכים, מוניות, אמבולנסים ובקרה פסיכיאטרית. נושא העסקת מדריכים לתפעול במועדונים מטופל באמו"ן, בהמשך להסדר משפטי והנחיות בית המשפט שכבר הסתיים.

ליקוי

3. על פי נתוני אגף הכספים, החשבונאיות ששולמו לספקי אגף שיקום נכים בשנת 2007 הסתכמו בכ- 897 מיליון ש"ח. בניגוד להוראות המשרד, האגף אינו בודק חלק משמעותי של החשבונאיות.

מעקב**משרד הביטחון - אגף השיקום**

3. בעקבות הצלחת הפיילוט, הוקם מוקד קליטה באגף שיקום נכים, המטפל במירב חשבוניות הספקים ובהפניות המופקות במערכת הממוחשבת.

המוקד תרם לייעול תהליך הטיפול בחשבוניות, תוך הידוק הבקרה והפיקוח על מתן התשלומים לספק.

לנושא העסקת פסיכולוגים וחונכים - ההפניות בגין העסקת פסיכולוגים וחונכים מופקות למעלה משנה באמצעות מערכת "שיקום 2000". באמצעות הקליטה הממוחשבת המבוצעת כאמור על ידי מוקד הקליטה האגפי - נערכת בקרה ממוחשבת המאתרת חשבוניות לקויות (כדוגמת חשבוניות ששולמו כבר, חשבוניות בהן אין הלימה בין נתוני הנכים ו/או הספקים להפניות וכד').

ליקוי

4. כעבור למעלה משנתיים וחצי מאז שהיועץ המשפטי לממשלה העביר את חוות דעתו בעניין סמכותה של ועדת למ"ד, טרם הסתיימה עבודת המטה שעורך אגף היועץ המשפטי לצורך העיגון בחקיקה. רק ביולי 2007 גובשה טיוטה ראשונה של עבודת המטה שהוצגה לגורמים רלוונטיים להתייחסותם, אולם עד מועד סיום הביקורת) פברואר 2008 לא התקבלו ההתייחסויות.

ליקוי

5. הסדרים כלליים למתן זכויות לפנים משורת הדין ובהם זכויותיהם של שוחרים, גדנ"עים ומועמדים לשירות ביטחון, שהמשרד טרם נדרש להם. הסדרים אלה מעלים סוגיות ערכיות ואף עלולים ליצור אפליה והם בעלי משקל תקציבי לא מבוטל.

מעקב**משרד הביטחון - אגף השיקום**

4-5. עיגון ועדת למ"ד מחייב תיקון בשני חוקים: חוק הנכים (תגמולים ושיקום) וחוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום).

הוחלט לשלב את התיקון לחוקים אלה בתזכירי חוק שבמסגרתם יעוגנו כלל ההטבות הניתנות לנכים ולמשפחות שכולות מכח הוראות פנימיות של משרד הביטחון – בחקיקה.

תזכיר חוק לתיקון חוק משפחות חיילים שנספו במערכה הופץ על ידי משרד הביטחון, התקבלו הערות ממשרדי הממשלה ומגופים נוספים, ובכוונת המשרד להביא את טיוטת החוק לאישור הממשלה בשבועות הקרובים.

טיוטת תזכיר חוק לתיקון חוק בנכים נמצאת בשלב מתקדם פחות, הועברה טיוטא להתייחסות ארגון נכי צה"ל עוד בטרם הפצת תזכיר, והאגף ממתיך להערוותיהם. ביום 18.11.09 מינו ראש הממשלה, שר הביטחון ושר האוצר, ועדה ציבורית לבחינת זכאות לסיוע מאגפי השיקום, כיו"ר הועדה עמד אורי גורן (להלן: ועדת גורן). מינוי זה הינו בהמשך להחלטת הממשלה מס' 198 מיום 12.5.09. בחודש דצמבר 2010 סיימה הועדה את עבודתה והגישה דו"ח מסכם לראש הממשלה ולשרים שמינו אותה.

דו"ח ועדת גורן כולל, בין היתר, המלצה בדבר ביטול מעמדים של אזרחים המופעלים על ידי צה"ל לפני גיוסם לעניין חוקי השיקום. זאת למעט משתתפים במסגרת קד"צ (למעט קורס נהיגה) ומועמדים ליחידות ההתנדבות.

דו"ח ועדת גורן צפוי לעלות לדיון בממשלה. אם יאושר הדו"ח על ידי הממשלה, יידרש מהלך מקיף של תיקון חקיקה, תקנות והוראות פנימיות – במסגרתו יידרש משרד הביטחון גם לעניין מעמד המלש"בים כאמור.

היבטים בפעולות היחידה להתיישבות ותשתית לאומית **שבמשרד הביטחון**

הגוף המבוקר: משרד הביטחון

ליקויים 1-2, 4-7 תוקנו. ראה ספר המעקבים 59 א' עמ' 968-970.

ליקוי

3. בתכנית העבודה לשנת 2008 מפורטים סעיפי פעילות שונים והתפלגות התקציב לפיהם, אולם לא קיים תכנון מפורט של סעיפי פעילות אלה.

מעקב

משרד הביטחון

3. היחידה להתיישבות פרסמה במחצית פברואר 2011, נוהל תקציב בתחום תשתיות ביטחוניות. הנוהל הפנימי נכתב בתיאום יחידת הבקרה באגף מינהל ומשאבי אנוש.

הכשרת הקצונה הבכירה בצה"ל

הגופים המבוקרים: משרד הביטחון; צבא ההגנה לישראל

ליקוי מס. 2 תוקן. ראה הערות רה"מ 59 א' עמ' 52.
ליקויים 1-3 תוקנו. ראה דוח מעקב 59 א' עמ' 971.

ליקוי

4. ראוי שההוראה של חטיבת תורה והדרכה, שבה באה לידי ביטוי תכנית הכשרת הקצין לפי התפיסה שאישר המטכ"ל, והוראת הפיקוד העליון החדשה בנושא קידום הקצונה בשירות סדיר, תפורסמה בהקדם כדי שתהווה בסיס למימוש תפיסת הכשרת הקצין, ובכלל זה הכשרת הקצונה הבכירה.

מעקב

צבא ההגנה לישראל

4. פרויקט קידום קצינים מאגד את כל הפקודות העוסקות בדרגות ומינויים לכדי ארבע פקודות. הפקודות עודכנו והועברו לאישור מפצ"ר, והוחזרו לאכ"א עם הערות נוספות. עתה מתוקנות הפקודות בהתאם להערות מפצ"ר. צפי סיום: במהלך חציון ב' של שנת 2011.

חלק שמיני

**מעקב אחר תיקון ליקויים
מדוח 58ב' של מבקר המדינה**

מעקב רביעי

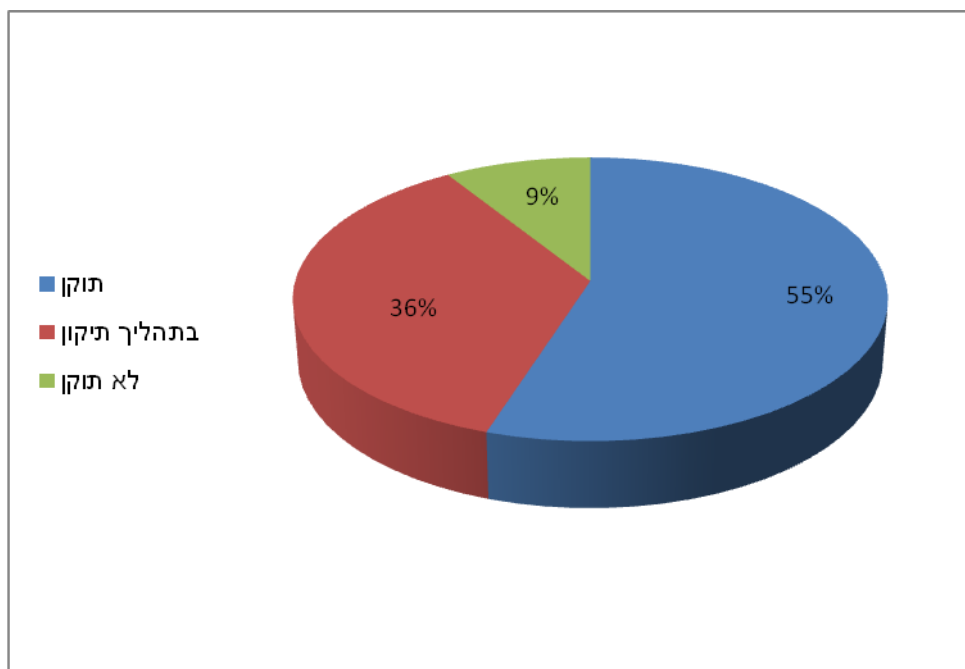
מעקב אחר תיקון הליקויים - דוח 58ב' – מעקב רביעי
סיכום מצרפי כלל משרדי

משרד	סה"כ ליקויים	א	ב	ג	א%	ב%	ג%
בריאות	111	61	37	13	55%	33%	12%
מטלות רוחב	16	0	16	0	0%	100%	0%
ראש הממשלה	1	1	0	0	100%	0%	0%
חינוך	142	41	78	23	29%	55%	16%
רווחה	47	39	7	1	83%	15%	2%
רשות החברות	12	10	2	0	83%	17%	0%
אוצר - חשב כללי	15	11	3	1	73%	20%	7%
אוצר - רשות המסים	25	10	11	4	40%	44%	16%
בינוי ושיכון	7	4	2	1	57%	29%	14%
חוץ	28	25	2	1	89%	7%	4%
חקלאות	11	11	0	0	100%	0%	0%
תחבורה	6	0	6	0	0%	100%	0%
תקשורת	8	6	2	0	75%	25%	0%
פנים (משנה)	1	0	0	1	0%	0%	100%
תשתיות לאומיות	16	7	9	0	44%	56%	0%
המועצה להסדר ההימורים בספורט	11	9	2	0	82%	18%	0%
חברת החשמל לישראל	12	12	0	0	100%	0%	0%
חברת נמל חיפה	13	12	1	0	92%	8%	0%
רכבת ישראל	8	4	4	0	50%	50%	0%
מעצ – החברה הלאומית	10	9	1	0	90%	10%	0%
רשות השידור	11	6	3	2	55%	27%	18%
החברה לאוטומציה במינהל השלטון המקומי בע"מ	5	3	2	0	60%	40%	0%
הגנת הסביבה	14	12	1	1	86%	7%	7%
משפטים	8	4	4	0	50%	50%	0%
סיכום מצרפי 58ב'	538	297	193	48	55%	36%	9%

מעקב אחר תיקון הליקויים

דוח '58 – מעקב רביעי

סיכום מצרפי כלל משרדי

פרק ראשון

משרדי ממשלה

**מעקב
משרד הבריאות**

2,3. המשרד הגיש לראש הממשלה מתווה מפורט לרפורמה בנושא העברת האחריות הכוללת של אשפוז סיעודי לקופות החולים, לרבות הצעת חקיקה. הנושא טרם הוכרע בדרג המדיני.

ליקוי

7. מוסד בלא רישיון ובלא פיקוח טומן בחובו סיכונים למאושפז. ביולי 2007 פעלו בארץ 49 מוסדות בלי רישיון ובלי פיקוח של המשרד, בתנאים שלדברי משרד הבריאות ומשרד הרווחה "לא עונים לתנאי המחיה המינימליים הנדרשים", ומספר ניכר של קשישים ששהו בהם אושפזו בתדירות גבוהה בבתי חולים בגלל החמרה במצבם הרפואי. מאחר שמדובר באוכלוסייה חלשה ותלותית שאינה יכולה לעמוד על זכויותיה, יש חשיבות מרבית לפיקוח ולבקרה של המשרד ולפעילותו הנחרצת לסגירת מוסדות ללא רישיון, שהשהות בהם מזיקה לקשישים ואף מסכנת את חייהם.

**מעקב
משרד הבריאות**

7. להלן הפעולות שנקט המשרד לסגירת מוסדות ללא רישיון שהשהות בהם מזיקה לקשישים ואף מסכנת את חייהם:

- א. תהליכי הסגירה של מוסדות ללא רישוי מתבצעים על-ידי לשכות הבריאות המחוזיות בשיתוף ובתיאום עם מטה המשרד ועם רשויות הרווחה, ברמה המקומית וברמה הארצית, על-פי תהליכי עבודה בינמשרדיים מובנים. המשרד מציין כי באחד מביקורי הפתע, לפני כשנה, השתתפו גם מנכ"לי שני המשרדים.
- ב. בעקבות פעילות נמרצת של המשרד בנושא, יש כיום רק 4-5 מוסדות ללא רישוי עם קשישים סיעודיים ותשושי נפש (בשני מחוזות תל אביב ומרכז), כנגד מוסדות אלו ניתנו התראות ומתקיים הליך לסגירתם או לחלופין הסדרת רישוי.
- ג. לגבי מסגרות "החלמה" המתפקדות כמחלקות ללא רישוי לשיקום וסיעוד מורכב - נשלח לבת-החולים הגריאטריים מכתב הכולל חוות דעת משפטית, על איסור פעילות מעין זו.
- ד. עד כה הפעילות מול משרד המשפטים לביצוע שינויי חקיקה וקביעת תקנות לקנסות - לא נשאה פרי. הוחלט בינתיים לפעול על פי החקיקה הקיימת ולהטמיע הנהלים.
- ה. נשלחו מכתבים מטעם מנכ"ל משרדי הבריאות והרווחה לראשי רשויות מקומיות לגבי אכיפה מטעם בנושא זה, בעיקר בתחום מס עסקים למסגרות הדורשות זאת.
- ו. הושלמו ההנחיות לדרכי עבודה לסגירת מוסדות ללא רישוי ללשכות הבריאות וטיוטת נוהל הופצה. המסמכים הוגשו לאגף המפקח הכללי.

ליקוי

8. משרד הבריאות אמור לפקח על המוסדות הסיעודיים וגם לשמש כתובת לבעיות, לתלונות ולליקויים המתעוררים בנושא אספקת השירותים האמורים בקשר שבין מוסדות סיעודיים לקופות החולים ושלא נפתרו. מבירורים שעשה משרד מבקר המדינה במשרד עלה כי לא ידוע למשרד על בעיות בנושא למעט תלונה אחת מרשת המפעילה כמה מוסדות סיעודיים. לעומת זאת, במשרד מבקר המדינה התקבלו תלונות של מוסדות סיעודיים פרטיים על קשיים שיש להם עם הקופות בתחומים רבים. משרד מבקר המדינה המליץ כי יוקם מנגנון לברור התלונות במסגרת נציבת הקבילות לחוק ביטוח בריאות ממלכתי המטפלת בפניות פרטניות של מבוסחים, או שיוקם מנגנון אחר במשרד בשיתוף נציבת הקבילות, על פי החלטת המשרד.

מעקב

משרד הבריאות

8. האגף לגריאטריה במשרד הפיץ למוסדות סיעודיים מכתב רענון לגבי חוזר מינהל רפואה 25/2003 "הקשר שבין מחלקה סיעודית /תשושי

נפש לבין קופות החולים". חוזר זה נותן כלים להתנהלות יעילה ונכונה לממשק בין המוסד לקופת החולים.
 המשרד באמצעות האגף לפיקוח על קופות החולים ושירותי בריאות נוספים, הוציא חוזר בנושא ציוד מתכלה המחייב את הקופות לספק ציוד זה. המסמכים הוגשו לאגף המפקח הכללי.

ליקוי

11. החוק קובע כי על קופות החולים להבטיח את אספקתו של סל שירותים, ולצורך כך הן קיבלו ב-2006 כ-24 מיליארד ש"ח. ועדה בין-משרדית שמונתה בנובמבר 2003 העלתה בין היתר שנוסחת הקפיטציה בישראל, אשר לפיה הסכום מחולק בין קופות החולים, כוללת התייחסות רק לגיל ולכמה מחלות קשות, ואינה כוללת מדדים שארצות מערביות כן כללו בנוסחאות הקפיטציה שלהן, כגון מגדר, מצב רפואי, מצב כלכלי וחברתי ומקום מגורים. בעקבות מסקנות הוועדה מאפריל 2005 נעשו שינויים קלים בנוסחה, אולם למרות המלצת הוועדה שיש לעדכן את תשתית הנתונים כדי שבמועד העדכון הבא ניתן יהיה להוסיף מדדים נוספים, בביקורת עלה כי משרד הבריאות רק החל באיסוף זה.

ליקוי

12. קופות החולים חלוקות בדעותיהן בדבר מידת ההתאמה בין נוסחת הקפיטציה להוצאות שלהן על קשישים. קופות החולים פועלות גם לפי שיקול כלכלי, וכשקבוצה מסוימת אינה מקבלת כספים בהתאם להוצאותיה, השירות שניתן לה עלול להיפגע. לחלופין, אם המדינה מקצה כספים לפי חלוקה מסוימת, זכותה לדרוש בגין הכספים שהקצתה גם שירות בהתאם, ולפקח שכל ההקצאה נעשתה בצורה מיטבית ותורמת לשוויון ולבריאות המבוטחים. לפיכך משרד מבקר המדינה ממליץ למשרד הבריאות ולמשרד האוצר לבחון את הטענות הסותרות של הקופות ובהתאם לבדיקה לעדכן את נוסחת הקפיטציה.

מעקב

משרד הבריאות

11-12. נוסחת הקפיטציה שונתה בחודש נובמבר 2010. השינוי כלל את הגדלת המשקל של הקשישים והוספת משתנה גיאוגרפי לנוסחה. כמו-כן שוכללה הנוסחה ונכלל בה גם מרכיב התרופות.

משרד הרווחה והשירותים החברתיים

הטיפול של שירות המבחן לנוער בקטינים העוברים על החוק

הגופים המבוקרים: משרד הרווחה והשירותים החברתיים; משרד האוצר;
המשרד לביטחון הפנים; משרד המשפטים – הנהלת בתי המשפט; נציבות שירות
המדינה

ליקויים 2,7 תוקנו. ראה דוח מעקב 59ב' עמ' 673.
ליקויים 9,10,11 תוקנו. ראה דוח מעקב שלישי 58 ב' עמ' 1018.

ליקוי

3. מהבדיקה אם יש צורך להמשיך את הטיפול של קטינים בשלב מוקדם טרם הגשת כתב אישום נגדם, עלה כי רק 40 כ (43%-מ 94-הקטינים שהוצע להם פעם אחת לפחות המשך טיפול בשלבים הטרום-משפטיים השתתפו בו השתתפות מלאה) 33. כ (35%-מהקטינים שהוצע להם טיפול לא טופלו כלל - לא בשירות המבחן ולא מחוץ לו כלומר לא התממשה הצעת הטיפול) 15; כ- (16% מהקטינים טופלו טיפול חלקי בלבד. הסיבה העיקרית היא חוסר רצונו של הקטין להשתתף בטיפול המוצע או לשתף בו פעולה, ואולם השירות לא נקט צעדים היכולים לשפר את מימוש המטרה של טיפול בקטינים הזקוקים לכך בשלב מוקדם.

ליקוי

4. הכנת תכנית טיפול בשיתוף פעולה עם הקטין ועם משפחתו וקיום קשר טיפולי רציף בין קצין המבחן ובין הנבחן עשויים לסייע בהצלחת המבחן. עם זאת, בבדיקת הטיפול בקטינים במסגרת צווי מבחן העלתה שבכמחצית המקרים שנבדקו (14 מ 30-לא לווה הטיפול בקטין בתקופת המבחן בתכנית טיפולית מוגדרת הכוללת את יעדי המבחן ואת מטרותיו, את תדירות המפגשים ואת דרכי הטיפול הנדרשות לשינוי מצבו של הקטין. במקרים רבים לא שיתפו הקטינים פעולה בתקופת המבחן ולא באו לפגישות שקבעו להם קציני המבחן או שהגיעו לכמה מהן בלבד. למרות זאת, מיעוט קציני המבחן להשתמש בסמכותם לפנות אל בית המשפט כדי שזה יחליט על המשך הטיפול הראוי בקטין.

מעקב

משרד הרווחה והשירותים החברתיים

3-4. א. מחקר של מכון ברוקדייל בנושא: מאפיינים וצרכים של הקטינים המטופלים בשירות המבחן לנוער הסתיים ופורסם במאי 2011.
ב. לשירות המבחן לנוער בקטינים 21 נהלים למעט שלושה נהלים הנמצאים עדיין בהכנה (מתוכם נהל אחד הינו נהל תיאום עם שירות אחר ונהל נוסף הינו נהל המאחד שני נהלים קיימים, כל שאר הנהלים הופצו). השירות מינה עובדת בכירה לריכוז ועדכון קבוע של הנהלים בהתאם לצורך.

ראה דוח מעקב שלישי 58 ב' עמ' 1016.

ליקוי

6. שירות המבחן הוא חלק ממערך הטיפול בקטינים העוברים על החוק, ובו גם משטרת ישראל ובתי המשפט לנוער. בשנים 1998-2006 תגברה המשטרה את כוח האדם שלה בכל הנוגע לטיפול בבני נוער שעברו על החוק. בשל כך בין היתר חל בשנים אלה גידול במספר הקטינים שהופנו לטיפול השירות מ-17,900 בשנת 1998 עד ל-22,000 בשנת 2006, דהיינו גידול של 24% בשנים אלה קיבל השירות תוספת של 21 תקנים לקציני מבחן לצורך הקלת העומס המוטל על השירות, דהיינו גידול של 13% בלבד. כפועל יוצא מכך נעשה שירות המבחן "צוואר בקבוק" ברצף הטיפול בקטינים.

מעקב

6. ראש מחלקת נוער במטה הארצי התחלף, המשרד נמצא בפתחו של מהלך להפניית קטינים על בסיס בדיקה של המשטרה של "קריירה עבריינית" המצביע על קטינים שהמשיכו לבצע עבירות כמבוגרים. פרופיל קטינים אלה יהווה את הגדרת אוכלוסיית היעד בהפניית משטרה מיידית על בסיס הניסיון שנרכש בפיילוט ובאותו אופן הפעלה.

ראה דוח מעקב שלישי 58 ב' עמ' 1016.

ליקוי

8. המחסור בכוח אדם חמור אף יותר. לא זו בלבד שחסרים תקנים לקציני מבחן אלא שבשנים 2005-2007 נמצא שירות המבחן דרך קבע גם בתת-איוש של כ 15%-20% מהתקנים של קציני מבחן, בעיקר בשל הליכים ממושכים של גיוס עובדים.

מעקב

8. משרד הרווחה והשירותים החברתיים שוקד עתה על פרסום מכרז כדי שגוף חיצוני יבדוק את הנושא.

ראה דוח מעקב שלישי 58 ב' עמ' 1018.

משרד התשתיות הלאומיות

היערכות לשעת חירום בתחומי תשתיות האנרגיה והמים

הגופים המבוקרים: משרד התשתיות הלאומיות; משרד האוצר, רשות החברות הממשלתיות; משרד הביטחון; משרד המשפטים; משרד הפנים; משרד התחבורה; רשות ייעודית לדלק וגז; רשות ייעודית לכוח; רשות ייעודית למים ולביוב; רשות לשירותים ציבוריים – חשמל; חברת החשמל לישראל בע"מ; מקורות חברת מים בע"מ

ליקויים 2,5,7 תוקנו. ראה דוח מעקב 58ב' עמ' 282-280 ודוח" מעקב שלישי עמ' 1024.

ליקוי

1. הממשלה מוסמכת לקבוע הסדרים להפעלת המשק במצב חירום, כדי לקיים אספקת דלקים ושירותים חיוניים, ולהתקין תקנות שע"ח מכוח סמכותה הכללית על פי סעיף 39 לחוק יסוד: הממשלה. אולם אין הסדר ייחודי, שאינו נסמך על תקנות אלה, המקנה סמכויות לשר התשתיות הלאומיות (להלן - שר התשתיות) (ולמנהל מינהל הדלק במשרד שהוא ראש רשות הדלק, להורות על שינויים או קדימויות באספקת שירותים חיוניים במשק הדלק בראייה כלל משקית גם כשלא הוכרז על מצב חירום. בתזכיר של הצעת חוק משק הדלק מינואר 2007 הוקדש פרק מיוחד שבו נקבעו סמכויות במצבים של כשל וחירום במשק הדלק. הממשלה החליטה על חקיקת חוק זה בינואר 1997, והמשרד מטפל בהצעת החוק זה שנים. נוסח מעודכן של תזכיר הצעת החוק הועבר בינואר 2007 לעיונם של משרדי ממשלה וגופים רלוונטיים נוספים, אולם עד מועד סיום הביקורת לא העבירו כמה מהם (בעיקר משרד המשפטים ומשרד האוצר) את הערותיהם.

מעקב

המשרד לתשתיות לאומיות

1. בישיבה שהתקיימה אצל מנכ"ל משרד התשתיות הלאומיות, הוחלט לחזור ולהניח את טיטת חוק משק הדלק על שולחן ועדת השרים לענייני החקיקה, ללא המתנה להשלמת התיאומים עם משרדי הממשלה האחרים. הדבר יתבצע במהלך נובמבר 2011. בינואר 2011 ביקש שר התשתיות הלאומיות ממזכיר הממשלה להניח את טיטת החוק בפני ועדת השרים. לאור הערות משרדי הממשלה, וחילוקי דעות שנוצרו, לא נערך עד עתה דיון בנושא זה בממשלה.

ראה דוח מעקב 58' עמ' 1024.

ליקוי

3. אין בבעלות גורם ישראלי או בשליטתו אניות להובלת דלקים) להלן - מכליות. (לפיכך אין למשק מכליות ששר התחבורה רשאי, מתוקף סמכותו לפי החוק להארכת תוקפם של תקנות שעת חירום) פיקוח על כלי שיט (נוסח משולב, [התשל"ג, 1973-להורות בשע"ח לשנע בהן דלקים אל המדינה וממנה. על אף חסרונן של מכליות כאלה, לא הורה מנהל מינהל הדלק לחברת בתי זיקוק לנפט בע"מ) להלן - בז"ן (להפעיל אניות לצורך זה, אף שניתנה לו סמכות לכך בצו מינואר 2007 בעניין שמירת אינטרסים חיוניים של המדינה לקראת הפרטת בז"ן. מנהל מינהל הדלק גם לא פעל לקבל סמכות דומה בצו מיוני 2006 בעניין שמירת אינטרסים חיוניים של המדינה בבתי הזיקוק באשדוד לקראת הפרטתם. היעדר מכליות מונע גם את גיבושם של צוותי ימאים ישראליים בעת שגרה, כדי להכשירם במיומנויות המקצועיות הדרושות להפעלתן של מכליות בשע"ח.

מעקב

3. א) חברת בתי הזיקוק לנפט בחיפה (בז"ן) חכרה אוניית דלק (בחכירת גוף) לצורך ייבוא דלק לישראל בשעת חירום. ההתקשרות נעשתה בהתאם לכללים בינלאומיים מחייבים להפעלת מיכלית מסוג זה. ב) לאיוש מיכלית דלק בצוות קצינים ישראליים, התקשר בית הזיקוק עם חברת "צים", אשר הסדירה את הנושא עם איגוד קציני הים. צוות הקצינים עבר את הליכי ההכשרה הן על הקרקע והן על מכלית הדלק. החל מ- 27.7.10 האוניה מופעלת על ידי צוות קצינים ישראליים בהרכב משתנה (בהתאם להסמכות שאושרו). כדי לאפשר ביצוע משמרות, למשימה הוכשרו ימאים נוספים. על פי דיווח של יו"ר איגוד קציני הים, בחודשים האחרונים האוניה מאוישת בצוות מלא. זאת ועוד, הן בז"ן והן איגוד קציני הים נתבקשו להעביר דיווח מפורט על איוש צוות האוניה. ג) יודגש כי המתווה האמור אושר על ידי רשות הספנות והנמלים כמתווה מתאים לצורך הפעלת מכלית דלק בשעת חירום. דהיינו, המתווה המתואר מאפשר הפעלת מכלית דלק באמצעות שליטה ישראלית, כנדרש בדוח מבקר המדינה. כזכור, מבקר המדינה דיבר על שתי חלופות - אוניה בבעלות הגורם הישראלי או בשליטתו. ד) ראוי לציין עוד כי הגוף המוציא צווי ריתוק בשעת חירום, הן לאוניה והן לצוות, הינו משרד התחבורה ולא משרד התשתיות הלאומיות. גם המעקב אחר איוש הצוות הישראלי ועמידתו בקריטריונים מתבצע על ידי רשות הספנות והנמלים (ולא על ידי

משרד התשתיות הלאומיות), בפיקוחו של מנהל אגף בכיר כלכלה וקשרי חוץ.

ה) המשרד מציין כי החל מיולי 2010 האוניה פועלת באופן שוטף בניהול בז"ן. כיום היא משמשת למילוי צרכים שוטפים של החברה.

מעקב

משרד התחבורה

3. א) ההוראה שנתנה לבתי זיקוק לנפט בע"מ על ידי רשות הספנות והנמלים בוצעה במלואה, וכיום מתבצעת הובלת דלקים על ידי אוניית מיכל ישראלית.
- ב) בנוגע לתקנות בעניין הפיקוח על כלי שיט, הטיפול הינו באחריות משרד התשתיות ומינהל הדלק.

ליקוי

4. מנכ"ל חברת החשמל (ישראל) חח"י (הוא ראש הרשות הייעודית לכוח, וחלק ניכר מחבריה הם עובדי חח"י. הרכב זה עלול ליצור מצב אפשרי של אינטרסים מנוגדים, משום שמטבע הדברים, בבואו לקבל החלטות, עלול הרכב זה לשקול גם שיקולים עסקיים של החברה, כאשר אלה אינם תמיד עולים בקנה אחד עם האינטרסים החיוניים של המדינה.

מעקב

משרד התשתיות הלאומיות

4. משרד התשתיות הלאומיות נערך למצבי החירום השונים כדלקמן:
 - גיבש נוהל הפעלה בשעת חירום.
 - הקים מטה חירום.
 - הקים מרכז הפעלה.
 - מקים מרכז הפעלה חלופי.
 - מנחה גופי התשתית להערכות לשעת חירום.
 - יזם פעולות נוספות לשילוב מטה החירום של המשרד בתהליכי העבודה של רח"ל.
 - השתתף בתרגילים לאומיים (נקודת מפנה).
 - ביצע תרגילים בתוך המשרד, בשיתוף גופי התשתית הרלוונטיים (תרגילי חירום בשגרה).
- המשרד פועל מתוקף אחריותו המיניסטרילית להבטחת אספקת שירותים חיוניים בתחומי האנרגיה. הקמת הרשות העליונה לתשתיות, נועדה להסדיר, להנחות ולבקר הערכות מכלול רשויות החירום הייעודיות של המשרד, ובנוסף לכך, לרכז תפקודן של רשויות אלה בעת חירום (בתחומי הדלק והגפ"מ, המים והביוב, החשמל והגז הטבעי) בכל הסוגיות הרלוונטיות לעניין. הקמת הרשות העליונה לתשתיות (מטה החירום של המשרד) אינה מבטלת את רשויות

החירום הייעודיות, היות ומנכ"ל חברת חשמל לישראל עדיין עומד בראש הרשות הייעודית לכוח וכי הרכב זה הוא המתאים ביותר למבנה משק החשמל הריכוזי. מנהל מינהל החשמל ישמש כסגן ראש הרשות לכוח.

ליקוי

6. ביקורות שנערכו מטעם הרשות הייעודית למים בשנים 2005-2007 במתקני מקורות חברת מים בע"מ, שהם מפעלים חיוניים, נעשו בידי עובדי מקורות בלבד, ללא מעורבות של גורמים חיצוניים בלתי תלויים. הליך ביקורת כזה מנוגד לאמור בנוהל מל"ח, ועלול ליצור מצב אפשרי של ניגוד עניינים.

מעקב

רשות המים והביוב

6. הופסקה האנומליה שבה הגוף המבצע מפקח על עצמו. היחידה לביטחון מים ברשות המים נערכה לביצוע ביקורת בחברת מקורות, הביקורת תבוצע בתאריך 4.10.11.

חלק תשיעי

הוראות חוק

החלטות ממשלה

א. הוראות חוק

חוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 (נוסח משולב)

הערות ראש הממשלה והנחה על שולחן הכנסת

16(א)

- (1) **ראש הממשלה** ימסור למבקר, בתוך עשרה שבועות מהיום שבו קיבל לידי את הדין וחשבון, במלואו או חלק ממנו, את כל אלה:
- (א) הערותיו לדין וחשבון, בעניינים שבהם ימצא לנכון;
- (ב) תגובות הגופים המבוקרים לדין וחשבון, כפי הועברו אליו;
- (ג) הערותיו המפורטות לדינים וחשבונות קודמים בעניינים שטרם העיר את הערותיו לגביהם; הערות לפי פסקת משנה זו יכללו, בין השאר, פרטים כאמור בסעיף 21ב(א) ו-(ב), וכן דיווח על החלטות שקיבלה הממשלה בעקבות הדינים והחשבונות, וביצוע החלטות אלה.
- (2) בתום התקופה כאמור בפסקה (1), יונחו הדין וחשבון וכן התגובות וההערות על שולחן הכנסת.

דיווח על תיקון הליקויים

21(ב)

- (א) ראש הגוף המבוקר כאמור בסעיף 21א(א) ידווח למבקר על ההחלטות שהתקבלו לפי סעיף 21א(ג) ו-(ד), בסמוך לאחר קבלתן. ואם הגוף מבוקר לפי סעיף 9(1) או (2) - ידווח ראש הגוף המבוקר כאמור גם **לראש הממשלה**; ראש הגוף המבוקר ידווח, בין השאר, על הדרכים לתיקון הליקויים והמועד לתיקונם, וכן על הליקויים שהוחלט לדחות את תיקונם והנימוקים לכך.
- (ב) **ראש הממשלה** ידווח למבקר, בתוך שמונה חודשים ממועד המצאת דין וחשבון לידי, שנקבע בו כי נמצאו ליקויים בפעולתו של גוף המבוקר לפי סעיף 9(1) או (2), על תוצאות טיפולו בליקויים אלה.
- (ג) המבקר רשאי, בכל עת, לדרוש דיווחים נוספים, על אלה המנויים בסעיף זה.

חוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992

3. (א) התאמה

לא ימונה ולא יכהן אדם כמבקר פנימי בגוף ציבורי אלא אם כן נתקיימו בו כל אלה:

- (1) הוא יחיד;
- (2) הוא תושב ישראל;
- (3) לא הורשע בעבירה שיש עמה קלון;
- (4) הוא בעל תואר אקדמי מאת מוסד להשכלה גבוהה בישראל או מוסד להשכלה גבוהה בחוץ לארץ שהכיר בו לעניין זה מוסד להשכלה גבוהה בישראל, או שהוא עורך דין או רואה חשבון;
- (5) הוא רכש ניסיון במשך שנתיים בעבודת ביקורת, או השתתף בהשתלמות מקצועית שאישרה ועדה לענייני השתלמויות בהרכב נציג לשכת המבקרים הפנימיים והוא היושב ראש, **המפקח הכללי** במשרד הכלכלה והתכנון ונציג מוסד להשכלה גבוהה המקיים לימודי ביקורת פנימית, שקבע השר אחרי התייעצות עם כל המוסדות המקיימים לימודים כאמור.

ב. החלטות ממשלה

(ההחלטות יובאו בסדר כרונולוגי עולה)

סדרי הטיפול הממשלתי בממצאי ביקורת המדינה

- ב. משרדי הממשלה ידווחו לשר האוצר אחת לשלושה חודשים על פעולותיהם בעקבות הדין וחשבון.
- ג. **אגף הפיקוח הכללי** באוצר יחזק ויגביר את המעקב אחר תיקון הליקויים במשרדי הממשלה.
- ו. שר האוצר ידווח לממשלה על הפעולות שנקטו בעקבות דין וחשבון מבקר המדינה.

(החלטה מספר 696 מיום כ"ג באייר תשל"ה - 4 במאי 1975)

סדרי הטיפול הממשלתי בממצאי ביקורת המדינה

- א) להקים ועדת שרים קבועה לענייני מינהל וביקורת המדינה, בהרכב:
שר האוצר - יושב ראש; שר הביטחון; שר הפנים; שר המשפטים; שר העבודה והרווחה.
(1) הוועדה תעקוב אחר הליקויים הקשורים ביותר ממשרד אחד או בעלי משמעות כללית למינהל הממשלתי, ותחליט על הצעדים שהגורמים המוסמכים ינקטו לשם תיקון הליקויים הכלליים או האופייניים וכן על הצעדים שעל המשרדים לנקוט כלפי האחראים להתהוותם של ליקויים חמורים ומניעת הישנותם.
- (2) הוועדה תקבע כללים בדבר תכנון יסודי מוקדם של פרויקטים ומיצוי מלוא המידע הדרוש לפני קבלת החלטות.
- (3) הוועדה תורה על בדיקה מקפת של כפילויות במשרדי הממשלה ותקבע מיהו המשרד שיעסוק באותו נושא.
- ב) הממשלה תדון אחת לשנה בדין וחשבון ועדת השרים על פעולותיה לתיקון הליקויים ושיפור המינהל ותקבל החלטות המתחייבות מכך.

ג) המנהל הכללי של כל משרד יהיה אחראי על תיקון הליקויים במשרדו כפי שבאו לידי ביטוי בממצאי ביקורת המדינה ובממצאי הביקורת הפנימית.

שר ידווח, אחת לשלושה חודשים, לוועדת השרים על כל אשר נעשה במשרדו בתחום תיקון הליקויים בנושאים שבהם דנה ועדת השרים, או על הנימוקים לאי-ביצועם, וכן על הגברת המשמעת ושיפור התפקוד במשרדו.

ד) (1) המנהל הכללי של כל משרד יוציא הנחיות לכל דרגי העבודה על הסמכויות, החובות והאחריות המוטלים על כל מחלקה ומחלקה וכן יוציא הנחיות להבטחת התיאום בין המחלקות השונות של משרדו.

(2) כאשר נדרש תיאום בין משרדים שונים, ייעשה הדבר על ידי המנהלים הכלליים של המשרדים הקשורים באותו נושא.

(3) המנהל הכללי של כל משרד יהא אחראי על ביצוע המכרזים ותקינותם.

ה) יחידות הביקורת הפנימית במשרדים יחזקו. המבקר הפנימי יהיה כפוף למנהל הכללי ותפקידו יהיה להנחות, לבצע, לפקח ולתאם את פעולות הביקורת המבוצעות במשרד.

בכל משרד תוקם יחידת ביקורת בתוך מסגרת שיא כוח האדם המאושר. אנשי הביקורת יהיו בעלי השכלה בתחום החשבונאות, הביקורת, המשפט או המינהל הציבורי.

למבקר הפנימי יינתן מעמד הולם בהתחשב באמור לעיל ובמערך המינהלי של המשרד.

ו) בכל משרד יקים המנהל הכללי ועדה למעקב ותיקון ליקויים. תפקידי הוועדה יהיו מעקב אחר ביקורת מבקר המדינה והמבקר הפנימי, הבטחת תיקון הליקויים ויישום ההמלצות הקשורות בכך.

בוועדה ישתתפו היועץ המשפטי למשרד, המבקר הפנימי והחשב.

ז) **אגף הפיקוח הכללי** באוצר ירכז את הטיפול בממצאי מבקר המדינה כחוק, יעקוב אחר תיקון הליקויים ויכין לוועדת השרים את החומר הדרוש לדיוניה ולהחלטותיה.

האגף ינחה ויתאם את פעולות מבקרי הפנים במשרדים השונים.

ח) כדי להבטיח את מורא הביקורת תיושמנה ביתר תוקף הוראות המשמעת בדבר האחריות האישית המוטלת על כל עובד מינהל המתרחש או שאינו מקיים

בעבודתו הוראת חוק, תקנות, צווים או נורמות מינהליות מחייבות, וינקטו אמצעים משמעתיים על פי הוראות חוק שירות המדינה (משמעת).

(ט) ההחלטות דלעיל יובאו על ידי נציב שירות המדינה לידיעת כל עובדי המדינה.
(י) ועדת השרים תבדוק את הנהלים של רכישתם ומכירתם של שירותים וטובין על ידי הממשלה, עד אשר ייחקק חוק מכרזים ממשלתיים, וכן תדון בהקמת מינהל רכישות שיהיה ממונה על תקנים, כמויות, מחירים וצרכי רכישה כדי להבטיח מחיר מינימלי, ייעול וצמצום.

(החלטה מספר 92 מיום ט' בחשוון תשמ"א - 19 באוקטובר 1980)

המעקב אחר תיקון הליקויים

ג. להטיל על **אגף הפיקוח הכללי** במשרד הכלכלה והתכנון להעמיק ולהגביר את המעקב אחר תיקון הליקויים, ולהכין לוועדת השרים לענייני תיאום ומינהל את החומר הדרוש לדיוניה בכל הכרוך בתהליכי תיקון הליקויים המנויים בדין וחשבון.

(החלטה מספר 1740 מיום י"ג בתמוז התשמ"ו – 20 ביולי 1986)

המעקב אחר ביצוע החלטות הכנסת המתייחסות לממצאי ביקורת המדינה

א. כל שר ימסור דין וחשבון אחת לשלושה חודשים, לוועדת השרים לענייני תיאום ומינהל (להלן - ועדת השרים) על הפעולות אשר ננקטו במשרדו ובגופים המבוקרים האחרים לפי חוק מבקר המדינה (נוסח משולב), התשי"ח-1958, המצויים באחריות משרדו, בכל הנוגע לביצוע החלטות הכנסת המתייחסות לדין וחשבון מבקר המדינה.

ד. **אגף הפיקוח הכללי** במשרד הכלכלה והתכנון, יתאם את הטיפול בביצוע החלטות הכנסת הנוגעות ליותר ממשרד אחד, יעקוב אחר ביצוע החלטות הכנסת במשרדי הממשלה ובגופים המבוקרים האחרים וידווח על כך לוועדת השרים.

ה. **אגף הפיקוח הכללי** במשרד הכלכלה והתכנון יעביר לחברי הממשלה, למנהלים הכלליים במשרדי הממשלה וכן לחברי הוועדה לענייני ביקורת המדינה של הכנסת סקירה המפרטת את הליכי הטיפול בממצאי הביקורת המדינה על כל שלביהם.

(החלטה מספר **תמ/11** מיום כ"ב תמוז התשמ"ו - 29 ביולי 1986)

שיפור השירות לציבור - ביקורות פתע לבחינת רמת השירות בממשלה

להטיל על **המפקח הכללי** במשרד הכלכלה והתכנון, ביחד עם נציב שירות המדינה, לדווח לוועדת השרים לתיאום ומינהל על ממצאי ביקורות הפתע לבחינת רמת השירות במשרדי הממשלה, ולמסור לוועדה דיווח אחת ל-6 חודשים על ההתקדמות בתיקון הליקויים.

(החלטה מספר **תמ/2** מיום כ"ט בכסלו התשמ"ז - 31 בדצמבר 1986)

המעקב אחר תיקון ליקויים וסדרי העבודה לוועדת השרים לענייני תיאום ומינהל, ולוועדות המעקב המשרדיות

ג. להטיל על משרד הכלכלה והתכנון, באמצעות **אגף הפיקוח הכללי**, להעמיק ולהגביר את המעקב אחר תיקון הליקויים, את הטיפול בתיקון הליקויים הנוגעים ליותר מגוף מבוקר אחד ולהכין לוועדת השרים לתיאום ומינהל את החומר הדרוש לדיוניה בכל הכרוך בתהליכי תיקון הליקויים המנויים בדין וחשבון.

ד. להטיל על משרד הכלכלה והתכנון, באמצעות **אגף הפיקוח הכללי**, לדווח לוועדת השרים לתיאום ומינהל אחת לשלושה חודשים על פעולות הוועדות המשרדיות למעקב ותיקון ליקויים, שהוקמו בהתאם להחלטת הממשלה מספר **92** (1) מיום 19.10.1980.

(החלטה מספר **1153** מיום ז' בסיוון התשמ"ח - 23 במאי 1988)

חיזוק מעמד אגף הפיקוח הכללי

(בעקבות דוח הוועדה הציבורית-מקצועית לבדיקה כוללת של שירות המדינה וגופים נתמכים מתקציב המדינה - "ועדת קוברסקי")

הממשלה מאשרת עקרונית את דין וחשבון הוועדה הציבורית-מקצועית לבדיקה כוללת של שירות המדינה וגופים נתמכים מתקציב המדינה (דין וחשבון "ועדת קוברסקי"), שהוגש לראש הממשלה ולממלא מקום ראש הממשלה ושר האוצר, בכפוף לאמור להלן בהחלטה זו.

להלן המלצות ה"וועדה" שעניינן **אגף הפיקוח הכללי** ופעולותיו :

1. "...להיעזר בפעולתו של מבקר המדינה, עם הביקורת הפנימית במשרדי הממשלה וב**אגף הפיקוח הכללי**, ככלי חשוב לשיפור המינהל הממשלתי; לשפר את תהליך יישום ממצאי מבקר המדינה ולבנות מחדש את הביקורת הפנימית במשרדי הממשלה; להטיל האחריות לכך על המנהל הכללי, עם השארת העצמאות המקצועית לביקורת הפנימית במשרד..." (חלק א' עמוד 11).
2. "...לחזק מעמדו של **המפקח הכללי**; לציידו בכלים שיאפשרו לו קיום הנחיה מקצועית שיטתית ורצופה של המבקרים הפנימיים; לשתפו בבחירת מועמדים לתפקיד זה, ולאפשר לו מעורבות מיוחדת בתיקון ליקויים המחייבים חבירה ושילוב של יותר ממשרד אחד..." (חלק א' עמוד 135).
3. פיקוח ובקרה על מתן השירות לציבור
"...ביצוע ביקורת פתע של **אגף הפיקוח הכללי**...בדרג של כלל השירות" (חלק ב' עמוד 69).
4. "...ראוי לבחון את הרעיון, ש**אגף הפיקוח הכללי** במשרד הכלכלה והתכנון ומבקרי הפנים במשרדים ישימו דגש דווקא על בקרה שיטתית ומעקב אחרי מילוי הוראות השיגרה כמסלול המונע היווצרותם של פגמים וליקויים בשירות המדינה, המתוארים שוב ושוב בדינים וחשבונות של מבקר המדינה..." (חלק ב' עמוד 87).

(החלטה מספר 1240 מיום י"ז בטבת התש"ן - 14 בינואר 1990)

יחסי גומלין בין ועדת השרים לענייני תיאום ומינהל וועדת הכנסת לענייני ביקורת המדינה

סמכויותיה ותחומי פעולתה של ועדת השרים לענייני תיאום ומינהל

- א. ועדת השרים לענייני תיאום ומינהל תופעל במגמה מרכזית להביא לתיקון הליקויים שחשפה הביקורת, כדי לחייב בהחלטות ממשלה את ביצוע תיקון הליקויים;
- ב. יש לראות בפעולותיהן של ועדת השרים לענייני תיאום ומינהל וועדת ביקורת המדינה של הכנסת, פעולות מקבילות שאין ביניהן התנגשות;
- ג. אם במהלך הדיונים בוועדת השרים יחלוק מבוקר על ממצא או על המלצה של מבקר המדינה, ותהיה המגמה בוועדת השרים לאמץ עמדה הנוגדת לממצא או המלצה של המבקר - יפנה יושב ראש הוועדה למבקר המדינה לדיון, או לחלופין יובא הנושא לבירור בפני הוועדה לענייני ביקורת המדינה של הכנסת;
- ד. לאחר קבלת ההחלטות בממשלה בנושא מסוים, לא יחלוק נציג גוף מבוקר על ממצאי הביקורת ומסקנותיה, בדיון בוועדה לענייני ביקורת המדינה.

(החלטה מספר 404 (תמ/12) מיום ח' בכסלו התשנ"ג - 3 בדצמבר 1992)

נוהל לטיפול במחלוקת בין מבוקר למבקר המדינה

- ד. ועדת השרים קובעת - לאחר שוועדת השרים שמעה את היועץ המשפטי לממשלה, את שר המשטרה ואת נציגי שירות הביטחון הכללי על-פי המקובל במשפט הישראלי ובעקבות "וועדת אגרנט" משנת 1962 בנושא מעמד היועץ המשפטי לממשלה - במקרה של מחלוקת משפטית בין רשויות המדינה, חוות דעתו של היועץ המשפטי לממשלה היא המחייבת, עד קבלת הכרעה בסוגיה זו על-ידי בית המשפט העליון. כלל זה יחול גם על מחלוקת בין היועץ המשפטי לממשלה לבין מבקר המדינה;
- ה. בהמשך לנזכר למעלה - היועץ המשפטי לממשלה יגיש לוועדת השרים לענייני תיאום ומינהל מסמך, ובו עיקרי עמדותיו בנושא זה.

(החלטה מספר 78/תמ מיום ז' לאייר התשנ"ג - 28 באפריל 1993)

המעקב אחר תיקון הליקויים, וועדות המעקב המשרדיות

ראש הממשלה מסכם :

- א. פעולת המעקב בנושא דינים וחשבונות של מבקר המדינה תימשך.
- ב. בהמשך להחלטת הממשלה מספר 92 מיום 19.10.1980 ידווחו חברי הממשלה **לשר הכלכלה והתכנון** על מינוי ועדות המעקב במשרדיהם ועל הרכבן.
- (החלטה מספר 1347 מיום י"ז בסיוון התשנ"ג - 6 ביוני 1993)

נוהל לטיפול במחלוקת בין מבוקר למבקר-המדינה

- בהמשך להחלטה מספר **תמ/78** סעיף ד' של ועדת השרים לענייני תיאום ומינהל מיום 28.4.1994 קובעת ועדת השרים :-
- א. נתגלעה מחלוקת בין גוף מבוקר ובין ביקורת המדינה בענין אשר לגביו קיימת חוות דעת של היועץ המשפטי של הגוף המבוקר, יבקש הגוף המבוקר את חוות דעתו של היועץ המשפטי לממשלה ;
- ב. התקבלה חוות דעתו של היועץ המשפטי לממשלה יפעל הגוף המבוקר על פיה.
- (החלטה **תמ/288** מיום כ"ט לניסן התשנ"ד – 10 באפריל 1994)

קבלת החלטות בוועדת השרים לענייני תיאום ומינהל - הטיפול הרצוף בממצאי הביקורת

מחליטים :

- שר הכלכלה והתכנון** יגיש דו"חות משלימים לכנסת, לפי הצורך, ובהם החלטות נוספות של ועדת השרים לענייני תיאום ומינהל לגבי דו"ח מבקר המדינה.
- (החלטה מספר **3063(תמ/273)** מיום כ"ד באייר התשנ"ד - 5 למאי 1994)

פיקוח, בקרה ואבטחת מידע

מחליטים:

בדו"ח הנוכחי העלתה הביקורת שורה ארוכה של ממצאים, שעניינם אבטחת המידע במערכת הממשלתית. הגופים שבוקרו בהקשר זה היו: משרד האוצר, משרד הבריאות, רשות הדואר וצה"ל.

ועדת השרים קיבלה בנוסף להחלטות המתייחסות לתיקון הליקויים במשרדים השונים, גם החלטה מערכתית, שמספרה **תמ/431** כדלקמן:

1. להקים צוות בהרכב נציגי: **משרד הכלכלה והתכנון (מרכז)**, משרד האוצר, משרד ראש הממשלה, משרד המשפטים, משרד המשטרה והמכון לפירון העבודה והייצור.

2. על הצוות להביא בפני ועדת השרים בתוך חמישה חודשים:

א. תוכנית הערכות לאבטחת מידע במערכות הממשלתיות, ובמיוחד למידע רגיש שאינו מסווג.

ב. הצעה מתואמת להקמת "מועצה לאבטחת מידע בממשלה ומוסדותיה", אשר תנחה ותדריך את גורמי הממשלה.

(החלטה מספר **תמ/431** מיום כ' בניסן התשנ"ה - 9 לאפריל 1995)

האגף לביקורת המדינה וביקורת פנימית נקבע במשרד ראש הממשלה

מחליטים:

לקבל את המלצות ועדת המנכ"לים, בראשות נציב שירות המדינה ובהשתתפות מנכ"ל משרד ראש הממשלה, מנכ"ל משרד האוצר ומנכ"ל משרד הכלכלה והתכנון, אשר מונתה להגיש המלצותיה בנדון בהחלטת הממשלה מספר **38** מישיבתה ביום ג' בכסלו התשנ"ה (26.11.1995), כפי שתוקנו, כלהלן:

א. יחידות המשרד:

1. **האגף לביקורת המדינה ולביקורת פנים** (הפיקוח הכללי) יועבר למשרד ראש הממשלה.

(החלטה מספר **444** מיום כ"ט בטבת התשנ"ו - 21 בינואר 1996)

ועדות משרדיות למעקב אחר תיקון ליקויים

מחליטים:

בהמשך להחלטה מספר 92 של הממשלה מיום 19 לאוקטובר 1980, לפיה על המנהלים הכלליים במשרדי הממשלה להקים ועדה בכל משרד ממשלתי למעקב אחר תיקון הליקויים, עליהם הצביעו מבקר המדינה והמבקר הפנימי:-

א. בראשות ועדות המעקב יעמדו המנהלים הכלליים של משרדי הממשלה והתאגידים על-פי חוק.

ב. דו"ח על פעילות ועדות המעקב יועבר **לאגף לביקורת המדינה** במשרד הכלכלה והתכנון פעמיים בכל שנה, בתחילת חודש אפריל ובתחילת חודש אוקטובר.

(החלטה מספר **תמ/10** מיום י"ג באדר התשנ"ו - 4 למארכ 1996)

ועדת שרים לענייני ביקורת המדינה

בהתאם לסעיף 39(א)(6) לחוק יסוד: הממשלה, מינה ראש הממשלה ועדת שרים לענייני ביקורת המדינה בהרכב הבא:

שר המשפטים - יושב-ראש; שר האוצר; השר לביטחון הפנים; שר החינוך, התרבות והספורט; שר המדע; שר הפנים; השר לקליטת העלייה; שרת התקשורת.

מוזמני קבע: נציב שירות המדינה; ראש **האגף לביקורת המדינה**; היועץ המשפטי לממשלה - לפי הצורך.

מחליטים, לקבוע כי ועדת השרים הנ"ל תעסוק בתחומים הבאים:

א. לדון בהמלצות דו"ח מבקר המדינה ובהצעות ליישומן בעקבות ההמלצות.

ב. לעקוב אחר תיקון הליקויים על-פי דו"חות מבקר המדינה.

ג. גיבוש הצעות ותכניות לחיסכון, ליעול ולשיפור השירות במגזר הציבורי בעקבות ממצאי ביקורת המדינה.

(החלטה מספר **804** מיום י"ח בכסלו התשנ"ז - 29 לנובמבר 1996)

ועדות היגוי למחשוב

מחליטים:

א. המנהל הכללי בכל משרד ממשלתי יקים ועדת היגוי לכל פעולות המחשוב, להלן "הוועדה". תפקידי הוועדה יהיו: הנחיית פעילות המחשוב והתקשורת, גיבוש סדרי תכנון, בקרה ופיקוח על פיתוח ורכש מערכות מידע במשרד, גיבוש לוחות זמנים, גיבוש תקציבים, תפישות מחשוביות לעבודת המשרד, סדרי קדימויות ואבטחת מידע.

ב. בראש "הוועדה" יעמוד המנהל הכללי של המשרד או הסמנכ"ל למינהל וחבריה יהיו: מנהל מערכות המידע במשרד, קצין הביטחון, היועץ המשפטי, חשב המשרד, המבקר הפנימי, קצין התקציבים, הממונה על אבטחת המידע במשרד ו**מנהל היחידה לאבטחת "מידע רגיש" במשרד ראש הממשלה**.

הממונה על ה"רשומות" במשרד, ונציג החשב הכללי במשרד האוצר יוזמנו לשיבות "הוועדה" על-פי הצורך.

ג. יחידות המחשוב המשרדיות יפעלו בהתאם לחוקים, התקנות והנהלים החלים על תחום זה.

ד. "הוועדה" תשמש כוועדת היגוי לאבטחת "המידע-הרגיש", שאינו ביטחוני, במשרד.

ה. תכנית העבודה של "הוועדה" תכלול, בין היתר:

- 1) קביעת מדיניות אבטחת המידע
 - 2) סיווג ומיפוי "המידע-הרגיש"
 - 3) אישור תוכנית אבטחת המידע של המשרד ותיקצובה
 - 4) מעקב אחר יישום תוכנית האבטחה.
- ו. החשב הכללי במשרד האוצר יעגן עקרונות החלטה זו בתכ"ס ובנוהל מפת"ח.
- ז. **האגף לביקורת המדינה** יקיים מעקב ובקרה במשרדי הממשלה השונים בנושאים אלה.

(החלטה מספר **בק/9** מיום י"א באדר ב' התשנ"ז - 20 למארכ 1997)

המעקב אחר ביצוע החלטות כנסת המתייחסות לממצאי ביקורת המדינה

החל מן הדין וחשבון השנתי מספר 46 של מבקר המדינה, החליטה הכנסת לבקש מראש הממשלה לדווח לוועדת הכנסת לענייני ביקורת המדינה ולמבקר המדינה, על יישום החלטות הכנסת בנושאים עליהם החליטה הוועדה.

(ההחלטה התקבלה במליאת הכנסת ביום י' בתמוז התשנ"ז - 15 ליולי 1997)

ועדות משרדיות למעקב אחר תיקון ליקויים

מחליטים:

א. בהמשך להחלטות מספר 92 מיום אוקטובר 1980, ומספר **תמ/10** מיום 21 למארכ 1996, לפנות למנהלים הכלליים במשרדי הממשלה כדי לכנס באופן סדיר את ועדות המעקב אחר תיקון הליקויים שהעלו ביקורת המדינה והביקורת הפנימית ולקיים פעילות מעקב משמעותית באמצעותן.

ב. ועדת השרים, לאחר ששמעה דיווח על הטיפול בתיקון הליקויים במשרד התחבורה, קובעת כי מתכונת הפעילות של ועדות המעקב תורמת לייעול, לחיסכון, להשגת יעדים ול"טוהר-מידות" במשרדים.

ג. משרדי הממשלה ידווחו באופן שוטף **לאגף לביקורת המדינה** שבמשרד ראש הממשלה, על פעולות הוועדות וימצאו את סיכומי הדיונים וההחלטות שהתקבלו.

ד. **האגף לביקורת המדינה** ימשיך ויקיים ביקורת על פעילות הוועדות ויגיש את ממצאיו מידי שישה חודשים לוועדת השרים.

ה. ועדות המעקב המשרדיות ידונו גם בממצאים מוקדמים של מבקר המדינה במשרדיהן, טרם שהוגש דו"ח הביקורת. הוועדות תפעלנה לתיקון הליקויים שנתגלו ואשר לגביהם לא התעוררה מחלוקת עם המבוקרים.

(החלטה מספר **בק/44** מיום כ"ג באב התשנ"ז - 26 לאוגוסט 1997)

ביקורות לבחינת רמת השירות לציבור

מחליטים:

- א. להטיל על **האגף לביקורת המדינה** במשרד ראש הממשלה להגביר את פעילות הביקורת לבחינת רמת השירות הניתן לציבור.
- ב. ממצאי הביקורת לבחינת השירות לציבור ישמשו בידי נציבות שירות המדינה, בין השאר, ככלי להערכת תפקודם של עובדי היחידות המבוקרות.
- ג. **האגף לביקורת המדינה** ונציבות שירות המדינה ידווחו על פעולותיהם מדי שישה חודשים לועדת השרים.

(החלטה מספר **בק/72** מיום ז' בטבת התשנ"ח - 5 לינואר 1998)

הטיפול הממשלתי באבטחת מידע

מחליטים:

- א. המנהלים הכלליים של משרדי הממשלה יוודאו קיום תוכנית עבודה שנתית ואמצעים לאבטחה ולביקורת על המידע במשרדיהם, ובהתאם להוראות פרק 66 בתקש"ר.
- ב. במשרדים ימונה עובד לתפקיד "אחראי על אבטחה וביקורת של המידע". היקף המשרה ייקבע על-ידי נציבות שירות המדינה.
- ג. האחראי על אבטחה וביקורת של המידע, יטמיע במשרדו שיטות, כלים ונהלים לשמירת הזמינות, השלמות, המהימנות, השרידות והסודיות של המידע.
- ד. האחראים על אבטחה וביקורת של המידע יוכשרו ויופעלו על-פי תוכנית שתגובש בין נציבות שירות המדינה **והאגף לביקורת המדינה** במשרד ראש הממשלה.
- ה. דו"ח על הביצוע יועבר **לאגף לביקורת המדינה** בתוך שלושה חודשים.

(החלטה מספר **בק/77** מיום י"ח באדר התשנ"ח - 16 למארכ 1998)

ראה גם: הוראת תכ"מ - ספר מינהל כספי, מיום 24 לאוגוסט 1998, פרק 5: שונות, סעיף 4: פיתוח מערכות ממוחשבות, סעיף משנה 2: ועדת היגוי. ההוראה דנה במינוי הוועדה, בתפקידה, סמכויותיה, והרכבה.

ועדות היגוי למחשוב

מחליטים:

המנהלים הכלליים של משרדי הממשלה יפעילו את ועדות ההיגוי למחשוב, כמתבקש מהחלטה מספר 1886 (בק/9) מיום 9.4.1997.

האגף לביקורת המדינה ימשיך לעקוב אחר פעילות הוועדות וידווח לוועדת השרים מידי שישה חודשים על הביצוע.

(החלטה מספר בק/136 מיום כ"ג בחשוון התשנ"ט - 23 לנובמבר 1998)

שיפור השירות לציבור - ממצאי ביקורת פתע

מחליטים:

א. נציב שירות המדינה ירענן ההוראות לגבי חובת הימצאותו של מנהל, או ממלא מקום, ביחידות הנותנות שירות לציבור בכל שעות העבודה.

ב. משרדי הממשלה והגופים הציבוריים, אשר אובחנו בהם ליקויים בנגישות נכים למשרד, והמפורטים בדו"ח **האגף לביקורת המדינה**, יודיעו בתוך שלושה חודשים **לאגף לביקורת המדינה** על הפעולות שנקטו לתיקון הליקויים.

ג. נציב שירות המדינה יחזור ויזכיר למנכ"לים את חשיבות הביקורת לשיפור השירות לציבור וחובת שיתוף הפעולה עם הביקורת.

(החלטה מספר בק/137 מיום כ"ג בחשוון התשנ"ט - 23 לנובמבר 1998)

פיקוח, בקרה ואבטחת מידע

מחליטים:

א. פרקליטות המדינה, ביחד עם היועץ המשפטי של מינהל מקרקעי ישראל והממונה על המשמעת בנציבות שירות המדינה, יבחנו את החששות שהעלתה ביקורת המדינה ועניינן פגיעה ב"טוהר המידות" והלקחים הארגוניים שיש להפיק.

ב. מנהל מינהל מקרקעי ישראל יישם את המסקנות וידווח **לאגף לביקורת המדינה** בתוך שישה חודשים על הביצוע.

ג. בהמשך להחלטה מספר 1886 (בק/9) מיום 4.9.1997, משרדי הממשלה יעבירו ללא דיחוי **לאגף לביקורת המדינה** דיווח על מועדי התכנסות ועדות ההיגוי למחשוב והחלטותיהן המפורטות.

ד. ה"מועצה לאבטחת מידע רגיש" תדון בליקויים האבטחתיים שעלו בדו"ח השנתי מספר 49 של מבקר המדינה ותגבש כלים ושיטות לאבטחת המידע ומערכות המידע במשרדי הממשלה ומוסדותיה.

ה. ה"יחידה לביקורת ואבטחת מידע רגיש" שב**אגף לביקורת המדינה** תקיים ביקורת אחר תיקון הליקויים וביצוע החלטות ה"מועצה לאבטחת מידע רגיש".

(החלטה מספר בק/179 מיום ו' בניסן התשנ"ט - 23 למארכס 1999)

ועדת שרים לענייני תיאום, מינהל וביקורת המדינה

מחליטים:

א. הממשלה רושמת לפנייה כי על פי סעיף 39(א)(6) לחוק יסוד: הממשלה, מינה ראש הממשלה ועדת שרים לענייני תיאום, מינהל וביקורת המדינה בהרכב כדלקמן:

השר חיים רמון - יושב-ראש; שר האוצר; השרה לקליטת העלייה; שר תיירות; שר התעשייה והמסחר; השר מיכאל מלכיאור.

מוזמנים קבועים: נציב שירות המדינה; מנכ"ל משרד ראש הממשלה.

ב. ועדת השרים תעסוק בתחומים הבאים:

תיאום בין משרדי הממשלה בענייני מינהל ושירות לציבור

דיון בממצאי הביקורת על פי דוחות מבקר המדינה, בהמלצותיו ובהצעות ליישומן;

מעקב אחר תיקון הליקויים על פי דוחות מבקר המדינה;

גיבוש המלצות להנהגת רפורמות ושינויים מבניים בשירות המדינה;

ריכוז ועיבוד הצעות לחיסכון, ייעול ושיפור השירות במגזר הציבורי;

גיבוש מדיניות בתחום האיכות והמצוינות במשק בכלל ובמגזר הציבורי בפרט ;
הערכות, תיאום ומעקב אחר הטיפול בנושא "באג 2000".

(החלטה מספר 84 של הממשלה מיום ג' באלול התשנ"ט - 15 לאוגוסט 1999)

מבנה מסמך "הערות ראש הממשלה" לדו"ח מבקר המדינה וסדרי הדיון בוועדת השרים בדו"ח 50 של מבקר המדינה

מחליטים:

א. מבנה "הערות ראש הממשלה"

לרשום הודעת יו"ר ועדת השרים לענייני תיאום, מינהל וביקורת המדינה, כי בהתאם להוראות חוק מבקר המדינה התשי"ח-1958 (נוסח משולב), סעיף 6(א), יכללו ההערות לשנת 2000:

- (1) דיווח על פעולות שבוצעו בהתייחס לדו"חות קודמים של מבקר המדינה.
- (2) דיווח טבלאי על החלטות שלא בוצעו עדיין והאחראים לביצוען.
- (3) התייחסות לנושאים מיוחדים מתוך דו"ח מספר 50 של מבקר המדינה - כפי שיקבע יו"ר ועדת השרים.
- (4) הודעות הגופים המבוקרים לגבי תוכניותיהם ופעולותיהם, כולל לוח זמנים לתיקון הליקויים שנתגלו בדו"ח מספר 50 של מבקר המדינה.

ב. סדרי דיון בוועדת השרים לענייני תיאום, מינהל וביקורת המדינה בדו"ח מספר 50 של מבקר המדינה

- (1) לרשום את הודעתו של יו"ר ועדת השרים לענייני תיאום, מינהל וביקורת המדינה, כי ועדת השרים תקיים במהלך התקופה הקרובה, סדרה של דיונים עם משרדי הממשלה בממצאי ביקורת המדינה, על-פי הדין-וחשבון החצי שנתי מספר 50 של מבקר המדינה.
- (2) על-מנת לקיים את הוראות סעיף 28 לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958, האוסר על פרסום תוכנו של דין-וחשבון של מבקר המדינה, עד להנחתו על שולחן הכנסת, הדיונים של ועדת השרים ייערכו על-פי הנוהל הבא:
 - (א) לא יופץ כל חומר הקשור בדין-וחשבון של מבקר המדינה, לקראת דיוני ועדת השרים ולאחריהם.
 - (ב) הדיונים ונוסח ההחלטות של ועדת השרים יהיו חסויים, וישמרו במזכירות הממשלה, עד להנחת הדין-וחשבון של מבקר המדינה על שולחן הכנסת ופרסומו.

(ג) עם הנחת הדין-וחשבון של מבקר המדינה על שולחן הכנסת, יונחו על שולחן הכנסת גם "הערות ראש הממשלה" לדו"ח הביקורת.

(ד) בהתאם לסעיף ג' בהחלטה מספר 1153 של הממשלה, מיום ז' בסיוון התשמ"ח (23.5.1988), ימציאו משרדי הממשלה **לאגף לביקורת המדינה והביקורת הפנימית**, על-פי בקשתו - כל מסמך, מידע, הסברים והבהרות לגיבוש "הערות ראש הממשלה" לממצאי הדין-וחשבון של מבקר המדינה ולביצוע ביקורות מעקב אחר תיקון הליקויים, עליהם הצביע הדין-וחשבון.

(החלטה מספר תמ/37 מיום כ"ט באדר א' התש"ס - 6 למארכ 2000)

התנהגות אתית של עובדי מדינה

מחליטים:

צוות בהרכב **ראש האגף לביקורת המדינה** במשרד ראש הממשלה - מרכז, ונציגי נציבות שירות המדינה ומשרד המשפטים יגבש תוכנית להגברת ההתנהגות האתית של עובדי המדינה. התוכנית תכלול בין היתר: פעילות הדרכה, הפצה של כללים וגישות לטיפול בארועים.

(החלטה מספר תמ/38 מיום ו' באדר ב' התש"ס - 13 למארכ 2000)

ועדת שרים לתיאום, מינהל וביקורת המדינה

מחליטים:

על-פי סעיף 39(א)(6) לחוק יסוד: הממשלה, תפעל ועדת השרים לענייני תיאום, מינהל וביקורת המדינה, שהרכבה: השרה ציפי לבני, השרה לשיתוף פעולה אזורי - יושבת-ראש; השר שלום שמחון; שר החקלאות ופיתוח הכפר - חבר; השר אליהו סויסה - חבר.

סמכויות הוועדה

ועדת השרים תעסוק בתחומים הבאים:

תיאום בין משרדי הממשלה בענייני מינהל ושירות לציבור;

דיון בממצאי הביקורת על-פי דו"חות מבקר המדינה, בהמלצותיו ובהצעות ליישומן;

מעקב אחר תיקון הליקויים על-פי דו"חות מבקר המדינה;
גיבוש המלצות להנהגת רפורמות ושינויים מבניים בשירות המדינה;
ריכוז ועיבוד הצעות לחיסכון, ייעול ושיפור השירות במגזר הציבורי;
גיבוש מדיניות בתחום האיכות והמצוינות במשק בכלל ובמגזר הציבורי בפרט.

(החלטה מספר 10 של הממשלה מיום י"ז באדר התשס"א - 12 למארכ 2001)

תיאום הפיקוח והאכיפה - יישומים ממוחשבים

מחליטים:

א. לרשום את הודעת משרד האוצר - פרויקט "תהיל"ה" (תשתית האינטרנט למשרדי הממשלה) כי לצורך הגברת הטיפול הממשלתי לאכיפת החוק, תוקם במסגרת "תהיל"ה" מערכת אינטר-נט מאובטחת (להלן - "המערכת") לשימוש המשרדים.

המערכת תופעל לכל המאוחר עד ליום 1.11.2001. משרדי הממשלה יעבירו למנהל פרויקט "תהיל"ה" את שמות האנשים שהוסמכו מטעמם להשתמש במערכת.

ב. להקים ועדת היגוי למערכת בהרכב נציגי המשרד לאיכות הסביבה, המשרד לביטחון הפנים, משרד הבריאות, משרד החקלאות ופיתוח הכפר, משרד המשפטים, משרד העבודה והרווחה, משרד הפנים, משרד התחבורה, משרד התעשייה והמסחר, משרד התשתיות הלאומיות, ומינהל מקרקעי ישראל. כן תיבחן אפשרות צרוף נציג של מרכז השלטון המקומי, בכפוף לחוות דעת משרד המשפטים.

מרכז ועדת ההיגוי יהיה **ראש האגף לביקורת המדינה** במשרד ראש הממשלה. תפקידי ועדת ההיגוי יהיו להציע ולקבוע יישומים ממשלתיים למערכת, במגמה לרכז את המידע המצוי במשרדי הממשלה השונים, תוך אפיון מערכת מידע שתסייע לאכיפת החוק על ידי משרדי הממשלה השונים.

ג. עלות הקמת המערכת ודרך תיקצובה יקבעו על ידי תהיל"ה, החשב הכללי במשרד האוצר, אגף הביטחון במשרד האוצר והמשתמשים.

(החלטה מספר **תמ/14** מיום כ"ז בתמוז התשס"א - 18 ליולי 2001)

שימור רשומות אלקטרוניות

מחליטים:

- א. צוות בהרכב: **מנהל האגף לביקורת המדינה במשרד ראש הממשלה** (מרכז), גנז המדינה ונציג החשב הכללי במשרד האוצר, יגבש הנחיות מחייבות ברמה הטכנולוגית והארגונית, כדי לאפשר שימורן של רשומות אלקטרוניות הנוצרות על-ידי רשויות המדינה, ולהבטיח גישה אליהן לאורך זמן.
- ב. ההנחיות יוטמעו בפרויקטים רוחביים של מחשוב הממשלה, בכל משרדי הממשלה.
- ג. הצוות יבחן את נושא היקף הרשומות האלקטרוניות, שהצטברו בידי משרדי הממשלה השונים במהלך השנים, ונמצאות בסכנת הכחדה בגלל חוסר טיפול נאות, ויגבש תכנית לפעולה מקיפה להצלת רשומות אלה.
- ד. הצוות ידווח לוועדת השרים, בתוך שלושה חודשים, על ההתקדמות.
- ה. הערות מבקר המדינה בדו"ח 54ב' יובאו בחשבון בעת ביצוע ההחלטה.
- ו. דיווח יימסר לאגף לביקורת המדינה במשרד ראש הממשלה.

(החלטה מספר **בק/54** מיום ז' בניסן תשס"ד-29.3.2004).